

ATHEX

Χρηματιστήριο Αθηνών

**ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ**

ΕΤΗΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 2019

Για τη χρήση 1^η Ιανουαρίου 2019 – 31^η Δεκεμβρίου 2019

**Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής
Αναφοράς**

ΟΜΙΛΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
Λ. Αθηνών 110
Τ.Κ. :10442
ΓΕΜΗ:099755108
Τηλ.: 2103366800
Φαξ: 2103366101

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	4
2. ...ΚΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	6
3. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ	91
4. ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 2019	99
4.1. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	100
4.2. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	102
4.3. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	103
4.4. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	105
5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	106
5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ	107
5.2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ 2019	107
5.3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	108
5.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	126
5.5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	134
5.6. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ	135
5.7. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	136
5.8. ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (‘TRADING’)	136
5.9. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (‘CLEARING’)	136
5.10. ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (‘SETTLEMENT’)	137
5.11. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ	137
5.12. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟΥ	138
5.13. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	139
5.14. ΔΙΑΧΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (MARKET DATA)	139
5.15. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	140
5.16. ΕΣΟΔΑ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	140
5.17. ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Colocation, XNET, LEI)	141
5.18. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	141
5.19. ΠΟΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	142
5.20. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	142
5.21. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	143
5.22. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	144
5.23. ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	144
5.24. ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ	144
5.25. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	144
5.26. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	145
5.27. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ	145
5.28. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	146

5.29.	ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	146
5.30.	ΠΡΟΤΥΠΟ IFRS 16-ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ	149
5.31.	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	151
5.32.	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	152
5.33.	ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	153
5.34.	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΛΟΙΠΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ	155
5.35.	ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	156
5.36.	ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΟΜΙΛΟΥ	157
5.37.	ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	157
5.38.	ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	159
5.39.	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ.....	159
5.40.	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	162
5.41.	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ.....	162
5.42.	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	165
5.43.	ΦΟΡΟΙ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ	166
5.44.	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ.....	166
5.45.	ΤΡΕΧΩΝ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ.....	166
5.46.	ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	168
5.47.	ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ	170
5.48.	ΕΣΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	170
5.49.	ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ	170
5.50.	ΕΠΙΔΙΚΕΣ Ή ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ.....	171
5.51.	ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ.....	172

1. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν.3556/2007)

ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΟΤΙ

1. εξ όσων γνωρίζουμε, οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, την καθαρή θέση της 31.12.2019 και τα αποτελέσματα της χρήσης 2019 της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο,
2. εξ όσων γνωρίζουμε, η συνημμένη έκθεση της χρήσης 2019 του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις, τη θέση της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν,
3. εξ όσων γνωρίζουμε, οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2019 είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» την 30.03.2020 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτηση τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.athexgroup.gr

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2020

Ο
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ
ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΝΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ
Α.Δ.Τ.: Χ-501829

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ.: ΑΚ-218278

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΥΚΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ.: Χ-468731

2. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΗΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ»
ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019
(σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 3556/2007
και τον Ν. 4548/2018)

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (Χρηματιστήριο Αθηνών ή ΑΤΗΧ ή Εταιρεία) παρουσιάζει την Έκθεσή του για τις ατομικές και ενοποιημένες ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της περιόδου που έληξε την 31.12.2019, σύμφωνα με το Ν 4548/2018 και το άρθρου 5 του Ν.3556/2007.

Οι ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ

Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έκλεισε την 31.12.2019 στις 916,67 μονάδες, αυξημένος κατά 49,47% από τις 613,30 μονάδες στο τέλος της αντίστοιχης περυσινής περιόδου. Η μέση κεφαλαιοποίηση της αγοράς διαμορφώθηκε στα €54,8 δις, αυξημένη κατά 4,9% σε σχέση με το 2018 (€52,2 δις).

Η συνολική αξία συναλλαγών το 2019 (€16.6 δις) παρουσιάζει αύξηση 20,0% σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (€13,9 δις), ενώ η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών ανήλθε σε €67,4 εκ. έναντι €55,7 εκ. το 2018, εμφανίζοντας αύξηση 21,0%. Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 13,7% και διαμορφώθηκε στα 32,2 εκ. μετοχές έναντι 37,3 εκ. μετοχές.

Στην αγορά παραγώγων, η συνολική συναλλακτική δραστηριότητα μειώθηκε κατά 23,7% (2019: 10,6 εκ. συμβόλαια, 2018: 13,9 εκ.), ενώ ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 23,5% (42,8 χιλ. συμβόλαια έναντι 56 χιλ. συμβόλαια).

ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Ρυθμιζόμενη Αγορά

Νέες εισαγωγές κινητών αξιών

Εντός του 2019, πραγματοποιήθηκε η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος των εταιρικών ομολόγων των παρακάτω εταιρειών: ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (άντληση €200 εκατ.), ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (άντληση €175 εκατ.), και ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ (άντληση €150 εκατ.). Συνολικά αντλήθηκαν €525 εκατ. και η έκδοση του συνόλου των προαναφερθέντων εταιρικών ομολόγων υλοποιήθηκε μέσω Δημόσιας Προσφοράς και χρήση της υπηρεσίας Η.ΒΙ.Π. (Ηλεκτρονικό Βιβλίο Προσφορών) του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Επιπλέον, η εταιρεία TITAN CEMENT INTERNATIONAL S.A. προέβη σε δευτερογενή εισαγωγή των μετοχών της στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, σε συνέχεια της επιτυχούς ολοκλήρωσης της προαιρετικής δημόσιας πρότασης για την ανταλλαγή των μετοχών της, με την τότε εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρεία TITAN ΑΕ.

Σημαντικές Εταιρικές πράξεις – Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου

- Οι εταιρείες ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ Α.Ε. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΝΗΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ, ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ Α.Ε.Ε., ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ Α.Ε.Β.Ε., ΙΝΤΕΡΤΕΚ Α.Ε. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ, TRASTOR Α.Ε.Ε. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, UNIBIOS Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, BRIQ PROPERTIES Α.Ε.Ε.Α.Π. και LAMDA DEVELOPMENT Α.Ε. προέβησαν σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, με άσκηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, αντλώντας €740,5 εκατ.
- Η εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Μ.Α.Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ, προέβη σε αποπληρωμή υφιστάμενου κοινού ομολογιακού δανείου ύψους €60 εκατ.
- Η εταιρεία ΟΠΑΠ Α.Ε. πραγματοποίησε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών λόγω άσκησης δικαιώματος επανεπένδυσης μερίσματος χρήσης 2018.
- Η εταιρεία FORTHNET Α.Ε. προχώρησε σε εισαγωγή προς διαπραγμάτευση νέων μετοχών, οι οποίες προέκυψαν από μετατροπή ομολογιών υφιστάμενου μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου.

- Οι εταιρείες FOURLIS A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, και COCA-COLA HBC AG προχώρησαν σε εισαγωγή προς διαπραγμάτευση νέων μετοχών οι οποίες προέκυψαν από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (Stock Options).

Υλοποιήθηκαν τρεις εταιρικοί μετασηματισμοί. Συγκεκριμένα:

- Η εταιρεία ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E. προέβη σε συγχώνευση με απορρόφηση της εισηγμένης εταιρείας GRIVALIA PROPERTIS A.E.E.A.Π.
- Η εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε. προέβη σε συγχώνευση με απορρόφηση της εισηγμένης εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ Α.Ε.
- Η εταιρεία ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΣΕΛΟΝΤΑ Α.Ε.Γ.Ε. προέβη σε συγχώνευση με απορρόφηση των μη εισηγμένων εταιρειών ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΕΙΑ ΚΑΛΥΜΝΟΥ Α.Β.Ε.Ε., ΝΙΜΟΣ Α.Ε. και ΣΠΑΡΦΙΣ Α.Ε.

Εναλλακτική Αγορά – ΕΝ.Α.

Τον Αύγουστο του 2019, πραγματοποιήθηκε η ένταξη προς διαπραγμάτευση του εταιρικού ομολόγου της εταιρείας MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α.Ε., στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος. Η κάλυψη της έκδοσης πραγματοποιήθηκε μέσω Ιδιωτικής Τοποθέτησης και το συνολικό ποσό που αντλήθηκε ανήλθε σε €6,7 εκατ.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών για την ενίσχυση των δυνατοτήτων πρόσβασης των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των ΜμΕ στο χώρο της Κεφαλαιαγοράς, το 2019 ολοκληρώθηκε η διαμόρφωση των νέων κανόνων λειτουργίας της Εναλλακτικής Αγοράς (ΕΝ.Α.), με σκοπό:

- την παροχή ευελιξίας και εναλλακτικών επιλογών στους εκδότες για τον τρόπο ένταξης (ένταξη με ιδιωτική τοποθέτηση ή δημόσια προσφορά, χωρίς την ύπαρξη ελάχιστης διασποράς, ιστορικό λειτουργίας ή δραστηριότητας στον κλάδο)
- την εξισορρόπηση μεταξύ των υποχρεώσεων των εκδοτών (κατά την ένταξη και παραμονή στην αγορά) και των αναγκών των επενδυτών και
- την κάλυψη διαφορετικών αναγκών χρηματοδότησης με γκάμα εργαλείων - έκδοση μετοχών (Equity Financing), ομολόγων (Bond Financing) ή και συνδυασμό τους ή και την έκδοση Τίτλων Κτήσης Μετοχών (Warrants)
- την αναβάθμιση του ρόλου του Συμβούλου ΕΝ.Α. στη λειτουργία της Εναλλακτικής Αγοράς, καθώς η παρουσία του καθίσταται πλέον υποχρεωτική κατά την ένταξη των κινητών αξιών (μετοχές, εταιρικά ομόλογα) σε όλες τις κατηγορίες διαπραγμάτευσης (ΣΤΕΠ, PLUS, Ομολογιών).

Αναμόρφωση Δεικτών της Αγοράς Μετοχών

Το Χρηματιστήριο Αθηνών, προκειμένου να

- βελτιώσει την αντιπροσωπευτικότητα των δεικτών
- αυξήσει τη διεισδυτικότητα τους
- καταστήσει τους δείκτες κατάλληλους να λειτουργήσουν ως υποκείμενο για την έκδοση νέων προϊόντων

προχώρησε το 2019 στην πραγματοποίηση μιας σειράς παρεμβάσεων που αφορούσαν

- το σχεδιασμό νέων δεικτών
- αλλαγές στη μεθοδολογία υπολογισμού υπαρχόντων δεικτών
- παύση υπολογισμού δεικτών

Οι παρεμβάσεις αυτές ήταν ευθυγραμμισμένες με τις συνεχείς προσπάθειες του Χρηματιστηρίου Αθηνών για την ενίσχυση της ρευστότητας στην αγορά και την ανάδειξη αξιόλογων εταιρειών Μεσαίας & Μικρής κεφαλαιοποίησης που κατά τα χρόνια της οικονομικής κρίσης είχαν επισκιαστεί από τις εταιρείες Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης.

Πιο συγκεκριμένα οι αλλαγές αφορούν:

- Εισαγωγή κριτηρίου μέγιστης στάθμησης 10% (Capping) στις μετοχές των εταιρειών που απαρτίζουν τη σύνθεση του δείκτη FTSE/X.A. Large Cap
- Δημιουργία του δείκτη ATHEX Select Plus για τη παρακολούθηση των τάσεων των μετοχών Μεσαίας Κεφαλαιοποίησης που παρουσιάζουν υψηλή συναλλακτική δραστηριότητα
- Δημιουργία του δείκτη ATHEX Select για τη παρακολούθηση των τάσεων των μετοχών Μικρής Κεφαλαιοποίησης που παρουσιάζουν υψηλή συναλλακτική δραστηριότητα
- Δημιουργία του δείκτη FTSE/X.A. Υψηλής Μερισματικής Απόδοσης για τη παρακολούθηση των τάσεων των εταιρειών της οργανωμένης αγοράς που προχωρούν στη καταβολή υψηλών χρηματικών διανομών στους μετόχους τους.

Πρόγραμμα Roots

Εντός του 2019 ξεκίνησε η λειτουργία του προγράμματος Roots, το οποίο υλοποιείται σε συνεργασία με το Ελληνο-Αμερικάνικο Εμπορικό Επιμελητήριο και με την υποστήριξη της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Συμβουλίων Ανταγωνιστικότητας (GFCC), της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) και λοιπών φορέων. Το πρόγραμμα, μέσω της κινητοποίησης βασικών συντελεστών του οικοσυστήματος της κεφαλαιαγοράς και της επιχειρηματικότητας, στοχεύει στην ενίσχυση της πρόσβασης μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και start-ups στην Ελληνική κεφαλαιαγορά, ως μία εναλλακτική πρόταση για τη χρηματοδότηση των επιχειρηματικών τους σχεδίων.

Στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκαν ενημερωτικές εκδηλώσεις παρουσίασης του προγράμματος Roots και των λύσεων χρηματοδότησης μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών, στην Αττική, στη Θεσσαλονίκη και στην Κρήτη. Επίσης το πρόγραμμα Roots παρουσιάστηκε σε θεματικό panel με συμμετοχή Roots Partners, για πρώτη φορά στη ναυτιλιακή κοινότητα, στο πλαίσιο του WISTA Med Conference στην Πελοπόννησο.

Τον Νοέμβριο του 2019 πραγματοποιήθηκε η έναρξη του Α' Κύκλου του προγράμματος Roots, με τη συμμετοχή 9 εταιρειών που επιλέχθηκαν σε συνέχεια διαδικασίας αξιολόγησης. Στη διάρκεια του Α' Κύκλου, οι επιλεγείσες εταιρείες με τη βοήθεια ενός μέντορα και ενός χρηματοοικονομικού συμβούλου θα καταρτίσουν τα επιχειρηματικά και χρηματοοικονομικά τους σχέδια, και θα ενισχύσουν την επενδυτική τους ετοιμότητα.

Κανονισμός (ΕΕ) 909/2014 (CSDR) - Στρατηγική προσαρμογή της «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.» (ATHEXCSD) στο νέο περιβάλλον

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 909/2014 («Κανονισμός CSDR») «σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων» εντάσσεται στη δέσμη μέτρων της ΕΕ για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση στον τομέα των μετασυναλλακτικών υπηρεσιών και την εγκαθίδρυση συνθηκών ενιαίας αγοράς. Ο εν λόγω Κανονισμός επιδρά στη λειτουργία του συστήματος της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, επιφέροντας σημαντικές αλλαγές μέσω: α) της απελευθέρωσης των υπηρεσιών ΚΑΤ που εισάγεται σε επίπεδο ΕΕ και β) της υιοθέτησης των συλλογικών λογαριασμών για την τήρηση τίτλων.

Στο παραπάνω πλαίσιο, η ATHEXCSD συμμετέχει ενεργά στις δράσεις προσαρμογής της ελληνικής κεφαλαιαγοράς στο νέο περιβάλλον, ιδίως δε όσον αφορά στην αδειοδότηση της Εταιρείας σύμφωνα με τον Κανονισμό CSDR. Σημαντική εξέλιξη προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί η δημοσίευση του ν.4569/2018 «I) Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων, II) Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2258 και άλλες διατάξεις και III) Λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών» (ΦΕΚ Α' 179/11.10.2018).

Ειδικότερα, κατά το 2019, η ATHEXCSD συμμετείχε ενεργά στις ακόλουθες δράσεις:

- Υλοποίηση δράσεων συμμόρφωσης της ATHEXCSD, στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησής της σύμφωνα με τον Κανονισμό CSDR και το ν.4569/2018, με στόχο τη σηματοδότηση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της πληρότητας της αίτησης χορήγησης άδειας λειτουργίας, έως τις 31/3/2020. Παράλληλα, ολοκληρώθηκε η διαβούλευση με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) για την οριστικοποίηση του σχεδιασμού των αναγκαίων προσαρμογών των παρεχόμενων (κύριων και επικουρικών) υπηρεσιών της ATHEXCSD (προς Χειριστές, Εκδότες και Επενδυτές), καθώς και για τη διαμόρφωση του νέου Κανονισμού Λειτουργίας της εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.4569/2018, στο νέο περιβάλλον υπό τον Κανονισμό CSDR.

- Μελέτη των CSDR Level 2 regulatory & technical standards σχετικά με τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της αδυναμίας διακανονισμού (settlement discipline), για σκοπούς ανάλυσης επιπτώσεων και σχεδιασμό/υλοποίηση δράσεων συμμόρφωσης της ATHEXCSD. Σημειώνεται ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις δημοσιεύθηκαν στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 13/09/2018 και η υποχρέωση συμμόρφωσης των κεντρικών αποθετηρίων τίτλων με αυτές ξεκινά στις 14/9/2020, αλλά μετά από σχετική νομοθετική πρωτοβουλία της ESMA αναμένεται να μετατεθεί στις 1/2/2021.
- Λήψη και δημοσιοποίηση όλων των αναγκαίων αποφάσεων σχετικά με την εμπρόθεσμη υλοποίηση, στο διάστημα Νοέμβριος 2018 - Ιούλιος 2019, των ενεργειών/εργασιών που ορίζουν οι παράγραφοι 7, 8 και 9 του άρθρου 29 του ν.4569/2018 (ΦΕΚ Α' 179/11.10.2018). Η υλοποίηση των εν λόγω ενεργειών/εργασιών αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την ολοκλήρωση των αναγκαίων προσαρμογών στο περιβάλλον λειτουργίας της ATHEXCSD, ιδίως σε ό,τι αφορά στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.), προκειμένου να συμπληρωθεί ο φάκελος της αίτησης της εταιρείας για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας κεντρικού αποθετηρίου τίτλων σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 909/2014 (CSDR) και το ν.4569/2018 (ΦΕΚ Α' 179/11.10.2018). Πληροφορίες για τη διαδικασία και τους ειδικότερους όρους εφαρμογής των σχετικών διατάξεων του ν.4569/2018 (Άρθρο 29, παρ. 7, 8 και 9) δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα <http://www.athexgroup.gr/Law4569>, ενώ οι Πίνακες ανάθεσης εκποιούμενων αξιών δικαιούχων σε Μέλη και ο Πίνακας υπολοίπων εκποιούμενων αξιών ανά ημέρα εκποίησης δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα <http://www.athexgroup.gr/Law4569-ForcedSales>.

Συμμετοχή στο έργο ενοποίησης των υπηρεσιών Target2 του Ευρωσυστήματος ("T2/T2S Consolidation")

Το έργο αφορά στην ενοποίηση των υπηρεσιών TARGET2, T2S και TIPS του Ευρωσυστήματος, τόσο από τεχνικής όσο και λειτουργικής πλευράς σε μια νέα ενοποιημένη πλατφόρμα ("T2/T2S Consolidation"). Στόχος της νέας ενοποιημένης πλατφόρμας είναι να ανταποκριθεί στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς, αντικαθιστώντας το TARGET2 με ένα νέο σύστημα διακανονισμών σε πραγματικό χρόνο (RTGS) και βελτιστοποιώντας τη διαχείριση της ρευστότητας σε όλες τις υπηρεσίες TARGET2.

Η λειτουργία της νέας ενοποιημένης πλατφόρμας προγραμματίζεται να ξεκινήσει τον Νοέμβριο 2021. Η επικοινωνία θα γίνεται με μηνύματα ISO 20022. Το πρώτο εξάμηνο δημοσιεύθηκαν για διαβούλευση τα πρώτα κείμενα σχετικών προδιαγραφών [User Detailed Functional Specifications v1.1 - Central Liquidity Management (CLM) και User Detailed Functional Specifications v1.1 – Real-time gross settlement (RTGS)]. Με την επιφύλαξη των συνεχιζόμενων υποχρεωτικών ελέγχων, η SIA-COLT και η SWIFT θα συνάψουν σύμβαση με το Ευρωσύστημα για να προσφέρουν συνδεσιμότητα σε όλες τις υπηρεσίες υποδομής της αγοράς του Ευρωσυστήματος μέσω της Eurosystem Single Market Infrastructure Gateway (ESMIG).

Η συμμετοχή του Ομίλου στο παραπάνω έργο, αφορά στην κατάλληλη και έγκαιρη προσαρμογή των υπηρεσιών ATHEXCSD και ATHEXClear στη σχεδιαζόμενη ενοποιημένη πλατφόρμα των υπηρεσιών Target2 («T2/T2S Consolidation»). Το 2019 ολοκληρώθηκε η λεπτομερή αξιολόγηση των επιχειρηματικών και τεχνικών επιπτώσεων για την έγκαιρη προσαρμογή των συστημάτων και των διαδικασιών ATHEXCSD/ATHEXClear στη νέα ενοποιημένη πλατφόρμα των υπηρεσιών Target2.

Έργο επικαιροποίησης στοιχείων Μεριδών στο Σ.Α.Τ. από τους Χειριστές, σύμφωνα με τις αποφάσεις 1/736/2.11.2015 (ΦΕΚ Β' 2558/26.11.2015) & 7/759/29.6.2016 (ΦΕΚ Β' 2130/11.07.2016) του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και την απόφαση αρ. 6/27.06.2016 του Διοικητικού Συμβουλίου της ATHEXCSD όπως ισχύει από τις 30/6/2016.

Σε εφαρμογή των σχετικών αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της ATHEXCSD, το 2019 οργανώθηκαν και εκτελέστηκαν δράσεις περιοδικών (μηνιαίων και τετραμηνιαίων) ελέγχων ορθότητας καταχωρήσεων στις ενεργές Μερίδες Επενδυτή στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) από την ATHEXCSD και αντίστοιχης ενημέρωσης των Χειριστών Σ.Α.Τ., με σκοπό την επικαιροποίηση των σχετικών στοιχείων που τηρούνται στο Σ.Α.Τ. σύμφωνα με το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο.

Η παρακολούθηση προόδου των δράσεων του συγκεκριμένου έργου πραγματοποιείται συμπληρωματικά μέσω σχετικού ερωτηματολογίου προς τους Χειριστές Σ.Α.Τ. ανά τετράμηνο (Ιανουάριο, Μάιο και Σεπτέμβριο) κάθε έτους. Το σύνολο των σχετικών δράσεων εντάσσεται στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την ομαλή μετάβαση του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) στο νέο περιβάλλον υπό τον Κανονισμό CSDR που θα πραγματοποιηθεί

με την χορήγηση άδειας λειτουργίας κεντρικού αποθετηρίου τίτλων στην ATHEXCSD σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό.

Ολοκλήρωση των αναγκαίων προσαρμογών για την εκπλήρωση υποχρεώσεων των Εταιρειών του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών και των συμμετεχόντων στην ελληνική αγορά, ιδίως της ATHEXCSD και των Χειριστών Σ.Α.Τ., αναφορικά με την Αυτόματη Ανταλλαγή Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία.

Οι σχετικές δράσεις και έργα αφορούν:

- Τη συμφωνία Ελλάδας – ΗΠΑ για την εφαρμογή της νομοθεσίας FATCA, όπως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με το Ν. 4493/2017 (ΦΕΚ Α' 164/31-10-2017).
- Την οδηγία 2011/16/ΕΕ όπως έχει τροποποιηθεί με την Οδηγία 2014/107/ΕΕ, όπως έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με το ν.4170/2013 και το ν.4378/2016.
- Την Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών του ΟΟΣΑ («Κοινό Πρότυπο Αναφοράς»), όπως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με το ν.4428/2016.

Με βάση τα παραπάνω υπεβλήθησαν από την ATHEXCSD οι κάτωθι αναφορές σχετικά με τηρούμενα χαρτοφυλάκια στον ειδικό λογαριασμό:

- Μάιος 2019 – Υποβολή 3ης αναφοράς για το έτος 2018, σε εφαρμογή της Πολυμερούς Συμφωνίας Αρμόδιων Αρχών του ΟΟΣΑ («Κοινό Πρότυπο Αναφοράς» CRS/DAC2) και της οδηγίας 2011/16/ΕΕ όπως έχει τροποποιηθεί με την Οδηγία 2014/107/ΕΕ, σύμφωνα με τις ΠΟΛ. 1135/2017, 1137/2017, 1090/2018 & 1102/2018.
- Ιούνιος 2019 – Υποβολή 2ης αναφοράς σε εφαρμογή της νομοθεσίας FATCA, σύμφωνα με την αριθ. ΠΟΛ 1094/21.05.2018 (ΦΕΚ Β' 1891/24.05.2018) απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ.

Ανάπτυξη εργασιών υπηρεσίας AXIAIei

Η ATHEXCSD ανταποκρινόμενη στην ανάγκη έκδοσης κωδικού Αναγνωριστικού Νομικών Προσώπων (Legal Entity Identifier – LEI), για όλες τις νομικές οντότητες που διενεργούν συναλλαγές επί κινητών αξιών από 3/1/2018, σύμφωνα με την από 27/12/2017 σχετική Δήλωση της ESMA (ΕΑΚΑΑ) και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας MiFID II και του Κανονισμού MiFIR, παρείχε επιτυχώς τις σχετικές υπηρεσίες (AXIAIei).

Συνολικά, το 2019:

- εκδόθηκαν από την ATHEXCSD 314 νέοι κωδικοί LEI,
- ανανεώθηκαν από την ATHEXCSD 1.719 κωδικοί LEI,
- 11 κωδικοί LEI μεταφέρθηκαν από άλλο πάροχο υπό το χειρισμό της ATHEXCSD,
- 5 κωδικοί LEI μεταφέρθηκαν από το χειρισμό της ATHEXCSD σε άλλο πάροχο.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης και της ανταγωνιστικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών AXIAIei, ανακοινώθηκαν νέες ανταγωνιστικές χρεώσεις που ισχύουν από 1/7/2019. Πληροφορίες για τις παρεχόμενες υπηρεσίες AXIAIei δημοσιεύονται στη σχετική ιστοσελίδα (<https://www.athexgroup.gr/axialei>) της εταιρείας.

Έργο ανάπτυξης αγοράς ενέργειας (spot)

Το Χρηματιστήριο Ενέργειας (EXE) σε συνεργασία με τον Όμιλο ATHEX, συνέστησαν ομάδα προετοιμασίας για το σχεδιασμό του μοντέλου εκκαθάρισης και διαχείρισης κινδύνου για την Αγορά Επόμενης Ημέρας και την Ενδοημερήσια Αγορά.

Η συμμετοχή της ATHEXCLEAR στην παραπάνω ομάδα εργασίας συνοψίζεται στις παρακάτω δράσεις:

- Προετοιμασία παρουσιάσεων για τους Συμμετέχοντες της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

- Ανάπτυξη του πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου για το EXE
- Προδιαγραφές για το Σύστημα Εκκαθάρισης της EnExClear
- Τεκμηρίωση του Συστήματος Εκκαθάρισης της EnExClear
- Υποστήριξη της EnExClear για την αδειοδότηση της ως Επικουρικό Σύστημα στο TARGET2
- Ολοκλήρωση του «Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς» καθώς και των σχετικών αποφάσεων της EnExClear
- Επικοινωνία με τη ΡΑΕ σχετικά με το Κανονιστικό Πλαίσιο.
- Καθορισμός του μοντέλου διαχείρισης κινδύνων και του αλγόριθμου προσδιορισμού του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης.

Επέκταση Άδειας Εκκαθάρισης σε Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Προϊόντα επί Δεικτών Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου σύμφωνα με τον Κανονισμό EMIR

Το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε. (EXE) σκοπεύει να εισάγει προς διαπραγμάτευση παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα (Σ.Μ.Ε. και Δ.Π.) επί δεικτών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου της ελληνικής αγοράς. Τα προϊόντα αυτά αποτελούν υποκατηγορίες παράγωγων χρηματοπιστωτικών προϊόντων επί εμπορευμάτων κατά την οδηγία MiFID και θα διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενη αγορά του EXE. Ως εκ τούτου τα συγκεκριμένα προϊόντα υπόκεινται σε υποχρέωση εκκαθάρισης από αναγνωρισμένο κεντρικό αντισυμβαλλόμενο σύμφωνα με το κανονισμό EMIR (648/2012).

Η ATHEXClear, ως αναγνωρισμένος κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, προκειμένου να αναλάβει την εκκαθάριση ενεργειακών παράγωγων προϊόντων επί ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου απαιτείται να προβεί σε αντίστοιχη επέκταση της άδειας εκκαθάρισης σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR.

Η επέκταση της άδειας αφορά στην εκκαθάριση χρηματοπιστωτικών προϊόντων (συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης – ΣΜΕ και συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης – ΔΠ επί ΣΜΕ) επί εμπορευμάτων για τις υποκατηγορίες (α) ηλεκτρική ενέργεια και (β) φυσικού αερίου ως εξής:

- συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) με υποκείμενο δείκτες ηλεκτρικής ενέργειας
- συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης (ΔΠ) με υποκείμενο ΣΜΕ επί δεικτών ηλεκτρικής ενέργειας
- συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) με υποκείμενο δείκτες φυσικού αερίου
- συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης (ΔΠ) με υποκείμενο ΣΜΕ επί δεικτών φυσικού αερίου.

Οι σχετικές εργασίες, ιδίως σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων, αφορούν:

- στον καθορισμό και τη διαμέτρηση του μοντέλου περιθωρίου ασφάλισης και του μοντέλου συσχετίσεων,
- στον προσδιορισμό των σεναρίων stress-test και τη διαμέτρησή τους,
- στην υποστήριξη της ομάδας εργασίας κατά το καθορισμό του μοντέλου εκκαθάρισης,
- στην παροχή τεχνικών προδιαγραφών για το fixing algorithm (arbitrage free pricing),
- στην υποστήριξη του εξωτερικού συμβούλου για τη διεκπεραίωση της επιτυχούς επικύρωσης του μοντέλου,
- στην υποστήριξη του Ε.Χ.Ε. σε θέματα διαχείρισης κινδύνων καθώς και τη συμμετοχή σε συναντήσεις με φορείς (π.χ. ΡΑΕ),
- στη διευθέτηση όλων των απαραίτητων κανονιστικών απαιτήσεων για την υποβολή του φακέλου αίτησης επέκτασης άδειας.

Οι σχετικές εργασίες, ιδίως σε σχέση με τις διαδικασίες της εκκαθάρισης, αφορούν:

- τη Σύμβαση Ε.Χ.Ε. με ATHEXClear για την εκκαθάριση παραγώγων του Ε.Χ.Ε.
- τις προδιαγραφές για το Σύστημα Εκκαθάρισης

- την προετοιμασία των εσωτερικών δοκιμών
- την επικαιροποίηση στα Εγχειρίδια των Εκκαθαριστικών Μελών
- τα σενάρια δοκιμών για τα Εκκαθαριστικά Μέλη της Αγοράς Παραγώγων

Βελτιώσεις στην υπηρεσία EMIR-TR

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμβατότητα με τις απαιτήσεις της ESMA σχετικά με την υποχρέωση αναφοράς συναλλαγών (EMIR Trade Reporting) αλλά και την επέκταση της υπηρεσίας ώστε να καλύψει και την αναφορά των συναλλαγών για τα παράγωγα της ενέργειας, υλοποιήθηκαν μία σειρά από δράσεις κυρίως στο πληροφοριακό σύστημα που υποστηρίζει την υπηρεσία. Συγκεκριμένα:

- Προσθήκη σειράς ελέγχων στο πληροφοριακό σύστημα ώστε να αυξάνεται η ακρίβεια των δεδομένων που καταχωρούνται σύμφωνα και με τις οδηγίες της ESMA.
- Αυτοματοποίηση της διαδικασίας αποστολής και λήψης των αρχείων με πεδία αναφορών συναλλαγών που δεν τακτοποιούνται βάση των ελέγχων της ESMA.
- Προσθήκη / τροποποίηση πεδίων λόγω ανάληψης εκκαθάρισης από την ATHEXClear παράγωγων προϊόντων επί ηλεκτρικής ενέργειας.

SFTR – Securities Financing Transactions

Η ATHEXClear ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος υποχρεώνεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/2365 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015 που περιγράφει τη διαδικασία αναφοράς των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης, καθώς και τυχόν τροποποίηση ή λήξη τους, να ενημερώνει με τις συναλλαγές / θέσεις των προϊόντων Δανεισμού Τίτλων του Χ.Α. αναγνωρισμένο στην ΕΕ Αρχείο Καταγραφής Συναλλαγών.

Σκοπός του Κανονισμού για την αναφορά συναλλαγών είναι η διαφάνεια των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης (τροποποίηση του Κανονισμού 648/2012).

Η υποχρέωση αναφοράς των συναλλαγών / θέσεων για τα προϊόντα δανεισμού του Χ.Α. σε αναγνωρισμένο στην ΕΕ Αρχείο Καταγραφής Συναλλαγών για την ΕΤ.ΕΚ και τα Εκκαθαριστικά Μέλη ορίζεται η 13 Απριλίου 2020.

Το έργο ξεκίνησε το 2019 με στόχο η πρώτη φάση που αφορούσε τη μελέτη των τεχνικών προδιαγραφών από την ESMA καθώς και το σχεδιασμό αυτών να ολοκληρωθεί εντός του έτους, ώστε το 2020 να πραγματοποιηθεί η καταγραφή των απαιτήσεων και η ανάπτυξη νέου συστήματος το οποίο θα υποστηρίξει την αναφορά συναλλαγών / θέσεων για τα προϊόντα δανεισμού του Χ.Α. σε αναγνωρισμένο στην ΕΕ Αρχείο Καταγραφής Συναλλαγών για την ΕΤ.ΕΚ αλλά και τα Εκκαθαριστικά Μέλη.

Προσαρμογή στις διαδικασίες υπερημερίας λόγω αλλαγής του μοντέλου χρήσης του Ειδικού Λογαριασμού στο Σ.Α.Τ., σε εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 29 (παρ. 7, 8 και 9) του ν.4569/2018

Η ATHEXClear σε εφαρμογή του νέου μοντέλου χρήσης του Ειδικού Λογαριασμού στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.), στο πλαίσιο υλοποίησης των μεταβατικών διατάξεων του ν.4569/2018 (Άρθρο 29, παρ. 7, 8 και 9), προχώρησε στην ανάπτυξη νέας λειτουργικότητας στο Σύστημα Εκκαθάρισης και στις αναγκαίες προσαρμογές των σχετικών διαδικασιών διαχείρισης υπερημερίας της Αγοράς Αξιών και Παραγώγων.

Η νέα λειτουργικότητα για την εκποίηση ασφαλειών επί κινητών, δοκιμάστηκε επιτυχώς στη ετησία άσκηση υπερημερίας σύμφωνα με την Απόφαση 7 («Έλεγχος των διαδικασιών σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης Μέλους») του ΔΣ της ATHEXClear.

Υλοποίηση του νέου μοντέλου περιθωρίου ασφάλισης και αποκοπής ενεχύρων

Τον Απρίλιο 2019, κατά τη πρώτη τακτική αναπροσαρμογή των παραμέτρων διαχείρισης κινδύνων, υλοποιήθηκε το νέο μοντέλο περιθωρίου ασφάλισης και αποκοπής ενεχύρων στο περιβάλλον παραγωγής. Η προετοιμασία εφαρμογής του μοντέλου αφορούσε κυρίως στα εξής:

- Προσδιορισμός των απαιτήσεων για ΣΑΤ/ΡΙ.ΒΑ. και έλεγχος (UAT).

- Υποστήριξη εκκαθαριστικών μελών και system vendors στη προσπάθεια προσαρμογή τους στο νέο σύστημα (RI.VA. margin replication, technical and business support, διενέργεια παρουσίασης κ.ο.κ).

Ετήσια επικύρωση των μοντέλων διαχείρισης κινδύνου

Σύμφωνα με το Άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (EMIR), θα πρέπει να εκτελείται από εξειδικευμένο ανεξάρτητο σύμβουλο ετήσιος έλεγχος των μοντέλων διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει η ATHEXClear.

Το έργο ανατέθηκε σε εξειδικευμένο σύμβουλο, ο οποίος ολοκλήρωσε τις εργασίες του σε συνεργασία με το προσωπικό της ATHEXClear και παρέδωσε την τελική αναφορά των αποτελεσμάτων του ελέγχου, η οποία υποβλήθηκε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στην Επιτροπή Κινδύνου και στο Διοικητικό Συμβούλιο της ATHEXClear.

Το έργο αφορούσε στην υποστήριξη του εξωτερικού συμβούλου για τη διεκπεραίωση της επιτυχούς επικύρωσης του μοντέλου.

Ανάπτυξη Εφαρμογής για τον Αυτοματοποιημένο Υπολογισμό Παραμέτρων Διαχείρισης Κινδύνων

Ολοκληρώθηκε η 1η φάση του έργου ανάπτυξης συστήματος υπολογισμού παραμέτρων διαχείρισης κινδύνων. Το έργο εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο εξοικονόμησης πόρων και μείωσης του λειτουργικού κινδύνου της εταιρείας.

Το έργο αφορούσε:

- στη συμπλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών για τους προγραμματιστές (το έργο ξεκίνησε το 2018).
- στην υποστήριξη των προγραμματισμών στη κατανόηση και υλοποίηση των προδιαγραφών (replication υπολογισμών κ.α.).

Συμμετοχή στο EU-Wide Stress-Test

Συμμετοχή της ATHEXClear στην πανευρωπαϊκή άσκηση stress test που διενήργησε η ESMA. Η ESMA προσδιόρισε την μεθοδολογία υπολογισμού, τις ημερομηνίες των θέσεων καθώς και τα σενάρια ακραίων συνθηκών αγοράς και ανέθεσε στους εποπτευόμενους εκκαθαριστικούς οίκους να διενεργήσουν του υπολογισμούς και να αναφέρουν τα αποτελέσματα των υπολογισμών στην εποπτεύουσα αρχή.

Η άσκηση αφορούσε τους εξής κινδύνους:

- πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου,
- κίνδυνος ρευστότητας και
- κίνδυνος συγκέντρωσης.

Ενέργειες προώθησης

Στο πλαίσιο των δράσεων του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών για την ενίσχυση της προβολής και προώθησης της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς, τη διεύρυνση του επενδυτικού δικτύου και την ενίσχυση των επαφών των εισηγμένων εταιρειών με τους εγχώριους και διεθνείς διαχειριστές κεφαλαίων, το Χρηματιστήριο Αθηνών προχώρησε στις ακόλουθες δράσεις:

- Το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) και το Χρηματιστήριο Αθηνών υπέγραψαν το Φεβρουάριο του 2019 Μνημόνιο Συνεργασίας, με στόχο την ενίσχυση της ελληνικής κεφαλαιαγοράς και τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στην προετοιμασία τους για εισαγωγή στο Χρηματιστήριο Αθηνών με έκδοση νέων μετοχών ή εταιρικών ομολόγων, μέσω δημόσιας προσφοράς.

Με την υποστήριξη του Ταμείου Τεχνικής Συνεργασίας της EBRD, το νέο Πρόγραμμα Προετοιμασίας Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με στόχο την εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο («SME Pre-Listing Support Programme») παρέχει εξατομικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ που επιθυμούν

να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η αιτήσεις για συμμετοχή στο SME Pre-Listing Support Programme υποβάλλονται μέσω της ιστοσελίδας του προγράμματος Roots (www.roots-program.com).

- Το Χρηματιστήριο Αθηνών και το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος υπέγραψαν το Φεβρουάριο του 2019, Μνημόνιο Συνεργασίας, το οποίο οριοθετεί τη μεταξύ τους συνεργασία για την ανάληψη πρωτοβουλιών και την πραγματοποίηση δράσεων, στο πλαίσιο των κοινών θέσεών τους.

Σκοπός του Μνημονίου είναι η ενίσχυση των συνεργιών μεταξύ της επιχειρηματικής και επιστημονικής κοινότητας και της αγοράς, μέσω, ιδίως, της ενημέρωσης, επιμόρφωσης, έρευνας και ανάλυσης δεδομένων.

Στη συνέχεια της υπογραφής του μνημονίου, οι δύο οργανισμοί διεξήγαγαν έρευνα με θέμα «Το Χρηματιστήριο ως κινητήριος μοχλός νέων χρηματοδοτήσεων». Η συγκεκριμένη έρευνα έλαβε χώρα το διάστημα από 15 Μαρτίου 2019 μέχρι 3 Απριλίου 2019 και συμμετείχαν σε αυτή 1.700 οικονομολόγοι - μέλη του Επιμελητηρίου. Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάστηκαν σε σχετική εκδήλωση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, τον Ιούνιο του 2019.

- Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποστήριξε τον 2^ο Διαγωνισμό Επιχειρηματικής Ιδέας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου στη διαδικασία εύρεσης μεντόρων και σύνδεσης με το ευρύτερο επιχειρηματικό οικοσύστημα. Μέντορες του διαγωνισμού αποτέλεσαν στελέχη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και άλλων επιχειρήσεων, αναλαμβάνοντας να συμβουλευσουν τις ομάδες σε θέματα marketing και χρηματοοικονομικής ανάλυσης και ταυτόχρονα να μεταφέρουν στις ομάδες την τρέχουσα τεχνογνωσία της αγοράς, ενώ την τεχνική υποστήριξη των διαγωνιζομένων ανέλαβαν καθηγητές του Γεωπονικού Πανεπιστημίου.

Η εκδήλωση βράβευσης πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2019 στο Χρηματιστήριο Αθηνών και στις νικήτριες ομάδες απονεμηθήκαν χρηματικά έπαθλα με χορηγία της Τράπεζας της Ελλάδος.

Μέσω αυτής της δράσης, στόχος του Χρηματιστηρίου ήταν αφενός να βοηθήσει τις ομάδες στην ανάπτυξη της πρωτοβουλίας τους, και αφετέρου να συμβάλει στη συνεργασία για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

- Επιπλέον, το Χρηματιστήριο Αθηνών σε συνεργασία με τον καθηγητή του Πανεπιστημίου Harvard Γιώργο Σεραφείμ και την KKS Advisors, εξέδωσε τον «Οδηγό Δημοσιοποίησης Πληροφοριών ESG» τον οποίο και παρουσίασε σε ειδική εκδήλωση τον Νοέμβριο του 2019 στις εγκαταστάσεις του.

Ο «Οδηγός Δημοσιοποίησης Πληροφοριών ESG», αποτελεί πρακτικό εργαλείο με το οποίο οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν τα ουσιαστικά θέματα ESG που πρέπει να δημοσιοποιούν και να διαχειρίζονται, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν επιτυχώς στην παγκόσμια τάση για την παρουσίαση στοιχείων ESG στους επενδυτές.

Ο όρος «ESG» αναφέρεται σε θέματα περιβάλλοντος, κοινωνίας και εταιρικής διακυβέρνησης που μπορούν να επηρεάσουν την ικανότητα μιας εταιρείας να παράγει αξία μακροπρόθεσμα. Οι επενδυτές χρησιμοποιούν τις πληροφορίες ESG προκειμένου να καθορίσουν πόσο ανθεκτική και έτοιμη είναι μια εταιρεία να διαχειρίζεται τις αλλαγές στο περιβάλλον που δραστηριοποιείται.

Παρόλο που το κοινό στο οποίο απευθύνεται είναι κατά κύριο λόγο οι εισηγμένες εταιρείες, ο Οδηγός μπορεί να αποτελέσει εξίσου χρήσιμο εργαλείο και για μη εισηγμένες εταιρείες κάθε μεγέθους και από οποιονδήποτε κλάδο δραστηριοποίησης, για ενίσχυση της διαφάνειας σε θέματα βιωσιμότητας. Το Χρηματιστήριο Αθηνών συμμετέχει από το 2018 στην πρωτοβουλία Sustainable Stock Exchange (SSE) των Ηνωμένων Εθνών, η οποία προωθεί τη διάχυση βέλτιστων πρακτικών για την δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων με στόχο την ανάπτυξη των βιώσιμων επενδύσεων σε τοπικές κεφαλαιαγορές.

- Το Μάιο του 2019, υλοποιήθηκε στην Αθήνα το 2ο Συνέδριο Ελληνικών Επιχειρήσεων Μεσαίας Κεφαλαιοποίησης (2nd ATHEX Mid-Cap Conference). Το συνέδριο διοργανώθηκε με στόχο την μεγαλύτερη προβολή των εισηγμένων εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης στην επενδυτική κοινότητα, την αύξηση της κάλυψής τους από χρηματιστηριακούς αναλυτές και την βελτίωση της ρευστότητας των μετοχών τους. Μέσω των 550 κατ' ιδίαν και ομαδικών συναντήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του συνεδρίου, δόθηκε η δυνατότητα στις 16 εισηγμένες εταιρείες του Ελληνικού Χρηματιστηρίου που συμμετείχαν, να παρουσιάσουν σε Έλληνες και Ξένους Διαχειριστές και Αναλυτές τις επιχειρηματικές τους εξελίξεις και προοπτικές.

- Τον Ιούνιο του 2019, μαζί με το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο και με την υποστήριξη του Enterprise Greece, πραγματοποιήθηκε το 8^ο Ελληνικό Επενδυτικό Forum στη Νέα Υόρκη στο πλαίσιο του Greek Investment Roadshow στις ΗΠΑ. Στην ελληνική αποστολή συμμετείχαν 18 εισηγμένες εταιρείες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, όπου οι εκπρόσωποί τους, μέσα από τις 267 συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν, είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν τη στρατηγική τους και τα επενδυτικά τους σχέδια σε θεσμικούς επενδυτές. Στο πλαίσιο του Forum, διοργανώθηκε ενημερωτική εκδήλωση με θέμα: «Outlook and prospects of the Greek economy».

Η διοργάνωση, πέραν του Forum, συνδυάστηκε με επισκέψεις στην Ουάσινγκτον για συναντήσεις με επιχειρηματικούς και πολιτειακούς φορείς και ομάδες επιρροής και στο Σαν Φρανσίσκο για συναντήσεις με το οικοσύστημα τεχνολογίας, καινοτομίας και startups.

- Πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιουνίου 2019 με μεγάλη επιτυχία στο Χρηματιστήριο Αθηνών, το 2ο ATHEX Ecosystem Networking Event με κεντρικό θέμα: «Συνέργειες, συνεργασίες και ευκαιρίες στις κεφαλαιαγορές».

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν πάνω από 150 στελέχη εταιρειών, μεταξύ των οποίων στελέχη Χρηματιστηριακών και Εισηγμένων Εταιρειών, εκπρόσωποι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εκπρόσωποι Φορέων Θεσμικών και Ιδιωτών Επενδυτών καθώς και εκπρόσωποι Εταιρειών που συμμετέχουν στο ευρύτερο οικοσύστημα της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς.

Σκοπός του 2ου ATHEX Ecosystem Networking Event είναι να αναδείξει το γεγονός πως εταιρείες και φορείς, μέσα από τη συνεργασία και την κοινή στόχευση, μπορούν να συμβάλλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και κατ' επέκταση στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας.

Στην εκδήλωση πραγματοποιήθηκε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά η απονομή βραβείων στα Μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών, τα Τμήματα Ανάλυσης των Μελών και τα Τμήματα Επενδυτικών Σχέσεων των Εισηγμένων Εταιρειών, που επέδειξαν σημαντικές διακρίσεις στην συμβολή τους για την ανάπτυξη του οικοσυστήματος της κεφαλαιαγοράς.

- Ο Όμιλος Ελληνικά Χρηματιστήρια (ATHEXGROUP), συμμετείχε ως Event Partner στην επιτυχημένη Ετήσια Συνάντηση - «The Network Forum Annual Meeting 2019» - που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, το διάστημα 11-13 Ιουνίου 2019. Το συνέδριο αποτελεί σημείο αναφοράς και συνάντησης για πάνω από 500 στελέχη τραπεζών και εταιριών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών της παγκόσμιας κοινότητας, δίνοντας τη δυνατότητα να συζητηθούν σημαντικά ζητήματα που άπτονται κυρίως της μετασυναλλακτικής δραστηριότητας.

Ο Όμιλος Ελληνικά Χρηματιστήρια (ATHEXGROUP), εκπροσωπώντας την Ελληνική Κεφαλαιαγορά και στηρίζοντας τις ενέργειες του συνεδρίου, κατείχε δικό του περίπτερο στο χώρο του συνεδρίου, έχοντας έτσι την ευκαιρία τα στελέχη του να ενημερώσουν άμεσα για τις προσφερόμενες υπηρεσίες του Ομίλου αλλά και για τις επικείμενες αλλαγές που θα επιφέρει και θα αλλάξει το τοπίο των μετασυναλλακτικών υπηρεσιών η εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού CSDR.

- Τον Σεπτέμβριο του 2019, υλοποιήθηκε το 14ο Συνέδριο Ελληνικών Επιχειρήσεων (14th Annual Greek Roadshow) στο Λονδίνο. Στο πλαίσιο του συνεδρίου, δόθηκε η δυνατότητα στις 30 συμμετέχουσες εισηγμένες εταιρείες του Χρηματιστηρίου Αθηνών να παρουσιάσουν στη διεθνή επενδυτική κοινότητα τα επιχειρηματικά τους πλάνα και προοπτικές. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 600 κατ' ιδίαν συναντήσεις με τις εισηγμένες εταιρείες, στις οποίες συμμετείχαν 100 επενδυτικά κεφάλαια και 140 αναλυτές και διαχειριστές χαρτοφυλακίων.
- Τον Οκτώβριο του 2019, πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα το 2ο ATHEX Small-Cap Conference. Το συνέδριο αυτό αποτελεί μια πρωτοβουλία του Χρηματιστηρίου Αθηνών για την ενίσχυση της προβολής των εισηγμένων εταιρειών μικρής κεφαλαιοποίησης στο επενδυτικό κοινό. Κατά τη διάρκειά του, πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 500 κατ' ιδίαν και ομαδικές συναντήσεις, στις οποίες 16 εταιρείες εισηγμένες στην Κύρια και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, παρουσίασαν το προφίλ και τα επενδυτικά τους σχέδια σε Έλληνες και ξένους διαχειριστές κεφαλαίων και αναλυτές.
- Τον Δεκέμβριο του 2019, πραγματοποιήθηκε το 30^ο ετήσιο συνέδριο Greek Economic Summit που διοργανώθηκε από το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο σε συνεργασία με το Χρηματιστήριο Αθηνών. Στο συνέδριο φιλοξενήθηκαν πάνω από 500 σύνεδροι και συμμετείχαν μεταξύ άλλων ομιλητών ο Πρωθυπουργός και ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Πρώθηση της τεχνογνωσίας & των υποδομών Εποπτείας

Η συστηματική προσπάθεια του Χρηματιστηρίου Αθηνών για την αναβάθμιση της Εποπτικής του αρμοδιότητας η οποία κυρίως συνίσταται στις σημαντικές επενδύσεις που έχουν λάβει χώρα τόσο σε ότι αφορά τις υποδομές αλλά και την τεχνογνωσία των στελεχών του, εκτός από την σημαντική αναγνώριση που τυγχάνει από την ίδια την Αγορά αλλά και τους υπερκείμενους εποπτικούς φορείς όπως η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), δίνει τη δυνατότητα της εμπορικής συνεργασίας με φορείς που έχουν ανάλογες υποχρεώσεις.

Η πρώτη επιτυχημένη προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή ολοκληρώθηκε με την παροχή σχετικού σεμιναρίου στα στελέχη του Χρηματιστηρίου της Κύπρου.

ATHEX Academy

Προκειμένου να επιτευχθεί ο αντικειμενικός σκοπός της Υπηρεσίας Πιστοποίησης / Εκπαίδευσης, που είναι η πρώθηση και η ανάπτυξη της χρηματιστηριακής παιδείας μέσω της παροχής ποιοτικών υπηρεσιών εκπαίδευσης προς κάθε ενδιαφερόμενο αναφορικά με θέματα που άπτονται Χρηματαγορών και Κεφαλαιαγορών, κρίθηκε σκόπιμο να δημιουργηθεί συνεργασία με εξωτερικό συνεργάτη ο οποίος να παρέχει εξειδικευμένες σειρές σεμιναρίων / πιστοποιήσεων μέσω αποκλειστικών συνεργασιών με φορείς της αλλοδαπής και με αποδεδειγμένη εμπειρία. Για το παραπάνω, κατόπιν έρευνας της αγοράς, επιλέχθηκε η εταιρία Study Smart, με την οποία τον Απρίλιο 2019 υπογράφηκε η σχετική συμφωνία και το launching του νέου brand: "ATHEX Academy".

Στις 27 Μαΐου, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση με σκοπό την παρουσίαση στο οικοσύστημα της Αγοράς του προγράμματος της ATHEX Academy με συμμετοχή 50 στελεχών κυρίως HR εισηγμένων εταιριών και Μελών όπου:

- Πραγματοποιήθηκε το Launching της ATHEX Academy.
- Ανακοινώθηκε η συνεργασία του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών με τη StudySmart.
- Παρουσιάστηκε το νέο και εμπλουτισμένο πρόγραμμα εκπαιδευτικών δράσεων και διεθνών επαγγελματικών πιστοποιήσεων, που καλύπτουν τις ανάγκες της σύγχρονης εταιρίας.

Στοχεύοντας στις εκπαιδευτικές ανάγκες των επαγγελματιών της κεφαλαιαγοράς αλλά και του επενδυτικού κοινού, καθώς και την υποστήριξη, προβολή και πρώθηση νέων προϊόντων μέσω πρωτοβουλιών επιμόρφωσης, ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών έκρινε σκόπιμο να προχωρήσει στη διοργάνωση ορισμένων εξειδικευμένων σεμιναρίων. Μεταξύ άλλων, πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και για την αγορά ομολόγων. Τα ανωτέρω σεμινάρια σημείωσαν επιτυχία δεδομένου ότι τα παρακολούθησαν συνολικά 204 άτομα.

Μεγάλος είναι και ο αριθμός των μαθητών και φοιτητών (1.848) που επισκέφθηκαν το Χρηματιστήριο κατά τη διάρκεια του 2019. Μέσα από τις εκπαιδευτικές επισκέψεις, το Χρηματιστήριο συμβάλλει στην ουσιαστική ανάπτυξη των σημερινών μαθητών / φοιτητών και αυριανών επαγγελματιών στη καλλιέργεια θετικής ως προς τη χρησιμότητα της χρηματιστηριακής αγοράς νοοτροπίας, στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων των μαθητών / φοιτητών καθώς και στην καταπολέμηση του χρηματοοικονομικού αναλφαβητισμού. Επιπλέον, μέσα από τις παρουσιάσεις γίνεται πρώθηση της χρηματιστηριακής ιδέας καθώς και η γνωριμία των φοιτητών με τα νέα προϊόντα και δραστηριότητες του Ομίλου.

Αξιοποίηση, για πρώτη φορά, των μέσων κοινωνικής δικτύωσης του Ομίλου (LinkedIn) και εφαρμογή πρακτικών ψηφιακού marketing (digital marketing) με στόχο την πρώθηση των σεμιναρίων σε στοχευμένο κοινό (targeted audience) βάσει του επαγγελματικού προφίλ του.

Έργα πληροφορικής

Τα σημαντικότερα έργα και δραστηριότητες τα οποία ολοκληρώθηκαν ή ξεκίνησαν και είναι σε εξέλιξη κατά την διάρκεια του 2019 συνοψίζονται ως ακολούθως:

- Εκσυγχρονισμός Υποδομών – Αρχιτεκτονική Active-Active: Μετά την ολοκλήρωση των σχετικών προμηθειών το προηγούμενο έτος, το τρέχον έτος εξελίχθηκε πλήρως η υλοποίηση της νέας Αρχιτεκτονικής των Υποδομών Active-Active.

- Χρηματιστήριο Ενέργειας Ολοκληρώθηκε η μετεγκατάσταση των χρηστών της EnExClear και παραδόθηκαν όλες οι development και UAT υποδομές των εφαρμογών που αναπτύσσονται εσωτερικά για το Χρηματιστήριο Ενέργειας. Επίσης εγκαταστάθηκαν και παραμετροποιήθηκαν εφαρμογές τρίτων οι οποίες είναι απαραίτητες για την διασύνδεση των υπηρεσιών της ENEX με τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια ενέργειας. Τέλος παρείχαμε τεχνική υποστήριξη, σύνταξη εγχειριδίων και την εκπαίδευση των συστημάτων που αναπτύσσει ο Όμιλος για την Enex.
- Ανάληψη έργου για το σχεδιασμό και υλοποίηση του νέου Δικτύου του ΧΑΚ και την παροχή Υπηρεσιών υποστήριξης δικτύου σε βάθος πενταετίας.
- Σε εξέλιξη βρίσκεται η υλοποίηση του Χρηματοδοτούμενου Έργου με τίτλο «eIDAS enabled i-Banking (eIB)» σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, την Εθνική Τράπεζα και την Ένωση Ιταλικών Τραπεζών (συνολικού ύψους 1 εκατ. Ευρώ περίπου), με αντικείμενο την χρήση ψηφιακών υπογραφών και eID στον τραπεζικό χώρο για υλοποίηση διαδικασιών digital on-boarding Πελατών.
- Ανάληψη του έργου «Ψηφιακός Ταχογράφος 2ης γενιάς» του Υπουργείου Μεταφορών για παροχή ψηφιακών πιστοποιητικών σε Έλληνες οδηγούς φορτηγών, συνολικού προϋπολογισμού συμμετοχής της ATHEX περίπου 360.000€ σε βάθος τριετίας.
- Συμμετοχή στο χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα ερευνών – καινοτομώ – δημιουργώ (δράση ΕΣΠΑ) σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο και άλλους φορείς για την υλοποίηση έργου με στόχο την ανάπτυξη ηλεκτρονικής πλατφόρμας (με χρήση αναγνωρισμένων ψηφιακών υπογραφών) ευφυούς υποστήριξης ολοκληρωμένων υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας.

Στη διάρκεια του 2019 ο Όμιλος συνέχισε να βελτιώνει λειτουργικά και να αναπτύσσει τα κύρια συστήματα του: Σύστημα συναλλαγών ΟΑΣΗΣ, Σύστημα Εποπτείας (SURVEILLANCE), Data Warehouse & BI Χρηματιστηρίου Ενέργειας, ΣΑΤ και Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνου (RISK).

Ασφάλεια πληροφοριών

Κατά το 2019, η Μονάδα Ασφάλειας Πληροφοριών, κινούμενη στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Ομίλου και των έργων που έχουν αναληφθεί, εργάστηκε με στόχο την αξιοποίηση των έργων αυτών και την όσο το δυνατό μεγαλύτερη απορρόφηση των αποτελεσμάτων τους από τον Όμιλο. Ταυτόχρονα, εκτέλεσε και νέα έργα και ενσωμάτωσε μεγαλύτερη τεχνογνωσία και λειτουργίες στο οπλοστάσιο της Ασφάλειας Πληροφοριών του Ομίλου. Ειδικότερα:

- Το έργο «Σχέδιο Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών» (ΣΔΑΠ) στάθηκε ο κεντρικός άξονας γύρω από τον οποίον οργανώθηκαν αρκετά υπο-έργα και δραστηριότητες;
- Το έργο προστασίας του Web Site του Ομίλου από κυβερνοεπιθέσεις τύπου Distributed Denial-of-Service (DDoS) είχε δύο κατευθύνσεις:
 1. Ανάπτυξη τοπικής υποδομής απόκρουσης δικτυακών επιθέσεων σε επίπεδο 3, με τη χρήση προχωρημένων τεχνικών δρομολόγησης.
 2. Προμήθεια υπηρεσιών από εξειδικευμένο πάροχο με σκοπό την απόκρουση κυβερνοεπιθέσεων γενικά.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Αποτελέσματα της χρήσης 2019 του Ομίλου

Ο κύκλος εργασιών του έτους 2019 για τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε €33,4 εκ., έναντι €26,6 εκ της αντίστοιχης περιόδου του 2018, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 25,5%. Το 58,2% σχεδόν του κύκλου εργασιών του Ομίλου προέρχεται από τα δικαιώματα από τη διαπραγμάτευση, εκκαθάριση και διακανονισμό των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Το EBITDA στο έτος του 2019 ανήλθε σε €13,2 εκ έναντι των €7,4 εκ του αντίστοιχου περσινού διαστήματος παρουσιάζοντας αύξηση κατά 79,3%.

Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT) διαμορφώθηκαν στα €9,2 εκ., έναντι €3,9 εκ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, σημειώνοντας αύξηση κατά 136%.

Με την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος ύψους €3.402 χιλ. τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους διαμορφώνονται για τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών σε €6.080 χιλ., έναντι €3.027 χιλ., εμφανίζοντας αύξηση της τάξης του 101%. Συμπεριλαμβανομένων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (αποτίμηση μετοχών), διαμορφώνονται σε €6,9 εκ. έναντι των €3,9 εκ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, αυξημένα κατά 79,7%.

Μητρική Εταιρεία του Ομίλου Χρηματιστήριο Αθηνών

Για τη μητρική Εταιρεία ο κύκλος εργασιών διαμορφώθηκε στα €15,1 εκ. έναντι €13,6 εκ., αυξημένος κατά 11,1% από την περυσινή περίοδο, ενώ τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους ανήλθαν σε €4,4 εκ. στο 2019 έναντι των €1,8 εκ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο εμφανίζοντας αύξηση κατά 150%.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ ΜΕΣΩ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ

Η Εταιρεία διατηρούσε στο χαρτοφυλάκιο της 13.365.316 μετοχές που προέκυψαν από τη ανταλλαγή των ομολόγων της Τράπεζας Πειραιώς. Στη συνέχεια μέσω reverse split 1/20 οι μετοχές διαμορφώθηκαν σε 668.265 X €6 =€4.009.590. Την 31.12.2019 η τιμή της μετοχής έκλεισε στα €2,99 και ως εκ τούτου το σύνολο της αποτίμησης των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς διαμορφώθηκε στα €1.998.112,35, εμφανίζοντας κέρδος €1.436.769,75 σε σχέση με την αποτίμηση της 31.12.2018 η οποία εμφανίζεται στον πίνακα λοιπών συνολικών εισοδημάτων (OCI), σύμφωνα με το IFRS 9.

Το ATHEX, μετά την επιτυχή συμμετοχή του στο διαγωνισμό της CMA Kuwait για την ιδιωτικοποίηση του Boursa Kuwait, αποτελεί μέτοχο του Boursa Kuwait με ποσοστό 0,779%, που αντιστοιχεί σε 1.490.000 μετοχές. Το ATHEX απέκτησε αυτές τις μετοχές με τιμή κτήσης 0,237 KWD και ισοτιμία EUR / KWD 2,917 ήτοι €1.030.254,41. Η μετοχή του Boursa Kuwait διαπραγματεύεται στην OTC πλατφόρμα από τις 15/1/2020, ενώ η ισοτιμία της 31.12.2019 ήταν 2,942 EUR / KWD.

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ATHEXClear

Η Εταιρεία προκειμένου να εναρμονισθεί με το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που καθορίζεται από τον κανονισμό 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Κανονισμός EMIR) τηρεί όλες τις εξασφαλίσεις σε μετρητά που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης από την Εταιρεία και σχετίζονται με την αγορά αξιών και την αγορά παραγώγων, καθώς επίσης και τα ίδια ταμειακά διαθέσιμα σε λογαριασμό της ως άμεσος συμμετέχων μέσω διαδικτύου στο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίου και Διακανονισμού σε συνεχή χρόνο (TARGET2-GR), στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Συνεπώς τα ίδια διαθέσιμα και τα διαθέσιμα τρίτων (ασφάλειες) κατατίθενται στον ίδιο λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear, στην Τράπεζα της Ελλάδος, με αποτέλεσμα να είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός τους ώστε οι εξασφαλίσεις που εισπράττει η ATHEXClear να απεικονίζονται ξεχωριστά στο κυκλοφορούν ενεργητικό της 31.12.2019. Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31.12.2019 απεικονίζονται ισόποσα και στο κυκλοφορούν ενεργητικό και στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ως «διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικό λογαριασμό Εταιρείας» και αφορούν μερίδες μελών στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης καθώς και ασφάλειες στις αγορές αξιών και παραγώγων που ήταν κατατεθειμένες στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear στην ΤτΕ την 31.12.2019.

Την 31.12.2019 στο λογαριασμό της ΤτΕ είχαν κατατεθεί ασφάλειες στην αγορά αξιών ύψους €120,4 εκ. και των παραγώγων ύψους €64,5 εκ.

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η Εταιρεία είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και οι μετοχές της διαπραγματεύονται στο σύνολό τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στην κατηγορία της Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου.

Με την απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 30.5.2019 περί επιστροφής κεφαλαίου €0,11 ανά μετοχή, με ταυτόχρονη ισόποση μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής το μετοχικό κεφάλαιο διαμορφώθηκε σε €35.001.840 διαιρούμενο σε 60.348.000 μετοχές με ονομαστική αξία €0,58 η κάθε μία.

Τα Ίδια Κεφάλαια του Ομίλου την 31.12.2019 ανέρχονται σε €108 εκ., ενώ της Εταιρείας σε €90,5 εκ.

ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Η 14η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας στις 20.05.2015 ενέκρινε πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών με στόχο την αγορά έως 10% του μετοχικού κεφαλαίου με εύρος τιμών αγοράς από €1,50 έως και €7,00 και διάρκειας δύο ετών (Μάιος 2015 - Μάιος 2017) με στόχο την ακύρωση τουλάχιστον του 95% των αποκτηθέντων μετοχών (το υπόλοιπο 5% μπορεί να διανεμηθεί στο προσωπικό).

Το πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών ξεκίνησε από 9.2.2016 και μέχρι την λήξη του στις 20.4.2017 αγοράστηκαν 5.020.563 μετοχές ή 7,68% του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας με μέση τιμή κτήσης €4,63 και συνολικό κόστος €23.244.794. Από τις παραπάνω ίδιες μετοχές το 95% ήτοι 4.769.563 μετοχές ακυρώθηκαν με απόφαση της Α' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 9.6.2017.

Στη συνέχεια με απόφαση της Α' επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 13.6.2018 ακυρώθηκαν οι 251.000 εναπομείνουσες ίδιες μετοχές με αποτέλεσμα την 31.12.2018 και εντεύθεν η Εταιρεία να μη διατηρεί ίδιες μετοχές.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Ελληνικά Χρηματιστήρια - Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών της 30.05.2019, αποφάσισε τη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2018 ύψους €3.017.400 ή €0,05 ανά μετοχή στους μετόχους. Η αποκοπή του δικαιώματος έγινε την 5.6.2019 και το μέρισμα καταβλήθηκε την 12.6.2019.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 30.5.2019 ενέκρινε επίσης την πρόταση του Δ.Σ. για επιστροφή κεφαλαίου €0,11 ανά μετοχή, συνολικού ύψους €6.638.280. Η αποκοπή του δικαιώματος έγινε την 5.8.2019 και η επιστροφή κεφαλαίου καταβλήθηκε την 12.8.2019.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ 2008, 2009 ΚΑΙ 2010

Στις 11.7.2016 κοινοποιήθηκαν στην Εταιρεία πράξεις προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρων και σχετικό σημείωμα διαπιστώσεων ελέγχου από το Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) Ο συγκεκριμένος φορολογικός έλεγχος διενεργήθηκε για τα φορολογικά έτη 2008, 2009 και 2010 σύμφωνα με την υπ' αριθ. 760/4/1118/22.12.2015 εντολή ελέγχου. Συνολικά ο έλεγχος καταλόγισε στην Εταιρεία φόρους και πρόσθετους φόρους λόγω υποβολής ανακριβούς δήλωσης ύψους €1.689 χιλ., εκ των οποίων €603 χιλ. πρόσθετοι φόροι.

Στη συνέχεια την 29.7.2016 η Εταιρεία κατέθεσε έκθεση απόψεων –υπόμνημα προς το ΚΕΜΕΕΠ εκφράζοντας την αντίθετη άποψη της στο ανωτέρω σημείωμα. Το ΚΕΜΕΕΠ στην απάντηση του μείωσε το φόρο επί των λογιστικών διαφορών κατά €127 χιλ. περιορίζοντας το συνολικό ποσό στα €1.562 χιλ.

Εντός των προθεσμιών του νόμου η Εταιρεία την 30.9.2016 κατέθεσε ενδικοφανή προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 63 Ν. 4174/2013 ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ) της ΓΓΔΕ έναντι του πορίσματος του φορολογικού ελέγχου, καταβάλλοντας ταυτόχρονα το 100% της οφειλής ήτοι συνολικό ποσό €1.562 χιλ., το οποίο εμφανίζεται στις λοιπές απαιτήσεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης της 31.12.2017, προκειμένου να αποφευχθεί η συσσώρευση, υπολογισμός και βεβαίωση τόκων για όσο διάστημα διαρκεί η αναστολή της οφειλής (άρθρο 53 παρ. 1 του ν.4174/2013).

Το πόρισμα της ΔΕΔ, το οποίο παρελήφθη την 15.2.2017, μειώνει τη συνολική οφειλή κατά €579 χιλ. στις €983 χιλ. Η διαφορά έχει ήδη συμψηφιστεί με ισόποσες φορολογικές υποχρεώσεις της ΑΤΗΕΧ από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Η Εταιρεία έχει προσφύγει περαιτέρω στα Διοικητικά Δικαστήρια (16.3.2017) προκειμένου να περιορίσει το καταλογισθέν ποσό φόρου και προσαυξήσεων του φορολογικού ελέγχου. Η Εταιρεία έλαβε κλήση και παρέστη στο Διοικητικό Εφετείο για την εκδίκαση της υπόθεσης την 6.3.2018. Η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο Πρωτοδικείο εκδικάστηκε την 24.9.2019 και η απόφαση αναμένεται εντός των επόμενων μηνών.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Οι συναλλαγές που αφορούν το κόστος μισθοδοσίας 14 Διευθυντικών στελεχών και εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. για το 2019 ανέρχονται στο ποσό των €1.370 χιλ. για τον Όμιλο και €954 χιλ. για την Εταιρεία. Πέραν αυτών των συναλλαγών δεν πραγματοποιήθηκαν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΔΛΠ 24, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν ουσιαστικά τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις του Ομίλου κατά την εν λόγω περίοδο. Δεν υπάρχει υπόλοιπο (χρεωστικό ή πιστωτικό) από τις συναλλαγές αυτές την 31.12.2019. Για τις υπόλοιπες συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών βλ. σημ. 5.44.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Ο Όμιλος μέσω της θυγατρικής «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ Α.Ε.»- (ATHEXCSD) τηρεί υποκατάστημα στην Θεσσαλονίκη στην οδό Κατούνη 16-18.

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Επιχειρηματικό μοντέλο

Εισαγωγή (listing): Για την άντληση κεφαλαίων με στόχο την ανάπτυξή τους, δυναμικές εταιρείες όλων των μεγεθών επιλέγουν τις κεφαλαιαγορές. Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποστηρίζει και διευκολύνει την διαδικασία έκδοσης μετοχών και ομολόγων για την χρηματοδότηση των εταιρειών μέσω των εργαλείων που αναπτύσσει, εξασφαλίζοντας την διαπραγματευσιμότητα των εκδιδόμενων – με διεθνώς ομογενοποιημένους κανόνες – τίτλων.

Διαπραγμάτευση (trading): Το Χρηματιστήριο Αθηνών λειτουργεί την απαραίτητη υποδομή ώστε οι οργανωμένες αγορές μετοχών, ομολόγων, καθώς και παραγώγων – συμβολαίων επί άλλων αξιών ή δεικτών (όπως μετοχές, χρηματιστηριακοί δείκτες κ.α.) - να εξασφαλίζουν τους Ευρωπαϊκά θεσμοθετημένους όρους διαφάνειας και αποτελεσματικότητας. Το Χρηματιστήριο λειτουργεί επίσης και την Εναλλακτική Αγορά (EN.A.) για μικρότερες, αναπτυσσόμενες εταιρίες.

Εκκαθάριση (clearing): Εκκαθάριση είναι η διαδικασία που ακολουθείται για να εξασφαλιστεί ότι οι συναλλαγές που συνάπτονται θα ολοκληρωθούν με τον διακανονισμό τους μέσω της κάλυψης του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου. Ο Οίκος Εκκαθάρισης του Ομίλου, η ATHEXClear, παρέχει την πλατφόρμα εκκαθάρισης και επιπλέον λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος: ως αγοραστής για τους πωλητές, και πωλητής για τους αγοραστές, ώστε να ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου.

Διακανονισμός (settlement): Διακανονισμός είναι η διαδικασία ανταλλαγής μεταξύ αγοραστών και πωλητών τίτλων και χρημάτων για την ολοκλήρωση των συναλλαγών που διενεργήθηκαν. Η εγγραφή των αντίστοιχων χρεοπιστώσεων τίτλων στους λογαριασμούς των επενδυτών που τηρούνται στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (ΣΑΤ) μέσω αδειοδοτημένων ΕΠΕΥ και τραπεζών (Χειριστές ΣΑΤ), πραγματοποιείται σε αυτό το στάδιο. Η θυγατρική ATHEXCSD παρέχει την σχετική υπηρεσία, ακολουθώντας διεθνείς κανόνες και πρακτικές.

Τήρηση τίτλων (registry): Μετά την ολοκλήρωση του διακανονισμού, οι τίτλοι τηρούνται με ασφάλεια μέσω των Χειριστών ΣΑΤ στους λογαριασμούς των επενδυτών στο ΣΑΤ, όπου οι εταιρείες με εισηγμένους τίτλους (εκδότες τίτλων) βρίσκουν καταγεγραμμένους τους δικαιούχους τίτλων, και οι δικαιούχοι τίτλων τα χαρτοφυλάκιά τους. Η θυγατρική ATHEXCSD προσφέρει στους εκδότες τίτλων υπηρεσίες για την διαχείριση εταιρικών πράξεων (όπως οι αυξήσεις κεφαλαίου κ.α.) και την καταβολή χρηματικών διανομών (όπως μερίσματα και τόκους).

Πληροφόρηση (market data): Οι ιδιώτες και επαγγελματίες επενδυτές λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις με βάση τις πληροφορίες και τα δεδομένα της αγοράς. Το Χρηματιστήριο Αθηνών παρέχει πληροφόρηση για τις αγορές αξιών, ομολόγων και παραγώγων, όπως δεδομένα σε πραγματικό χρόνο, ιστορικά δεδομένα, στοιχεία για τους δείκτες του κ.α.

Δείκτες (indices): Σε συνεργασία με τον οίκο FTSE το Χρηματιστήριο Αθηνών συντηρεί και παρέχει δείκτες που παρακολουθούν την Ελληνική κεφαλαιαγορά και επιμέρους κλάδους της, ενώ με αντίστοιχους κανόνες συντηρεί και παρέχει τον Γενικό Δείκτη. Οι δείκτες με την σειρά τους αποτελούν υποκείμενο τίτλο σε άλλα διαπραγματεύσιμα προϊόντα όπως τα ETFs και τα παράγωγα (futures & options).

Τεχνολογία: Τα τεχνολογικά συστήματα και υποδομές αποτελούν τα θεμέλια του Ομίλου για όλες τις υπηρεσίες που προσφέρει. Ο Όμιλος αναπτύσσει και συντηρεί συστήματα συναλλαγών, εκκαθάρισης, διακανονισμού και αποθετηρίου, καθώς επίσης και την απαραίτητη δικτυακή υποδομή, με υψηλό βαθμό διαθεσιμότητας, και παρέχει επίσης τις υποδομές για συμπληρωματικές υπηρεσίες προς ΕΠΕΥ και τράπεζες όπως collocation.

Επιχειρηματική βιωσιμότητα και ηθική

Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών ακολουθεί εμπορικές, οργανωτικές και λειτουργικές πρακτικές σύμφωνα με τους κανόνες, τη νομοθεσία και τους κανονισμούς που υπαγορεύονται από τις εθνικές και ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, και φροντίζει να λαμβάνει όλες τις σχετικές άδειες που προβλέπονται για τα προϊόντα, υπηρεσίες και λειτουργίες του.

Στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξής της, η Εταιρεία παρακολουθεί όλες τις εξελίξεις στην ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά, και φροντίζει ώστε η λειτουργία της και οι υπηρεσίες που παρέχει καλύπτουν τις σύγχρονες ανάγκες του επενδυτικού κοινού, των συμμετεχόντων στον επιχειρηματικό χώρο που δραστηριοποιείται και της κοινωνίας.

Οι θεμελιώδεις αξίες που διέπουν την κουλτούρα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών και καθοδηγούν τις δραστηριότητες του είναι η ακεραιότητα, η υπευθυνότητα και ο σεβασμός. Η Εταιρεία θέτει υψηλά πρότυπα ηθικής συμπεριφοράς και έχει ως αρχή τη μηδενική ανοχή σε περιστατικά απάτης, διαφθοράς και κατάχρησης αγοράς, εφαρμόζοντας κατάλληλα μέτρα παρακολούθησης, πρόληψης και αντιμετώπισης τέτοιων περιστατικών σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της. Η διαδικασία και τα πρότυπα λογοδοσίας και διαφάνειας για τον εντοπισμό των προαναφερθέντων περιστατικών περιγράφονται στην Πολιτική Διαχείρισης Αναφορών και Καταγγελιών του Ομίλου.

Η Εταιρεία υποστηρίζει ως ενεργό Μέλος τις προσπάθειες του Δικτύου CSR Hellas (Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη) που στοχεύει στην ενσωμάτωση της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας στη στρατηγική και τους βασικούς άξονες της λειτουργίας των επιχειρήσεων, και στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ κερδοφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης. Παράλληλα, η Εταιρεία συμμετέχει στην πρωτοβουλία Sustainable Stock Exchanges (SSE) των Ηνωμένων Εθνών, που στοχεύει στην ανάπτυξη των βιώσιμων επενδύσεων στις κεφαλαιαγορές παγκοσμίως, και ενθαρρύνει τη διάχυση βέλτιστων πρακτικών για τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων και την ενίσχυση των επιδόσεων των εταιρειών σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική διακυβέρνηση (ESG).

Βιώσιμα Χρηματοοικονομικά

Αναγνωρίζοντας τη σημασία του ρόλου που καλούνται να διαδραματίσουν φορείς του χρηματοοικονομικού τομέα για τη μετάβαση προς μια πιο πράσινη και βιώσιμη οικονομία, ο Όμιλος έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών που προωθούν τη μη χρηματοοικονομική διαφάνεια και την καλή διαχείριση θεμάτων που αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και την διακυβέρνηση (θέματα ESG). Στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην πρωτοβουλία Sustainable Stock Exchanges (SSE) των Ηνωμένων Εθνών, ο Όμιλος έχει δημιουργήσει τον «Οδηγό Δημοσιοποίησης Πληροφοριών ESG», ένα πρακτικό εργαλείο για εισηγμένες και μη εταιρείες.

Ο Όμιλος συμμετέχει σε δράσεις ενημέρωσης και διάχυσης διεθνών βέλτιστων πρακτικών για την ανάπτυξη των βιώσιμων επενδύσεων στην Ελληνική αγορά, και υποστηρίζει πρωτοβουλίες όπως το σχέδιο δράσης για τα βιώσιμα χρηματοοικονομικά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με στόχο την ενίσχυση της δραστηριοποίησης του σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης.

Λειτουργία Ομίλου

Ο Όμιλος προσπαθεί συνεχώς να βελτιώνει όλους τους τομείς της λειτουργίας του με βάση διεθνή πρότυπα. Συγκεκριμένα:

Πρότυπο		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXClear
Διαχείριση Επιχειρησιακής Συνέχειας	ISO 22301	✓	✓	✓

Εργαζόμενοι και κοινωνία

Ο Όμιλος φροντίζει για τη δημιουργία ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, σύμφωνα με τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς νόμους και κανονισμούς, μεριμνώντας για την αποτελεσματική διαχείριση θεμάτων υγιεινής, ασφάλειας και ευημερίας του προσωπικού. Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος διευκολύνει και ενθαρρύνει με κάθε τρόπο την ίση πρόσβαση των εργαζομένων και των επισκεπτών με κινητικά προβλήματα στις εγκαταστάσεις της.

Ο Όμιλος προσφέρει ένα εργασιακό περιβάλλον ίσων ευκαιριών σε όλο το προσωπικό, με σεβασμό για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα εργασιακά δικαιώματα που απορρέουν από την νομοθεσία, φροντίζοντας για τα εργασιακά θέματα των εργαζομένων. Η συμμετοχή των εργαζομένων στα κέντρα λήψης αποφάσεων της Εταιρείας, και το δικαίωμα τους να σχηματίζουν και να συμμετέχουν σε συνδικαλιστικές οργανώσεις, ασκείται από το Σύλλογο Εργαζομένων.

Για τη δημιουργία εργασιακού περιβάλλοντος και συνθηκών που βοηθούν στη βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας των εργαζομένων, και κατ' επέκταση στη βιωσιμότητα της Εταιρείας, η Εταιρεία ενθαρρύνει την ανταλλαγή ιδεών, απόψεων και πληροφοριών μεταξύ των εργαζομένων, προστατεύει τα προσωπικά και ευαίσθητα δεδομένα τους ενώ δεν ανέχεται και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα εντοπισμού και αντιμετώπισης κακόβουλων ή προσβλητικών συμπεριφορών εκφοβισμού και παρενόχλησης στον εργασιακό χώρο.

Η διοίκηση της εταιρείας επενδύει στο ανθρώπινο δυναμικό, δίνοντας έμφαση στην επιμόρφωση, την ανάδειξη των ικανοτήτων των εργαζομένων, την επιβράβευση της παραγωγικότητας και την καλύτερη ισορροπία μεταξύ εργασίας και οικογένειας. Η Εταιρεία μεριμνά για τη διατήρηση άριστων συνθηκών εργασίας, εντοπίζει και αντιμετωπίζει έγκαιρα τους ψυχοκοινωνικούς κινδύνους στον εργασιακό χώρο και θέτει την υγεία και την ευεξία των εργαζομένων ως προτεραιότητα. Οι εργαζόμενοι του Ομίλου έχουν πρόσβαση σε ιατρό εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, και μέσω του προγράμματος υγείας και ευεξίας της εταιρείας, μπορούν να αξιοποιήσουν παροχές για θέματα ψυχικής ευεξίας όπως την 24ωρη Τηλεφωνική Γραμμή Υποστήριξης της Hellas EAP για όλους τους εργαζομένους και τα μέλη των οικογενειών τους, καθώς και ομάδες συμβουλευτικής και δράσεις εντός του εργασιακού χώρου. Παράλληλα, ο Όμιλος διενεργεί πρόγραμμα εθελοντικής αιμοδοσίας.

Ενδεικτικοί δείκτες για τον ΟΜΙΛΟ	2019	2018
Εργαζόμενοι		
Αριθμός εργαζομένων (τέλος έτους)	218	227
% εργαζομένων με συμβάσεις πλήρους απασχόλησης	100%	100%
Μέση ηλικία εργαζομένων πλήρους απασχόλησης	47 έτη	46 έτη
Γυναίκες εργαζόμενοι (% συνόλου)	38%	39%
Γυναίκες εργαζόμενοι σε διευθυντικές θέσεις (%)	28%	15%
Εθελοντική κινητικότητα εργαζομένων (Voluntary turnover, %)	9%	6,7%
Μη-εθελοντική κινητικότητα εργαζομένων (involuntary turnover, %)	0%	0%
Υγεία - ασφάλιση		
Ημέρες απουσίας λόγω ασθένειας ανά εργαζόμενο	3,9	3,7
Μέσο κόστος ασφάλισης υγείας ανά εργαζόμενο	€1.819	€1.670
Μέση εισφορά σε ιδιωτικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα / εργαζόμενο	€622	€604

Συνεχής Εκπαίδευση & Χρηματιστηριακή Παιδεία

Ο Όμιλος επενδύει στη συνεχή εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση και προσωπική ανάπτυξη των εργαζομένων, στοχεύοντας στην αποτελεσματικότερη άσκηση των εργασιών τους και την επίτευξη των εταιρικών στόχων. Χρηματοδοτεί και ενθαρρύνει τη συμμετοχή των εργαζομένων σε μεταπτυχιακά προγράμματα, προγράμματα απόκτησης επαγγελματικών πιστοποιήσεων από αρμόδιους φορείς, εσωτερικά εκπαιδευτικά σεμινάρια με θέματα γενικού και ειδικού περιεχομένου, καθώς και συνέδρια.

Η δέσμευση του Ομίλου για την ενίσχυση των εργαζομένων και των οικογενειών τους και τη στήριξη της δια βίου μάθησης, υλοποιείται μεταξύ άλλων μέσω του ετήσιου προγράμματος χορήγησης Βραβείων Αριστείας και

Υποτροφιών, που απευθύνεται στα παιδιά των εργαζομένων που ακολουθούν ή πρόκειται να ακολουθήσουν ακαδημαϊκές σπουδές.

Η προώθηση της Χρηματιστηριακής παιδείας και η αντιμετώπιση του προβλήματος του χρηματοοικονομικού αναλφαριθμητισμού, αποτελούν σημαντικό άξονα δράσης του Ομίλου, που πραγματοποιεί ένα πρόγραμμα ενημέρωσης και εκπαίδευσης σε μαθητές, φοιτητές και στελέχη της αγοράς. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα αποτελείται από ενημερωτικές επισκέψεις, σεμινάρια και παρουσιάσεις που πραγματοποιούνται στο χώρο του χρηματιστηρίου. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται σε μαθητές της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αποσκοπούν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων που συμβάλλουν στον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων. Σε αυτό το πλαίσιο, μεταξύ άλλων, η Εταιρεία συμμετέχει συστηματικά σε προγράμματα πρακτικής άσκησης φοιτητών ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Ενδεικτικοί δείκτες για τον ΟΜΙΛΟ	2019	2018
Κατάρτιση εργαζομένων – πρακτική άσκηση		
Μέσος όρος ωρών κατάρτισης (10% υψηλότερα αμειβόμενων εργαζομένων)	44 ώρες	30 (σύνολο εργαζομένων)
Μέσος όρος ωρών κατάρτισης (90% χαμηλότερα αμειβόμενων εργαζομένων)	28 ώρες	
Δαπάνες κατάρτισης εργαζομένων	€90.340	€625/εργαζόμενο
Αριθμός φοιτητών που πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση	19	30

Εταιρική Κοινωνική Υπευθυνότητα

Οι δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Υπευθυνότητας του Ομίλου βασίζονται σε 3 πυλώνες - Περιβάλλον, Κοινωνία και Επιχειρηματικότητα/Εξωστρέφεια. Για το έτος 2019, ο Όμιλος συνέβαλλε στο έργο μη κερδοσκοπικών οργανισμών και φορέων μέσω χορηγιών συνολικού ύψους €75.554.

Ως ένδειξη αλληλεγγύης, ο Όμιλος ενισχύει μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς και δημόσιους φορείς, που δραστηριοποιούνται στην ενίσχυση της τοπικής κοινωνίας και την προστασία ευπαθών κοινωνικών ομάδων, όπως νέους και παιδιά, που αποτελούν το μέλλον της ελληνικής κοινωνίας.

Οργανισμοί / φορείς που υποστηρίξαμε το 2019
Χαμόγελο του Παιδιού
Επίδα - σύλλογος φίλων παιδιών με καρκίνο
Κιβωτός του Κόσμου
Παιδικά χωριά SOS
Make a Wish
Special Olympics Hellas
Πανελλήνιος Σύλλογος Προσαρμοσμένων Δραστηριοτήτων «ΑΛΜΑ»
ΚΕΘΕΑ
CollegeLink

Παράλληλα, ο Όμιλος στηρίζει την εξωστρέφεια της ελληνικής επιχειρηματικότητας και οικονομίας, μέσω της ενίσχυσής θεσμικών και επιχειρηματικών φορέων και δικτύων επαγγελματιών που εντάσσονται στο ευρύτερο οικοσύστημα στο οποίο δραστηριοποιούμαστε.

Οργανισμοί / φορείς που υποστηρίξαμε το 2019
ΣΕΔ – Σύνδεσμος Επενδυτών & Διαδικτύου
WISTA - Women's International Shipping & Trading Association
Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας

Delphi Economic Forum
Network Forum
Hellenic-American Association for Professionals in Finance (HABA)

Περιβάλλον

Ο Όμιλος προωθεί την ευαισθητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και την βελτίωση της ποιότητας ζωής. Συνεχίζουμε τις προσπάθειες μας για την προστασία του περιβάλλοντος με καθημερινές ενέργειες ανακύκλωσης και υιοθέτηση απλών πρακτικών λειτουργίας του κτηρίου που έχουν ως σκοπό τη βιώσιμη διαχείριση των ενεργειακών πόρων και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του Ομίλου.

Ο Όμιλος αναπτύσσει στρατηγικές για την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας, την καλύτερη αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη μείωση των εκπομπών που συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή. Στο πλαίσιο των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs), της Συμφωνίας του Παρισιού για το Κλίμα (2015) και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η παρακολούθηση των διεθνών εξελίξεων, η βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του Ομίλου και ο προσδιορισμός των κινδύνων και των ευκαιριών που απορρέουν από την κλιματική αλλαγή αποτελούν βασικούς τομείς για την ενίσχυση της περιβαλλοντικής πολιτικής μας.

Ενδεικτικοί δείκτες του ΟΜΙΛΟΥ		2019	2018
Περιβάλλον			
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (εκ. KWh)	(1)	3,66	4,48
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (% συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης)	(1)	85%	96%
% ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (% συνόλου)	(1)	31%	
Scope 1 emissions (tonnes of CO ₂ equivalent)	(1)	270	180.5
Scope 2 emissions (tonnes of CO ₂ equivalent)	(1)	2.280	4.211
Ανακύκλωση χαρτιού (κιλά)		4.980	16.550
Ανακύκλωση μπαταριών (κιλά)		34	42

(1) Περιλαμβάνεται η κατανάλωση ενέργειας για τις ανάγκες του Ομίλου. Δεν περιλαμβάνεται η κατανάλωση ενέργειας για την υπηρεσία Colocation που προσφέρει ο Όμιλος, καθώς το σχετικό κόστος επανατιμολογείται στους πελάτες της υπηρεσίας.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2020 ΚΑΙ ΜΕΤΑ

Το θετικό επενδυτικό κλίμα που επικρατούσε τις πρώτες εβδομάδες της νέας χρονιάς λόγω των σημαντικών αποδόσεων το 2019, είχε αυξήσει τις προσδοκίες για άντληση κεφαλαίων μέσα από τη χρηματιστηριακή αγορά. Αναμένονταν νέες εισαγωγές στο χρηματιστήριο καθώς και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ), πράγμα το οποίο θα ανατροφοδοτούσε το ενδιαφέρον των επενδυτών. Στη συνέχεια όμως από τις πρώτες μέρες του Φεβρουαρίου, το ξέσπασμα του COVID-19 άρχισε να αλλάζει σημαντικά την προαναφερθείσα δυναμική επί τα χείρω.

Η ραγδαία εξάπλωση της νόσου του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Με βάση τις υφιστάμενες συνθήκες και συγκλίνουσες εκτιμήσεις, η οικονομική δραστηριότητα έχει διαταραχθεί σημαντικά εξανειμίζοντας καταρχάς την όποια αναπτυξιακή δυναμική, ενώ η οικονομία έχει εισέλθει σε καθεστώς ύφεσης. Η σημαντική πτώση των τιμών των μετοχών και η αβεβαιότητα που επικρατεί αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά για το υπόλοιπο του έτους κυρίως τις νέες εισαγωγές και τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) πιθανώς και τον τζίρο στην αγορά, ο οποίος όμως μπορεί να στηριχθεί εν μέρει στην έντονη μεταβλητότητα που φέρνει η αβεβαιότητα.

Οι προοπτικές του Ομίλου και της Εταιρείας, σε ομαλές συνθήκες λειτουργίας, διαμορφώνονται επίσης από τις κανονιστικές αλλαγές που πραγματοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και από τις ευρύτερες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία, το τελευταίο διάστημα εστίαζε στη δυνατότητα χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω των κεφαλαιαγορών εξαιτίας της συνεχούς απομόχλευσης στο τραπεζικό σύστημα. Σημαντικές για την προοπτική του Ομίλου κρίνονται και οι ευρύτερες εξελίξεις στο διεθνές μακροοικονομικό περιβάλλον.

Σε αυτές τις πρωτόγνωρες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί, ο Όμιλος επιδιώκει να λειτουργεί αποτελεσματικά σε καθεστώς απομακρυσμένης λειτουργίας, να συνεχίζει να φροντίζει για την εύρυθμη λειτουργία των αγορών της, να συνεχίζει να παρέχει υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, να αξιοποιεί τις υποδομές της εμπλουτίζοντας με νέα προϊόντα και υπηρεσίες ώστε να επιτελέσει αποτελεσματικά το ρόλο της στη μεταφορά επενδυτικών πόρων στον παραγωγικό ιστό της Ελλάδας.

Γενικότερα, η άρτια οργάνωση του Ομίλου, η απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς ακόμα και σε καταστάσεις ιδιαίτερα δύσκολες όπως οι παρούσες, οι συνεχείς επενδύσεις σε σύγχρονο εξοπλισμό και διαδικασίες, η έλλειψη δανειακών υποχρεώσεων, η αναγνώριση της αξιοπιστίας του από διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης καθώς και η ρευστότητα που διαθέτει, αποτελούν τα εχέγγυα για τη μακροχρόνια επιβίωση με σημαντικά οφέλη για τους μετόχους, τους εργαζόμενους αλλά και την κοινωνία γενικότερα.

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ - ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Σημαντικές πηγές εσόδων για τον Όμιλο, πέρα από τις προμήθειες των συναλλαγών που διενεργούνται στις αγορές του Χρηματιστηρίου Αθηνών και καταβάλλονται από τα Μέλη είναι τα έσοδα από εντολές και τερματικά των Μελών, έσοδα από συνδρομές Μελών και Χειριστών, έσοδα από συνδρομές και αυξήσεις μετοχικών κεφαλαίων εισηγμένων εταιρειών και εταιρικές πράξεις γενικότερα, έσοδα από πάροχους πληροφόρησης, έσοδα από υπηρεσίες διοικητικής-τεχνολογικής- υπολογιστικής υποστήριξης, εκπαιδευτικές υπηρεσίες, κλπ.

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου, διαμορφώνεται σε μεγάλο βαθμό από παράγοντες τους οποίους δεν δύναται να επηρεάσει, καθώς συνδέονται με τις εξελίξεις των μεγεθών της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, τα οποία με τη σειρά τους επηρεάζονται από μια σειρά από παράγοντες, όπως τα βασικά οικονομικά στοιχεία των εισηγμένων εταιρειών, τα θεμελιώδη μακροοικονομικά στοιχεία της ελληνικής οικονομίας, καθώς επίσης και από τις εξελίξεις στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Αντίθετα με το σκέλος των εσόδων, των οποίων το μέγεθος δεν μπορεί να ελεγχθεί από τις Εταιρείες του Ομίλου, στο σκέλος των εξόδων καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες εξορθολογισμού τους, με σκοπό τη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου ακόμα και υπό δυσμενείς συνθήκες αγοράς.

Παρά τις προσδοκίες που είχαν δημιουργηθεί για την ελληνική οικονομία και την τάση αύξησης των συναλλαγών και του δείκτη, η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), όπως αναφέρθηκε, έχει οδηγήσει την παγκόσμια οικονομία σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα καθώς θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Γενικά – Περιβάλλον Διαχείρισης Κινδύνου

Βασική μέριμνα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών (Όμιλος) αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Ο Όμιλος, ως λειτουργός της χρηματιστηριακής αγοράς, έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται, διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξή του και συμβάλλοντας στη σταθερότητα και ασφάλεια της χρηματιστηριακής αγοράς. Ειδικότερα μέρος του Ομίλου είναι η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί τις αυστηρές απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου EMIR (European Market Infrastructure Regulation) σχετικά με την διαχείριση κινδύνου, σύμφωνα με τον οποίο έχει αδειοδοτηθεί από το 2015.

Επίσης μέρος του Ομίλου είναι η Εταιρεία Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων (ATHEXCSD), η οποία βρίσκεται στο τελικό στάδιο της διαδικασίας ευθυγράμμισής της με το Ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο των Κεντρικών Αποθετηρίων CSDR. Στο πλαίσιο των εργασιών αυτών, ο Όμιλος προχώρησε σε αναδιοργάνωση των εποπτικών του λειτουργιών, εντάσσοντας τη διαχείριση κινδύνου σε κεντρική λειτουργία του Ομίλου με γραμμή αναφοράς στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Κατά το τρέχον έτος, το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου, στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Η στρατηγική κινδύνου του Ομίλου είναι ευθυγραμμισμένη με την επιχειρηματική στρατηγική του για την παροχή των κατάλληλων υποδομών για αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να συνάδει με την κεφαλαιακή επάρκεια των εταιρειών του Ομίλου, να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Οργανωτική δομή

Πέρα από συνολικά μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των συστημάτων του Ομίλου, κάθε οργανωτική μονάδα του Ομίλου είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται τους πιθανούς κινδύνους με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση εμφάνισης γεγονότων κινδύνου.

Συνεχίζοντας την προσπάθεια των τελευταίων χρόνων και κατά το 2019 έγιναν προσπάθειες ενδυνάμωσης της λειτουργίας της διαχείρισης κινδύνου για το σύνολο του Ομίλου, ώστε να παραμείνει εναρμονισμένη η ATHEXClear με τον κανονισμό EMIR ενώ παράλληλα να προετοιμαστεί η ATHEXCSD στα πρότυπα του CSDR και συγχρόνως να ακολουθεί η μητρική ATHEX τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές.

Ειδικότερα, για την κάθε εταιρία του Ομίλου διακριτά, η οργανωτική δομή που υποστηρίζει τη διαχείριση κινδύνου περιλαμβάνει τις παρακάτω μονάδες:

- Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο έχει την τελική ευθύνη και τη λογοδοσία αναφορικά με τη διαχείριση της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου της εταιρείας. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει, καθορίζει και τεκμηριώνει ενδεδειγμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου και ικανότητας ανάληψης κινδύνου της εταιρείας. Επίσης, το Συμβούλιο και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη μεριμνούν ώστε οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της εταιρείας να συνάδουν με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου της εταιρείας, και να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο η εταιρεία αναγνωρίζει, αναφέρει, παρακολουθεί και διαχειρίζεται κινδύνους.
- Επιτροπή Κινδύνου, η οποία συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα διαχείρισης κινδύνου.
- Επιτροπή Επενδύσεων της ATHEXClear, η οποία λαμβάνει αποφάσεις για τον καθορισμό των ορίων και παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας, καθορίζει πολιτικές και πρότυπα για την επενδυτική στρατηγική, τις αρχές χρηματοδότησης, τη διαχείριση της ρευστότητας, τον κίνδυνο επιτοκίων και τη διαχείρισή του.
- Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης της ATHEXClear, το οποίο είναι επαρκώς ανεξάρτητο από τις άλλες υπηρεσίες της εταιρείας και κύριο καθήκον του είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η ATHEXClear με στόχο την αναγνώριση τους, τον υπολογισμό τους και τέλος τη διαχείρισή τους. Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου διαθέτει την απαραίτητη δικαιοδοσία, τους απαραίτητους πόρους, εμπειρογνομosύνη και πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες.

- Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, της οποίας ο επικεφαλής είναι ο Chief Risk Officer της μητρικής εταιρίας ATHEX, έχει την ευθύνη της αποδοτικής και αποτελεσματικής λειτουργίας των εποπτικών λειτουργιών του Ομίλου (Oversight Functions). Τα στελέχη της μονάδας, καλύπτουν τους θεσμικούς ρόλους των υπευθύνων κινδύνου (CRO's) της ATHEX και της ATHEXCSD όπως επίσης των υπευθύνων κανονιστικής συμμόρφωσης (CCO's) όλων των εταιριών του Ομίλου και συνεπώς καλύπτει το σύνολο των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών τους ενώ είναι σε στενή συνεργασία με τις ελεγκτικές λειτουργίες του Ομίλου και συγκεκριμένα την Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.
- Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου. Η συντονιστική επιτροπή αποτελείται από τους προέδρους των επιτροπών κινδύνου των τριών εταιριών του Ομίλου, οι οποίοι είναι μέλη των αντίστοιχων Διοικητικών Συμβουλίων, και του Group Chief Risk Officer. Της επιτροπής προεδρεύει ο πρόεδρος της επιτροπής κινδύνου της μητρικής εταιρίας ATHEX. Στόχος της επιτροπής είναι ο συντονισμός των τριών εταιριών σε θέματα στρατηγικής της διαχείρισης κινδύνου, διάθεσης ανάληψης κινδύνων και μεθόδων ελέγχου στην ανοχή των κινδύνων, έτσι ώστε να επιτυγχάνονται πολλαπλασιαστικά οφέλη για κάθε εταιρία ξεχωριστά, μέσω της ομικής λειτουργίας της διαχείρισης του κινδύνου.
- Υπεύθυνος Κινδύνου (Chief Risk Officer), ο οποίος για θέματα διαχείρισης κινδύνων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω του Προέδρου της Επιτροπής Κινδύνου και εφαρμόζει το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου μέσω των πολιτικών και των διαδικασιών που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Οργανωτικές Μονάδες, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την αναγνώριση και διαχείριση των κινδύνων οι οποίες εμπíπτουν στο αντικείμενό τους και συμμετέχουν στη διαχείριση κινδύνων συνολικά του Ομίλου. Ειδικότερα, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της ATHEXClear και η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης, παρακολουθούν τα επίπεδα κινδύνου του Ομίλου σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Ενιαία διαχείριση κινδύνου

Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος ενέχουν διάφορους τύπους και επίπεδα κινδύνων και αναγνωρίζεται ότι η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνίσταται από τα ακόλουθα:

- Αναγνώριση & Εκτίμηση Κινδύνων: Αναλύοντας τις παρούσες και μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου, αναγνωρίζονται περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Οι αναγνωριζόμενοι κίνδυνοι αξιολογούνται ως προς την πιθανή έκθεση σε ζημία. Αυτό περιλαμβάνει γενικά την εκτίμηση τόσο της πιθανότητας επέλευσης της ζημίας όσο και των δυνητικών επιπτώσεων.
- Έλεγχος Κινδύνων: Οι ρυθμίσεις διαχείρισης του εκάστοτε κινδύνου αποτελούν το κλειδί για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και είναι σημαντικό να κατανοούνται από όλο το προσωπικό. Επιπλέον, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής του ενιαίου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των επιμέρους πολιτικών/πλαισίων.
- Περιορισμός των Κινδύνων: Η Διοίκηση προσδιορίζει την καλύτερη μέθοδο για τον περιορισμό των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τα κόστη και τα οφέλη. Ως γενική αρχή, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει κινδύνους που ενέχουν πιθανότητα καταστροφικών ή σημαντικών ζημιών. Ομοίως, αποφεύγεται η ασφάλιση έναντι πιθανών ζημιών που είναι σχετικά προβλέψιμες και χωρίς ουσιαστικό αντίκτυπο. Οι εναλλακτικές περιορισμού των κινδύνων εξαρτώνται από το επίπεδο ανοχής του Ομίλου έναντι των διαφόρων μορφών κινδύνου.
- Παρακολούθηση & Αναφορά Κινδύνων: Ο Όμιλος διαθέτει σύστημα αναφοράς και παρακολούθησης των κινδύνων που διαφοροποιείται ανά είδος κινδύνου και εταιρία του Ομίλου. Οι Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου των εταιριών του Ομίλου παρακολουθούν τα επίπεδα κινδύνου της κάθε εταιρείας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων, υπό τον συντονισμό της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνου & Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη

μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών, ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

- Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου (πιστωτικός κίνδυνος από την αθέτηση υποχρεώσεων εκκαθάρισης ενός ή περισσότερων αντισυμβαλλόμενων εκκαθαριστικών μελών).
- Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας), κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.
- Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).
- Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών) κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα ή από εξωτερικά γεγονότα στα οποία περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων, όπως και για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, υπολογίζεται πλέον ως πολύ σημαντικός και λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα περιορισμού του.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

Περιγραφή κατηγοριών και κυρίων παραγόντων κινδύνου

Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο βαθμό σε κίνδυνο αγοράς που απορρέει από τις δραστηριότητές του. Σε κάθε περίπτωση, ο Όμιλος παρακολουθεί την πιθανή έκθεση που μπορεί να επιφέρει κίνδυνο αγοράς και υπολογίζει τυχόν κεφάλαια που πρέπει να τηρεί έναντι του κινδύνου αγοράς σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων που εφαρμόζει. Πιθανή ζημία από κίνδυνο αγοράς ενδέχεται να εκδηλωθεί σε περίπτωση που εκδηλωθεί υπερημερία εκκαθαριστικού μέλους (κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου) καθώς η ATHEXClear είναι υποχρεωμένη να προβεί σε συναλλαγές κάλυψης των χαρτοφυλακίων του υπερήμερου μέλους.

Ο κίνδυνος αγοράς αναμένεται να είναι αυξημένος καθώς η ραγδαία εξάπλωση της νόσου του κορονοϊού (COVID-19) έχει οδηγήσει την παγκόσμια οικονομία σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν δεδομένου ότι οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο κίνδυνος αυτός δεν επηρεάζει ουσιαστικά τη λειτουργία του Ομίλου, δεδομένου ότι οι συναλλαγές με τους πελάτες & τους προμηθευτές σε ξένο νόμισμα είναι περιορισμένες.

Πιστωτικός Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου

Ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Η ATHEXClear έχει λάβει βάσει των αποφάσεων 5, 6 και 7/556/8.7.2010 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, άδειες διαχειριστή και λειτουργίας για τα συστήματα εκκαθάρισης συναλλαγών επί άυλων αξιών (Σύστημα Αξιών) και επί παραγώγων (Σύστημα Παραγώγων). Βάσει των ιδιοτήτων αυτών, η ATHEXClear φέρει τον κίνδυνο αθέτησης από τα Εκκαθαριστικά Μέλη των υποχρεώσεων εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών όπως αυτές περιγράφονται στους Κανονισμούς (πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου ή «credit counterparty risk»). Επιπλέον, η ATHEXClear από τις 22 Ιανουαρίου 2015 έχει αδειοδοτηθεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος υπό τον Κανονισμό EMIR και έχει ένα πολύ αυστηρό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου.

Η ATHEXClear έχει θεσπίσει και εφαρμόζει σειρά μηχανισμών και χρηματοπιστωτικών πόρων για την κάλυψη των κινδύνων που αναλαμβάνει και την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος γενικότερα σε σχέση με το εύρος και την κλίμακα των συναλλαγών των οποίων έχει αναλάβει την εκκαθάριση. Οι μηχανισμοί που εφαρμόζει η ATHEXClear περιγράφονται στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή», στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων», στο «Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου» καθώς και στις σχετικές Αποφάσεις του Δ.Σ. της ATHEXClear.

Για την απόκτηση της ιδιότητας του Εκκαθαριστικού Μέλους, η Ε.Π.Ε.Υ. ή το Πιστωτικό Ίδρυμα πρέπει να πληροί συγκεκριμένες ελάχιστες προϋποθέσεις χρηματοοικονομικής και λειτουργικής επάρκειας που ορίζονται στους Κανονισμούς Εκκαθάρισης και οι οποίες πρέπει να πληρούνται σε συνεχή βάση καθ' όλη της διάρκειας λειτουργίας του.

Τόσο για την Αγορά Αξιών όσο και για την Αγορά Παραγώγων, η ATHEXClear εκκαθαρίζει τις συναλλαγές αναλαμβάνοντας το ρόλο του Κεντρικού Αντισυμβαλλομένου. Για την κάλυψη του κινδύνου έναντι των εκκαθαριστικών μελών της η ATHEXClear παρακολουθεί και υπολογίζει σε ημερήσια βάση (τέλος ημέρας αλλά και ενδοημερησίως σε σχεδόν πραγματικό χρόνο) περιθώριο ασφάλισης για κάθε λογαριασμό εκκαθάρισης των Εκκαθαριστικών Μελών και δεσμεύει τις αντίστοιχες πρόσθετες εγγυήσεις με τη μορφή μετρητών ή/και κινητών αξιών.

Επίσης διαχειρίζεται τα Κεφάλαια Εκκαθάρισης των δύο αγορών τα οποία λειτουργούν ως κεφάλαια αλληλοασφαλιστικού χαρακτήρα («risk sharing fund») και στο οποίο εισφέρουν τα Εκκαθαριστικά Μέλη αποκλειστικά με μετρητά. Βάσει των περιθωρίων που έχουν δεσμευτεί, αναθεωρούνται σε συνεχή βάση τα πιστωτικά όρια που αποδίδονται στα μέλη, η τήρηση των οποίων ελέγχεται σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Το ελάχιστο ύψος των Κεφαλαίων Εκκαθάρισης επανυπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε μηνιαία βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού, έτσι ώστε το ύψος του να επαρκεί κατ' ελάχιστον για την κάλυψη κατά πάντα χρόνο των απαιτήσεων που θέτει ο EMIR, δηλαδή την απορρόφηση ζημιών πέραν των περιθωρίων ασφάλισης σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων τουλάχιστον από τις δύο (2) ομάδες εκκαθαριστικών μελών έναντι των οποίων η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη ζημιά από το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα) υπό ακραίες συνθήκες αγοράς.

Τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου και οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται εξετάζονται ως προς την αποτελεσματικότητά τους σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά πιθανά σενάρια (Margin/Haircut Back-Testing, Default Fund Coverage under Stress), ενώ επικυρώνονται σε ετήσια βάση από εξωτερικό ανεξάρτητο εξειδικευμένο σύμβουλο.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος αντιμετωπίζει πιστωτικό κίνδυνο που προέρχεται από την επένδυση των ιδίων κεφαλαίων. Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πολιτικής, ορίζονται συγκεκριμένες αρχές για τις ρυθμίσεις τοποθέτησης των ταμειακών διαθεσίμων. Οι τοποθετήσεις κεφαλαίων γίνονται κατά κανόνα στην Τράπεζα της Ελλάδος, γεγονός που περιορίζει στο ελάχιστο την έκθεσή του σε κίνδυνο.

Οι τοποθετήσεις των διαθεσίμων για βραχυχρόνιες περιόδους που δεν ξεπερνούν το τρίμηνο γίνονται στα Ελληνικά Συστημικά Χρηματοπιστωτικά Ίδρύματα σύμφωνα με την Επενδυτική Πολιτική που έχει χαράξει η Διοίκηση του Ομίλου ATHEX.

Η αξιολόγηση των Ελληνικών Συστημικών Τραπεζών από δύο έγκριτους Διεθνείς Οίκους Αξιολόγησης αναφέρεται παρακάτω:

BANK RATINGS

ALPHA BANK AE	GR
EUROBANK ERGASIAS SA	GR
NATIONAL BANK OF GREECE	GR
PIRAEUS BANK S.A	GR
BANK OF GREECE	GR
HSBC BANK PLC	GB

STANDARD & POOR' S				
Outlook	Long Term Local Issuer Credit	Short Term Local Issuer Credit	Long Term Foreign Issuer Credit	Short Term Foreign Issuer Credit
POS	B	B	B	B
POS	B	B	B	B
POS	B	B	B	B
POS	B-	B	B-	B
#N/A	NR	NR	NR	NR
NEG	A	A-1	A	A-1

ALPHA BANK AE	GR
EUROBANK ERGASIAS SA	GR
NATIONAL BANK OF GREECE	GR
PIRAEUS BANK S.A	GR
BANK OF GREECE	GR
HSBC BANK PLC	GB

MOODY' S				
Outlook	Local Long Term Bank Deposits	Foreign Long Term Bank Deposits	Subordinated Debt	Senior Unsecured Debt
POS	Caa1	Caa1	(P)Caa2	(P)Caa1
POS	Caa1	Caa1	Caa2	Caa2
POS	Caa1	Caa1	-	B1
POS	Caa2	Caa2	(P)Caa3	(P)Caa2
#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	WR
NEG	-	-	A3	A2

Από το συνολικό ποσό των ταμειακών διαθέσιμων του Ομίλου ύψους €73,4 εκ ποσό περίπου €43,4 εκ είναι κατατεθειμένο στα Ελληνικά συστημικά πιστωτικά ιδρύματα, ενώ το υπόλοιπο περίπου €30,0 εκ στην Τράπεζα Ελλάδος.

Επιπλέον, ο Όμιλος παρακολουθεί συστηματικά τις καθυστερήσεις και τα ανοικτά υπόλοιπα πελατών.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνολικά για τον Όμιλο διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα με τη διατήρηση επαρκών διαθεσίμων.

Ο κυριότερος κίνδυνος ρευστότητας του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Ειδικότερα για την ATHEXClear, στόχος είναι η διατήρηση επαρκούς επιπέδου ρευστότητας ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά σε πληρωμές και διακανονισμούς σε όλα τα σχετικά νομίσματα που καθίστανται πληρωτέα, στο τέλος κάθε ημέρας ή και, εφόσον απαιτείται, σε ενδοημερήσια βάση. Η εκτίμηση του ύψους των υποχρεώσεων της ATHEXClear γίνεται τόσο βάσει του επιχειρηματικού της σχεδίου, όσο και βάσει πιθανών, αλλά απρόβλεπτων, γεγονότων.

Η διαθέσιμη ρευστότητα της ATHEXClear εξετάζεται ως προς τα κριτήρια που θέτει ο EMIR. Σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά εύλογα σενάρια, ακραίων συνθηκών αγοράς εξετάζεται αν επαρκούν τα ρευστά διαθέσιμα που θα απαιτηθούν μετά την αθέτηση των υποχρεώσεων από δύο (2) ομάδες εκκαθαριστικών μελών στα οποία η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη απαίτηση ρευστότητας για το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα). Επίσης παρακολουθούνται οι ανάγκες ρευστότητας στο σύνολο της ATHEXClear με ανάλυση ληκτοτήτων ρευστότητας (liquidity gap analysis) σε καθημερινή βάση.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν επιδιώκει να αναλάβει λειτουργικό κίνδυνο, αλλά αποδέχεται ότι ο λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα την αποτυχίας των συστημάτων, των εσωτερικών διαδικασιών ή ανθρώπινου λάθους. Πιο συγκεκριμένα, αναγνωρίζεται ότι λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει, μεταξύ άλλων, λόγω: εξωτερικής ανάθεσης υπηρεσιών (outsourcing), εποπτικής και κανονιστικής μη συμμόρφωσης, αποτυχίας της

επιχειρησιακής συνέχειας, κινδύνων πληροφοριακών συστημάτων και ασφάλειας πληροφοριών και εκτέλεσης έργων.

Ο λειτουργικός κίνδυνος διατηρείται σε αποδεκτά επίπεδα, μέσω ενός συνδυασμού ορθής εταιρικής διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων, εύρωστων συστημάτων και ελέγχων.

Κατά το 2019 δεν υπήρξαν περιπτώσεις διακοπής των δραστηριοτήτων εκκαθάρισης, διακανονισμού και καταχώρισης του Ομίλου οφειλόμενης σε αστοχία ή μη διαθεσιμότητα των πληροφοριακών συστημάτων ή σε ανθρώπινο λάθος. Δύο περιορισμένες χρονικά περιπτώσεις μη διαθεσιμότητας του συστήματος διαπραγμάτευσης καταγράφηκαν λόγω τεχνικών προβλημάτων τα οποία στη συνέχεια αναγνωρίστηκαν και διορθώθηκαν. Δεν προέκυψαν μείζονες ζημιές και χρηματικές απαιτήσεις οφειλόμενες σε δικαστικές διαφορές (νομικά και δικαστικά έξοδα) ή σε μη συμμόρφωση προς το εποπτικό πλαίσιο και τις συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου. Επίσης δεν αντιμετωπίστηκαν ζημιές λόγω εξωτερικών γεγονότων.

Μέτρα μείωσης λειτουργικού κινδύνου

Ο Όμιλος αναγνωρίζει την ανάγκη προσδιορισμού, εκτίμησης, παρακολούθησης και μείωσης του λειτουργικού κινδύνου που εμπεριέχεται στις λειτουργίες και τις δραστηριότητές του, καθώς επίσης και την ανάγκη διατήρησης επαρκών κεφαλαίων, προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο τύπο κινδύνου.

Ειδικότερα, για κάθε εταιρεία και συνολικά για τον Όμιλο υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για λειτουργικούς κινδύνους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του βασικού δείκτη (Basic Indicator Approach - BIA), ενώ έχει θεσπισθεί πλαίσιο συστηματικής παρακολούθησης του λειτουργικού κινδύνου.

Τα σημαντικότερα μέτρα μείωσης του λειτουργικού κινδύνου είναι η εφαρμογή σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας για το σύνολο των κρίσιμων υπηρεσιών του Ομίλου, η σύναψη ασφαλιστηρίων συμβολαίων καθώς και μέτρα διασφάλισης της συμμόρφωσης σε νέους κανονισμούς. Ο Όμιλος ακολουθεί συγκεκριμένη μεθοδολογία διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου σύμφωνα με το οποίο διενεργεί σε τακτική βάση RCSA¹ για την αξιολόγηση και κατηγοριοποίηση των κινδύνων, διατηρεί βάση δεδομένων ζημιών (loss data base²), παράγει τακτικές αναφορές και προγραμματίζει δράσεις για την βελτίωση της διαχείρισης των κινδύνων.

Σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας (Business Continuity plan)

Ο Όμιλος έχει επεξεργασθεί και θέσει σε λειτουργία κατάλληλες υποδομές και σχέδιο έκτακτης ανάκαμψης των λειτουργιών του, που περιλαμβάνουν:

- **Λειτουργία εναλλακτικού Μηχανογραφικού Κέντρου (Disaster Recovery site):** Ο Όμιλος συντηρεί εναλλακτικό μηχανογραφικό κέντρο για τα πληροφοριακά του συστήματα. Επίσης ο Όμιλος έχει λάβει και διατηρεί πιστοποίηση κατά το διεθνές πρότυπο επιχειρησιακής συνέχειας ISO-22301.
- **Συγκρότηση ομάδων διαχείρισης κρίσεων και διαχείρισης εκτάκτων συμβάντων:** Οι ομάδες αυτές έχουν σκοπό τη διατήρηση της συνέχειας παροχής των υπηρεσιών διαπραγμάτευσης σε περίπτωση απρόβλεπτου γεγονότος. Έχουν καθορισθεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες και έχουν ανατεθεί σε ειδικώς εκπαιδευμένα στελέχη του Ομίλου.
- **Ύπαρξη εφεδρικών πληροφοριακών συστημάτων:** Τα πληροφοριακά συστήματα του Ομίλου είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν στο κέντρο δεδομένων της έδρας του Ομίλου. Το κέντρο δεδομένων αποτελείται από δύο, ανεξάρτητα ως προς τη χωροθέτηση, τις υποστηρικτικές εγκαταστάσεις και τις παρεχόμενες τεχνολογικές υπηρεσίες, κατοπτρικά –επιμέρους– κέντρα δεδομένων, ώστε να υπάρχει πλεονασμός (redundancy) και αυξημένη διαθεσιμότητα (high availability) διασφαλίζοντας την αδιάλειπτη λειτουργία των συστημάτων.

Τα παραπάνω δοκιμάστηκαν και κατά την πρόσφατη ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού, η οποία αποτέλεσε απρόβλεπτο γεγονός σημαντικής έκτασης, και στην οποία ο Όμιλος αντέδρασε αποτελεσματικά διατηρώντας την επιχειρησιακή του συνέχεια.

¹ Risk Control Self-Assessment (RCSA): σε τακτικά διαστήματα διεξάγονται workshops για τη κατηγοριοποίηση των κινδύνων ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας σε επίπεδο διαδικασιών και των ορισμό Key Risk Indicators (KRIs).

² Loss Database: σε καθημερινή βάση ενημερώνεται η βάση δεδομένων με γεγονότα λειτουργικού κινδύνου ανεξάρτητα από το ύψος ζημίας.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Δυνητικές ζημιές από λειτουργικούς κινδύνους τους οποίους ο Όμιλος δεν δύναται ή δεν επιθυμεί να αναλάβει, καλύπτονται από ασφαλιστήρια συμβόλαια. Συγκεκριμένα, οι καλύψεις αφορούν, μεταξύ άλλων, σε αστική ευθύνη έναντι τρίτων και επαγγελματική ευθύνη (DFL/PI) και σε αστική ευθύνη μελών ΔΣ και στελεχών (D&O). Επίσης, υπάρχουν ασφαλιστήρια συμβόλαια πυρός και λοιπών κινδύνων για τα κτίρια και τον εργασιακό και υπολογιστικό εξοπλισμό του Ομίλου.

Κανονιστική συμμόρφωση

Με βασικούς στόχους τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, τους κανονισμούς και τις πολιτικές, τη μέτρηση και ελαχιστοποίηση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη μη συμμόρφωση στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, έχει ορισθεί Chief Compliance Officer της ATHEX και του Ομίλου καθώς και Chief Compliance Officers των δύο εταιρειών ATHEXCSD και ATHEXCLEAR με γραμμές αναφοράς σαφείς και χωριστές από εκείνες των άλλων δραστηριοτήτων των εταιρειών. Βασικές αρμοδιότητές τους είναι:

- Η παρακολούθηση αλλαγών θεσμικού και εποπτικού πλαισίου και ενημέρωση Δ.Σ., και προσωπικού.
- Η διενέργεια συγκριτικής ανάλυσης μεταξύ υφιστάμενης και μελλοντικής κατάστασης που επιφέρουν οι θεσμικές και εποπτικές αλλαγές.
- Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης των Εταιρειών στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο.
- Η διαχείριση αιτημάτων σχετικά με θέματα συμμόρφωσης.
- Η μέτρηση και παρακολούθηση του κινδύνου συμμόρφωσης.

Ενδεικτικά, είναι σε εφαρμογή οι πολιτικές σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων, την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων, την διαχείριση παραπόνων συνεργατών, τις αποδοχές του προσωπικού, των στελεχών και των μελών Δ.Σ. και τη διαχείριση των αρχείων.

Επιχειρηματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η εμφάνιση επιχειρηματικού κινδύνου εξαρτάται από τις μακροοικονομικές εξελίξεις και ότι επηρεάζεται από εξωτερικά γεγονότα όπως μεταβολές στο ανταγωνιστικό περιβάλλον των αγορών κεφαλαίου, μεταβολές στη διεθνή και εγχώρια οικονομική κατάσταση, κανονιστικές και ρυθμιστικές εξελίξεις, μεταβολές στο φορολογικό καθεστώς και στη τεχνολογία κ.λπ. Τέτοια γεγονότα μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην ανάπτυξη και βιωσιμότητα του Ομίλου προκαλώντας μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας, μείωση των αναμενόμενων κερδών, αδυναμία ρευστοποίησης ή και απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων κ.λπ.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς και συστηματικά τις εξελίξεις και προσαρμόζεται στο διαμορφούμενο περιβάλλον και υπολογίζει σε ετήσια βάση την κεφαλαιακή απαίτηση για επιχειρηματικούς κινδύνους. Για το λόγο αυτό, ο Όμιλος παρακολουθεί συστηματικά τη ραγδαία εξάπλωση της νόσου του κορονοϊού (COVID-19), με σκοπό να προστατευθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό από τις δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις που αναμένεται ότι θα έλθουν και θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Πρωταρχικό μέλημα της Εταιρείας, αποτελεί η ανάπτυξη και η διαρκής βελτίωση και αναβάθμιση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο αποτελεί το σύνολο των καταγεγραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν όλο το φάσμα των καθημερινών λειτουργιών και διαδικασιών της Εταιρείας.

Ειδικότερα αναφορικά με τις οικονομικές λειτουργίες της Εταιρείας, εφαρμόζεται ένα σύστημα δικλείδων ασφαλείας που αποσκοπεί στην πρόληψη ή και έγκαιρη ανίχνευση ουσιαδών σφαλμάτων με σκοπό να διασφαλίσει την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών και τη συμμόρφωση με το κείμενο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο. Με βάση συγκεκριμένα κριτήρια σημαντικότητας (ποσοτικά και ποιοτικά) εντοπίζονται οι σημαντικοί λογαριασμοί, καταγράφονται οι διαδικασίες, ορίζονται οι αρμοδιότητες και οι πολιτικές και σχεδιάζονται σημεία ελέγχου που εφαρμόζονται σε συνεχή βάση από τη Διοίκηση και το προσωπικό.

Το ΔΣ είναι εκείνο που έχει την τελική ευθύνη για τον ορισμό του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας του.

Υπεύθυνοι για τον έλεγχο της τήρησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι: α) η Επιτροπή Ελέγχου και β) η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.

Η [Επιτροπή Ελέγχου](#) της Εταιρείας έχει συσταθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και λειτουργεί με βάση τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, το ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, τον κανονισμό (ΕΥ) 537/2014, τις διατάξεις του Ν. 4449/2017, καθώς και τις επισημάνσεις, διευκρινίσεις και συστάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς όπως διατυπώνονται στην επιστολή της με Α.Π. 1302/28.04.2017.

Βασικός σκοπός της Επιτροπής Ελέγχου είναι να συνεπικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στην επίβλεψη της ποιότητας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.

Η [Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου](#) λειτουργεί με τον τρόπο που ορίζεται από το διεθνές πλαίσιο για την επαγγελματική εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (IPPF), την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000 και από το ν.3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση. Υπάγεται διοικητικά στο Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας και λειτουργικά στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, από την οποία και εποπτεύεται. Το ανωτέρω ισχύει και για τις θυγατρικές Εταιρείες του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η βασική ευθύνη της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι η έκφραση γνώμης σχετικά με την τήρηση ή μη των εσωτερικών διαδικασιών της κάθε ελεγχόμενης περιοχής καθώς και την εφαρμογή των δικλίδων ασφάλειας που έχουν υιοθετηθεί από τη Διοίκηση, με σκοπό την πρόληψη και αποφυγή κινδύνων.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Αγορά Αξιών

Η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. (ATHEXClear) διαχειρίζεται το Κεφάλαιο Εκκαθάρισης με σκοπό την προστασία του Συστήματος από πιστωτικούς κινδύνους των Εκκαθαριστικών Μελών που απορρέουν από την εκκαθάριση των συναλλαγών.

Στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης εισφέρουν τα Εκκαθαριστικά Μέλη αποκλειστικά με μετρητά. Η Εταιρεία, παρακολουθεί και υπολογίζει σε ημερήσια βάση τον κίνδυνο αθέτησης υποχρεώσεων των Εκκαθαριστικών Μελών και δεσμεύει αντίστοιχες πρόσθετες εγγυήσεις με τη μορφή μετρητών ή/και εγγυητικών επιστολών. Βάσει των εγγυήσεων που έχουν δεσμευτεί, αναθεωρούνται σε καθημερινή βάση τα πιστωτικά όρια που αποδίδονται στα μέλη, η τήρηση των οποίων ελέγχεται σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Το ελάχιστο ύψος του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης επαναυπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε μηνιαία βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού, έτσι ώστε το ύψος του να επαρκεί κατ' ελάχιστον για την κάλυψη κατά πάντα χρόνο της ζημιάς κάτω από ακραίες συνθήκες αγοράς που ήθελε προκύψει σε περίπτωση υπερημερίας του Εκκαθαριστικού Μέλους στο οποίο το σύστημα έχει τη μεγαλύτερη έκθεση κινδύνου.

Η συμμετοχή κάθε Εκκαθαριστικού Μέλους στο κεφάλαιο Εκκαθάρισης προσδιορίζεται με βάση την κάθε Μερίδα του σε αυτό. Η μερίδα αποτελείται από το σύνολο των εισφορών του Εκκαθαριστικού Μέλους που έχουν καταβληθεί στο Κεφάλαιο για το σχηματισμό της, προσαυξανόμενη με τις τυχόν προσόδους που προκύπτουν από τους κανόνες διαχείρισης και επένδυσης των διαθεσίμων του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης, καθώς και με το κόστος διαχείρισης κινδύνων και ασφαλειών, όπως προσδιορίζονται με τις διαδικασίες της ATHEXClear. Οι πρόσοδοι και τα έξοδα επιμερίζονται ως προς κάθε Μερίδα Εκκαθαριστικού Μέλους στο κεφάλαιο Εκκαθάρισης ανάλογα με το ύψος αυτής.

Το νέο ύψος Κεφαλαίου Εκκαθάρισης ανέρχεται σε €12.822.226 για την περίοδο από 01.03.2020 μέχρι την 31.03.2020.

Αγορά Παραγώγων

Το Δ.Σ. της ATHEXClear στην με υπ' αριθμό 109/17.11.2014 συνεδρίαση του ενέκρινε τη δημιουργία ενός συνόλου πολιτικών και μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνου λόγω της αλλαγής του μοντέλου εκκαθάρισης στην αγορά παραγώγων, του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων αλλά και λόγω των προσαρμογών στις απαιτήσεις του Κανονισμού EMIR.

Σύμφωνα με το νέο Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και συγκεκριμένα το Μέρος 6 της Ενότητας II, συνιστάται Κεφάλαιο Εκκαθάρισης για την Αγορά Παραγώγων, το ύψος του οποίου για το χρονικό διάστημα 01.03.2020 έως 31.03.2020 ανέρχεται σε € 13.897.006. Ο υπολογισμός γίνεται σε μηνιαία βάση.

Η διαχείριση του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης στην αγορά παραγώγων δεν διαφέρει από εκείνη στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης στην αγορά Αξιών (βλ. ανωτέρω).

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (EXE)-HELLENIC ENERGY EXCHANGE (HEneX)

Το «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» (EXE), ένας από τους βασικούς πυλώνες του μοντέλου-στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το οποίο επιδιώκεται η δημιουργία ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας, αποτελεί προϋπόθεση για την αναδιοργάνωση της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, προς όφελος των συμμετεχόντων στην αγορά και των τελικών καταναλωτών, καθώς στοχεύει:

- στη σύζευξη της ελληνικής αγοράς με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές αγορές.
- στην ενίσχυση του ανταγωνισμού και της διαφάνειας, με άμεσα οφέλη στη μείωση του ενεργειακού κόστους και τη διασφάλιση καλύτερων τιμών για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.
- την εξασφάλιση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, τη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μίγμα, καθώς και την περαιτέρω αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ. Με το Ν. 4512/2018 τροποποιείται ο Ν. 4425/2016 για την αναδιοργάνωση της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Κανονισμών και Οδηγιών για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, το λεγόμενο «Μοντέλο Στόχο» (Target Model).

Εντός του 2020 αναμένεται να αρχίσει η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας με την έναρξη των τεσσάρων νέων αγορών ρεύματος, οι οποίες θα αντικαταστήσουν το μοντέλο υποχρεωτικής κοινοπραξίας (mandatory pool), που ισχύει σήμερα. Αυτό προβλέπει ο «οδικός χάρτης» εφαρμογής του Μοντέλου Στόχου (Target Model) που έχουν θεσπίσει οι αρμόδιοι φορείς, ο οποίος μάλιστα πήρε το «πράσινο φως» και από τους εκπροσώπους των θεσμών κατά τις πρόσφατες διαπραγματεύσεις.

Την 18/06/2018 καταχωρίσθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με Κωδικό Αριθμό Καταχώρησης 1405724, η από 9828/18-18/06/2018 απόφαση της Αντιπεριφερειάρχου Κεντρικού Τομέα Αθηνών (ΑΔΑ 62Α27Λ7-ΤΣΒ) με την οποία:

1. Παρέχει άδεια σύστασης της Α.Ε. με την επωνυμία «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» και δ.τ. «EXE Α.Ε.», στην οποία εισφέρθηκε και ο αποσχισθείς κλάδος της Α.Ε. «Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» και δ.τ. «ΛΑΓΗΕ Α.Ε.» και αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 44658007000, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20, του Ν. 2166/93 (κατά παρέκκλιση της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 1), του άρθρου 117B του Ν. 4001/2011 όπως προστέθηκε με το άρθρο 96 του Ν. 4512/2018 και την από 30/04/2018 Έκθεση Διαπίστωσης της Λογιστικής Αξίας των περιουσιακών στοιχείων του αποσχιζόμενου κλάδου που συντάξε Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής.
2. Εγκρίνει το καταστατικό της εταιρείας όπως αυτό καταρτίστηκε με την με αριθμό 4874/15-06-2018 συμβολαιογραφική πράξη.

Το ΑΦΜ της Εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε. είναι: 801001623 και τα γραφεία του βρίσκονται στη διεύθυνση Λ. Αθηνών 110, Τ.Κ.10442, Αθήνα τα οποία μισθώνει από την ATHEXCSD.

Το Μετοχικό Κεφάλαιο του EXE ύψους €5.000.000 το οποίο αποτελείται από 50.000 μετοχές των €100 εκάστη καταβλήθηκε ολοσχερώς από τους μετόχους μέχρι την 9.7.2018.

Η Εταιρεία (Χρηματιστήριο Αθηνών –ATHEX) κατέβαλε τη συμμετοχή της ύψους €1.050.000 στο μετοχικό κεφάλαιο αποκτώντας το 21%.

Οι μέτοχοι με τα ποσοστά συμμετοχής τους στο Μετοχικό Κεφάλαιο του ΕΧΕ κατά την 31.12.2019 αναφέρονται παρακάτω:

	ΑΞΙΑ σε €	ΜΕΤΟΧΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΛΑΓΗΕ	1.100.000	11.000	22%
ΑΔΜΗΕ	1.000.000	10.000	20%
ΔΕΣΦΑ	350.000	3.500	7%
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	1.050.000	10.500	21%
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΒΡΔ)	1.000.000	10.000	20%
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ	500.000	5.000	10%
Σύνολο	5.000.000	50.000	100%

Το ΕΧΕ δημοσίευσε Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση για το 2018 όπου εμφανίζει καθαρά κέρδη ύψους €1,8 εκ. Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων του ΕΧΕ της 5.6.2019 αποφάσισε τη μη διανομή μερίσματος για τη χρήση 2018.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ΕΣΕΔ)

Το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) λειτουργεί με τη μορφή της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας, ως εξειδικευμένος φορέας για τη διάδοση των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης και επιδιώκει την ανάπτυξη κουλτούρας καλής διακυβέρνησης στην ελληνική οικονομία και κοινωνία. Το γενικό πλάνο δράσης του περιλαμβάνει: τη διαμόρφωση θέσεων επί του θεσμικού πλαισίου, την υποβολή προτάσεων, τη συμμετοχή σε διαβουλεύσεις και ομάδες εργασίας, τη διοργάνωση εκπαιδευτικών και ενημερωτικών δράσεων, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης και εφαρμογής των κωδίκων εταιρικής διακυβέρνησης, την παροχή εργαλείων συνδρομής και βαθμολόγησης των επιδόσεων των ελληνικών επιχειρήσεων.

Κατά το έτος 2019, το ΕΣΕΔ έχει προβεί σε μία σειρά δράσεων:

- Έχει πραγματοποιήσει ενημερωτικές συναντήσεις με εκπροσώπους φορέων και διαφόρων stakeholders και δράσεις προώθησης και προβολής του σκοπού του.
- Η Ένωση Θεσμικών Επενδυτών (ΕΘΕ) έγινε δεκτή ως Τακτικό Μέλος στο ΕΣΕΔ.
- Πραγματοποιήθηκε επιστημονική εκδήλωση σε συνεργασία με το ΧΑ την 12-3-2019 για την εταιρική διακυβέρνηση, το νέο εταιρικό δίκαιο και το δίκαιο των εταιρικών μετασχηματισμών με τη συμμετοχή έγκριτων νομικών και επαγγελματιών της αγοράς.
- Το ΕΣΕΔ συμμετείχε ως Τιμητικό Μέλος στο Diversity Charter Greece και στο εναρκτήριο Συνέδριο, την 9-5-2019.
- Πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με την ελεγκτική και συμβουλευτική εταιρία ΣΟΛ Crowe και την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας ΑΕ (ΕΕΣΥΠ) στις 3 Σεπτεμβρίου 2019 ημερίδα με αντικείμενο την Εταιρική Διακυβέρνηση, απευθυνόμενη ιδίως σε μέλη Διοικητικών Συμβουλίων και Επιτροπών ΔΣ εισηγμένων εταιριών και στους οικονομικούς διευθυντές, υπεύθυνους επενδυτικών σχέσεων, κανονιστικής συμμόρφωσης και εσωτερικούς ελεγκτές τους.
- Τέλος, βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία αναθεώρησης του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης με τη σύνταξη σχεδίου του νέου Κώδικα με τη σύσταση επιμέρους ομάδων εργασίας, αποτελούμενων από μέλη του 15μελούς Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης αλλά και άλλα στελέχη της αγοράς, για την εξειδίκευση των επί μέρους θεμάτων του. Το έργο βρίσκεται σε τελικό στάδιο.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΟΥΒΕΙΤ

Το Χρηματιστήριο Αθηνών αποφάσισε να συμμετάσχει ως πάροχος τεχνικών, επιχειρησιακών και επιχειρηματικών υπηρεσιών προς το Χρηματιστήριο του Κουβέιτ μέσω της δημιουργίας μιας κοινοπραξίας με

την μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή προκριθέντων τοπικών εταιρειών για να προχωρήσει στην τελική διαδικασία υποβολής προσφορών στο διαγωνισμό, που διοργάνωσε η [Αρχή Κεφαλαιαγοράς του Κουβέιτ](#) (CMA) και αφορά τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης του Χρηματιστηρίου του Κουβέιτ.

Στις 14 Φεβρουαρίου 2019, η Κοινοπραξία που αποτελείται από το [Χρηματιστήριο Αθηνών \(ATHEX\)](#) ως διεθνής λειτουργός χρηματιστηριακών αγορών, και ένα ευρύ αριθμό από κορυφαίους, εισηγμένους ομίλους στο Κουβέιτ, συγκεκριμένα τις [Arzan Financial Group \(ARZAN\)](#), [First Investment Company \(FIC\)](#) και [National Investments Company \(NIC\)](#), κέρδισαν τον διαγωνισμό, μέσω της διαδικασίας κλειστών προσφορών που διοργάνωσε η CMA, για την απόκτηση του 44% του μετοχικού κεφαλαίου του [Χρηματιστηρίου του Κουβέιτ](#), του μοναδικού λειτουργού αγοράς, και ενός από τα κορυφαία χρηματιστήρια στην περιοχή του Κόλπου.

Η Κοινοπραξία προσέφερε 0,237 δηνάρια Κουβέιτ ανά μετοχή για την απόκτηση του ανωτέρω ποσοστού. Ένα μερίδιο 6% ανήκει στο Public Institution For Social Security (PIFSS), ενώ το υπόλοιπο 50% θα διατεθεί στο κοινό μέσω εισαγωγής στο χρηματιστήριο (IPO). Η προκύπτουσα συμμετοχή του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο Χρηματιστήριο του Κουβέιτ είναι 0,779% που αντιστοιχεί σε επένδυση ύψους €1,03 εκ., όπως εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Συμμετοχή	Μετοχές	14/2/2019 winning financial bid (0.237 KWD / μτχ)	Ύψος επένδυσης (€)
ATHEX	0,779%	1.490.000	353.130,00	1.030.254,41
National Investment Co	14,407%	27.548.200	6.528.923,40	19.048.090,21
First Investment Co	14,407%	27.548.200	6.528.923,40	19.048.090,21
Arzan Financial Group	14,407%	27.548.200	6.528.923,40	19.048.090,21
Σύνολο (Κοινοπραξία)	44,000%	84.134.600	19.939.900,20	58.174.525,03
Υπόλοιπο	6,000%	11.472.900	2.719.077,30	7.932.889,78
Capital Markets Authority	50,000%	95.607.500	22.658.977,50	66.107.414,81
Σύνολο	100,000%	191.215.000	45.317.955,000	132.214.829,62

Η μετοχή του Boursa Kuwait διαπραγματεύεται στην OTC πλατφόρμα από τις 15/1/2020 ενώ, η ισοτιμία της 31.12.2019 ήταν 2,942 EUR / KWD. Η συναλλαγματική ισοτιμία τις 31/12/2019 προσαύξησε συμμετοχή στο Κουβέιτ κατά €7,0 χιλ..

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΛΙΒΑΝΟΥ

Το Χρηματιστήριο Αθηνών - ATHEX και η Bank Audi SAL συμμετείχαν στη διαδικασία που προκηρύχθηκε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς του Λιβάνου (CMA) για την ίδρυση ενός νέου Χρηματιστηρίου (Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών – ETP) στο Λίβανο, σχηματίζοντας κοινοπραξία στην οποία το ATHEX συνεισέφερε με την εμπειρία του ως διεθνής Λειτουργός Αγοράς και πάροχος συστημάτων και υπηρεσιών και η Bank Audi με την εμπειρία και τη θέση της ως κορυφαίο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που δραστηριοποιείται στο Λίβανο και την ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής.

Σε συνέχεια της διαδικασίας επιλογής μεταξύ 3 προτάσεων συμμετοχής στο εν λόγω RFP, με επιστολή της η CMA επέλεξε την προαναφερθείσα κοινοπραξία Bank Audi-ATHEX για τη δημιουργία του νέου Χρηματιστηρίου. Η κοινοπραξία θα συνεισφέρει \$20 εκ στο μετοχικό κεφάλαιο του νέου Χρηματιστηρίου. Η συμμετοχή του ATHEX εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε \$1 εκ.

Η ενεργή συμμετοχή του Χρηματιστηρίου Αθηνών στην υπό διαμόρφωση χρηματιστηριακή αγορά του Λιβάνου αποτελεί μέρος της στρατηγικής του Ομίλου να αξιοποιήσει την τεχνογνωσία του σε συστήματα και υπηρεσίες διαπραγμάτευσης και μετα-συναλλακτικής δραστηριότητας που χρησιμοποιούνται με επιτυχία στη λειτουργία της Κοινής Πλατφόρμας, με το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) από το 2006, στην παροχή συστημάτων και υπηρεσιών προς τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ), στον σχεδιασμό και στην υποστήριξη λύσεων προς τρίτους στο χρηματοοικονομικό τομέα, καθώς στην εγκατάσταση και παροχή συστημάτων και υπηρεσιών προς το Χρηματιστήριο Ενέργειας (EXE) από το 2018 και στην πρόσφατη συμμετοχή του στην ιδιωτικοποίηση του Χρηματιστηρίου του Κουβέιτ από το 2019.

Ως επόμενο βήμα, το ATHEX με την Bank Audi θα συνεργαστούν στενά με τη CMA για την υλοποίηση μιας αποτελεσματικής χρηματιστηριακής αγοράς, η οποία θα είναι ελκυστική σε τοπικούς και διεθνείς επενδυτές και θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς του Λιβάνου.

Οι πρόσφατες αναταραχές στη χώρα και η ανακοινωθείσα παύση πληρωμών της χώρας καθυστερούν την έναρξη του έργου.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η παρούσα δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης συντάσσεται σύμφωνα με τα άρθρα 152 και 153 του ν. 4548/2018 και περιέχει τα πληροφορικά στοιχεία που καθορίζουν οι άνω διατάξεις κατά την ημερομηνία της 31/12/2019.

Η Εταιρεία, ως εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, εφαρμόζει πλήρως την κείμενη νομοθεσία – της οποίας οι ρυθμίσεις υπερσχύουν σε κάθε περίπτωση – για την εταιρική διακυβέρνηση εισηγμένων εταιρειών που περιέχονται στους Νόμους 4548/2018, 3016/2002, 4449/2017, όπως ισχύουν και την υπ’ αριθ. 5/204/14-11-2000 απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ως διαχειριστής αγοράς εφαρμόζει τις διατάξεις του Ν.4514/2018 και τις κατευθυντήριες γραμμές της ESMA 71-99-598 EBA/GL/2017/12/21.3.2018 σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου των διαχειριστών αγοράς και των παρόχων υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων.

Οι εφαρμοζόμενες από την Εταιρεία πολιτικές και διαδικασίες αποτυπώνονται στο Καταστατικό το οποίο αποτελεί τον ιεραρχικά υπέρτερο κανονισμό λειτουργίας της, τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας ο οποίος αποτελεί εσωτερικό έγγραφο της Εταιρείας και λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του Καταστατικού της και λοιπούς Κανονισμούς και πολιτικές που ρυθμίζουν τις επιμέρους λειτουργίες της και, τέλος τις αρχές και ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες που προβλέπει ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις εισηγμένες εταιρείες (ΕΚΕΔ), του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ), με τον οποίο συμμορφώνεται οικειοθελώς η Εταιρεία και είναι αναρτημένος στον ιστότοπο <http://www.athexgroup.gr/el/web/guest/esed-hellenic-cgc>.

Αποκλίσεις από τις προβλέψεις του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

- i. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 του Ν.4514/2018, η αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών «Nomination and Compensation Committee», κατά τούτο η Εταιρεία αποκλίνει από την προβλεπόμενη στον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης ειδική πρακτική της παρ. 7.1 του Μέρους VII, σύμφωνα με την οποία στη διαδικασία αξιολόγησης του Δ.Σ. προΐσταται ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
- ii. Η Τακτική Γενική Συνέλευση της 30.5.2019 εξέλεξε νέο Διοικητικό Συμβούλιο, στη σύνθεση του οποίου περιορίστηκε ο αριθμός των εκτελεστικών μελών στο Διοικητικό από δύο (2) σε ένα (1), με αντίστοιχη αύξηση του αριθμού των ανεξαρτήτων μελών του, κατά τούτο η Εταιρεία αποκλίνει από την προβλεπόμενη γενική αρχή της παρ. 2.2.του Μέρους II του Ελληνικού Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με την οποία στο Διοικητικό Συμβούλιο πρέπει να συμμετέχουν τουλάχιστον δύο (2) εκτελεστικά μέλη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, αξιοποιώντας τα πορίσματα της αξιολόγησης που διενεργήθηκε από την Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών και τις συστάσεις του ανεξάρτητου εξωτερικού συμβούλου που διενήργησε αξιολόγηση του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης του Διοικητικού Συμβουλίου το Μάρτιο 2019, εισηγήθηκε στη Γενική Συνέλευση την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου, λόγω λήξεως της θητείας του προηγούμενου, στη σύνθεση του οποίου περιορίσθηκε ο αριθμός των εκτελεστικών μελών από δύο (2) σε ένα (1) και ενισχύθηκε ο αριθμός των ανεξαρτήτων μελών από πέντε (5) σε έξι (6).

Συνεπεία της ανωτέρω αύξησης του αριθμού των ανεξαρτήτων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ενισχύθηκε το ποσοστό συμμετοχής τους στο Διοικητικό Συμβούλιο, ανερχόμενο πλέον σε 46,15%, και υπερβαίνει τόσο τα προβλεπόμενα στον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης όρια, όσο και τα σημαντικά χαμηλότερα του ν. 3016/2002.

Με την ενίσχυση του αριθμού των ανεξαρτήτων μελών σύμφωνα με τις ορθές πρακτικές, επετεύχθη η επαρκής στελέχωση και βέλτιστη σύνθεση τόσο των υφιστάμενων όσο και νέων Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου που θεσμοθετήθηκαν προς ενίσχυση του εποπτικού του ρόλου, καθώς ενισχύθηκαν οι πυλώνες υποστήριξης του Διοικητικού Συμβουλίου και οι διάλογοι επικοινωνίας του με τα εκτελεστικά όργανα της Εταιρείας για την ενδυνάμωση της αποτελεσματικότητάς του και τη βελτίωση της επίβλεψης της λήψης αποφάσεων από τη διοίκηση.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΟΧΩΝ

Τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης - Εξουσίες

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας και αποφασίζει γενικώς για όλες τις εταιρικές υποθέσεις που δεν υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην αν το τελευταίο αποφασίσει, επί συγκεκριμένου θέματος της ημερησίας διατάξεως, την παραπομπή αυτού προς κρίση στη Γενική Συνέλευση.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως δεσμεύουν και τους απόντες ή τους διαφωνούντες Μετόχους. Η Γενική Συνέλευση, πλην αν άλλως ορίζεται στον νόμο και στο Καταστατικό, είναι το μόνο αρμόδιο όργανο να αποφασίζει για:

- α. τις τροποποιήσεις του Καταστατικού, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων για την αύξηση, τακτική ή έκτακτη, και για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου,
- β. την εκλογή Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και για την απονομή της ιδιότητας του Ανεξάρτητου Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για την τοποθέτηση Μελών στην Επιτροπή Ελέγχου,
- γ. την εκλογή των τακτικών ελεγκτών και για τον καθορισμό της αμοιβής τους,
- δ. την έγκριση της συνολικής διαχείρισης κατά το άρθρο 108 του Ν.4548/2018 και την απαλλαγή των ελεγκτών,
- ε. την έγκριση και για την αναμόρφωση των Ετησίων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και για τη διάθεση των ετησίων κερδών της Εταιρείας,
- στ. την έγκριση της Πολιτικής Αποδοχών του άρθρου 110 του Ν. 4548/2018 και της Έκθεσης Αποδοχών του άρθρου 112 του Ν. 4548/2018,
- ζ. τη συγχώνευση, τη διάσπαση, τη μετατροπή, την αναβίωση, την παράταση της διάρκειας ή τη λύση της Εταιρείας,
- θ. τη μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας,
- ι. τον διορισμό εκκαθαριστών και για τυχόν λοιπά θέματα που προβλέπονται από τον νόμο.

Οι διαδικασίες και οι κανόνες σύγκλησης, συμμετοχής και λήψης αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση, ρυθμίζονται αναλυτικά από τις διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας και του Ν.4548/2018.

Στη Γενική Συνέλευση, δικαιούνται να συμμετέχουν οι μέτοχοι, είτε αυτοπροσώπως είτε δια νομίμως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, σύμφωνα με την εκάστοτε προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι ενημερώνονται για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Αναλυτικότερα σχετικά με την προετοιμασία της Γ.Σ σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 4548/2018, η Εταιρεία αναρτά στον ιστότοπό της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα, πληροφορίες σχετικά με:

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων,
- τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν,
- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου,
- την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση, αλλά και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,
- τον προτεινόμενο κατάλογο υποψήφιων μελών του Δ.Σ. και τα βιογραφικά τους (εφόσον υπάρχει θέμα εκλογής μελών), και
- το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ο Διευθύνων Σύμβουλος, και οι Πρόεδροι των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Επιπλέον, στην Γενική Συνέλευση των μετόχων παρίσταται και ο Υπεύθυνος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και οι ορκωτοί ελεγκτές.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή, αν αυτός κωλύεται ή απουσιάζει, ο αναπληρωτής του, προεδρεύει προσωρινά στη Γενική Συνέλευση, εκλέγοντας έναν ή δύο γραμματείς, από τους μετόχους που είναι παρόντες ή/και από μη μετόχους μέχρι να επικυρωθεί ο πίνακας αυτών που δικαιούνται να συμμετάσχουν στη Συνέλευση και να εκλεγεί το τακτικό προεδρείο της Γενικής Συνέλευσης. Το προεδρείο αυτό αποτελείται από τον Πρόεδρο και έναν ή δύο γραμματείς που εκτελούν και χρέη ψηφολεκτών.

Μετά την επικύρωση του πίνακα των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου, η Γενική Συνέλευση εκλέγει αμέσως το οριστικό Προεδρείο, το οποίο συγκροτείται από τον Πρόεδρο και έναν ή δύο γραμματείς που εκτελούν και χρέη ψηφολεκτών. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τις προβλέψεις του Καταστατικού της Εταιρείας.

Τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας δημοσιεύονται στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας εντός πέντε (5) ημερών από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, μεταφρασμένα στην αγγλική.

Συμμετοχή Μετόχων στη Γενική Συνέλευση

Στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας μπορεί να συμμετάσχει το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της 5ης ημέρας από τη ημέρα της αρχικής συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής). Η ως άνω ημερομηνία καταγραφής ισχύει και στην περίπτωση εξ αναβολής ή επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι η εξ αναβολής ή η επαναληπτική συνεδρίαση δεν απέχει περισσότερες από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία καταγραφής. Αν αυτό δεν συμβαίνει ή αν για την περίπτωση της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης δημοσιεύεται νέα πρόσκληση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 130 του ν. 4548/2018, συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της 3^{ης} ημέρας πριν από την ημέρα της εξ αναβολής ή της επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης.

Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η Εταιρεία από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία» η οποία είναι το κεντρικό αποθετήριο τίτλων που παρέχει υπηρεσίες μητρώου κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθ. 40 του ν. 4548/2018 και στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρείας.

Αντιπροσώπηση στη Γενική Συνέλευση

Ο μέτοχος μπορεί να συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου.

Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει το μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με ορισμένη Γενική Συνέλευση. Η παροχή πληρεξουσιότητας είναι ελεύθερα ανακλητή.

Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο.

Ο διορισμός και η ανάκληση ή αντικατάσταση του εκπροσώπου ή αντιπροσώπου γίνονται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα και υποβάλλονται στην Εταιρεία σαράντα οκτώ (48) τουλάχιστον ώρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης. Η κοινοποίηση του διορισμού και της ανάκλησης ή της αντικατάστασης αντιπροσώπου με ηλεκτρονικά μέσα γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που αναφέρεται στην Πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης.

Ο μέτοχος μπορεί να διορίσει αντιπρόσωπο για μία ή περισσότερες Γενικές Συνελεύσεις και για ορισμένο χρόνο. Ο αντιπρόσωπος ψηφίζει, σύμφωνα με τις οδηγίες του μετόχου, αν υφίστανται. Τυχόν μη συμμόρφωση του αντιπρόσωπου με τις οδηγίες που έχει λάβει, δεν επηρεάζει το κύρος των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, ακόμη και αν η ψήφος του αντιπρόσωπου ήταν αποφασιστική για την επίτευξη της πλειοψηφίας.

Έντυπο πληρεξουσιότητας για το διορισμό αντιπροσώπου είναι διαθέσιμο στους μετόχους σε έγχαρτη μορφή στο Τμήμα Σχέσεων με Επενδυτές (IR) της Εταιρείας και σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.athexgroup.gr).

Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του μετόχου.

Σύγκρουση συμφερόντων είναι δυνατόν να προκύπτει ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος:

- α) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα που ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,
- β) είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,
- γ) είναι υπάλληλος ή ελεγκτής της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχό της, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,
- δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως γ'.

Στο καταστατικό της Εταιρείας έχει προβλεφθεί, χωρίς ωστόσο να έχει υλοποιηθεί τεχνικά, η δυνατότητα συμμετοχής των μετόχων στη Γενική Συνέλευση από απόσταση με ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία των μετόχων στον τόπο διεξαγωγής της και της συμμετοχής στην ψηφοφορία δι' αλληλογραφίας ή με ηλεκτρονικά μέσα υπό τους όρους του ν. 4548/2018.

Συλλογικά και ατομικά δικαιώματα μειοψηφίας των μετόχων

1. Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης. Αν δεν συγκληθεί Γενική Συνέλευση από το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της Εταιρείας, με απόφαση του δικαστηρίου, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην απόφαση αυτή ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, καθώς και η ημερήσια διάταξη. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις ή κάνει χρήση της διαδικασίας του άρθρου 135 του ν. 4548/2018, εκτός αν οι αιτούντες μέτοχοι απέκλεισαν την τελευταία αυτή δυνατότητα.
2. Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη Γενικής Συνέλευσης, που έχει ήδη συγκληθεί, πρόσθετα θέματα, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Τα πρόσθετα θέματα πρέπει να δημοσιεύονται ή να γνωστοποιούνται, με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά το άρθρο 122 του ν. 4548/2018, επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται κατά τον ίδιο τρόπο όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 123 του ν. 4548/2018. Αν τα θέματα αυτά δεν δημοσιευθούν, οι αιτούντες μέτοχοι δικαιούνται να ζητήσουν την αναβολή της Γενικής Συνέλευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 5 και να προβούν οι ίδιοι στη δημοσίευση, κατά τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, με δαπάνη της Εταιρείας.
3. Μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν σχέδια αποφάσεων για θέματα που περιλαμβάνονται στην αρχική ή την τυχόν αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη Γενικής Συνέλευσης. Η σχετική αίτηση πρέπει να περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο επτά

- (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης, τα σχέδια δε αποφάσεων τίθενται στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 123 του ν. 4548/2018, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.
4. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν είναι υποχρεωμένο να προβαίνει στην εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ούτε στη δημοσίευση ή γνωστοποίηση αυτών μαζί με αιτιολόγηση και με σχέδια αποφάσεων που υποβάλλονται από τους μετόχους, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, αντίστοιχα, αν το περιεχόμενο αυτών έρχεται προφανώς σε αντίθεση με το νόμο ή τα χρηστά ήθη.
 5. Με αίτηση μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, ο πρόεδρος της Συνέλευσης υποχρεούται να αναβάλει μία μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση, τακτική ή έκτακτη, για όλα ή ορισμένα θέματα, ορίζοντας ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης, αυτήν που ορίζεται στην αίτηση των μετόχων, η οποία όμως δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της αναβολής. Η ύστερα από αναβολή Γενική Συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των μετόχων. Στη συνέλευση αυτή μπορούν να μετέχουν και νέοι μέτοχοι, τηρουμένων των σχετικών διατυπώσεων συμμετοχής και ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 124 του ν. 4548/2018.
 6. Ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, που υποβάλλεται στην Εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι σχετικές με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται, όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων. Επίσης, με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώνει στη Γενική Συνέλευση, εφόσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους διευθυντές της Εταιρείας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Εταιρείας με αυτούς. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80 του ν. 4548/2018. Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο.
 7. Ύστερα από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου κεφαλαίου η οποία υποβάλλεται στην Εταιρεία μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 6, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80, εφόσον τα αντίστοιχα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν λάβει τη σχετική πληροφόρηση κατά τρόπο επαρκή.
 8. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 6 και 7 του παρόντος, τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο ή μη της αιτιολογίας άρνησης εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου παροχής των πληροφοριών, επιλύεται από το δικαστήριο με απόφασή του, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Με την ίδια απόφαση το δικαστήριο υποχρεώνει και την εταιρεία να παράσχει τις πληροφορίες που αρνήθηκε. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα.
 9. Ύστερα από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, η ψηφοφορία σε κάποιο θέμα ή θέματα της ημερήσιας διάταξης ενεργείται με φανερή ψηφοφορία.

Σε όλες τις ανωτέρω αναφερόμενες περιπτώσεις οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και εκτός από τις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 6, τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος.

Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η Εταιρεία από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία» η οποία διαχειρίζεται το Σύστημα Άυλων Τίτλων που είναι το μητρώο κεντρικού αποθετηρίου τίτλων κατά την έννοια της παρ. 5 του άρ. 40 του ν. 4548/2018. Οι ανωτέρω πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα μειοψηφίας και τους όρους άσκησής τους είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.athexgroup.gr).

Διαθέσιμα έγγραφα και πληροφορίες

Οι πληροφορίες του άρθρου 123 παρ. 3, 4 και 5 του ν. 4548/2018 συμπεριλαμβανομένης της Πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης, των εντύπων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την άσκηση δικαιώματος ψήφου μέσω εκπροσώπου ή αντιπροσώπου, των εγγράφων που πρόκειται να υποβληθούν στη Γενική Συνέλευση, των σχεδίων αποφάσεων για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, καθώς και οι πληροφορίες σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας του άρθρου 141 του ν. 4548/2018 είναι διαθέσιμα σε έντυπη μορφή στο Τμήμα Σχέσεων με Επενδυτές της Εταιρείας (Λ. Αθηνών 110, 1^{ος} όροφος, τηλ. 210-33.66.616), από όπου οι μέτοχοι μπορούν να λαμβάνουν αντίγραφα χωρίς χρέωση. Επίσης, όλα τα ανωτέρω έγγραφα, ο συνολικός αριθμός των υφιστάμενων μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου (συνολικά και ανά κατηγορία μετοχών) είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας (www.athexgroup.gr).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων διοικεί την Εταιρεία και την εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως. Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος. Περαιτέρω, δεδομένου ότι οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά καθήκον του Διοικητικού Συμβουλίου συνιστά η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της μετοχής (shareholder value). Απαγορεύεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να επιδιώκουν ίδια συμφέροντα, σε βάρος των συμφερόντων της Εταιρείας. Αυτή η απαγόρευση ισχύει και για τα πρόσωπα στα οποία το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναθέσει αρμοδιότητες διοίκησης της Εταιρείας (υποκατάστατοι του Διοικητικού Συμβουλίου).

Στο τέλος κάθε χρήσης το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσει έκθεση, για τις συναλλαγές της Εταιρείας με τις συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις (κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014). Η έκθεση γνωστοποιείται στις εποπτικές αρχές και τίθεται υπόψη της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει με απόφασή του την άσκηση όλων ή μερικών από τα δικαιώματα και τις εξουσίες του που σχετίζονται με τη διοίκηση, διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, ανεξάρτητα αν τα πρόσωπα αυτά είναι ή δεν είναι μέλη του. Ο τίτλος και η αρμοδιότητα καθενός από τα πρόσωπα αυτά καθορίζονται πάντοτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για το διορισμό τους.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της, αρμόδιος για κάθε θέμα που αφορά τη λειτουργία της και έχει τη γενική εποπτεία των εργασιών της.

Εξουσία – Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) έχει εποπτικό και εκτελεστικό ρόλο. Ο εποπτικός ρόλος του υποστηρίζεται από τη συγκρότηση των αναγκαιών (κατά περίπτωση) επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και των ακολουθούμενων αρχών διακυβέρνησης.

Κύρια υποχρέωση και καθήκον των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος στο πλαίσιο όλων των σχετικών θεσμικών και εποπτικών απαιτήσεων. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για την κατάρτιση και έγκριση τεκμηριωμένης Επιχειρησιακής Στρατηγικής και θέτει σαφείς επιχειρησιακούς στόχους για την Εταιρεία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργώντας συλλογικά έχει τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Αποφασίζει γενικά για κάθε θέμα που αφορά την Εταιρεία και ενεργεί κάθε πράξη εκτός από εκείνες για τις οποίες είτε από το Νόμο, είτε από το Καταστατικό, έχει αρμοδιότητα η Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας διαθέτει, ως σύνολο, επαρκείς γνώσεις και εμπειρία τουλάχιστον για τις σημαντικότερες των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, ώστε να έχει τη δυνατότητα άσκησης εποπτείας επί του συνόλου των λειτουργιών της, είτε άμεσα είτε μέσω των αρμοδίων επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου. Για την αποφυγή περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων, η Εταιρεία υιοθετεί βέλτιστες πρακτικές και αρχές εταιρικής διακυβέρνησης που αφορούν, ιδίως, το διαχωρισμό των εκτελεστικών και εποπτικών αρμοδιοτήτων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί την Εταιρεία και αναπτύσσει το στρατηγικό προσανατολισμό της, έχοντας ως πρώτη υποχρέωση και καθήκον τη διαρκή επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και την προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, λαμβάνει πρώτιστα υπόψη του το συμφέρον των μετόχων, των εργαζόμενων στην Εταιρεία, των λοιπών ενδιαφερομένων και την κοινωνική ωφελιμότητα των ενεργειών του. Το Δ.Σ. αποφασίζει κατά δίκαιη επιχειρηματική κρίση.
3. Το Δ.Σ. τηρεί και επιμελείται για την τήρηση των διατάξεων του Νόμου στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της Εταιρείας και των συνδεόμενων με αυτήν επιχειρήσεων.
4. Κρίσιμες για την Εταιρεία αποφάσεις, ιδίως η εξειδίκευση των σκοπών της και ο προσδιορισμός της στρατηγικής της λαμβάνονται μόνο από το Δ.Σ. Ειδικότερα, το Δ.Σ.:
 - Διαμορφώνει την γενική επιχειρηματική στρατηγική της Εταιρείας και των θυγατρικών της.
 - Καταρτίζει το επιχειρησιακό σχέδιο (business plan) για το χρονικό διάστημα που θεωρεί απαραίτητο.
 - Εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό της Εταιρείας και παρακολουθεί την εκτέλεσή του ανά τρίμηνο.
 - Ελέγχει και αποφασίζει για τις επενδύσεις (κεφαλαιακές δαπάνες) της Εταιρείας.
 - Ελέγχει τις οικονομικές καταστάσεις.
 - Καθορίζει τους επιδιώξιμους στόχους και τους τρόπους εκπλήρωσής τους.
 - Αποφασίζει για εξαγορές, συγχωνεύσεις και αποσχίσεις.
 - Αποφασίζει το πρώτο επίπεδο της οργανωτικής δομής της Εταιρείας και τη στελέχωσή της.
 - Εγκρίνει τις Γενικές Αρχές Διακυβέρνησης (ΓΑΔ) της Εταιρείας και των θυγατρικών της και αποφασίζει τη στελέχωση των οργάνων που απαιτούνται για τη λειτουργία των ρυθμιζόμενων (regulated) δράσεων του Ομίλου.
 - Ορίζει και στελεχώνει τις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου που προβλέπονται από τον εκάστοτε εφαρμοζόμενο Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ομίλου.
 - Ελέγχει την αποτελεσματικότητα των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης της Εταιρείας και προβαίνει στις αναγκαίες τροποποιήσεις τους.
 - Επιλέγει, επιτηρεί και αντικαθιστά εκτελεστικά μέλη του, σε περίπτωση παραίτησης ή έκπτωσης και καταγράφει σχεδιασμό διαδοχής τους.
 - Καθορίζει τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των άλλων μελών του Δ.Σ., βάσει των μακροπρόθεσμων συμφερόντων της Εταιρείας και των μετόχων της.
 - Διασφαλίζει την τήρηση διαφανούς διαδικασίας για πρόταση εκλογής νέων μελών του Δ.Σ.
 - Επιτηρεί και επιλύει ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων μελών της Διοίκησης και μετόχων, συμπεριλαμβανομένης της κακής διαχείρισης στοιχείων της εταιρικής περιουσίας και της κατάχρησης σε σχέση με μεταβιβάσεις προς πρόσωπα συνδεόμενα με στενούς δεσμούς με μέλη του Δ.Σ.
 - Εξασφαλίζει την ακεραιότητα των συστημάτων χρηματοοικονομικών εκθέσεων και ανεξάρτητου ελέγχου καθώς και την άριστη λειτουργία κατάλληλων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, ιδίως χρηματοοικονομικού και λειτουργικού ελέγχου, διαχείρισης κινδύνων και συμμόρφωσης προς το ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Πέραν των ανωτέρω, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την τελική ευθύνη για τη διαχείριση των κινδύνων της Εταιρείας. Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορικά με τη διαχείριση των κινδύνων είναι οι εξής:

- επίβλεψη της ανάπτυξης και εφαρμογής της κατάλληλης στρατηγικής διαχείρισης του κινδύνου, ώστε να αποτυπώνεται η απόφαση της διάθεσης ανάληψης κινδύνων και η διασφάλιση ότι η διοίκηση ευθυγραμμίζεται με την απόφαση αυτή.
- επίβλεψη της ανάπτυξης και εφαρμογής ενός κατάλληλου συστήματος εσωτερικού ελέγχου

- αξιολόγηση της συμμόρφωσης με την εγκεκριμένη στρατηγική, στη βάση ενημέρωσης για τους κινδύνους που περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τους κύριους παράγοντες κίνδυνου, καθώς και τακτικές εκθέσεις αξιολόγησης της συνολικής διάρθρωσής τους.
- ανάπτυξη πολιτικών και διαδικασιών γύρω από τον κίνδυνο που είναι συνεπείς με τη στρατηγική της Εταιρείας και του Ομίλου.
- παρακολούθηση της εφαρμογής από την διοίκηση των πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης του κινδύνου.
- λήψη μέτρων για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τον κίνδυνο.
- ενθάρρυνση μιας οργανωτικής κουλτούρας ευαισθητοποίησης σχετικά με τον κίνδυνο.
- εξέταση νόμων, κανονισμών και βέλτιστων πρακτικών σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο.
- εκτέλεση επίσημης αναθεώρησης των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων σε ετήσια βάση.
- εξέταση των πολιτικών και διαδικασιών εποπτείας των κινδύνων σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου και επιτροπών και αξιολόγηση του κινδύνου σε συνεχή βάση.
- τελική ευθύνη για τη διαχείριση των κινδύνων της Εταιρείας.
- διασφάλιση ότι οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της Εταιρείας είναι συνεπείς με την ανοχή / διάθεση και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου της Εταιρείας και ότι αυτές οι πολιτικές, διαδικασίες και έλεγχοι αντιμετωπίζουν τον τρόπο με τον οποίο η Εταιρεία εντοπίζει, εκθέτει, παρακολουθεί και διαχειρίζεται τους κινδύνους.
- καθορισμός και τεκμηρίωση ενός κατάλληλου επιπέδου ανοχής κινδύνου και ικανότητας ανάληψής του για την Εταιρεία και για όλες τις υπηρεσίες που παρέχει.

Προς το σκοπό εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους, τα μέλη του Δ.Σ., έχουν δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης σε ορθή, ουσιώδη και έγκαιρη πληροφόρηση.

Το Δ.Σ. συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά κάθε μήνα, κατά προτίμηση σε προκαθορισμένες από την αρχή του ημερολογιακού έτους ημερομηνίες. Το Δ.Σ. έχει την ευελιξία συνεδριάσεων όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Το Δ.Σ. αποτελείται από εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Τα εκτελεστικά μέλη ασχολούνται με τα καθημερινά θέματα διοίκησης της Εταιρείας, ενώ τα μη εκτελεστικά μέλη είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων.

Οι αρμοδιότητες των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. είναι:

- Η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.
- Η διαμόρφωση οράματος, στρατηγικής κατεύθυνσης, εταιρικών στόχων και επιχειρηματικών σχεδίων για το σύνολο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας σύμφωνα με τις αποφάσεις του Δ.Σ.
- Η ανάπτυξη, εφαρμογή και επικοινωνία των πολιτικών και προγραμμάτων δράσης σε συμφωνία με τις αποφάσεις του Δ.Σ.
- Η διασφάλιση ότι τα ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποτελεσματική διαχείριση της Εταιρείας.
- Η εξασφάλιση συστηματικής και διαρκούς επικοινωνίας με πελάτες, επενδυτές, υπαλλήλους, εποπτικές αρχές, κοινό και άλλους φορείς.
- Ο καθορισμός σαφών επιχειρησιακών στόχων και πολιτικών στα ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη στους επιχειρησιακούς τομείς ευθύνης τους.
- Ο απολογισμός του έργου του επιχειρησιακού τομέα ευθύνης τους και η ενημέρωση του Δ.Σ.
- Η συνεπής υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής της Εταιρείας, με αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων.
- Η εξασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της οικονομικής κατάστασης της Εταιρείας.

- Η συμμόρφωση με το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της Εταιρείας.
- Η εκπροσώπηση της Εταιρείας.
- Η ευθύνη υλοποίησης αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας.

Τα μη εκτελεστικά μέλη και τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων, δηλαδή, τόσο με την εποπτεία της διαχείρισης των εταιρικών θεμάτων, όσο και με την επινόηση στρατηγικών και λοιπών κατευθύνσεων για το σύνολο των υποθέσεων της Εταιρείας.

Η προαγωγή των εταιρικών ζητημάτων διενεργείται στο πλαίσιο της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου ως συλλογικού οργάνου. Το Διοικητικό Συμβούλιο παραμένει αρμόδιο και υπεύθυνο για την παρακολούθηση της ενάσκησης των καθηκόντων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των λοιπών προσώπων, στα οποία αυτό έχει αναθέσει αρμοδιότητες διοίκησης της Εταιρείας, είτε κατ' εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Ν. 4548/2018, είτε με βάση σχέση εντολής ή πληρεξουσιότητας.

Οι αρμοδιότητες των μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών Δ.Σ. είναι:

- η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος,
- η παρακολούθηση της εφαρμογής της εγκεκριμένης πολιτικής και ορίων για τη Διαχείριση των Κινδύνων σε συνολικό επίπεδο,
- η παρακολούθηση της συνεπούς εφαρμογής και λειτουργίας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου,
- η παρακολούθηση της εξασφάλισης συστηματικής και διαρκούς εσωτερικής και εξωτερικής επικοινωνίας,
- η παρακολούθηση της συνεπούς υλοποίησης της επιχειρησιακής στρατηγικής της Εταιρείας με αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων,
- η παρακολούθηση ότι ο επιχειρηματικός σχεδιασμός για την επίτευξη των εταιρικών στόχων είναι σύμφωνος με τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης.

Τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δύναται να υποβάλλουν στην τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων (α) αναφορές, δηλαδή γνωστοποίηση γεγονότος ή (β) εκθέσεις, δηλαδή εμπειριστατωμένη γνώμη για κάποιο ζήτημα. Η υποβολή της αναφοράς ή της έκθεσης μπορεί να γίνει είτε από κάθε ανεξάρτητο μέλος, χωριστά, είτε από περισσότερα τέτοια μέλη, ή ακόμη και από κοινού, από το σύνολο των ανεξάρτητων μελών. Το περιεχόμενο της αναφοράς ή της έκθεσης θα πρέπει, απαραίτητα, να σχετίζεται με θέμα που αποτελεί αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης της Συνέλευσης.

Η άσκηση των εξουσιών του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο δρα συλλογικά και είναι αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά τη διοίκηση της Εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και εν γένει την προαγωγή των εταιρικών υποθέσεων και την επιδίωξη των σκοπών της, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που του απονέμονται κατά το άρθρο 10 του Καταστατικού της Εταιρείας και τον νόμο.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει ως συμβούλιο, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν. 4548/2018 και του Καταστατικού της Εταιρείας. Για τη νόμιμη συνεδρίασή του, η απαρτία του διαπιστώνεται με βάση το σύνολο των μελών του Συμβουλίου, τα οποία μετέχουν και εκφέρουν άποψη για τα ζητήματα που ανακύπτουν. Το Συμβούλιο αποφασίζει με βάση την αρχή της πλειοψηφίας, η οποία υπολογίζεται με βάση το σύνολο των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών του.
3. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου οφείλουν να καταβάλλουν την προσήκουσα επιμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Η επιμέλεια αυτή κρίνεται με βάση και την ιδιότητα κάθε μέλους και τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί κατά το νόμο, το καταστατικό ή με απόφαση των αρμόδιων εταιρικών οργάνων. Η επιμέλεια προϋποθέτει ότι το μέλος του Συμβουλίου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ενήργησε σύμφωνα με το εταιρικό συμφέρον. Η διαφύλαξη του εταιρικού συμφέροντος προϋποθέτει αξιολογική κρίση του μέλους του Συμβουλίου, καθώς και διαβάθμιση των επιμέρους συμφερόντων τα οποία

συνθέτουν το εταιρικό συμφέρον, ώστε να εξυπηρετηθούν αυτά τα οποία προάγουν επιτυχέστερα το γενικό εταιρικό συμφέρον.

4. Η ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου, ως συλλογικού οργάνου, επιφορτισμένου με τη διοίκηση της Εταιρείας και τη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, κρίνεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 102 του ν. 4548/2018. Το μέλος του Συμβουλίου απαλλάσσεται από την ευθύνη του, εφόσον αποδείξει ότι κατέβαλε τη δέουσα επιμέλεια κατά την άσκηση των καθηκόντων του, ήτοι την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία που δραστηριοποιείται σε παρόμοιες συνθήκες.

Σύνθεση - Θητεία Διοικητικού Συμβουλίου

Η Εταιρεία, σύμφωνα με το Καταστατικό της διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από εννέα (9) έως δεκατρία (13) μέλη.

Βάσει του νόμου 3016/2002, το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη. Ο αριθμός των μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. δεν πρέπει να είναι μικρότερος του ενός τρίτου 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών. Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ., τουλάχιστον το 1/3 πρέπει να είναι ανεξάρτητα, κατά την έννοια του άρθρου 4 του ανωτέρω Νόμου.

Η Επιτροπή Τοποθέτησης Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. & Αμοιβών και το Δ.Σ., για την ανάδειξη υποψηφίων μελών Δ.Σ. έχει καθορίσει κριτήρια σύμφωνα με τις ισχύουσες κανονιστικές υποχρεώσεις και βασίζονται στα ακόλουθα κείμενα: (α) τις διατάξεις του Ν.4514/2018, (β) τις κατευθυντήριες γραμμές της ESMA 71-99-598 EBA/GL/2017/12 αναφορικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του Δ.Σ. (γ) τις διατάξεις του Ν. 3016/2002 και, (δ) βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι γενικές αρχές, η διαδικασία, καθώς και τα κριτήρια ανάδειξης υποψηφίων μελών του Δ.Σ. περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, (α) κριτήρια καταλληλότητας (fit and proper), (β) κριτήρια αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων, (γ) κριτήρια διαθεσιμότητας και αφιέρωσης επαρκούς χρόνου στις εργασίες του Δ.Σ., (δ) κριτήρια που αφορούν στη χρηματοοικονομική εμπειρία στον τομέα που δραστηριοποιείται η Εταιρεία, τη δέσμευση για την εφαρμογή διεθνώς αναγνωρισμένων βέλτιστων πρακτικών με έμφαση στη διαχείριση κινδύνων, την κανονιστική συμμόρφωση και το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΣΕ), την επαρκή γνώση του κανονιστικού και επιχειρηματικού πλαισίου στο οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία καθώς και (ε) κριτήρια που αφορούν στην ανεξαρτησία, το ήθος, την προσωπικότητα του υποψήφιου μέλους.

Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να θεωρηθεί από το Δ.Σ. και την Επιτροπή Τοποθέτησης Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. & Αμοιβών ένα πρόσωπο ως κατάλληλος υποψήφιος, θα πρέπει:

- (α) να πληροί τα ακόλουθα κριτήρια καταλληλότητας:

Τιμότητα, ακεραιότητα και αξιοπιστία: Ο υποψήφιος, με βάση το ιστορικό του, πρέπει να έχει την ικανότητα να εμπνέει στο πρόσωπό του την εμπιστοσύνη που απαιτείται για την ένταξή του στο ανώτατο όργανο διοίκησης της Εταιρείας. Η Επιτροπή Τοποθέτησης Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. & Αμοιβών διασφαλίζει ότι όλοι οι υποψήφιοι είναι ανεπίληπτα πρόσωπα.

Εμπειρία και Προϋπηρεσία: Ο υποψήφιος θα πρέπει να διαθέτει επαρκή εμπειρία και επιτυχή σταδιοδρομία στον αντίστοιχο τομέα του. Θα πρέπει, επίσης, να είναι σε θέση να τεκμηριώσει σχετική προγενέστερη προϋπηρεσία του, η οποία καλύπτει τις απαιτήσεις αυτής της παραγράφου.

Ανεξάρτητη βούληση: Ο υποψήφιος θα πρέπει να διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες συμπεριφοράς που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την ικανότητα να σχηματίζει και να εκφράζει ανεξάρτητη κρίση επί όλων των θεμάτων που επιλαμβάνεται το Δ.Σ.

- (β) να μη συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων με την Εταιρεία:

Η Επιτροπή Τοποθέτησης Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. & Αμοιβών και το Δ.Σ., διασφαλίζει ότι δεν υφίστανται στο πρόσωπο υποψήφιου μέλους Δ.Σ. επαγγελματικές ιδιότητες ασυμβίβαστες με την ιδιότητα του μέλους του Δ.Σ. της Εταιρείας, καθώς και ότι τα προσωπικά, επιχειρηματικά ή επαγγελματικά συμφέροντα και σχέσεις των υποψηφίων δε συγκρούονται σε πάγια βάση με τα συμφέροντα της Εταιρείας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εκάστοτε ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο. Όλοι οι υποψήφιοι πρέπει να υποβάλουν, πριν από την οριστική εκλογή τους, δήλωση ότι δε θα συντρέχει περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων με την Εταιρεία μετά την εκλογή τους ως Μέλη Δ.Σ..

- (γ) να είναι σε θέση να αφιερώνει επαρκή χρόνο στο Δ.Σ. της Εταιρείας ανάλογα με τη θέση για την οποία προτείνεται:

Όλα τα υπό εξέταση πρόσωπα πρέπει να είναι σε θέση να αφιερώνουν επαρκή χρόνο και ενέργεια για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Στην περίπτωση των μη εκτελεστικών μελών, θα πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στον αριθμό των συμμετοχών τους σε άλλα Δ.Σ. και των λοιπών δεσμεύσεών τους εκτός της Εταιρείας.

Σύμφωνα με το άρθρο 46 του Ν. 4514/2018, τα μέλη του Δ.Σ. δεν επιτρέπεται να κατέχουν περισσότερες της μιας εκ του ακόλουθου συνδυασμού θέσεων σε Διοικητικά Συμβούλια ταυτόχρονα: (α) μία θέση εκτελεστικού μέλους Δ.Σ. και δύο θέσεις μη εκτελεστικού μέλους Δ.Σ., (β) τέσσερις θέσεις μη εκτελεστικού μέλους Δ.Σ.

- (δ) Επιπλέον στο πλαίσιο της αξιολόγησης των επαρκών γνώσεων, δεξιοτήτων και πείρας που εξετάζονται οι υποψήφιοι είναι επιθυμητό να διαθέτουν ένα ή περισσότερα από τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στη συνέχεια, και το Δ.Σ. να καλύπτει σε συλλογικό επίπεδο τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- Θεωρητική και πρακτική εμπειρία στον τομέα των χρηματιστηριακών εργασιών: Επαρκής κατανόηση των χρηματιστηριακών εργασιών και των ειδικών χαρακτηριστικών των διαχειριστών οργανωμένης αγοράς.
- Χρηματοοικονομική εμπειρία: Επαρκής κατανόηση θεμάτων ελέγχου και λογιστικής, και χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ικανότητα για την ερμηνεία των χρηματοοικονομικών στοιχείων της Εταιρείας, τον εντοπισμό των βασικών προβλημάτων επί τη βάση των εν λόγω στοιχείων και των κατάλληλων συστημάτων ελέγχου και μέτρων.
- Ισχυρή δέσμευση για την εφαρμογή διεθνώς αναγνωρισμένων βέλτιστων πρακτικών με έμφαση στην εταιρική διακυβέρνηση, τη διαχείριση κινδύνων, την κανονιστική συμμόρφωση και στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου («ΣΕΕ»),
- Κανονιστικό πλαίσιο και διακυβέρνηση: Επαρκής γνώση του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας διαχειριστών οργανωμένης αγοράς, θεμάτων εταιρικής διακυβέρνησης και νομικών ευθυνών.
- Διαχείριση κινδύνων: Ικανότητα εποπτείας του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων συμπεριλαμβανομένων της κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων και διάθεσης ανάληψης κινδύνων. Ικανότητα αναγνώρισης, αξιολόγησης και διαβάθμισης των κύριων κινδύνων που αντιμετωπίζει η Εταιρεία. Κατανόηση των θεμελιωδών ζητημάτων που αφορούν την διαχείριση των κινδύνων, καθώς και τη διαχείριση των κεφαλαίων.
- Στρατηγική: Κατανόηση του περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία, περιλαμβανομένης της ικανότητας αναγνώρισης των συμφερόντων των εμπλεκόμενων μερών (πχ. μέτοχοι, εισηγμένες εταιρείες, μέλη διαπραγμάτευσης, εκκαθαριστικά μέλη, χειριστές, θεματοφύλακες, Εποπτικές Αρχές, εργαζόμενοι), των οικονομικών αλληλεξαρτήσεων καθώς και των άλλων εξωτερικών επιδράσεων στην ικανότητα του οργανισμού να επιτύχει τους στόχους του.
- Ηγετικό προφίλ: Εμπειρία σε μεγάλους Ομίλους (εισηγμένους σε χρηματιστήριο ή μη), δραστηριοποιούμενους σε διάφορους τομείς, κατά προτίμηση σε ηγετικές θέσεις (πχ Προέδρου ΔΣ, Διευθύνοντα Συμβούλου, ή άλλου ρόλου σε ανώτατο διοικητικό επίπεδο).
- Θέληση εποικοδομητικής επιχειρηματολογίας κατά τη διαμόρφωση των αποφάσεων του ΔΣ: Θέληση και ηθικό και πνευματικό ανάστημα να αντιπαρτίθεται, κατά τρόπο εποικοδομητικό, στις αποφάσεις και ενέργειες της εκτελεστικής διοίκησης της Εταιρείας, διατηρώντας παράλληλα το αναγκαίο πνεύμα ομαδικότητας και αποφεύγοντας τη δημιουργία εντάσεων.
- Ισορροπία στη συμμετοχή των δύο φύλων: Ικανοποιητική ισορροπία μεταξύ ανδρών και γυναικών ως μελών του Δ.Σ., σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στο κανονιστικό πλαίσιο.
- Ανεξαρτησία: Σε περίπτωση ανεξάρτητης μη εκτελεστικής θέσης, ο υποψήφιος πρέπει να πληροί όλα τα τυπικά κριτήρια ανεξαρτησίας του Ν. 3016/2002 και να είναι συμβατός με τη σύσταση 2005/162/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Πρόσθετα κριτήρια για τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ.: Τα υπό εξέταση πρόσωπα για τη θέση εκτελεστικού μέλους Δ.Σ. θα πρέπει επιπλέον να είναι διατεθειμένα να συνάψουν σύμβαση πλήρους απασχόλησης ή παροχής υπηρεσιών με την Εταιρεία και να έχουν αποδείξει, τόσο στην τρέχουσα, όσο και σε προηγούμενες θέσεις, ότι

διαθέτουν την εμπειρία, την ικανότητα και την ακεραιότητα ως εκτελεστικά μέλη για την καθοδήγηση της Εταιρείας (και του Ομίλου της) στην επίτευξη των στρατηγικών της στόχων.

Σύμφωνα με τις παρ.3 και 4 του άρθρ. 44 του Ν.4514/2018, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ελέγχει την καταλληλότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας είναι τετραετής, παρατεινόμενη αυτοδικαίως μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, που θα συνέλθει ή θα συγκληθεί μετά τη λήξη της θητείας του.

Η εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018. Οι συντελούμενες μεταβολές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου που λαμβάνουν χώρα εντός της χρήσεως ανακοινώνονται σύμφωνα με το Νόμο στην αμέσως επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και ελεύθερα ανακλητά.

Το εν ενεργεία Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, εξελέγη με τετραετή θητεία από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων του 2019 και η θητεία του λήγει την 30.5.2023, παρατεινόμενη μέχρι τη Γενική Συνέλευση που θα συνέλθει μετά τη λήξη της θητείας του αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη. Η σύνθεσή του είναι η ακόλουθη:

Ονοματεπώνυμο	Θέση	Ημερομηνία πρώτης εκλογής	Ελέγχου	Συμμετοχή σε Επιτροπές ΔΣ		
				Ανάδειξης Υποψηφίων μελών ΔΣ & Αμοιβών	Στρατηγικού Σχεδιασμού	Κινδύνων
1. Γεώργιος Χαντζηνικολάου	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος	27.12.2017		Μ	Π	Π
2. Αλέξιος Πιλάβιος	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος	28.09.2011			Μ	Μ
3. Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος	26.10.2010				Μ
4. Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	19.04.2010	Π			
5. Κωνσταντίνος Βασιλείου	Μη Εκτελεστικό Μέλος	16.02.2015			Μ	Μ
6. Γεώργιος Δουκίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	30.05.2019	Μ		Μ	Μ
7. Ιωάννης Εμίρης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	28.01.2013			Μ	Μ
8. Πολυξένη Καζόλη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	30.05.2019		Π		
9. Σοφία Κουνενάκη – Εφραίμογλου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	31.08.2010		Μ		
10. Ιωάννης Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος	22.02.2016				
11. Αδαμαντίνη Λάζαρη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	29.12.2009	Μ			
12. Σπυριδούλα Παπαγιαννίδου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος	30.05.2019			Μ	Μ
13. Νικόλαος Χρυσοχοϊδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος	07.05.2007			Μ	Μ

Π: Πρόεδρος | Μ: Μέλος

Η σύνθεση του ΔΣ αποτελείται από:

- 12/13 (92%) μη-εκτελεστικά μέλη

- 6/13 (46%) ανεξάρτητα μη-εκτελεστικά μέλη
- 4/13 (31%) γυναίκες

Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών του εν ενεργεία Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.athexgroup.gr).

Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου έχει οριστεί η κα Μαρία Σαζώνη, Δικηγόρος, Επικεφαλής της Μονάδας Υποστήριξης Δ.Σ. & Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Εκλογή – Αντικατάσταση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από την Γενική Συνέλευση των μετόχων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι μέτοχοι ή τρίτοι και είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και ελεύθερα ανακλητά.

Σε περίπτωση που κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, πεθάνει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9).

Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα (9) και εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον τρία (3), το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας των μελών που αντικαθίστανται τουλάχιστον μέχρι του αριθμού των εννέα (9). Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 13 του ν. 4548/2018, όπως εκάστοτε ισχύει, και ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσηχή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμα κι αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη. Πάντως, όλες οι πράξεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που έχουν εκλεγεί με τον τρόπο αυτό θεωρούνται έγκυρες ακόμη και αν τα μέλη αντικατασταθούν από τη Γενική Συνέλευση.

Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει μεταξύ των μελών του με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών, τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο που αντικαθιστά τον Πρόεδρο όταν απουσιάζει ή κωλύεται, ενώ τον Αντιπρόεδρο απόντα ή κωλυόμενο αντικαθιστά άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου οριζόμενο από αυτό καθώς και ενίοτε από το Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών του διορίζει το Γραμματέα του, ο οποίος μπορεί και να μην είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι αρχαιρεσίες αυτές ενεργούνται πάντα κατά την πρώτη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου μετά από τη Γενική Συνέλευση που αποφάσισε την εκλογή του νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος καθώς και ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι.

Σύγκληση Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο που τον αναπληρώνει και συνεδριάζει στην έδρα της Εταιρείας ή με τηλεδιάσκεψη, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του ν. 4548/2018, τουλάχιστον μία φορά το μήνα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκύρως συνεδριάζει και εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο, είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή, εφόσον στη συνεδρίαση αυτή παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και τη λήψη αποφάσεων.

Εντός της χρήσης 2019 πραγματοποιήθηκαν δεκαέξι (16) συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι παρουσίες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στις συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη χρήση 2019 εμφανίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Όνοματεπώνυμο	Συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια της θητείας	Συνεδριάσεις που παρέστη δι' αντιπροσώπου	Συνεδριάσεις που παρέστη αυτοπροσώπως
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	16	-	16
Αλέξιος Πιλάβιος	16	-	16
Σωκράτης Λαζαρίδης	16	-	16
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	16	-	16
Κωνσταντίνος Βασιλείου	16	-	14
Γεώργιος Δουκίδης ⁽¹⁾	10	1	8
Ιωάννης Εμίρης	16	-	13
Πολυξένη Καζόλη ⁽¹⁾	10	2	8
Σοφία Κουνενάκη – Εφραίμογλου	16	-	16
Ιωάννης Κυριακόπουλος	16	-	16
Αδαμαντίνη Λάζαρη	16	1	15
Σπυριδούλα Παπαγιαννίδου ⁽¹⁾	10	2	8
Νικόλαος Χρυσοχοϊδης	16	1	15
Δημήτριος Καραϊσκάκης ⁽²⁾	6	-	6
Νικόλαος Μυλωνάς ⁽²⁾	6	-	6
Διονύσιος Χριστόπουλος ⁽²⁾	6	-	6

(1) Εξελέγη για πρώτη φορά στο Δ.Σ. από τη Γενική Συνέλευση της 30.5.2019

(2) Αποχώρησε από το Δ.Σ στις 30.5.2019

Απαρτία – Πλειοψηφία – Αντιπροσώπευση μελών – Πρακτικά Συνεδριάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτό τουλάχιστον τα μισά συν ένα από τα μέλη του, ποτέ όμως δεν επιτρέπεται ο αριθμός των μελών που είναι παρόντα να είναι μικρότερος από τρία (3). Για να ευρευθεί ο αριθμός απαρτίας παραλείπεται το τυχόν κλάσμα.

Όταν το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει με τηλεδιάσκεψη τα μέλη που συμμετέχουν στην τηλεδιάσκεψη θεωρούνται φυσικά παρόντες.

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών εκτός εάν ο νόμος ή το Καταστατικό ορίζει διαφορετικά.

Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να αντιπροσωπεύεται στις συνεδριάσεις μόνο από άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, εξουσιοδοτημένο με επιστολή (συμπεριλαμβανομένης και της αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλεγράφημα, ή τηλεομοιοτυπία (TELEFAX) απευθυνόμενη στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Οι συζητήσεις και αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου καταχωρούνται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο που μπορεί να τηρείται και κατά το μηχανογραφικό σύστημα. Ύστερα από αίτηση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος υποχρεούται να καταχωρήσει στα πρακτικά ακριβή περίληψη της γνώμης του. Στο βιβλίο αυτό καταχωρείται επίσης κατάλογος των παραστάτων ή αντιπροσωπευόμενων κατά τη συνεδρίαση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ανάθεση αρμοδιοτήτων Διοικητικού Συμβουλίου σε συμβούλους ή τρίτους

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφαση που λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία των μελών του που είναι παρόντα ή/και εκπροσωπούνται, να αναθέτει την άσκηση όλων ή μερικών από τα δικαιώματα του και τις εξουσίες του που σχετίζονται με τη διοίκηση, διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας σε ένα ή περισσότερα

πρόσωπα, ανεξάρτητα αν τα πρόσωπα αυτά είναι ή δεν είναι μέλη του. Ο τίτλος και η αρμοδιότητα καθενός από τα πρόσωπα αυτά καθορίζεται πάντοτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για το διορισμό τους.

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου – Πολιτική Αποδοχών

Μία από τις βασικές προϋποθέσεις για τη συνεχή και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη αλλά και τη διασφάλιση της σταθερής παρουσίας και βιωσιμότητας της επιχείρησης στην αγορά, είναι η εναρμόνιση των στόχων και των κινήτρων των μελών του Δ.Σ., των διευθυντικών στελεχών και γενικά όλων των εργαζομένων της επιχείρησης με τους στόχους των μετόχων καθώς και με τη γενικότερη κατάσταση της αγοράς.

Η Εταιρεία έχει θεσπίσει, διατηρεί και εφαρμόζει βασικές αρχές και κανόνες σχετικά με τις αποδοχές των μελών Διοικητικού Συμβουλίου και των διευθυντικών στελεχών (εφεξής η «Πολιτική Αποδοχών») που συνεισφέρουν στην επιχειρηματική στρατηγική, στα μακροπρόθεσμα συμφέροντα και τη βιωσιμότητα της Εταιρείας.

Η Πολιτική Αποδοχών εγκρίθηκε σύμφωνα με το άρθρ.110 του Ν. 4548/2018 με την από 30.5.2019 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης και καταχωρίστηκε την 21.06.2019 στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Η Πολιτική Αποδοχών τέθηκε σε ισχύ μετά την έγκρισή της από τη Γενική Συνέλευση και θα ισχύει για τα οικονομικά έτη 2019 - 2021, εκτός εάν η Γενική Συνέλευση στο χρονικό αυτό διάστημα αποφασίσει την τροποποίησή της.

Η Πολιτική Αποδοχών έχει σκοπό τη μεγιστοποίηση της αξίας της Εταιρείας, υποστηρίζοντας μια κουλτούρα συνεχούς βελτίωσης, εξέλιξης και υψηλών επιδόσεων και δέσμευσης προς την επίτευξη των στόχων και των συμφερόντων των εμπλεκόμενων μερών. Η Πολιτική Αποδοχών διαμορφώνει επίσης τις κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να λαμβάνει υπόψη της η Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού για τη στρατηγική αποδοχών που εφαρμόζονται στον Όμιλο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνει πρόταση που υποβάλλεται στη Γενική Συνέλευση όσον αφορά στην αμοιβή των μελών του για τις υπηρεσίες που παρέχουν. Η πρόταση αυτή καταρτίζεται σε συμμόρφωση με το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο υπόκειται η Εταιρεία, με βάση την Πολιτική Αποδοχών της Εταιρείας και τις βέλτιστες πρακτικές του κλάδου, με τρόπο που αντανάκλα επαρκώς το χρόνο και την προσπάθεια που αναμένεται να καταβάλλουν τα μέλη ώστε να συμβάλλουν στις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του, αλλά και ταυτόχρονα προάγει την αποδοτικότητα των εργασιών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα Μη Εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν βασική ετήσια αμοιβή για τη συμμετοχή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο, το χρόνο που αυτά αφιερώνουν στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και στην εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται.

Ο Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος λαμβάνει βασική ετήσια αμοιβή για την εκτέλεση του ρόλου του.

Στα Μη Εκτελεστικά Μέλη καταβάλλεται πρόσθετο σταθερό ποσό για πρόσθετες ευθύνες, όπως η προεδρία και η συμμετοχή σε Επιτροπές το οποίο εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση.

Οι αμοιβές των Μη Εκτελεστικών Μελών καταβάλλονται σε μετρητά, και υπόκεινται στις προβλεπόμενες από την ισχύουσα φορολογική και ασφαλιστική νομοθεσία κρατήσεις. Το πληρωτέο ποσό λαμβάνει υπόψη τη χρονική δέσμευση και τη συμμετοχή του μέλους στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών.

Τα Μη Εκτελεστικά Μέλη δεν συμμετέχουν σε κανένα καθεστώς συντάξεων, επιδομάτων ή μακροπρόθεσμων κινήτρων και δεν τους χορηγούνται πρόσθετες αμοιβές (bonus), δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών ή αποζημιώσεις συναρτώμενες με την απόδοση.

Οι αμοιβές των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και στις Επιτροπές του για την εταιρική χρήση 2019 που προεγκρίθηκαν από Γενική Συνέλευση των Μετόχων του 2019 ήταν οι ακόλουθες:

Μέχρι την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης 30.5.2019

Αμοιβή για συμμετοχή στο Δ.Σ.	€160,00 ανά συνεδρίαση
Αμοιβή για συμμετοχή στην Επιτροπή Επενδύσεων*	€140,00 μηνιαίως
Αμοιβή για συμμετοχή στην Επιτροπή Ελέγχου	€160,00 ανά συνεδρίαση

* Η Επιτροπή Επενδύσεων από την ημερομηνία της 30.5.2019 καταργήθηκε και οι αρμοδιότητές της ασκούνται στην Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού.

Από την επομένη της ημερομηνίας της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης (01.06.2019):
Βασική ετήσια αμοιβή για συμμετοχή στο Δ.Σ.

Μη εκτελεστικός Πρόεδρος Δ.Σ.	€7.500,00
Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ.	€5.000,00

Πρόσθετη της βασικής ετήσια αμοιβή για συμμετοχή σε Επιτροπές

Επιτροπή	Πρόεδρος	Μέλος
Επιτροπή Ελέγχου	€6.750,00	€4.500,00
Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου & Αμοιβών	€2.250,00	€1.500,00
Επιτροπή Κινδύνου	€3.750,00	€2.500,00
Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού	€3.750,00	€2.500,00

Όλα τα ποσά που αναφέρονται ως άνω είναι μικτά μετά φόρων και λοιπών τελών και δικαιωμάτων τρίτων.

Ειδικότερα οι αμοιβές των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που προεγκρίθηκαν για τη συμμετοχή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές του το 2019 ανέρχεται σε €76.150,92 (καθαρές αμοιβές €65.741,09) και αναλυτικά:

- μικτές αμοιβές συνολικού ποσού €46.568,58 για έξοδα παραστάσεως στο Δ.Σ. για τα μη εκτελεστικά μέλη, καθαρή αμοιβή €40.202,66.
- μικτές αμοιβές συνολικού ποσού €11.107,50 για τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου, καθαρή αμοιβή €9.589,10.
- μικτές αμοιβές συνολικού ποσού €2.100,00 για τα μέλη της Στρατηγικής Επιτροπής Επενδύσεων, μέχρι 30.5.2019, καθαρή αμοιβή €1.812,93.
- μικτές αμοιβές συνολικού ποσού €2.625,00 για τα μέλη της Επιτροπής Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου & Αμοιβών από 1.6.2019, καθαρή αμοιβή €2.266,16.
- μικτές αμοιβές συνολικού ποσού €9.374,88 για τα μέλη της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού από 1.6.2019, καθαρή αμοιβή €8.093,33.
- μικτές αμοιβές συνολικού ποσού €4.374,96 για τα μέλη της Επιτροπής Κινδύνου από 1.6.2019, καθαρή αμοιβή €3.776,90.

Οι αμοιβές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (στα οποία περιλαμβάνονται ο Διευθύνων Σύμβουλος και μέχρι την ημερομηνία της 30.5.2019, οπότε και αποχώρησε από το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Επιτελικός Διευθυντής Τεχνολογίας) προεγκρίθηκαν από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σχετικά με τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου εφαρμόζονται:

- η κατά άνω εγκριθείσα Πολιτική Αποδοχών της Εταιρείας για αντίστοιχου επιπέδου θέσεις με αυτές που κατέχουν τα εν λόγω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, και
- οι όροι των ατομικών τους συμβάσεων (οι οποίες έχουν εγκριθεί από τη ΓΣ των μετόχων της Εταιρείας).

Η δομή των αμοιβών για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους στα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών του Ομίλου περιλαμβάνει σταθερό και επικουρικό μέρος, ως εξής:

- Ετήσιος βασικός μισθός και έξοδα παραστάσεως
- Επικουρικές παροχές (με τη μορφή πρόσθετων παροχών), σύμφωνα πάντα με το επίπεδο της θέσης τους στην οργάνωση της Εταιρείας, τις αντίστοιχες εταιρικές πολιτικές και σύμφωνα με τους όρους των ατομικών τους συμβάσεων αορίστου διαρκείας.

Ειδικότερα:

Ο ετήσιος βασικός μισθός είναι το σταθερό μέρος των αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος καθορίζεται στις ατομικές τους συμβάσεις κατόπιν εγκρίσεως της Γενικής Συνέλευσης μετόχων της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο της θέσης τους στην οργάνωση, τη βαρύτητα της θέσης τους, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους και τα στοιχεία της αγοράς για συγκρίσιμες θέσεις αντίστοιχου επιπέδου.

Όσον αφορά λοιπές πρόσθετες παροχές, τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν επικουρικές παροχές οι οποίες αποδίδονται χωρίς διακρίσεις στο σύνολο του προσωπικού του Ομίλου, αποτελούν μέρος της γενικής πολιτικής της Εταιρείας και δεν παρέχουν κίνητρα για την ανάληψη κινδύνων. Αυτές οι παροχές είναι π.χ. η ασφάλιση υγείας.

Σημειώνεται ότι η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας της 29.5.2014 ενέκρινε την παράταση ισχύος του όρου των ατομικών συμβάσεων εργασίας του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Επιτελικού Διευθυντή Τεχνολογίας που αφορά τον περιορισμό των ετησίων αποδοχών τους, οι οποίες για τη χρήση 2019 ανέρχονται στο ποσό των €185.421,56 ετησίως για το Διευθύνοντα Σύμβουλο και στο ποσό των € 31.645,81 για τον Επιτελικό Διευθυντή Τεχνολογίας για το χρονικό διάστημα μέχρι 30.5.2019, οπότε αποχώρησε από το Διοικητικό Συμβούλιο, έχουν προεγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση της 30.5.2019 και θα υποβληθούν προς έγκριση από την προσεχή γενική συνέλευση.

Οι κατά τα άνω καταβαλλόμενη αμοιβή των εκτελεστικών μελών καλύπτει τις υπηρεσίες τους προς όλες τις εταιρείες του Ομίλου. Δεν έχουν χορηγηθεί πρόσθετες αμοιβές (bonus), δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών ή αποζημιώσεις συναρτώμενες με την απόδοση.

Αξιολόγηση Διοικητικού Συμβουλίου

Η Εταιρεία αξιολογεί τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων και της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση των δυνατών σημείων και των αδυναμιών αποτελεί προϋπόθεση για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ΔΣ.

Για την αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 4514/2018 «Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις» και οι κατευθυντήριες γραμμές ESMA 71-99-598 EBA/GL/2017/12/21.3.2018 σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις από την Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών «Nomination and Compensation Committee» («η Επιτροπή») και συμπληρωματικά, ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τον οποίο προβλέπεται ως Γενική Αρχή η τακτική αυτό-αξιολόγηση από το Διοικητικό Συμβούλιο της αποτελεσματικότητάς του στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και εκείνη του Προέδρου και των επιτροπών του.

Παράλληλα με την άνω αυτό-αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου κάθε διετία διενεργείται αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου από ανεξάρτητο εξειδικευμένο σύμβουλο.

Η αξιολόγηση διενεργείται εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους και αφορά το προηγούμενο έτος. Στη διαδικασία αξιολόγησης προΐσταται η Επιτροπή, η οποία, σχεδιάζει και συντονίζει την εφαρμογή της διαδικασίας τακτικής αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των Μελών του, των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, διασφαλίζοντας ότι αυτή εφαρμόζεται με επάρκεια. Η Επιτροπή:

- (α) εκτιμά περιοδικά και τουλάχιστον ετησίως την καταλληλότητα της δομής, του μεγέθους, της σύνθεσης και της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του και υποβάλλει εισηγήσεις προς αυτό σε σχέση με τυχόν απαιτούμενες μεταβολές
- (β) εκτιμά περιοδικά και τουλάχιστον ετησίως τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την πείρα σε ατομικό επίπεδο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και αυτού ως συνόλου και υποβάλλει σχετικές αναφορές στο Διοικητικό Συμβούλιο
- (γ) εκτιμά περιοδικά και τουλάχιστον ετησίως την απόδοση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του
- (δ) εκτιμά περιοδικά και τουλάχιστον ετησίως την απόδοση του Διευθύνοντος Συμβούλου κατά την εκάστοτε τρέχουσα οικονομική χρήση, σε συνάρτηση πάντοτε με τους στόχους του εγκεκριμένου Προϋπολογισμού και τις κρατούσες συνθήκες στην αγορά.

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας γίνεται μέσω της συμπλήρωσης ερωτηματολογίων αξιολόγησης τα οποία προετοιμάζει η Επιτροπή και τα οποία καλύπτουν τις γενικές απαιτήσεις/προσδοκίες στο πλαίσιο των προβλέψεων του Νόμου και του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Πλέον των ερωτηματολογίων, η Επιτροπή μπορεί να συγκεντρώσει οποιοδήποτε επιπλέον υλικό θεωρεί χρήσιμο στη διαδικασία, να πραγματοποιήσει προσωπικές συνεντεύξεις με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή/και ανώτατα στελέχη του Ομίλου που δεν συμμετέχουν σε αυτό αλλά έχουν επικοινωνία με τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κ.α.

Η Επιτροπή συνοψίζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης τα οποία, αφού συζητηθούν μεταξύ των Μελών της, παρουσιάζονται και συζητούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας όπου προτείνονται και αποφασίζονται τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση πιθανών διαπιστωμένων αδυναμιών.

Το Μάρτιο του 2019, η Επιτροπή διενήργησε την προβλεπόμενη κατά τα άνω ετήσια αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου. Παράλληλα με την άνω αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου από την Επιτροπή διενεργήθηκε από ανεξάρτητο σύμβουλο διεθνούς φήμης και εγνωσμένης εμπειρίας και εξειδίκευσης, αξιολόγηση του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα αποτελέσματα επισκοπήθηκαν από την Επιτροπή και εν συνεχεία παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου τον Απρίλιο του 2019. Με βάση τις συστάσεις που διατυπώθηκαν η Εταιρεία έχει προβεί σε διορθωτικές ενέργειες, οι οποίες έχουν παρακολουθηθεί στενά.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αξιοποιώντας τα πορίσματα της αξιολόγησης εισηγήθηκε στη Γενική Συνέλευση την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου, στο οποίο ενισχύθηκε ο αριθμός των ανεξαρτήτων μελών και η συμμετοχή των γυναικών.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της σταδιακής ανανέωσης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και με γνώμονα τη διεύρυνση της αντιπροσωπευτικότητας των συμβούλων για την κατά τον καλύτερο τρόπο εκπλήρωση του εταιρικού σκοπού προς το συμφέρον των μετόχων της Εταιρείας, εξελέγησαν μεταξύ των μελών του πρόσωπα που διαθέτουν πολυετή εμπειρία στους τομείς της εταιρικής διακυβέρνησης, της ελεγκτικής και διαχείρισης κινδύνων, του ψηφιακού μετασχηματισμού και της τεχνολογίας πληροφοριών.

Λοιπές επαγγελματικές δεσμεύσεις μελών ΔΣ

Τα μέλη του εν ενεργεία Διοικητικού Συμβουλίου έχουν γνωστοποιήσει στην Εταιρεία τις εξής λοιπές επαγγελματικές δεσμεύσεις τους (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα):

Μέλος ΔΣ	Επαγγελματική δέσμευση
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	<ul style="list-style-type: none"> Μη εκτελεστικός Πρόεδρος του Δ.Σ. της θυγατρικής εταιρείας Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε. Μη εκτελεστικός Πρόεδρος του Δ.Σ. της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. και Πρόεδρος της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού Μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Ενέργειας Α.Ε. Πρόεδρος Δ.Σ. Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών Πρόεδρος Δ.Σ. Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς Etolian Capital, LLC, Εταίρος George & Judith Handjinicolaou Foundation, Έφορος (Trustee)
Αλέξιος Πιλάβιος	<ul style="list-style-type: none"> Μη εκτελεστικός Πρόεδρος του Δ.Σ. της θυγατρικής εταιρείας Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. Μη εκτελεστικός Πρόεδρος Δ.Σ. της Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ Μη εκτελεστικός Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ABC Factors Α.Ε. Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. της Μυτιληναίος Α.Ε. Μέλος Δ.Σ. του Ελληνοαμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος
Σωκράτης Λαζαρίδης	<ul style="list-style-type: none"> Διευθύνων Σύμβουλος και εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. των θυγατρικών εταιρειών Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. & Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε. Πρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών

	<ul style="list-style-type: none"> • Μέλος Δ.Σ. Ελληνο-αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου • Μέλος Δ.Σ. Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας της Ελλάδος • Αντιπρόεδρος της Ομοσπονδίας Ευρω-Ασιατικών Χρηματιστηρίων (FEAS)
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	<ul style="list-style-type: none"> • Μέλος της Συνοδικής Επιτροπής επί των Οικονομικών της Εκκλησίας της Ελλάδος
Κωνσταντίνος Βασιλείου	<ul style="list-style-type: none"> • Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Τράπεζας Eurobank Ergasias A.E. • Εκτελεστικός Πρόεδρος Δ.Σ. της Eurobank Factors A.E.Π.Ε.Α. • Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. της Eurobank Equities A.E.Π.Ε.Υ. • Μέλος Δ.Σ. της Marketing Greece
Γεώργιος Δουκίδης	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. Αλουμύλ • Μη εκτελεστικό Μέλος Τράπεζας Αττικής Α.Ε. • Μη εκτελεστικό μέλος Conwert Group • Μέλος ΔΣ Ελληνικής Ένωσης Αλουμινίου • Μέλος ΔΣ Ελληνικής Επιτροπής ECR-Hellas • Καθηγητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Ο.Π.Α.) • Διευθυντής Εργαστηρίου Ηλεκτρονικού Επιχειρείν του ΟΠΑ
Ιωάννης Εμίρης	<ul style="list-style-type: none"> • Γενικός Διευθυντής Wholesale Banking – της Alpha Bank • Μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ της Alpha Bank London Ltd • Πρόεδρος ΔΣ της Alpha Finance ΑΕΠΕΥ • Μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ της Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε. • Μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Ενέργειας Α.Ε.
Ξένια Καζόλη	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. της θυγατρικής εταιρείας Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε. • Μέλος Δ.Σ. του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης • Μέλος Εποπτικού Συμβουλίου Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ) • Senior Advisor Corporate Governance Nestor Advisors Ltd,
Σοφία Κουενάκη – Εφραίμογλου	<ul style="list-style-type: none"> • Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού • Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνουσα Σύμβουλος της εταιρείας Αρδηττός Συμμετοχών Τεχνολογιών Αξιοποιήσεων Α.Ε και εταιρείας του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού • Μέλος Δ.Σ. του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος (αδελφό Ίδρυμα με το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού) • Μέλος Δ.Σ. του Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών & πρόεδρος του εθνικού Επιμελητηριακού Δικτύου γυναικών, Επιχειρηματική εταιρεία του Επιμελητηρίου • Ταμίας Δ.Σ. ALBA (Athens Laboratory of Business Administration) • Μέλος στη Συμβουλευτική Επιτροπή του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης • Β' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Φορέα Β.Ε.Π.Ε. Τεχνόπολις - Ακρόπολις Α.Ε. • Πρόεδρος & Διευθύνουσα Σύμβουλος της «Βιομηχανία – Εμπόριον – Κατασκευαί Β.Ε.Κ. Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών» και της «Ladis Ανώνυμος Εμπορική Ξενοδοχειακή Τουριστική και Οικοδομική Εταιρεία - εταιρείες διαχείρισης ιδιωτικών οικονομικών συμφερόντων • Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Επιχειρηματικού Συμβουλίου Ελλάδος – Λατινικής Αμερικής • Πρόεδρος του Ινστιτούτου Εκπαίδευσης και Ένταξης Μεταναστών • Μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ Lavipharm Α.Ε. • Μέλος στο Business Advisory Council του MBA International Programme του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών • Μέλος Γενικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών
Ιωάννης Κυριακόπουλος	<ul style="list-style-type: none"> • Γενικός Διευθυντής Ακίνητης Περιουσίας της Εθνικής Τράπεζας και του Ομίλου της Τράπεζας • Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Prodea Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία • Εκτελεστικός Πρόεδρος των παρακάτω θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας: α) Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων ΑΕ, β) Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης ΑΕ (πρώην ΕΒΜΕ), γ) ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική ΑΕ, δ) Κτηματική Κατασκευαστική ΑΕ – ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ, ε) ΚΑΔΜΟΣ Ανώνυμη Εταιρεία

	Βιομηχανικών Τουριστικών & Ξενοδοχ. Επενδύσεων, στ) Ο ΔΙΟΝΥΣΟΣ - Ανώνυμος Γεωργική Βιομηχ. Εμπορ. Κτηματική & Τουρ. Εταιρεία, ζ) Ελληνικά Τουριστικά Έργα ΑΕ
Αδαμαντίνη Λάζαρη	<ul style="list-style-type: none"> Μη εκτελεστική Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της θυγατρικής εταιρείας ATHEXCSD Advisor to the Board - Domius Capital Advisors LLP (συμβουλευτική εταιρεία με έδρα Λονδίνο) Μέλος Επενδυτικής Επιτροπής του Επαγγελματικού Ταμείου Οικονομολόγων
Σπυριδούλα Παπαγιαννίδου	<ul style="list-style-type: none"> Διευθύντρια Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος Μέλος του Management Board της European Banking Authority Μέλος του Board of Supervisors της European Banking Authority Αναπλ. Μέλος του Supervisory Board του Single Supervisory Mechanism της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας
Νικόλαος Χρυσοχοϊδης	<ul style="list-style-type: none"> Διευθύνων Σύμβουλος της Ν. Χρυσοχοϊδης Α.Ε.Π.Ε.Υ. Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Συνδέσμου Μελών Χρηματιστηρίου Αθηνών Μέλος Δ.Σ. της Compro Α.Ε. Πληροφορικής Μέλος Δ.Σ. NBG Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.

Σημειώνεται ότι κανένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δεν συμμετέχει σε Διοικητικά Συμβούλια περισσότερων των πέντε (5) εισηγμένων εταιρειών.

ΚΑΤΟΧΗ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΔΣ

Μέτοχος	Αρ. Μετοχών (άμεσες συμμετοχές)	Ποσοστό του μ.κ. της Εταιρείας
Σωκράτης Λαζαρίδης, Διευθύνων Σύμβουλος	13.200	0,022%
Γεώργιος Χαντζηνικολάου, Πρόεδρος	1.150	0,002%

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης του οργανωτικού σχήματος της Εταιρείας και του Ομίλου, έχουν ανατεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο εξειδικευμένα θέματα στις ακόλουθες, μεταξύ άλλων, κύριες ειδικές επιτροπές, οι οποίες συνέρχονται σε τακτική ή σε έκτακτη βάση.

Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee):

Κατά την 31.12.2019 και την ημερομηνία δημοσίευσης της Ετήσιας Χρηματοοικονομικής Έκθεσης, η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία ορίστηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας της 30.5.2019, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, είναι η ακόλουθη:

Πρόεδρος Αλέξανδρος Αντωνόπουλος, ανεξάρτητο Μέλος

Μέλη Αδαμαντίνη Λάζαρη, ανεξάρτητο Μέλος

Γεώργιος Δουκίδης, ανεξάρτητο Μέλος

Η Επιτροπή Ελέγχου λειτουργεί ως εποπτική επιτροπή για την υποστήριξη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, με σκοπό την επίβλεψη της ποιότητας και της ακεραιότητας των λογιστικών και ελεγκτικών μηχανισμών, καθώς επίσης και των λειτουργιών παραγωγής χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κατά την εκπλήρωση των εν λόγω αρμοδιοτήτων, η Επιτροπή Ελέγχου εποπτεύει (i) τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, (ii) τη διαδικασία εξωτερικού ελέγχου, (iii) την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και (iv) την αξιολόγηση της λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Εκτός των αρμοδιοτήτων προς την Εταιρεία, η Επιτροπή Ελέγχου, έως και 12.08.2019 όταν και ορίστηκε Επιτροπή Ελέγχου για την θυγατρική ATHEXCSD, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σε επίπεδο Ομίλου,

ενημερωνόταν σε τακτική βάση για θέματα σχετικά με τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ελέγχους της θυγατρικής εταιρείας «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων ΑΕ», με διακριτικό τίτλο «ATHEXCSD»

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τουλάχιστον τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία δεν εμπλέκονται στη λειτουργία της Εταιρείας κατά οποιονδήποτε τρόπο, προκειμένου να υποβάλλουν αντικειμενικές και ανεξάρτητες από σύγκρουση συμφερόντων κρίσεις. Επιπλέον, η πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου, αποτελείται από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη.

Βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

Εποπτεία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου

- Εξετάζει και εγκρίνει τον Κανονισμό Εσωτερικού Ελέγχου, και τυχόν τροποποιήσεις του, προκειμένου να διασφαλίσει ότι είναι συμβατός με τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου.
- Προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο το διορισμό και την ανάκληση του Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου με κριτήριο, μεταξύ άλλων, να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία και η αντικειμενικότητα της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου
- Αξιολογεί το Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου.
- Παρακολουθεί και επιθεωρεί τη λειτουργία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής συμπεριφοράς των στελεχών της, σύμφωνα με τους ελληνικούς και ευρωπαϊκούς νόμους και κανονισμούς, καθώς επίσης και με τα Διεθνή Πρότυπα και τον Κώδικα Δεοντολογίας του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (ΙΕΕ) και αξιολογεί το έργο, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά της, χωρίς να επηρεάζει την ανεξαρτησία της.

Συγκεκριμένα, αξιολογεί τη στελέχωση, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής επάρκειας των στελεχών, και την οργανωτική δομή της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και εντοπίζει τυχόν αδυναμίες της. Εφόσον το κρίνει σκόπιμο υποβάλλει προτάσεις προς το ΔΣ ώστε η Διεύθυνση να διαθέτει τα απαραίτητα μέσα, να είναι επαρκώς στελεχωμένη με δυναμικό με επαρκείς γνώσεις, εμπειρία και εκπαίδευση, να μην υπάρχουν περιορισμοί στο έργο της και να έχει την προβλεπόμενη ανεξαρτησία.

Ενημερώνεται επί του ετήσιου προγράμματος ελέγχων της Διεύθυνσης πριν την εφαρμογή του και προβαίνει σε αξιολόγησή του λαμβάνοντας υπόψη τους κύριους τομείς επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου καθώς και τα αποτελέσματα των προηγούμενων ελέγχων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξετάζει εάν το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων (σε συνδυασμό με τυχόν μεσοπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα αντίστοιχα προγράμματα) καλύπτει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου και συστήματα που άπτονται της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και εγκρίνει το βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο πλάνο της Διεύθυνσης και τυχόν τροποποιήσεις τους.

Έχει τακτικές συναντήσεις με το Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου για τη συζήτηση θεμάτων της αρμοδιότητάς του καθώς και προβλημάτων που ενδεχομένως προκύπτουν από τους εσωτερικούς ελέγχους. Η Επιτροπή λαμβάνει γνώση του έργου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και των τακτικών και εκτάκτων εκθέσεων της και ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με το περιεχόμενο αυτών όσον αφορά στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρείας. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζει και αξιολογεί τις ελεγκτικές εκθέσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τα σχόλια της Διοίκησης.

- Λαμβάνει βασικές εκθέσεις και πορίσματα ελέγχου τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση και εξετάζει εάν τα ανώτατα στελέχη της διοίκησης λαμβάνουν τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα εγκαίρως προκειμένου να αντιμετωπιστούν αδυναμίες ελέγχου και άλλα σημαντικά ζητήματα που εντοπίζονται από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου και ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά.
- Αναθέτει στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου τη διεξαγωγή ελέγχου για κάθε δραστηριότητα της Εταιρείας για την οποία υπάρχουν υποψίες απάτης και ενημερώνει άμεσα το Διοικητικό Συμβούλιο για τις σημαντικές περιπτώσεις.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για λοιπά θέματα Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες.

Εποπτεία των Εξωτερικών Ελεγκτών

- Εξετάζει και υποβάλλει σύσταση, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 και τις διατάξεις του Ν. 4449/2017 και γενικά το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την υποβολή πρότασης στη Γενική Συνέλευση, σχετικά με το διορισμό, τον επαναδιορισμό και την ανάκληση των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, καθώς και τους όρους απασχόλησης και την αμοιβή τους.
- Προεγκρίνει την αμοιβή του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, σύμφωνα με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο για τον τακτικό έλεγχο των ετήσιων και εξαμηνιαίων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και υποβάλλει σχετική πρόταση στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Προβαίνει σε ετήσια αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή και εποπτεύει την περιοδική εναλλαγή τόσο του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή όσο και των βασικών συνεργατών του ελεγκτικού οίκου, που διενεργούν τον έλεγχο.
- Ενημερώνεται από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή επί του ετήσιου προγράμματος υποχρεωτικού ελέγχου πριν από την εφαρμογή του, προβαίνει σε αξιολόγησή του και βεβαιώνεται ότι το ετήσιο πρόγραμμα υποχρεωτικού ελέγχου θα καλύψει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τους κύριους τομείς επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου της Εταιρείας. Περαιτέρω, η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις και για λοιπά σημαντικά θέματα, όταν το κρίνει σκόπιμο.
- Παρακολουθεί την υποβολή των εκθέσεων του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή για την Εταιρεία και ενημερώνεται επ' αυτών.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για την ορθότητα και επάρκεια της εργασίας του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, σε ό,τι αφορά στο σκοπό και την ποιότητά της.
- Ζητεί από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή να αναφέρει εγγράφως (Επιστολή Ελέγχου) τα προβλήματα και τις αδυναμίες που εντόπισε στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) κατά τον έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας καθώς και άλλες ουσιώδεις παρατηρήσεις του υποβάλλοντας σχετικές υποδείξεις του και έχει την ευθύνη και μεριμνά για όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την υποβολή της Επιστολής Ελέγχου στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συζητεί με τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή τις ουσιώδεις ελεγκτικές διαφορές που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου του ανεξάρτητα εάν αυτές επιλύθηκαν.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με το αποτέλεσμα του χρηματοοικονομικού ελέγχου και εξηγεί, μέσω της έκθεσης που υποβάλλεται από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, πώς ο χρηματοοικονομικός έλεγχος συνεισέφερε στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και το ρόλο της Επιτροπής σε αυτή τη διαδικασία.
- Υποβάλλει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τις ειδικές περιοχές όπου τυχόν επιβάλλεται η διενέργεια πρόσθετων ελέγχων από τους ελεγκτές.
- Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο την περιοδική ανάθεση, τουλάχιστον ανά πενταετία της αξιολόγησης της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) της Εταιρείας σε τρίτους, πλην των τακτικών ορκωτών ελεγκτών-λογιστών οι οποίοι θα διαθέτουν την απαραίτητη προς τούτο εμπειρία. Η ελεγκτική εταιρεία που αναλαμβάνει την εργασία αυτή δεν θα αναλάβει περισσότερες από δύο διαδοχικές αξιολογήσεις.

Εποπτεία των χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

- Παρακολουθεί τη διαδικασία και τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ιδίως την απόδοση και αποτελεσματικότητά του και συνεπικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας είναι αξιόπιστες και σύμφωνες με τα λογιστικά πρότυπα, τις φορολογικές αρχές και την κείμενη νομοθεσία.
- Διασφαλίζει την ύπαρξη αποτελεσματικής διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης παρακολουθώντας, εξετάζοντας και αξιολογώντας τη διαδικασία αυτή, δηλαδή τους μηχανισμούς και τα συστήματα παραγωγής, τη ροή και τη διάχυση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που παράγουν οι οργανωτικές μονάδες της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη και τη λοιπή δημοσιοποιηθείσα

πληροφόρηση (χρηματιστηριακές ανακοινώσεις, δελτία τύπου κ.λπ.) σε σχέση με τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες. Στο πλαίσιο αυτό υποβάλλει προς το Διοικητικό Συμβούλιο συστάσεις ή προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας αυτής και την εξασφάλιση της ακεραιότητάς της.

- Σε περίπτωση που προκύψουν σημαντικές διαφωνίες μεταξύ της Διοίκησης και του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες και συστάσεις ώστε να επιλύονται.
- Παρεμβαίνει για την επίλυση κρίσιμων θεμάτων που τυχόν προκύπτουν κατά τη διαδικασία του ελέγχου, όπως ενδεχόμενη διαφορά αντιλήψεων μεταξύ ελεγκτή και ελεγχόμενου.
- Ενημερώνεται για τις γραπτές διαβεβαιώσεις που απαιτεί ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής από την Διοίκηση, παραλαμβάνει την Επιστολή του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή προς τη Διοίκηση (Management Letter) και στη συνέχεια, την υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τα ζητήματα για τα οποία ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής εκφράζει έντονο προβληματισμό.
- Εξετάζει τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, ως προς το περιεχόμενό τους, πριν υποβληθούν στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση, προκειμένου να αξιολογήσει την πληρότητα και τη συνέπεια αυτών σε σχέση με την πληροφόρηση που έχει τεθεί υπόψη της καθώς και με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει η Εταιρεία και εκφράζει προς αυτό τις απόψεις της επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Εποπτεία των Ελεγκτικών Μηχανισμών

- Παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών, διαδικασιών και δικλίδων ασφαλείας που συνιστούν το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, διασφάλισης της ποιότητας και διαχείρισης κινδύνου όσον αφορά στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρείας χωρίς να παραβιάζεται η ανεξαρτησία της.
- Επισκοπεί τη δημοσιοποιηθείσα πληροφόρηση ως προς το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και τους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.
- Στο πλαίσιο αυτό, αξιολογεί τις μεθόδους που χρησιμοποιεί η Εταιρεία για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των κινδύνων, την αντιμετώπιση των κυριότερων από αυτούς μέσω του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τη γνωστοποίησή τους στις δημοσιοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες με ορθό τρόπο.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της σχετικά με την επάρκεια και τη συστηματική επισκόπηση των ελεγκτικών μηχανισμών και των μηχανισμών διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, οι οποίοι διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα, την επάρκεια, καθώς και την εξοικονόμηση πόρων σε ότι αφορά την εύρυθμη λειτουργία της Εταιρείας και των θυγατρικών της καθώς και σχετικά με τη συμμόρφωση της Εταιρείας με τους νόμους και κανονισμούς που αφορούν στην ακεραιότητα της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης εφόσον κριθεί σκόπιμο.
- Συμμετέχει στη διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης των συστάσεων του ελέγχου για βελτιώσεις στους ελεγκτικούς μηχανισμούς και στην παραγωγική διαδικασία, προκειμένου να εξετάζονται η πορεία της υλοποίησης των συστάσεων και τυχόν προβλήματα που προκύπτουν στα σχετικά σχέδια δράσης.
- Υποβάλλει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί και παρακολουθεί την εφαρμογή των μέτρων που αποφασίζονται (follow up).
- Ενημερώνεται από τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου για όλα τα σημαντικά ευρήματα, για τα οποία η εκτελεστική διοίκηση προτείνει να αναληφθεί ο κίνδυνος από την Εταιρεία και να μη συμμορφωθεί, είτε λόγω κόστους είτε λόγω συγκεκριμένων συνθηκών. Στις περιπτώσεις αυτές ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο είναι υπεύθυνο για την λήψη αποφάσεων επί των θεμάτων αυτών.
- Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο αναφορές για περιπτώσεις που της έχουν αναφερθεί σχετικά με συγκρούσεις συμφερόντων κατά τις συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα.

- Υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο ως προς την απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων μερών.
- Διασφαλίζει την ύπαρξη διαδικασιών σύμφωνα με τις οποίες το προσωπικό της Εταιρείας μπορεί, υπό εχεμύθεια, να εκφράσει τις ανησυχίες του για ενδεχόμενες παραβάσεις και παρατυπίες στη διαδικασία συλλογής, επεξεργασίας και γνωστοποίησης χρηματοοικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων και καταγγελιών που αφορούν θέματα λογιστικά, ελεγκτικής φύσεως ή σχετικά με τη λειτουργία των εσωτερικών οικονομικών ελέγχων ή για άλλα ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας της επιχείρησης.
- Αναθέτει τη διεξαγωγή εσωτερικού ελέγχου σε κάθε δραστηριότητα της Εταιρείας και των θυγατρικών της, εφόσον το κρίνει αναγκαίο.
- Κατευθύνει τόσο τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές όσο και τους εσωτερικούς ελεγκτές προς ελεγκτικά έργα για τα οποία υπάρχουν υποψίες απάτης.
- Προσδιορίζει τους όρους για την επιλογή και ανάθεση σε ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές, πλην των τακτικών, της αξιολόγησης της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και υποβάλλει εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την επιλογή και το ύψος των αμοιβών των επιλεγόμενων ελεγκτικών οίκων προς αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας σύμφωνα με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο. Η ανάθεση ενός τέτοιου έργου αξιολόγησης πρέπει να γίνεται περιοδικά και τουλάχιστον ανά πενταετία.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει τακτικά κατ' ελάχιστο τέσσερις φορές το χρόνο, ήτοι ανά τρίμηνο ή και εκτάκτως αν παραστεί ανάγκη, μετά από πρόσκληση του Προέδρου. Ειδικότερα, η Επιτροπή έχει το ρητό δικαίωμα να συνέρχεται όσο συχνά κρίνει ότι είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των καθηκόντων της.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, δύναται να συμμετέχουν -χωρίς δικαίωμα ψήφου- πέραν των μελών της και άλλα άτομα που τυχόν κριθεί απαραίτητο, όπως ο Διευθύνων Σύμβουλος, οι Επιτελικοί Διευθυντές, ο Διευθυντής Οικονομικής Διαχείρισης, οι εξωτερικοί ελεγκτές κ.ο.κ. Όλα τα στελέχη της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν υποχρέωση να παρουσιαστούν ενώπιον της Επιτροπής κατόπιν προσκλήσεώς της.

Τουλάχιστον δύο (2) φορές το χρόνο η Επιτροπή Ελέγχου πρέπει να ορίζει συναντήσεις με τους εξωτερικούς ελεγκτές χωρίς την παρουσία των μελών της Διοίκησης.

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα αν παρίστανται σε αυτήν η πλειοψηφία των μελών της, είτε μέσω φυσικής παρουσίας, είτε μέσω έγγραφης εξουσιοδότησης σε άλλο μέλος της Επιτροπής. Η συμμετοχή μέλους της Επιτροπής σε συνεδρίαση μέσω οπτικής ή ακουστικής σύνδεσης θα θεωρείται έγκυρη για το σκοπό αυτό. Για την έγκυρη λήψη αποφάσεων της Επιτροπής απαιτείται η πλειοψηφία των παρόντων μελών της. Σε περίπτωση μη ομοφώνου αποφάσεως επί οιοδήποτε θέματος της Επιτροπής, θα καταγράφονται στα πρακτικά οι απόψεις της μειοψηφίας.

Η Επιτροπή αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τις δραστηριότητές της, τουλάχιστον μία φορά το τρίμηνο, είτε μέσω των πρακτικών, είτε μέσω γραπτών αναφορών και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο ετήσια έκθεση πεπραγμένων για τη Γενική Συνέλευση του.

Κατά τη διάρκεια του 2019 η Επιτροπή Ελέγχου ασκώντας τις αρμοδιότητές της πραγματοποίησε 16 συνεδριάσεις. Οι παρουσίες του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου στις συνεδριάσεις της κατά τη χρήση 2019 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Όνοματεπώνυμο	Συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια της θητείας	Συνεδριάσεις που παρέστη δι' αντιπροσώπου	Συνεδριάσεις που παρέστη αυτοπροσώπως
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	16	-	16
Αδαμαντίνη Λάζαρη	16	-	16
Γεώργιος Δουκίδης	10	-	9
Νικόλαος Μυλωνάς (*)	6	-	6

(*) Ο τ. Πρόεδρος της Επιτροπής, κ. Νικόλαος Μυλωνάς, αποχώρησε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 30.5.2019 και σύμφωνα με την από 30.5.2019 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης εξελέγη ως νέο μέλος της Επιτροπής ο κ. Γεώργιος Δουκίδης, και ορίστηκε ως νέος Πρόεδρος της Επιτροπής ο κ. Αλέξανδρος Αντωνόπουλος.

Η Επιτροπή στις ανωτέρω συνεδριάσεις της ασχολήθηκε με όλα τα θέματα αρμοδιότητάς της όπως αυτά καθορίζονται από τις κείμενες διατάξεις, με κυριότερα των οποίων:

- την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου, την εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο της έγκρισης των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε ατομική και ενοποιημένη βάση πριν τη δημοσίευσή τους βάσει των ακολουθουμένων λογιστικών αρχών,
- την παρακολούθηση και αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των πολιτικών, διαδικασιών και δικλείδων ασφάλειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, διασφάλισης ποιότητας και διαχείρισης κινδύνου όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της εταιρείας χωρίς να παραβιάζεται η ανεξαρτησία της,
- την υποβολή σύστασης για το διορισμό από τη Γενική Συνέλευση των ορκωτών ελεγκτών λογιστών καθώς και της αμοιβής τους και των όρων πρόσληψής τους χωρίς επηρεασμούς από τρίτους,
- την εξέταση και αξιολόγηση των ελεγκτικών εκθέσεων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και τα σχόλια της Διοίκησης,
- την παρακολούθηση της προόδου των ευρημάτων του Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και των ευρημάτων του ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων,
- την έγκριση του ετήσιου απολογισμού και των πεπραγμένων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου για τη χρήση 2019,
- την ενημέρωση επί του ετήσιου προγράμματος ελέγχου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου,
- την έγκριση του προϋπολογισμού της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου προέβη σε τακτικές αναφορές προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τον τρόπο με τον οποίο εκτέλεσε τα καθήκοντά της. Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2019, η Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποίησε τρεις (3) συναντήσεις με τους τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές της Εταιρείας, χωρίς την παρουσία των μελών της διοίκησης της Εταιρείας. Κατά τις ανωτέρω συναντήσεις αλλά και κατά τη διάρκεια των συναντήσεών της με την παρουσία των αρμοδίων στελεχών της Εταιρείας, η Επιτροπή Ελέγχου διαπίστωσε την αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας.

Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών («Nomination and Compensation Committee»):

Κατά την 31.12.2019 και την ημερομηνία δημοσίευσης της Ετήσιας Χρηματοοικονομικής Έκθεσης, η σύνθεση της Επιτροπής Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών, σε συνέχεια της από 30.05.2019 αντικατάστασης του κ. Αλέξανδρου Αντωνόπουλου από την κα Πολυξένη Καζόλη, έχει ως ακολούθως:

Πρόεδρος Πολυξένη Καζόλη, ανεξάρτητο μέλος Δ.Σ.

Μέλη Γεώργιος Χαντζηνικολάου, μη εκτελεστικός Πρόεδρος Δ.Σ.

Σοφία Κουνενάκη – Εφραίμογλου, ανεξάρτητο μέλος Δ.Σ.

Η Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών («Nomination and Compensation Committee») αποτελείται από τρία μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκ των οποίων τα δύο, τουλάχιστον, είναι εκ των ανεξαρτήτων μελών του. Καθήκοντα Προέδρου ανατίθενται από το Διοικητικό Συμβούλιο σε ένα από τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη της Επιτροπής.

Τα μέλη της Επιτροπής θα πρέπει να διαθέτουν συλλογικά επαρκείς γνώσεις, εμπειρογνώσια και πείρα όσον αφορά την επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογούν την κατάλληλη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και να προτείνουν υποψηφίους για την κάλυψη των κενών θέσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται βάσει των προσόντων και της εμπειρίας τους σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης και θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να πληρούν τα κριτήρια καταλληλότητας, όπως αυτά τίθενται από το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, ενώ το μέγεθος και η συλλογική κατάρτιση της

Επιτροπής θα πρέπει να είναι τα κατάλληλα, αναλογιζόμενων του επιχειρηματικού μοντέλου και των λειτουργιών της Εταιρείας.

Η Επιτροπή θα πρέπει να συγκροτείται με τρόπο τέτοιο ώστε να δύναται να ασκήσει την αρμόδια και ανεξάρτητη κρίση της επί των πολιτικών και των πρακτικών αποδοχών με τρόπο ώστε να προωθείται η ορθή και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων χωρίς να δημιουργούνται κίνητρα χαλάρωσης των προτύπων κινδύνου της Εταιρείας.

Η συμμετοχή στην Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων μελών Δ.Σ. & Αμοιβών δεν αποκλείει τη δυνατότητα συμμετοχής και σε άλλες Επιτροπές της Εταιρείας.

Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι τετραετής (4ετής) και μπορεί να ανανεωθεί απεριόριστα. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται, παύονται και αντικαθίστανται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπάγεται αυτοδίκαια και την απώλεια της ιδιότητας του μέλους της Επιτροπής.

Βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

- Η εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο προσώπου ή προσώπων καταλλήλων να διαδεχθούν τον Πρόεδρο, το Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, σε περίπτωση παραίτησης ή διαρκούς αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων τους για οποιοδήποτε λόγο κατά τη διάρκεια της θητείας τους.
- Ο εντοπισμός και η υποβολή προτάσεως προς έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο ή από τη Γενική Συνέλευση, καταλόγου με πρόσωπα κατάλληλα να εκλεγούν από τη Γενική Συνέλευση ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.
- Η εκτίμηση της καταλληλότητας της δομής, του μεγέθους, της σύνθεσης και της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του και η υποβολή εισηγήσεων προς αυτό σε σχέση με τυχόν απαιτούμενες μεταβολές.
- Η αξιολόγηση του συνδυασμού ευρύτητας γνώσεων, δεξιοτήτων και πείρας σε ατομικό επίπεδο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και αυτού ως συνόλου και η υποβολή σχετικών αναφορών στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Η αξιολόγηση της απόδοσης των εκτελεστικών μελών της Διοίκησης κατά την εκάστοτε τρέχουσα οικονομική χρήση, σε συνάρτηση πάντοτε προς τους στόχους του εγκεκριμένου Προϋπολογισμού και τις κρατούσες συνθήκες στην αγορά.
- Ο σχεδιασμός και η περαιτέρω ανάπτυξη αρχών και κανόνων πολιτικής σχετικά με το σύστημα αποδοχών (π.χ. Πολιτική Αποδοχών) των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των διευθυντικών στελεχών με τρόπο που να εξασφαλίζει σεβασμό των αρχών της διαφάνειας και της εταιρικής διακυβέρνησης.

Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται, παύονται και αντικαθίστανται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπάγεται αυτοδίκαια και την απώλεια της ιδιότητας του μέλους της Επιτροπής. Η Επιτροπή συνεδριάζει με πρόσκληση του Προέδρου της όσες φορές κρίνει απαραίτητο για επιτέλεση της αποστολής της, αλλά πάντως όχι λιγότερο από μια φορά σε κάθε ημερολογιακό έτος. Κάθε μέλος της Επιτροπής έχει το δικαίωμα να ζητήσει γραπτώς τη σύγκληση της Επιτροπής για συζήτηση συγκεκριμένων θεμάτων.

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα αν παρίστανται σε αυτήν η πλειοψηφία των μελών της, είτε μέσω φυσικής παρουσίας, είτε μέσω έγγραφης εξουσιοδότησης σε άλλο μέλος της Επιτροπής. Η συμμετοχή μέλους της Επιτροπής σε συνεδρίαση με χρήση τεχνολογιών μέσω οπτικής ή ακουστικής σύνδεσης θα θεωρείται έγκυρη για το σκοπό αυτό. Για την έγκυρη λήψη αποφάσεων της Επιτροπής απαιτείται η πλειοψηφία των παρόντων μελών της. Σε περίπτωση μη ομοφώνου απόφασης επί οποιουδήποτε θέματος της Επιτροπής, θα καταγράφονται στα πρακτικά οι απόψεις της μειοψηφίας.

Καθήκοντα Γραμματέως της Επιτροπής έχουν ανατεθεί στον Γραμματέα του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Γραμματέας της Επιτροπής, τηρεί λεπτομερή πρακτικά στις συνεδριάσεις της. Τα πρακτικά συνεδριάσεων υπογράφονται από όλα τα παριστάμενα ή αντιπροσωπευόμενα μέλη.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, δύναται να προσκαλούνται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, πέραν των μελών της και άλλα άτομα εφόσον κριθεί απαραίτητο, όπως οποιοδήποτε μέλος του Δ.Σ., ο Διευθύνων Σύμβουλος, οι

Επιτελικοί Διευθυντές, ο Διευθυντής Ανθρωπίνου Δυναμικού, στελέχη ή σύμβουλοι της Εταιρείας κ.λπ. Όταν προσκαλούνται εκτελεστικά στελέχη της Εταιρείας ή θυγατρικής του Ομίλου η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας. Όλα τα στελέχη της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν υποχρέωση να παρουσιαστούν ενώπιον της Επιτροπής κατόπιν προσκλήσεώς της.

Δεν επιτρέπεται η παρουσία, συμμετοχή και ψηφοφορία μέλους της Επιτροπής κατά τη συζήτηση θέματος που το αφορά άμεσα και ατομικά ή έχει σύγκρουση συμφερόντων. Δεν εμπίπτουν στην παραπάνω απαγόρευση οι αποφάσεις που αφορούν καθορισμό πολιτικής, προγραμμάτων, όρων ή κριτηρίων για παροχές ή αποδοχές ή άλλα θέματα γενικής εφαρμογής.

Η Επιτροπή δικαιούται να προσκαλεί στις συνεδριάσεις της και όσους υπαλλήλους, στελέχη ή συμβούλους της Εταιρείας κρίνει σκόπιμο ή χρήσιμο.

Για την υποβοήθησή του έργου της, η Επιτροπή υποστηρίζεται από τις υπηρεσιακές μονάδες της Εταιρείας και δικαιούται να προσλαμβάνει εξωτερικούς συμβούλους και να καθορίζει τους όρους συνεργασίας μαζί τους, η αμοιβή των οποίων θα βαρύνει τον προϋπολογισμό της Διοίκησης.

Η Επιτροπή, επανεκτιμά τους κανόνες λειτουργίας της και τους συμπληρώνει ή αναθεωρεί με τις τροποποιήσεις εκείνες που θεωρεί χρήσιμες.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων της για το 2019 η Επιτροπή πραγματοποίησε τέσσερις (4) συνεδριάσεις παρουσία όλων των μελών της προκειμένου να υποβάλλει εισηγήσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, για τα ακόλουθα θέματα:

- Διενήργησε την ετήσια αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου και παρουσίασε τα αποτελέσματά της στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Υπέβαλε εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο και τη Γενική Συνέλευση για την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου και τον ορισμό των ανεξάρτητων μελών του, σύμφωνα με το Ν. 3016/2002, κατόπιν ελέγχου και διαπίστωσης συνδρομής των κριτηρίων ανεξαρτησίας, αφού έλαβε υπόψη τα αποτελέσματα και τις συστάσεις της αυτό-αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου και της αξιολόγησης που διενεργήθηκε από τον ανεξάρτητο εξωτερικό σύμβουλο.
- Υπέβαλε εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο και στη Γενική Συνέλευση για την εκλογή νέας Επιτροπής Ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν. 4449/2017, κατόπιν ελέγχου και διαπίστωσης συνδρομής των προβλεπομένων κριτηρίων.
- Υπέβαλε εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο και στη Γενική Συνέλευση για τον καθορισμό των αμοιβών των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και τις Επιτροπές του.
- Διαμόρφωσε και υπέβαλε τη σχετική εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο και στη Γενική Συνέλευση για την έγκριση της Πολιτικής Αποδοχών σύμφωνα με το άρθρ. 110 του Ν. 4548/2018.
- Συνεδρίασε για την υποβολή εισηγήσεων σχετιζόμενων με μισθολογικά και λοιπά θέματα αποδοχών ανώτατων διευθυντικών στελεχών στο πλαίσιο του ελέγχου της ευθυγράμμισής τους με την εγκεκριμένη Πολιτική Αποδοχών.
- Αποφάσισε την εκκίνηση της διαδικασίας για την παροχή στην Εταιρεία συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξειδικευμένη εταιρεία συμβούλων για τη σύνταξη της προβλεπόμενης σύμφωνα με το με το άρθρ. 112 του Ν. 4548/2018 Έκθεσης Αποδοχών.
- Υπέβαλε στο Διοικητικό Συμβούλιο και τη Γενική Συνέλευση της θυγατρικής εταιρείας «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.» εισηγήσεις για την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Επιτροπής Ελέγχου στο πλαίσιο της συμμόρφωσης της θυγατρικής εταιρείας με τον «Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Ιουλίου 2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και για την τροποποίηση των οδηγιών 98/26/ΕΚ και 2014/65/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 236/2012» («CSDR») και με σκοπό την κατάθεση φακέλου από τη θυγατρική για τη λήψη της σχετικής άδειας λειτουργίας από την αρμόδια εποπτική αρχή, ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις και απαιτήσεις του CSDR για τη σύνθεση του ΔΣ και των συμβουλευτικών επιτροπών του. Ήδη από της συστάσεως στις 12.8.2019 αυτοτελούς Επιτροπής Τοποθετήσεως Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών ΔΣ & Αμοιβών, της θυγατρικής εταιρείας η Επιτροπή της Εταιρείας δεν ασκεί τις αρμοδιότητές της για τη θυγατρική.

Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού

Κατά την 31.12.2019 και την ημερομηνία δημοσίευσης της Ετήσιας Χρηματοοικονομικής Έκθεσης, η σύνθεση της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού, έχει ως ακολούθως:

Πρόεδρος	Γεώργιος Χαντζηνικολάου, Πρόεδρος ΔΣ, μη εκτελεστικό Μέλος
Μέλη	Σωκράτης Λαζαρίδης, εκτελεστικό μέλος ΔΣ
	Σπυριδούλα Παπαγιαννίδου, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ
	Κωνσταντίνος Βασιλείου, μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ
	Αλέξιος Πιλάβιος, μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ
	Ιωάννης Εμίρης, μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ
	Γεώργιος Δουκίδης, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ
	Νικόλαος Χρυσοχοϊδης, μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη τα οποία ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Στην Επιτροπή συμμετέχει ως μέλος *ex officio* ο Διευθύνων Σύμβουλος. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Προέδρου, ο Διευθύνων Σύμβουλος. Εκτός από τον Πρόεδρο και το Διευθύνοντα Σύμβουλο, η Επιτροπή απαρτίζεται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και από ανώτατα στελέχη. Τα μέλη της επιλέγονται βάσει της ικανότητάς τους και της εμπειρίας τους και η θητεία τους είναι τριετής με δυνατότητα ανανέωσης επ' αόριστο.

Σκοπός της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού είναι να υποστηρίζει τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. στη διαμόρφωση, ανάπτυξη και εφαρμογή των στρατηγικών επιλογών του Ομίλου, να βοηθά το Διοικητικό Συμβούλιο στη λήψη αποφάσεων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη στρατηγική του Ομίλου και επιβλέπει τακτικά την εφαρμογή της στρατηγικής από τη Διοίκηση του Ομίλου. Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού συνεργάζεται με άλλες επιτροπές, όπου κρίνεται σκόπιμο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Για την εκπλήρωση του σκοπού της η Επιτροπή είναι επιφορτισμένη με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Την παρακολούθηση σε τακτική βάση και ανάλυση θεμάτων στρατηγικών επιλογών της Εταιρείας και όταν απαιτείται, τη διατύπωση σχετικής εισήγησης στο Δ.Σ. της Εταιρείας. Επίσης, χαράσσει τους άξονες του Επιχειρηματικού Σχεδίου και παρακολουθεί και εισηγείται για κάθε θέμα στρατηγικής σημασίας για τον Όμιλο.
- Τη διασφάλιση ότι ο Όμιλος θα αναπτύξει μια καλά καθορισμένη μεσοπρόθεσμη στρατηγική σύμφωνα με τις οδηγίες του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Την εξέταση και ανασκόπηση των βασικών στόχων και σημαντικών επιχειρηματικών πρωτοβουλιών πριν από την υποβολή τους προς έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Την εξέταση και, εφόσον απαιτείται, την υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο για όλα τα ζητήματα στρατηγικής σημασίας για τον Όμιλο που θέτει προς συζήτηση ο Πρόεδρος ή ο Διευθύνων Σύμβουλος.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής αφορούν τόσο την Εταιρεία όσο και τις θυγατρικές του Ομίλου.

Η Επιτροπή, μπορεί να αναθέτει ειδικά καθήκοντα και αρμοδιότητες που εμπίπτουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων της, σε ένα ή περισσότερα επιμέρους μέλη της στο βαθμό που επιτρέπεται από την κείμενη νομοθεσία, το καταστατικό και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας και δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τρεις φορές ετησίως ή *ad hoc* όταν είναι απαραίτητο στο χρόνο, τον τόπο και με την ημερήσια διάταξη που ορίζει ο Πρόεδρος της σε συνεννόηση με το Διευθύνοντα Σύμβουλο, και ανακοινώνεται στα Μέλη. Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και τα σχετικά έγγραφα θα τίθενται στη διάθεση κάθε μέλους τουλάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Τα σχετικά έγγραφα μπορούν να διακινούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Η Επιτροπή μπορεί, με απόφαση του Προέδρου της, να συνεδριάζει μέσω τηλεοπτικής ή τηλεφωνικής συνδιάσκεψης. Ο Πρόεδρος μπορεί επίσης να ζητεί από την Επιτροπή να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με ορισμένα έγγραφα μέσω ανταλλαγής μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τηλεμοιοτυπιών ή επιστολών.

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν παρίστανται σε αυτή το ήμισυ πλέον ενός των μελών της. Ο Πρόεδρος ή ο Διευθύνων Σύμβουλος πρέπει να είναι ένα από τα συμμετέχοντα μέλη. Η συμμετοχή μέλους της Επιτροπής σε συνεδρίαση μέσω οπτικής ή ακουστικής σύνδεσης θα θεωρείται έγκυρη για το σκοπό αυτό. Για την έγκυρη λήψη αποφάσεων της Επιτροπής απαιτείται απλή πλειοψηφία των παρόντων μελών της. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου της Επιτροπής.

Κάθε μέλος της Επιτροπής έχει το δικαίωμα να υποβάλλει θέματα προς συζήτηση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της. Τα θέματα λαμβάνονται υπόψη από τον Πρόεδρο, ο οποίος τα συμπεριλαμβάνει στην ημερήσια διάταξη της επόμενης τακτικής ή έκτακτης συνεδρίασης της Επιτροπής.

Η Επιτροπή μπορεί να προσκαλέσει στις συνεδριάσεις της κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ανώτερο διοικητικό στέλεχος της Εταιρείας ή θυγατρικής του Ομίλου ή άλλο πρόσωπο που κρίνει κατάλληλο να την βοηθήσει στην εκπλήρωση των καθηκόντων της.

Η Επιτροπή υποβάλλει τακτικά αναφορές στο Δ.Σ. Ο Πρόεδρος ενημερώνει συνοπτικά το Δ.Σ. για τις εργασίες της Επιτροπής μετά από κάθε συνεδρίασή της. Στην πρώτη συνεδρίαση κάθε ημερολογιακού έτους η Επιτροπή λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με τον ετήσιο προγραμματισμό του χρόνου και των θεμάτων αρμοδιότητάς της.

Κατά τη διάρκεια του β' εξαμήνου 2019 που επανενεργοποιήθηκε η λειτουργία της Επιτροπής, πραγματοποίησε τρεις (3) συνεδριάσεις παρουσία όλων των μελών της και στο πλαίσιο των εργασιών της:

- Επισκόπησε επιμέρους τμήματα των δραστηριοτήτων του Ομίλου που συνδέονται με το στρατηγικό σχεδιασμό, πραγματοποιώντας συναντήσεις ενημέρωσης από τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Ομίλου.
- Επισκόπησε και προτεραιοποίησε τα εν εξελίξει έργα, που αφορούν στη διαμόρφωση στρατηγικής της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Ενημερώθηκε και συζήτησε διεξοδικά για την ενδυνάμωση των IPOs στην Ελλάδα,
- Ενημερώθηκε και συζήτησε διεξοδικά για τις υπηρεσίες trading που προσφέρονται από τον Όμιλο, την κατανομή τζίρου, μεριδίων αγοράς και την ιστορική εξέλιξη αυτών στην αγορά μετοχών.
- Ενημερώθηκε και συζήτησε διεξοδικά για τις νέες τάσεις χρήσης των venues που ορίζει η MiFID II / MiFIR.
- Ενημερώθηκε και συζήτησε για το μετασυναλλακτικό περιβάλλον που περιλαμβάνει την εκκαθάριση και το διακανονισμό. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάστηκε αναλυτικά το έργο της στρατηγικής προσαρμογής της εταιρείας «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.» (ATHEXCSD) στον Κανονισμό ΕΕ 909/2014 (CSDR) σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιολογίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων, και στο ν.4569/2018, παρουσιάστηκαν οι υπηρεσίες της ATHEXCSD ως Διαχειριστή Σ.Α.Τ. κατά CSDR, έγινε συνοπτική περιγραφή του έργου, των εξελίξεων και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των βασικών αξόνων προσαρμογής καθώς και των και τις ευκαιριών που διαμορφώνονται.

Επιτροπή Κινδύνων

Ο Όμιλος, ως διαχειριστής της χρηματιστηριακής αγοράς, έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξή του καθώς και συμβάλλοντας στη σταθερότητα και ασφάλεια της χρηματιστηριακής αγοράς.

Στον Όμιλο ανήκει και η θυγατρική Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί αυστηρές απαιτήσεις σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου, ενώ ανάλογα αυστηρές απαιτήσεις σχετικά με τη διαχείριση του κινδύνου, προβλέπονται και από το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Κεντρικού Αποθετηρίου Τίτλων (ATHEXCSD), το οποίο στοχεύει στην ευθυγράμμιση του με τις σχετικές διατάξεις, εντός του 2020.

Συγκεκριμένα, το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear, και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (European Market Infrastructure Regulation-

EMIR). Υλοποιείται παράλληλα η ένταξη της ATHEXCSD εντός του έτους 2020, στις διατάξεις της διαχείρισης του κινδύνου που διέπουν τα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων τα οποία έχουν αδειοδοτηθεί για τη λειτουργία τους σύμφωνα με τον Central Securities Depositories Regulation – CSDR.

Υπό το πρίσμα αυτών των κανονιστικών απαιτήσεων και με στόχο τον συντονισμό των δράσεων της διαχείρισης του κινδύνου στο σύνολο των εταιριών, ο Όμιλος ακολουθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την διαχείριση κινδύνου ώστε να συνεχίσει να παρέχει υπηρεσίες υψηλού επιπέδου.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 30.5.2019 συνεστήθη αυτοτελής Επιτροπή Κινδύνων σε επίπεδο Εταιρείας και στις 31.12.2019 και την ημερομηνία δημοσίευσης της Ετήσιας Χρηματοοικονομικής Έκθεσης, η σύνθεσή της, έχει ως ακολούθως:

Πρόεδρος Γεώργιος Δουκίδης, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Μέλη Σπυριδούλα Παπαγιαννίδου, ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Ιωάννης Κυριακόπουλος, μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Η Επιτροπή Κινδύνων, αποτελείται από τουλάχιστον τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. με τουλάχιστον το 1/3 αυτών ανεξάρτητα, τα οποία διαθέτουν επαρκή γνώση στον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται η Εταιρεία καθώς και κατάλληλες γνώσεις, δεξιότητες και εξειδίκευση, για να κατανοούν και να παρακολουθούν τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων της Εταιρείας.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται από το Δ.Σ. και πρέπει να είναι ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος το οποίο να διαθέτει σημαντική εμπειρία στην λειτουργία της Κεφαλαιαγοράς, στη διαχείριση κινδύνου, καθώς επίσης και εξοικείωση με το τοπικό και διεθνές κανονιστικό πλαίσιο. Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. δύναται να είναι μέλος της Επιτροπής αλλά δεν μπορεί να προεδρεύει. Επίσης ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κινδύνου δεν μπορεί να είναι ταυτόχρονα και Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρείας.

Η Επιτροπή Κινδύνων λειτουργεί ως υποστηρικτική επιτροπή προς το Δ.Σ. σε θέματα διαχείρισης κινδύνου και έχει την ευθύνη άσκησης των καθηκόντων που καθορίζονται στον κανονισμό λειτουργίας της, ώστε να είναι σε θέση να υποβοηθά, να συμβουλεύει και να υποστηρίζει το Δ.Σ. στο έργο του σε σχέση με:

- τη χάραξη της κατάλληλης στρατηγικής για την ανάληψη των κινδύνων και τον καθορισμό αποδεκτών ανωτάτων ορίων ανάληψης κινδύνου, καθώς επίσης και την εποπτεία της εφαρμογής τους,
- την καθιέρωση αρχών και κανόνων που θα διέπουν την διαχείριση κινδύνων όσον αφορά στην αναγνώριση, πρόβλεψη, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους,
- την ανάπτυξη εσωτερικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων και την ενσωμάτωση κατάλληλων πολιτικών διαχείρισης κινδύνων στη λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων,
- τη συμμόρφωση της Εταιρείας, μέσω κατάλληλων μέτρων και διαδικασιών, με όσα προβλέπει το θεσμικό πλαίσιο για τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων,
- τη διασφάλιση και τον έλεγχο της ανεξαρτησίας, της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνου & Κανονιστικής Συμμόρφωσης.
- Το Δ.Σ. διατηρεί το δικαίωμα να αναθεωρεί και να αναθέτει εφόσον ορίζονται από το ισχύον νομοθετικό/κανονιστικό πλαίσιο, περαιτέρω καθήκοντα στην Επιτροπή Κινδύνου, τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες, θα πρέπει να ενσωματώνονται στον Κανονισμό της.

Από την έναρξη λειτουργίας της κατά το β' εξάμηνο 2019 η Επιτροπή Κινδύνων πραγματοποίησε μία τακτική συνεδρίαση παρουσία όλων των μελών της κατά την οποία συζητήθηκαν θέματα, που αφορούσαν στο συντονισμό των εργασιών της και της νεοσύστατης Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνου. Παράλληλα πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις συντονισμού και ενημέρωσης κατά τις οποίες η Επιτροπή ασχολήθηκε με τα ακόλουθα θέματα:

- την παροχή κατευθύνσεων στη νεοσύστατη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης για τη διαμόρφωση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνου, του πλαισίου διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου και τη διαδικασία εφαρμογής τους, με γνώμονες την ομοιομορφία στην εφαρμογή τους σε όλες τις εταιρείες του Ομίλου και την μικρότερη δυνατή απόκλιση από το υπάρχον πλαίσιο της ATHEXClear.

- το συντονισμό της ανάπτυξης συνεργειών στα θέματα που άπτονται της διαχείρισης κινδύνου μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου
- την αρχική χαρτογράφηση των κινδύνων σε επίπεδο Ομίλου και τον καθορισμό του ενδεδειγμένου τρόπου αντιμετώπισής τους
- την αποτύπωση των διαθέσιμων μετρικών και δεικτών διαχείρισης κινδύνου στον Όμιλο
- τις τυχόν απαιτούμενες άμεσες ενέργειες βελτίωσης στις υπάρχουσες λειτουργίες διαχείρισης συγκεκριμένων κινδύνων
- την παροχή κατευθύνσεων για τη συγκέντρωση και αποτύπωση από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου όλων των δραστηριοτήτων του Ομίλου από διαφορετικές μονάδες που άμεσα ή έμμεσα τεκμηριώνουν στοιχεία εκτίμησης κινδύνων ή αποτελούν συστηματική διαχείριση συγκεκριμένων λειτουργικών κινδύνων και, στη βάση των αναγνωρισμένων αυτών κινδύνων, το σχεδιασμό δράσεων βελτίωσης του βαθμού παρακολούθησης των αναγνωρισμένων κινδύνων, ώστε να ενταχθούν στο συστηματικό πλαίσιο διαχείρισης και ελέγχου, που θα υλοποιηθούν εντός του τρέχοντος έτους.
- την εκκίνηση της διαδικασίας για την παροχή στον Όμιλο συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξειδικευμένη εταιρεία συμβούλων διεθνούς δραστηριοποίησης και κύρους, με στόχο την ένταξη της διαχείρισης κινδύνου και την αποτελεσματικής κανονιστικής συμμόρφωσης στις δράσεις και τη λειτουργία όλων των επιχειρησιακών μονάδων, διασφαλίζοντας παράλληλα την επικοινωνία και τον έλεγχο της ανώτατης διοίκησης, ήτοι των Διοικητικών Συμβουλίων των εταιρειών και των αντίστοιχων επιτροπών κινδύνου, επί των πραγματικών κινδύνων που αναλαμβάνει ο Όμιλος έναντι της διάθεσης ανάληψης κινδύνου που θα αποφασίζει.
- την κατάρτιση του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής

Διοικούσα Επιτροπή Χρηματιστηριακών Αγορών

Η Επιτροπή συνεστήθη σύμφωνα με την παρ. 7.1.3 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών για τις ανάγκες επιχειρησιακής λειτουργίας των Οργανωμένων Αγορών που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με τον Κανονισμό καθώς και την εν γένει εφαρμογή του Κανονισμού.

Απαρτίζεται από κατ' ελάχιστο από εννέα (9) τακτικά και κατ' ανώτατο από δεκατρία (13) μέλη, εκ των οποίων τα τρία (3) επιλέγονται μεταξύ των στελεχών της Εταιρείας και των εταιρειών του Ομίλου της και τα οποία θεωρούνται εκτελεστικά και τα υπόλοιπα μεταξύ προσώπων που διαθέτουν εχέγγυα κύρους και εξειδίκευσης σε θέματα κεφαλαιαγοράς στην ημεδαπή ή στο εξωτερικό. Πέραν των παραπάνω τακτικών μελών η Επιτροπή δύναται να έχει και αναπληρωματικά μέλη. Τα Μέλη της Επιτροπής, τακτικά ή και αναπληρωματικά, ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα Μέλη της Επιτροπής ελέγχονται ως προς την καταλληλότητά τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 42 του ν.3606/2007. Η θητεία των Μελών της Επιτροπής λήγει την 30 Ιουνίου κάθε ημερολογιακού έτους και δύναται να ανανεωθεί. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή συνεδριάζει και αποφασίζει νόμιμα μέχρι την ανανέωση της θητείας των μελών της ή τον ορισμό νέων.

Η Επιτροπή κατά την 1η συνεδρίασή της μετά τον ορισμό των Μελών της συγκροτείται σε σώμα εκλέγοντας Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και ορίζοντας Γραμματέα, ο οποίος μπορεί και να μην είναι μέλος της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος επιλέγεται υποχρεωτικά μεταξύ των εκτελεστικών μελών. Η Επιτροπή καταρτίζει Κανονισμό Λειτουργίας με τον οποίο εξειδικεύονται οι αρμοδιότητές της, περιγράφονται οι πολιτικές σύγκρουσης συμφερόντων, ρυθμίζεται ο τρόπος σύγκλησής της, απαρτίας και λήψης των αποφάσεών της, ορισμού μελών που εκπίπτουν, απουσιάζουν ή κωλύονται, αναπλήρωσης μελών, τήρησης πρακτικών, καθώς και άλλων διαδικαστικών λεπτομερειών της λειτουργίας της. Ο ως άνω Κανονισμός Λειτουργίας γνωστοποιείται στο Διοικητικό Συμβούλιο καθώς και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Σκοπός της Επιτροπής είναι ιδίως η λήψη αποφάσεων σε θέματα Πρόσβασης στις Αγορές, Διαπραγμάτευσης στις Αγορές, Εισαγωγής Χρηματοπιστωτικών Μέσων και ένταξης σε Κατηγορίες, Υποχρεώσεις Ενημέρωσης των εισηγμένων εταιριών, Επιβολής Μέτρων σύμφωνα με την ενότητα (6) του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, καθώς και λοιπών θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας των αγορών και εφαρμογής του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, όπως αυτά εξειδικεύονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής.

Περαιτέρω, η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα για την τροποποίηση του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών καθώς και για την έκδοση αποφάσεων σε εκτέλεση του Κανονισμού, σύμφωνα με την παράγραφο 7.1.3.

Η Επιτροπή δύναται να συστήνει επιτροπές και να αναθέτει σε αυτές καθώς και σε άλλα όργανα της Εταιρείας αρμοδιότητες που σχετίζονται με την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Δεν ανατίθενται αρμοδιότητες οι οποίες αφορούν την τροποποίηση του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών ή την έκδοση αποφάσεων σε εκτέλεσή του σύμφωνα με την παράγραφο 7.1.3 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Όπου σε διατάξεις του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών γίνεται αναφορά σε Απόφαση ή άλλη ενέργεια της Εταιρείας, η απόφαση αυτή λαμβάνεται καταρχήν από την Διοικούσα Επιτροπή Χρηματιστηριακών Αγορών, έστω και αν αυτό δεν αναφέρεται ρητά. Η Διοικούσα Επιτροπή ενημερώνει ανά τρίμηνο το Διοικητικό Συμβούλιο για τα πεπραγμένα του παρελθόντος τριμήνου.

Η σύνθεση της Επιτροπής κατά την 31.12.2019 ήταν η ακόλουθη:

Πρόεδρος	Σωκράτης Λαζαρίδης, Διευθύνων Σύμβουλος
Αντιπρόεδρος	Νικόλαος Πορφύρης, Επιτελικός Διευθυντής Μετασυναλλακτικών Υπηρεσιών και Διεθνών Δραστηριοτήτων
Μέλη	Κίμων Βολίκας, τ. Πρόεδρος Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών Απόστολος Γκουτζίνης, Partner, Milbank Παναγιώτης Δράκος, Πρόεδρος Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών Andre Kuusvek, Director for Local Currency and Capital Markets Development της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) Νικόλαος Πιμπλής, Νομικός Σύμβουλος Διοίκησης, εκτελεστικό μέλος της Επιτροπής Γεώργιος Πολίτης, Διευθύνων Σύμβουλος της EUROXX Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ Αθανάσιος Σαββάκης, Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος Γεώργιος Σεραφείμ, Associate Professor of Business Administration at Harvard Business School Διονύσιος Χριστόπουλος, τ. Υποδιευθυντής στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος

Κατά τη διάρκεια του 2019 η Επιτροπή πραγματοποίησε τέσσερις (4) συνεδριάσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αναφέρονται ανωτέρω.

Επίσης, με σχετική απόφασή της η Διοικούσα Επιτροπή Χρηματιστηριακών Αγορών, συνέστησε, σύμφωνα με την παρ. 7.1.3 (5) του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, το άρθρο 1 παρ. 10 των Κανόνων Λειτουργίας ΕΝ.Α. και την από 31.7.2017 απόφαση του ΔΣ του ΧΑ τις εξής υπο - Επιτροπές αυτής:

i. Επιτροπή Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών

Η υπο - Επιτροπή Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών είναι εννεαμελής και αποτελείται από τα τρία εκτελεστικά μέλη της Διοικούσας (Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Εκτελεστικό Μέλος αυτής) και από έξι μη εκτελεστικά μέλη που προτείνονται από τον Πρόεδρό της.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών είναι ιδίως:

α) Η λήψη αποφάσεων για την έγκριση:

- Νέας εισαγωγής/ένταξης σε διαπραγμάτευση μετοχών, ομολογιών, ETF, Παραστατικών Τίτλων, ΣΧΠ, Παραγώγων, προϊόντων δανεισμού και κάθε άλλου χρηματοπιστωτικού μέσου
- Ένταξης /επανάταξης σε Αγορές και Κατηγορίες Διαπραγμάτευσης
- Διαγραφής /παύσης χρηματοπιστωτικού μέσου
- Επαναδιαπραγμάτευσης μετοχών που τελούν σε αναστολή >6 μηνών
- Πληροφοριακού Δελτίου για την εισαγωγή/ ένταξη κινητών αξιών που διατίθενται με δημόσια προσφορά < €5 εκ.

- Εισαγωγής/τροποποίησης χρηματοπιστωτικού μέσου λόγω εταιρικών πράξεων, ιδίως εισαγωγής νέων μετοχών από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένης εταιρείας με μετρητά και εισαγωγής Ομολογιών
- β) Τροποποίηση ή/και μεταβολή χαρακτηριστικών υφιστάμενων χρηματοπιστωτικών μέσων
- γ) Κάθε άλλη περίπτωση εισαγωγής/ένταξης σε διαπραγμάτευση, που ορίζεται με τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Διοικούσας Επιτροπής.
- δ) Έλεγχος της τήρησης του Κανονισμού Χ.Α. ή των Κανόνων Λειτουργίας της ΕΝ.Α., λήψη μέτρων, επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του ΧΑ και τους Κανόνες Λειτουργίας της ΕΝ.Α
- ε) Αναγκαστική ακύρωση συναλλαγών σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 2579/1998, αρμοδιότητα που ανατέθηκε με την από 31.7.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου
- στ) Αναγκαστική ακύρωση συναλλαγών και εντολών σύμφωνα με τον Κανονισμό του ΧΑ και τους Κανόνες Λειτουργίας της ΕΝ.Α., αρμοδιότητα που ανατέθηκε με την από 31.7.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου
- ζ) Διακοπή συνεδρίασης άνω της μίας ημέρας
- η) Ορισμός αργιών διαπραγμάτευσης
- θ) Αποδοχή Συμβούλου Εναλλακτικής Αγοράς
- ι) Έγκριση, μεταβολή, παραίτηση Μέλους
- ια) Συγχώνευση/Απορρόφηση Μέλους
- ιβ) Έγκριση, παραίτηση άρση, μεταβολή των υποχρεώσεων Ειδικής Διαπραγμάτευσης σε Χρηματοπιστωτικά Μέσα
- ιγ) Εισαγωγή, τροποποίηση, κατάργηση κανόνων Ειδικής Διαπραγμάτευσης Χρεογράφων
- ιδ) Ετήσιος έλεγχος συμμόρφωσης Μελών
- ιε) Κάθε άλλη συναφής ή συνδεδεμένη με τις παραπάνω απόφαση ή ενέργεια που προκύπτει από τον Κανονισμό του ΧΑ και τους Κανόνες Λειτουργίας της ΕΝ.Α.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Σωκράτης Λαζαρίδης, Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλη	Νικόλαος Πορφύρης, Νικόλαος Πορφύρης, Επιτελικός Διευθυντής Μετασυναλλακτικών Υπηρεσιών και Διεθνών Δραστηριοτήτων Νικόλαος Πιμπλής, Νομικός Σύμβουλος Διοίκησης Κίμων Βολίκας, τ. Πρόεδρος Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών Απόστολος Γκουτζίνης, Partner, Milbank Παναγιώτης Δράκος, Πρόεδρος Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών Γεώργιος Πολίτης, Διευθύνων Σύμβουλος της EUROXX Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ Αθανάσιος Σαββάκης, Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος Διονύσιος Χριστόπουλος, τ. Υποδιευθυντής στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος

Κατά τη διάρκεια του 2019 η Επιτροπή πραγματοποίησε τριάντα εννέα (39) συνεδριάσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αναφέρονται ανωτέρω.

ii. Επιτροπή Εταιρικών Πράξεων

Η υπο - Επιτροπή Εταιρικών Πράξεων είναι πενταμελής και αποτελείται από τα τρία εκτελεστικά μέλη της Διοικούσας (Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Εκτελεστικό Μέλος αυτής) και από τους Επιτελικούς Διευθυντές του Ομίλου του ΧΑ.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Εταιρικών Πράξεων είναι:

- α) Η διαπίστωση της συνδρομής περίπτωσης έμμεσης εισαγωγής
- β) Η έγκριση εισαγωγής σύμφωνα με τους Κανονισμούς νέων κινητών αξιών συνεπεία των ακόλουθων εταιρικών πράξεων:
- i. Εισαγωγή δωρεάν μετοχών λόγω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (κεφαλαιοποίηση αποθεματικών ή μη διανεμηθέντων κερδών)
 - ii. Εισαγωγή δωρεάν μετοχών (split, reverse split)
 - iii. Εισαγωγή μετοχών από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης
 - iv. Εισαγωγή μετοχών από stock option
 - v. Εισαγωγή μετοχών από μετατροπή ομολογιών
 - vi. Εισαγωγή μετοχών λόγω μετατροπής μετοχών άλλης κατηγορίας
 - vii. Εισαγωγή μετοχών από πρόγραμμα επανεπένδυσης
 - viii. Εισαγωγή τίτλων Ελληνικού Δημοσίου ή τραπεζικών ομολογιών
 - ix. Εισαγωγή δικαιωμάτων προτίμησης
- γ) Η ενημέρωση σύμφωνα με τους Κανονισμούς για τις ακόλουθες εταιρικές πράξεις:
- i. Μεταβολή ονομαστικής αξίας μετοχής λόγω επιστροφής κεφαλαίου, λόγω συμψηφισμού ζημιών, λόγω κεφαλαιοποιήσεις αποθεματικών
 - ii. Αλλαγή επωνυμίας ή διακριτικού τίτλου
 - iii. Ακύρωση μετοχών και μείωση μετοχικού κεφαλαίου
 - iv. Ακύρωση ομολογιών
 - v. Έκτακτη μεταφορά σε χαμηλή διασπορά
 - vi. Κάθε άλλη συναφής ή συνδεδεμένη με τις παραπάνω απόφαση ή ενέργεια που προκύπτει από τον Κανονισμό του ΧΑ

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Σωκράτης Λαζαρίδης, Πρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής
Μέλη	Νικόλαος Πορφύρης, Αντιπρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής
	Νικόλαος Πιμπλής, εκτελεστικό μέλος Διοικούσας Επιτροπής
	Δημήτριος Καραϊσκάκης, Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργιών
	Μιχαήλ Ανδρεάδης, Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργίας και Ανάπτυξης Αγορών (*)
	Νικόλαος Κοσκολέτος, Επιτελικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών (*)

(*) Με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών της 10.2.2020 αντικαταστάθηκε ο κ. Βασίλειος Γκόθβαρης από τον κ. Νικόλαο Κοσκολέτο, Επιτελικό Διευθυντή Χρηματοοικονομικών και προστέθηκε ο κ. Μιχαήλ Ανδρεάδης, Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργίας και Ανάπτυξης Αγορών.

Κατά τη διάρκεια του 2019 η Επιτροπή πραγματοποίησε τριάντα έξι (36) συνεδριάσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αναφέρονται ανωτέρω.

Επιτροπή Λειτουργίας Χnet

Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι η ρύθμιση κάθε θέματος και αναγκαίας λεπτομέρειας που αφορούν στην εφαρμογή των όρων του Ρυθμιστικού Πλαισίου αναφορικά με τη λειτουργία των υπηρεσιών Χnet, ιδίως σε σχέση με το Δίκτυο Χnet, την εξέταση αιτήσεων και τη συμμετοχή των Εντολέων και των Μελών Εκπλήρωσης, τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διαχείριση κινδύνου και τον καθορισμό όλων των πάσης φύσεως παραμέτρων, μεθοδολογιών και διαδικασιών που αφορούν στη διαχείριση αυτή, τις διαδικασίες διευθέτησης των Συναλλαγών Χnet και διακανονισμού, περιλαμβανομένου του καθορισμού Φορέων χρηματικού

διακανονισμού και των ειδικότερων διαδικασιών που διεξάγονται με την Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων για το διακανονισμό, την αντιμετώπιση υπερημεριών ως και τη λήψη συναφών μέτρων.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Μιχαήλ Ανδρεάδης, Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργίας και Ανάπτυξης Αγορών (*)
Μέλη	Νικόλαος Πορφύρης, Επιτελικός Διευθυντής Μετασυναλλακτικών Υπηρεσιών και Διεθνών Δραστηριοτήτων Κωνσταντίνος Καρανάσιος, Αναπληρωτής Επιτελικός Διευθυντής Μετασυναλλακτικών Υπηρεσιών, Αναστάσιος Ζαφειρόπουλος, Επικεφαλής Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνου (*) Βαίτσα Κουδωνά, Επικεφαλής Μονάδας Εκκαθάρισης (*) Δημήτριος Γαρδέλης, Διευθυντής Ανάπτυξης Συστημάτων

(*) Με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών της 10.2.2020 αντικαταστάθηκαν ο κ. Δημήτριος Καραϊσκάκης και ο κ. Ανδρέας Δασκαλάκης και προστέθηκαν ο κ. Μιχαήλ Ανδρεάδης, ως νέος Πρόεδρος της Επιτροπής, ο κ. Αναστάσιος Ζαφειρόπουλος και η κα Βαίτσα Κουδωνά.

Η Επιτροπή κατά τη διάρκεια του 2019 πραγματοποίησε δέκα (10) συνεδριάσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αναφέρονται ανωτέρω.

Επιτροπή Εποπτείας Δεικτών ΧΑ

Η σύσταση Επιτροπής Εποπτείας Δεικτών προβλέπεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων, (Benchmark Regulation ή BMR) και του κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1637 της Επιτροπής.

Η Επιτροπή Εποπτείας Δεικτών είναι αρμόδια για τη διασφάλιση της τήρησης του Κανονισμού BMR και την επίβλεψη της λειτουργίας των δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Κατέχει θέση εποπτικής λειτουργίας όσον αφορά στην παροχή των δεικτών -συμπεριλαμβανομένων και των δεικτών αναφοράς- και τις ενέργειες των αρμόδιων μονάδων διαχείρισης δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και αποφασίζει για κάθε θέμα που εισηγούνται ή συμβουλεύουν οι Συμβουλευτικές Επιτροπές Διαχείρισης Δεικτών.

Σκοπός της Επιτροπής είναι η επίβλεψη της μεθοδολογίας των δεικτών και του πλαισίου ελέγχου του Χρηματιστηρίου Αθηνών σχετικά με την παροχή δεικτών και η επανεξέταση και η αξιολόγηση των διαδικασιών παροχής των δεικτών.

Η Επιτροπή ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας και απαρτίζεται από τρία (3) μέλη τα οποία μπορεί να έχουν άλλες αρμοδιότητες στην Εταιρεία, αλλά δεν θα πρέπει να υπάρχει ασυμβίβαστο των καθηκόντων τους ως μέλη της Επιτροπής, υπό την έννοια της κατοχής αρμοδιοτήτων αποφασιστικής σημασίας στη διαχείριση δεικτών ή της πρόσβασης σε προνομιακή πληροφόρηση. Δεν μπορεί να είναι μέλη της Επιτροπής με δικαίωμα ψήφου, στελέχη του προσωπικού της Εταιρείας που εμπλέκονται άμεσα στην παροχή των δεικτών ή σε δραστηριότητες εξυπηρέτησης χρηστών δεικτών και άλλων συμμετεχόντων στην αγορά. Στελέχη που εμπλέκονται άμεσα στην παροχή των δεικτών, μπορεί να είναι μέλη της Επιτροπής χωρίς δικαίωμα ψήφου. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι μέλη ούτε παρατηρητές στην Επιτροπή, αλλά μπορεί να προσκαλούνται να παρίστανται σε συνεδριάσεις της Επιτροπής, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Νικόλαος Κοσκολέτος, Επιτελικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών
Μέλη	Νικόλαος Πορφύρης, Επιτελικός Διευθυντής Μετασυναλλακτικών Υπηρεσιών και Διεθνών Δραστηριοτήτων Ανδρέας Δασκαλάκης, Διευθυντής Ανάπτυξης Νέων Αγορών και Διεθνών Δραστηριοτήτων

Τα ως άνω Μέλη της Επιτροπής διαθέτουν συλλογικά επαρκή εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα διαχείρισης χρηματοοικονομικών δεικτών καθώς και σε θέματα εφαρμογής και παρακολούθησης εποπτικών και ελεγκτικών

μηχανισμών ενώ τα καθήκοντά τους σε σχέση με τη Επιτροπή δεν έρχονται σε σύγκρουση με τις τρέχουσες αρμοδιότητές τους.

Η Επιτροπή συνεστήθη στις 16.12.2019 και δεν πραγματοποίησε συνεδρίαση κατά τη διάρκεια του 2019 στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αναφέρονται ανωτέρω.

Πολιτική ίσων ευκαιριών και πολυμορφίας που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Εταιρείας

Ο Όμιλος του Χρηματιστηρίου τηρεί σε όλα τα επίπεδα το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και έχει δεσμευτεί να παρέχει ίσες ευκαιρίες για όλους τους εργαζόμενους και τους υποψηφίους, σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας, και να λειτουργεί κάτω από δίκαιες και νόμιμες διαδικασίες διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, ανεξάρτητα από το φύλο, την ηλικία, την καταγωγή, τις ειδικές ανάγκες, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τη θρησκεία, τη συμμετοχή σε σωματεία, τις πολιτικές πεποιθήσεις, ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό προστατεύεται από το νόμο. Όλες οι αποφάσεις που σχετίζονται με την απασχόληση που περιλαμβάνουν αλλά δεν περιορίζονται σε εκείνες που αφορούν την πρόσληψη, την προώθηση, την κατάρτιση, τις αμοιβές και τις παροχές, βασίζονται στα ατομικά προσόντα, την απόδοση και τη συμπεριφορά και γίνεται προσπάθεια να είναι απαλλαγμένες από όποια παράνομη διάκριση.

Το εύρος των δραστηριοτήτων του Ομίλου απαιτεί τη συμβολή και συνδυασμό των ικανοτήτων, δεξιοτήτων, επαγγελματικών – γνωσιακών εμπειριών και προσωπικοτήτων πολλών και με διαφορετικά χαρακτηριστικά ανθρώπων, σε όλα τα επίπεδα, ως εκ τούτου, η πολυμορφία στον Όμιλο εφαρμόζεται στην πράξη και όχι μόνο θεωρητικά.

Οι τοποθετήσεις στα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα και τις ανώτερες θέσεις ευθύνης, βασίζονται σε αξιολογημένα κριτήρια και οι υποψήφιοι εξετάζονται κατ' αντικειμενική κρίση, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα οφέλη της διαφορετικότητας που περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται, το φύλο, την ηλικία, το εκπαιδευτικό υπόβαθρο, την επαγγελματική εμπειρία, τις ατομικές δεξιότητες, τις γνώσεις και το χρόνο προϋπηρεσίας.

Ειδικότερα, για την ανάδειξη των υποψηφίων μελών του Δ.Σ. της Εταιρείας προτεραιότητα της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. & Αμοιβών είναι η διασφάλιση ότι το Διοικητικό Συμβούλιο συνεχίζει να διαθέτει ισχυρή ηγεσία και τον απαραίτητο συνδυασμό δεξιοτήτων, προκειμένου να υλοποιεί αποτελεσματικά την επιχειρηματική στρατηγική του Ομίλου.

Επίσης, διασφαλίζεται ότι τα μέλη διαθέτουν ισχυρές αξίες και τα εχέγγυα εντιμότητας και πείρας, ώστε να επιτυγχάνεται η χρηστή και συνετή διαχείριση της Εταιρείας. Τα πρόσωπα που προτείνονται προς εκλογή είναι πρόσωπα τα οποία, ως σύνολο, πρέπει να διαθέτουν ποικιλία απόψεων, γνώσεων, κρίσης και επαγγελματικής εμπειρίας, δέσμευση για πλήρη συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις επιτροπές του, στοιχεία που απαιτούνται για την ορθή άσκηση των καθηκόντων τους και για τη διατήρηση στους κόλπους του Διοικητικού Συμβουλίου ενός ισορροπημένου μίγματος προσόντων που ανταποκρίνεται στους εταιρικούς στόχους.

Επιπλέον, λαμβάνεται υπόψη η δομή, οι εξειδικευμένες δραστηριότητες και το περιβάλλον δραστηριοποίησης του Ομίλου, η πολυπλοκότητα των λειτουργιών του και ο ιδιαίτερος θεσμικός του ρόλος και χαρακτήρας, η ανάγκη σύνθεσης και ισορροπίας παλαιών και νέων μελών, η ισορροπία των φύλων, οι ατομικές δεξιότητες και η αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα χρηματοοικονομικά, λογιστικά, ελεγκτικά, θέματα διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαίων και θέματα νέας τεχνολογίας και νέας ψηφιακής εποχής, καθώς και η βασική κατανόηση των σχετικών νομικών και κανονιστικών πτυχών που υποστηρίζουν τις απαιτήσεις του Ομίλου.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας το ποσοστό συμμετοχής γυναικών είναι 31% των μη εκτελεστικών μελών και στις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών ανέρχεται σε 37%, κατά μέσο όρο. Η ηλικία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κυμαίνεται από τα 46 έως τα 67 έτη, με μέσο όρο ηλικίας των μελών τα 57 έτη.

Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατέχουν ακαδημαϊκούς τίτλους σπουδών πανεπιστημιακού επιπέδου ελληνικών ή/και αλλοδαπών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οι περισσότεροι είναι επίσης κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών ή/και διδακτορικών, με σπουδές σε διάφορους τομείς, κυρίως χρηματοοικονομικών και διοίκησης επιχειρήσεων, καθώς επίσης και πολιτικών επιστημών, τεχνολογίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής, φιλοσοφίας, ψυχολογίας.

Τέλος, διαθέτουν διακεκριμένη επαγγελματική πορεία και επιχειρηματική εμπειρία, με μακρόχρονη δραστηριοποίηση στη διοίκηση ομίλων και εταιρειών του τραπεζικού και εν γένει χρηματοοικονομικού τομέα, στη διοίκηση επιχειρήσεων, στην ελεγκτική και τη διαχείριση κεφαλαίων και κινδύνων, στην οικονομική διαχείριση και στην εταιρική διακυβέρνηση.

Στις ανώτερες βαθμίδες της διοίκησης όλα τα ανώτερα και ανώτατα στελέχη έχουν ακαδημαϊκή κατάρτιση πανεπιστημιακού επιπέδου, με σπουδές σε διαφορετικούς επιμέρους τομείς οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων, τεχνολογίας ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής, οικονομικών, νομικών, λογιστικής, μαθηματικών, πολιτικών επιστημών και δημόσιας διοίκησης και διαθέτουν πολυετή εμπειρία στο αντικείμενο τους. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ανώτερων και ανώτατων στελεχών είναι στελέχη που εξελίχθηκαν εντός του Ομίλου ενώ υπάρχει και ένα μικρότερο ποσοστό που προέρχεται από την αγορά.

Στις ανώτερες βαθμίδες της διοίκησης το 28% καλύπτεται από γυναίκες, και στα ανώτατα στελέχη το ποσοστό των γυναικών είναι 14,2%. Η ηλικία των στελεχών των ανώτερων βαθμίδων κυμαίνεται από 42 ως 64 έτη (με μέσο όρο τα 52 έτη) και αντίστοιχα, για τα ανώτατα στελέχη κυμαίνεται από 54 ως 61 έτη (με μέσο όρο τα 56 έτη).

Με στόχο την επίτευξη μιας βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης και με βασική αρχή ότι για τις θέσεις των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και τις θέσεις ευθύνης, ουσιαστικά κριτήρια αποτελούν τα αντικειμενικά προσόντα και οι ικανότητες και ότι δεν υπάρχει άνευ όρων αυτόματη προώθηση, ο Όμιλος θεωρεί ότι η εφαρμοζόμενη πολυμορφία, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων, που όμως δεν προσεγγίζεται με βάση την αρχή της υποχρεωτικής ποσόστωσης, αλλά με βάση την αντικειμενικότητα και χωρίς να είναι αυτοσκοπός, αποτελεί βασικό στοιχείο για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων και τη διατήρηση της ανάπτυξής του, προσθέτει αξία, αυξάνει τη δεξαμενή ικανοτήτων, εμπειρίας και οπτικής που ο Όμιλος διαθέτει για τις υψηλότερες θέσεις του, καθώς και την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα και την καινοτομία του, ώστε σε ένα δομικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον, να βελτιώνει αποτελεσματικά και αξιόπιστα την παροχή των κεντρικών υπηρεσιών για τη λειτουργία των αγορών και να προσθέτει αξία τόσο στις διαδικασίες άντλησης κεφαλαίων για τις επιχειρήσεις όσο και στους μηχανισμούς διαχείρισης κεφαλαίων των επενδυτών.

Θέματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία αναφορών

Πρωταρχικό μέλημα της Εταιρείας, αποτελεί η ανάπτυξη και η διαρκής βελτίωση και αναβάθμιση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο αποτελεί το σύνολο των καταγεγραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν όλο το φάσμα των καθημερινών λειτουργιών και διαδικασιών της Εταιρείας.

Ειδικότερα αναφορικά με τις οικονομικές λειτουργίες της Εταιρείας, εφαρμόζεται ένα σύστημα δικλείδων ασφαλείας που αποσκοπεί στην πρόληψη ή και έγκαιρη ανίχνευση ουσιαστών σφαλμάτων με σκοπό να διασφαλίσει την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών και τη συμμόρφωση με το κείμενο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο. Με βάση συγκεκριμένα κριτήρια σημαντικότητας (ποσοτικά και ποιοτικά) εντοπίζονται οι σημαντικοί λογαριασμοί, καταγράφονται οι διαδικασίες, ορίζονται οι αρμοδιότητες και οι πολιτικές και σχεδιάζονται σημεία ελέγχου που εφαρμόζονται σε συνεχή βάση από τη Διοίκηση και το προσωπικό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι εκείνο που έχει την τελική ευθύνη για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Υπεύθυνοι για τον έλεγχο της τήρησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι: α) η Επιτροπή Ελέγχου και β) η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας έχει συσταθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και λειτουργεί με βάση τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, το ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση και το ν. 4449/2017.

Βασικός σκοπός της Επιτροπής Ελέγχου είναι να συνεπικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στην επίβλεψη της ποιότητας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της ποιότητας εργασιακής απόδοσης της Εταιρείας.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργεί με τον τρόπο που ορίζεται από τον Κώδικα Δεοντολογίας και το Διεθνές Πλαίσιο για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου (IPPF) του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000 και από το ν.3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, από την οποία και εποπτεύεται.

Η βασική ευθύνη της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι η έκφραση γνώμης σχετικά με την τήρηση ή μη των εσωτερικών διαδικασιών της κάθε ελεγχόμενης περιοχής καθώς και την εφαρμογή των δικλιδίων ασφάλειας που έχουν υιοθετηθεί από τη Διοίκηση, με σκοπό την πρόληψη και αποφυγή κινδύνων.

Επίσης, μέσω της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου και της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) οι οποίες λειτουργούν ανεξάρτητα από τις άλλες υπηρεσίες του Ομίλου, με γραμμές αναφοράς σαφείς και χωριστές από εκείνες των άλλων δραστηριοτήτων του, διασφαλίζεται η συμμόρφωση με το γράμμα και κυρίως το πνεύμα των νόμων, των θεσμικών και εποπτικών κανόνων και αρχών, των κωδίκων δεοντολογίας, τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος και η ATHEXClear, με σκοπό να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι θεσμικών και εποπτικών κυρώσεων, οικονομικής ζημίας ή ζημίας στη φήμη που μπορεί να υποστεί ο Όμιλος ή η ATHEXClear ως αποτέλεσμα της αποτυχίας να συμμορφωθεί με κάποιο κανόνα.

Επιπλέον, βασική μέριμνα του Ομίλου αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Ο Όμιλος, ως διοργανωτής της χρηματιστηριακής αγοράς, έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη του καθώς και συμβάλλοντας στη σταθερότητα και ασφάλεια της χρηματιστηριακής αγοράς.

Στον Όμιλο ανήκει και η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί αυστηρές απαιτήσεις σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου.

Συγκεκριμένα, το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR (European Market Infrastructure Regulation).

Υπό το πρίσμα αυτών των κανονιστικών απαιτήσεων, ο Όμιλος ακολουθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την διαχείριση κινδύνου ώστε να συνεχίσει να παρέχει υπηρεσίες υψηλού επιπέδου.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Η στρατηγική κινδύνου του Ομίλου είναι ευθυγραμμισμένη με την επιχειρηματική στρατηγική του για την παροχή των κατάλληλων υποδομών για αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να συνάδει με την κεφαλαιακή επάρκεια των εταιρειών του Ομίλου, να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Οργανωτική δομή

Πέρα από συνολικά μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των συστημάτων του Ομίλου, κάθε οργανωτική μονάδα του Ομίλου είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται τους πιθανούς κινδύνους με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση εμφάνισης γεγονότων κινδύνου.

Συνεχίζοντας την προσπάθεια των τελευταίων χρόνων και κατά το 2019 έγιναν προσπάθειες ενδυνάμωσης της λειτουργίας της διαχείρισης κινδύνου για το σύνολο του Ομίλου, ώστε να παραμείνει εναρμονισμένη η

ATHEXClear με τον κανονισμό EMIR ενώ παράλληλα να προετοιμαστεί η ATHEXCSD στα πρότυπα του CSDR και συγχρόνως να ακολουθεί η μητρική ATHEX τις διεθνείς καλές πρακτικές.

Ειδικότερα, για την κάθε εταιρία του Ομίλου διακριτά, η οργανωτική δομή που υποστηρίζει τη διαχείριση κινδύνου περιλαμβάνει τις παρακάτω μονάδες:

- **Διοικητικό Συμβούλιο**, το οποίο έχει την τελική ευθύνη και τη λογοδοσία αναφορικά με τη διαχείριση της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου της εταιρείας. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει, καθορίζει και τεκμηριώνει ενδεδειγμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου και ικανότητας ανάληψης κινδύνου της εταιρείας. Επίσης, το Συμβούλιο και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη μεριμνούν ώστε οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της εταιρείας να συνάδουν με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου της εταιρείας, και να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο η εταιρεία αναγνωρίζει, αναφέρει, παρακολουθεί και διαχειρίζεται κινδύνους.
- **Επιτροπή Κινδύνου**, η οποία συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα διαχείρισης κινδύνου.
- **Επιτροπή Επενδύσεων** της ATHEXClear, η οποία λαμβάνει αποφάσεις για τον καθορισμό των ορίων και παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας, καθορίζει πολιτικές και πρότυπα για την επενδυτική στρατηγική, τις αρχές χρηματοδότησης, τη διαχείριση της ρευστότητας, τον κίνδυνο επιτοκίων και τη διαχείρισή του.
- **Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης** της ATHEXClear, το οποίο είναι επαρκώς ανεξάρτητο από τις άλλες υπηρεσίες της εταιρείας και κύριο καθήκον του είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η ATHEXClear με στόχο την αναγνώριση τους, τον υπολογισμό τους και τέλος τη διαχείρισή τους. Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου διαθέτει την απαραίτητη δικαιοδοσία, τους απαραίτητους πόρους, εμπειρογνωμοσύνη και πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες.
- **Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου**, της οποίας ο επικεφαλής είναι ο Chief Risk Officer της μητρικής εταιρείας ATHEX, έχει την ευθύνη της αποδοτικής και αποτελεσματικής λειτουργίας των εποπτικών λειτουργιών του Ομίλου (Oversight Functions). Τα στελέχη της μονάδας, καλύπτουν τους θεσμικούς ρόλους των υπευθύνων κινδύνου (CRO's) της ATHEX και της ATHEXCSD όπως επίσης των υπευθύνων κανονιστικής συμμόρφωσης (CCO's) όλων των εταιριών του Ομίλου και συνεπώς καλύπτει το σύνολο των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών τους ενώ είναι σε στενή συνεργασία με τις ελεγκτικές λειτουργίες του Ομίλου και συγκεκριμένα την Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.
- **Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου**. Η συντονιστική επιτροπή αποτελείται από τους προέδρους των επιτροπών κινδύνου των τριών εταιριών του Ομίλου, οι οποίοι είναι μέλη των αντίστοιχων Διοικητικών Συμβουλίων, και του Group Chief Risk Officer. Της επιτροπής προεδρεύει ο πρόεδρος της επιτροπής κινδύνου της μητρικής εταιρείας ATHEX. Στόχος της επιτροπής είναι ο συντονισμός των τριών εταιριών σε θέματα στρατηγικής της διαχείρισης κινδύνου, διάθεσης ανάληψης κινδύνων και μεθόδων ελέγχου στην ανοχή των κινδύνων, έτσι ώστε να επιτυγχάνονται πολλαπλασιαστικά οφέλη για κάθε εταιρία ξεχωριστά, μέσω της ομυλικής λειτουργίας της διαχείρισης του κινδύνου.
- **Υπεύθυνος Κινδύνου (Chief Risk Officer)**, ο οποίος για θέματα διαχείρισης κινδύνων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω του Προέδρου της Επιτροπής Κινδύνου και εφαρμόζει το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου μέσω των πολιτικών και των διαδικασιών που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.
- **Οργανωτικές Μονάδες**, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την αναγνώριση και διαχείριση των κινδύνων οι οποίες εμπίπτουν στο αντικείμενό τους και συμμετέχουν στη διαχείριση κινδύνων συνολικά του Ομίλου. Ειδικότερα, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της ATHEXClear και η Μονάδα Διαχείρισης κινδύνου και κανονιστικής συμμόρφωσης, παρακολουθούν τα επίπεδα κινδύνου του Ομίλου σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Ενιαία διαχείριση κινδύνων

Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος ενέχουν διάφορους τύπους και επίπεδα κινδύνων και αναγνωρίζεται ότι η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνίσταται από τα ακόλουθα:

- **Αναγνώριση & Εκτίμηση Κινδύνων:** Αναλύοντας τις παρούσες και μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου, αναγνωρίζονται περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Οι αναγνωριζόμενοι κίνδυνοι αξιολογούνται ως προς την πιθανή έκθεση σε ζημία. Αυτό περιλαμβάνει γενικά την εκτίμηση τόσο της πιθανότητας επέλευσης της ζημίας όσο και των δυνητικών επιπτώσεων.
- **Έλεγχος Κινδύνων:** Οι ρυθμίσεις διαχείρισης του εκάστοτε κινδύνου αποτελούν το κλειδί για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και είναι σημαντικό να κατανοούνται από όλο το προσωπικό. Επιπλέον, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής του ενιαίου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των επιμέρους πολιτικών/πλαισίων.
- **Περιορισμός των Κινδύνων:** Η Διοίκηση προσδιορίζει την καλύτερη μέθοδο για τον περιορισμό των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τα κόστη και τα οφέλη. Ως γενική αρχή, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει κινδύνους που ενέχουν πιθανότητα καταστροφικών ή σημαντικών ζημιών. Ομοίως, αποφεύγεται η ασφάλιση έναντι πιθανών ζημιών που είναι σχετικά προβλέψιμες και χωρίς ουσιαστικό αντίκτυπο. Οι εναλλακτικές περιορισμού των κινδύνων εξαρτώνται από το επίπεδο ανοχής του Ομίλου έναντι των διαφόρων μορφών κινδύνου.
- **Παρακολούθηση & Αναφορά Κινδύνων:** Ο Όμιλος διαθέτει σύστημα αναφοράς και παρακολούθησης των κινδύνων που διαφοροποιείται ανά είδος κινδύνου και εταιρία του Ομίλου. Οι Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου των εταιρειών του Ομίλου παρακολουθούν τα επίπεδα κινδύνου της κάθε εταιρείας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων, υπό τον συντονισμό της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνου & Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών, ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος:

- Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου (πιστωτικός κίνδυνος από την αθέτηση υποχρεώσεων εκκαθάρισης ενός ή περισσότερων αντισυμβαλλόμενων εκκαθαριστικών μελών).
- Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας), κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.
- Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).
- Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών) κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα, ή από εξωτερικά γεγονότα όπου περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων, όπως και για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, αναδεικνύεται πλέον ως πολύ σημαντικός και λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα περιορισμού του.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

Στο οικείο σημείο της Ετήσιας Έκθεσης γίνεται εκτενής αναφορά στην εφαρμοζόμενη διαδικασία αντιμετώπισης των χρηματοοικονομικών, επιχειρηματικών και λοιπών ανωτέρω αναφερόμενων κατηγοριών κινδύνου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται τακτικά για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και εξετάζει εάν οι κίνδυνοι αυτοί είναι σαφώς προσδιορισμένοι, εάν έχουν εκτιμηθεί επαρκώς και εάν ο τρόπος διαχείρισής τους είναι αποτελεσματικός.

Πληροφοριακά στοιχεία του άρθρου 10 παρ.1 γ, δ, στ, η και θ της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Απριλίου 2004 σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς

- Οι απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (γ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ εμπεριέχονται ήδη σε άλλο τμήμα της Ετήσιας Χρηματοοικονομικής Έκθεσης που αναφέρεται στις πρόσθετες πληροφορίες του άρθρου 4 παρ. 7 του ν.3556/2007.
- Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (δ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ, δεν υφίστανται κανενός είδους τίτλοι της Εταιρείας οι οποίοι να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου στους κατόχους.
- Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (στ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ, δεν υφίσταται κανενός είδους περιορισμός στα δικαιώματα ψήφου.
- Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (η) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ, οι διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας για τον ορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση του Καταστατικού της δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον ν. 4548/2018.

Ειδικότερα, κατά τις διατάξεις του Καταστατικού, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι από εννέα (9) έως δεκατρία (13), εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση, με απόφαση της οποίας ορίζεται και ο αριθμός τους. Η θητεία τους είναι τετραετής, αρχίζει την ημέρα της εκλογής τους από την Γενική Συνέλευση και λήγει κατά την τακτική Γενική Συνέλευση του έτους κατά το οποίο έχει ήδη συμπληρωθεί η τετραετία από την εκλογή.

Σε περίπτωση που κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, αποβιώσει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9).

Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα (9) και εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον τρία (3), το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας των μελών που αντικαθίστανται τουλάχιστον μέχρι του αριθμού των εννέα (9). Αν εκλεγεί από το Διοικητικό Συμβούλιο προσωρινό μέλος σε αναπλήρωση άλλου η εκλογή αυτή ανακοινώνεται στην αμέσως επόμενη Γενική Συνέλευση (τακτική ή έκτακτη), η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμη και αν δεν έχει περιληφθεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη της εν λόγω Γενικής Συνελεύσεως.

Ήδη με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δεκατρία (13).

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

- Οι απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (θ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ, εμπεριέχονται ήδη σε άλλο τμήμα της Ετήσιας Χρηματοοικονομικής Έκθεσης που αναφέρεται στις πρόσθετες πληροφορίες του άρθρου 4 παρ. 7 του ν.3556/2007.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ –ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ 19ης ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1/1/2019 ΩΣ 31/12/2019

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.3016/2002 περί «Εταιρικής Διακυβέρνησης, θεμάτων μισθολογίου και άλλων διατάξεων», συντάσσεται έκθεση συναλλαγών με συνδεδεμένες επιχειρήσεις του Ομίλου Ελληνικά Χρηματιστήρια - Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών για τη Διαχειριστική χρήση 1/1/2019 ως 31/12/2019.

Οι συναλλαγές με συνδεδεμένες Επιχειρήσεις του Ομίλου αφορούν τις παρακάτω κατηγορίες χρεώσεων:

Μερίσματα

Είναι τα μερίσματα που εισπράττονται από την Εταιρεία Χρηματιστηρίου Αθηνών από τις θυγατρικές, σύμφωνα με τα ποσοστά συμμετοχής.

Τιμολόγηση Υπηρεσιών

Είναι οι υπηρεσίες που αφορούν την παραχώρηση της άδειας χρήσης του Συστήματος ΟΑΣΗΣ, την παρακολούθηση και συντήρηση του δικτυακού, υπολογιστικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού των Εταιρειών του Ομίλου και την παραχώρηση πληροφοριών σε παρόχους πληροφόρησης (data endors).

Διεταιρικές συμβάσεις Ομίλου

Λόγω του λειτουργικού ανασχεδιασμού του Ομίλου, βάσει της από 25.4.2005 σχετικής σύμβασης παρέχονται υπηρεσίες υποστηρικτικής και διοικητικής φύσης από το Χρηματιστήριο Αθηνών στις λοιπές Εταιρείες του Ομίλου. Επίσης, βάσει σχετικών συμβάσεων το Χρηματιστήριο Αθηνών παρέχει υπηρεσίες χρηστών και πληροφορικής στις λοιπές Εταιρείες του Ομίλου, οι οποίες (υπηρεσίες) εξειδικεύονται σε κάθε επιμέρους σύμβαση.

Ενοίκια

Η ATHEX με τη μετεγκατάσταση των υπηρεσιών του Ομίλου στο νέο κτήριο εισέπραττε μέχρι την 19.12.2013 ενοίκιο από το Χρηματιστήριο Αθηνών και την ATHEXClear. Ο κλάδος κεντρικού μητρώου και αποθετηρίου της ATHEX, που συμπεριλαμβάνει το κτήριο της Λ. Αθηνών 110, μεταφέρθηκε την 19.12.2013 στο ΧΚΘ, με ταυτόχρονη μεταφορά της έδρας του στην Αθήνα και αλλαγή επωνυμίας σε ATHEXCSD. Από 1.1.2014 ενοίκια πλέον εισπράττει το ATHEXCSD από τις λοιπές Εταιρείες του Ομίλου.

Χρηματοδότηση

Το πρώην Χρηματιστήριο Αθηνών είχε συνάψει δανειακή σύμβαση με την πρώην EXAE προκειμένου να της παράσχει βραχυχρόνια ταμιακή διευκόλυνση για τις ανάγκες διασυννοριακού διακανονισμού συναλλαγών στο πλαίσιο λειτουργίας του Δικτύου XNET.

Η αξία των συναλλαγών & τα υπόλοιπα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών με συνδεδεμένα μέρη κατά την 31.12.2019 αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών & εκτελεστικών μελών της διοίκησης	1.370	1.490	954	1.015

Στον Όμιλο Ελληνικά Χρηματιστήρια - Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών (μετά την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης) συμπεριλαμβάνονται οι διεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των ακόλουθων συνδεδεμένων επιχειρήσεων:

- Ελληνικά Χρηματιστήρια –Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών (ATHEX)
- Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία (ATHEXCSD)
- Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία (ATHEXCLEAR)

Στη συνέχεια αναλύονται τα ενδοομιλικά υπόλοιπα κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018, καθώς και οι διεταιρικές συναλλαγές των Εταιρειών του Ομίλου, κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018.

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2019				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Απαιτήσεις	0	446.609	0
	Υποχρεώσεις	0	0	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	0	0	120.246
	Υποχρεώσεις	446.609	0	1.600
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.600	0
	Υποχρεώσεις	0	120.246	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2018				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Απαιτήσεις	0	404.920	0
	Υποχρεώσεις	0	3.069	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	3.069	0	20.047
	Υποχρεώσεις	404.920	0	1.611
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.611	0
	Υποχρεώσεις	0	20.047	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 2019				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	386.451	110.522
	Έξοδα	0	315.069	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	3.210.400	0
ATHEXCSD	Εσοδα	315.069	0	5.940.953
	Έξοδα	386.451	0	26.006
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	26.006	0
	Έξοδα	110.522	5.940.953	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 2018				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	402.376	109.822
	Έξοδα	0	308.833	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	802.600	0
ATHEXCSD	Εσοδα	308.833	0	5.085.351
	Έξοδα	402.376	0	16.258
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	16.258	0
	Έξοδα	109.822	5.085.351	0

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές αφορούν, πάγια χρέωση διακανονισμού εντολών, (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων), εντολές διακανονισμού (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων), υποστηρικτικές υπηρεσίες (λογιστήριο, ασφάλεια, διοικητικές υπηρεσίες, κλπ), μηχανογραφικές υπηρεσίες, καθώς και υπηρεσίες υποστήριξης χρηστών Η/Υ, που τιμολογούνται σε τιμές παρόμοιες με αυτές που διενεργούνται μεταξύ τρίτων.

Για την συγγενή εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ ακολουθεί πίνακας με τις απαιτήσεις και τα έσοδα για το 2019 και το 2018:

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (σε €)	31.12.2019	31.12.2018
ATHEX	224.323	112.223
ATHEXCSD	80.178	263.725
ATHEXClear	9.300	0

ΕΣΟΔΑ (σε €)	31.12.2019	31.12.2018
ATHEX	325.815	69.441
ATHEXCSD	274.300	110.142
ATHEXClear	30.000	0

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν.3556/2007

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιέχει τις προβλεπόμενες σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 πληροφορίες, και θα υποβληθεί προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του Ν.3556/2007. Όπου οι άνω διατάξεις παραπέμπουν σε διατάξεις του κ. ν. 2190/1920, οι οποίες καταργούνται δυνάμει του άρθρου 189 του ν. 4548/2018, η παραπομπή αυτή νοείται ότι αναφέρεται στις αντίστοιχες διατάξεις του ν. 4548/2018 (άρθρο 188 του ν. 4548/2018).

Διάρθρωση του μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε €35.001.840,00 και διαιρείται σε 60.348.000 μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,58 έκαστη. Οι μετοχές είναι στο σύνολό τους εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου.

Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση από το Καταστατικό της.

Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Ν.3556/2007

Οι κάτωθι μέτοχοι κατείχαν, άμεσα και έμμεσα, στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ποσοστό άνω του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας:

Μέτοχος	Ποσοστό του μ.κ. της Εταιρείας
FRANKLIN TEMPLETON INSTITUTIONAL LLC (έμμεση συμμετοχή - % με βάση γνωστοποίηση του μετόχου στις 9/2/2016)	5,56%
THE LONDON AND AMSTERDAM TRUST COMPANY LTD (άμεση συμμετοχή - % με βάση γνωστοποίηση του μετόχου στις 6/12/2013)	5,41%

Κανένα άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται από το Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

Συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της Εταιρείας

Δεν έχει καταστεί γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης του καταστατικού, εφόσον διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στο ν.4548/2018 (που κατάργησε τον κ. ν. 2190/1920)

Πέραν της ειδικής προβλέψεως περί συνέχισης της εκπροσώπησης και διαχείρισης της Εταιρείας σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας του μέλους του Δ.Σ. εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9), οι διατάξεις του Καταστατικού περί διορισμού και αντικατάστασης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και περί τροποποίησης των διατάξεών του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στο ν. 4548/2018 που κατάργησε τον κ. ν. 2190/1920.

Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, για την έκδοση νέων μετοχών ή για την αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν.2190/1920 (και ήδη άρθρο 49 του ν. 4548/2018)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 του ν. 4548/2018 το Διοικητικό Συμβούλιο αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, εκδίδοντας νέες μετοχές στο πλαίσιο υλοποίησης εγκεκριμένων από τη Γενική Συνέλευση Προγραμμάτων Παροχής Δικαιωμάτων Προαίρεσης (Stock Option Plans), για την απόκτηση μετοχών της Εταιρείας από τους δικαιούχους με τους ειδικότερους όρους και διαδικασίες που προβλέπονται από τις άνω διατάξεις. Δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη στο Καταστατικό της Εταιρείας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 49 του ν. 4548/2018 (προηγούμενο άρθρο 16 του καταργηθέντος κ.ν. 2190/1920) η Εταιρεία δύναται να αποκτήσει δικές της μετοχές, μόνο μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, μέχρι του 1/10 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, με τους ειδικότερους όρους και διαδικασίες που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 49 του ν. 4548/2018. Δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη στο Καταστατικό της Εταιρείας.

Σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής

Δεν υφίσταται τέτοια συμφωνία.

Κάθε συμφωνία που η Εταιρεία έχει συνάψει με τα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες της Εταιρείας με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Ο Εναλλακτικός Δείκτης Μέτρησης Απόδοσης «ΕΔΜΑ» είναι μια προσαρμοσμένη οικονομική μέτρηση της ιστορικής ή μελλοντικής οικονομικής απόδοσης, της οικονομικής κατάστασης ή των ταμειακών ροών, διαφορετικής από την οικονομική μέτρηση που ορίζεται στο εφαρμοστέο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών αναφορών. Δηλαδή ο ΕΔΜΑ αφενός δεν βασίζεται αποκλειστικά στα πρότυπα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, αφετέρου παρέχει ουσιαστική συμπληρωματική πληροφορία, εξαιρώντας στοιχεία που ενδεχομένως να διαφοροποιούνται από το λειτουργικό αποτέλεσμα ή τις ταμιακές ροές.

Συναλλαγές με μη λειτουργική ή μη ταμιακή αποτίμηση με σημαντική επίδραση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος θεωρούνται ως στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών σε ΕΔΜΑ. Αυτά τα μη επαναλαμβανόμενα, στις περισσότερες περιπτώσεις, κονδύλια θα μπορούσαν να προκύψουν μεταξύ άλλων από:

- απομειώσεις στοιχείων ενεργητικού
- μέτρα αναδιάρθρωσης
- μέτρα εξυγίανσης
- πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων ή εκχωρήσεις
- αλλαγές στη νομοθεσία, αποζημιώσεις για ζημίες ή νομικές διεκδικήσεις

Οι ΕΔΜΑ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί με βάση τα ΔΠΧΑ και σε καμιά περίπτωση πρέπει να θεωρηθούν ότι αντικαθιστούν αυτά. Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών ξεκίνησε να χρησιμοποιεί για πρώτη φορά τους προσαρμοσμένους δείκτες (ΕΔΜΑ) στη χρήση 2016, προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθαυτή δραστηριότητα του Ομίλου στη χρήση αναφοράς καθώς και την αντίστοιχη περσινή συγκρίσιμη περίοδο.

Ο ορισμός, η ανάλυση και η βάση υπολογισμού των ΕΔΜΑ που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο παρατίθεται παρακάτω.

Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις του έτους του 2019, τα μοναδικά στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών που χρησιμοποιεί ο Όμιλος προκειμένου να εξαχθούν οι ΕΔΜΑ είναι η αποτίμηση των μετοχών εισηγμένης στο Χρηματιστήριο τράπεζας, που διατηρεί στην κατοχή του και καταχωρείται στον πίνακα λουπών συνολικών εισοδημάτων, καθώς και οι προβλέψεις επισφάλειας.

σε χιλ €	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	0	0
Προβλέψεις επισφάλειας	10	(78)
Ζημιά εκτίμησης οικοπέδου	0	(300)
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	0	123
Σύνολο	10	(255)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα		
Υπεραξία από εκτίμηση ακινήτων	0	1949
Αποτίμηση μετοχών	(1.092)	(1.117)
Σύνολο	(1.092)	832
Γενικό Σύνολο	(1.082)	577

Οι δείκτες οι οποίοι δεν διαφοροποιούνται λόγω μη ύπαρξης στοιχείων προσαρμογής είναι:

1. EBITDA = Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ €	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	Απόκλιση %
EBITDA	13.236	7.382	79%
Προβλέψεις επισφάλειας	(10)	78	(113%)
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων		(123)	(100%)
EBITDA προσαρμοσμένο	13.226	7.337	80%
Απόκλιση %	(0%)	(1%)	

2. EBIT = Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ €	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	Απόκλιση %
EBIT	9.153	3.878	136%
Προβλέψεις επισφάλειας	(10)	78	(113%)
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων		(123)	(100%)
EBIT προσαρμοσμένο	9.143	3.833	139%
Απόκλιση %	(0%)	(1%)	

3. EBT = Κέρδη προ φόρων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ €	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	Απόκλιση %
EBT	9.482	4.008	137%
Προβλέψεις επισφάλειας	(10)	78	(113%)
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων		(123)	(100%)
Ζημιά εκτίμησης οικοπέδου		300	(100%)
EBT προσαρμοσμένο	9.472	4.263	122%
Απόκλιση %	(0%)	6%	

4. EAT = Κέρδη μετά από φόρους - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ €	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	Απόκλιση %
EAT	6.080	3.027	101%
Προβλέψεις επισφάλειας	(10)	78	(113%)
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων		(123)	(100%)
Ζημιά εκτίμησης οικοπέδου	0	300	(100%)
EAT προσαρμοσμένο	6.070	3.282	85%
Απόκλιση %	(0%)	8%	

5. Ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις

(ταμειακές ροές πριν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών)

$$= \text{Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες} - \text{Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες} - \text{στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}$$

σε χιλ €	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2018	Απόκλιση %
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	12.237	4.614	165%
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(3.793)	(3.738)	1%
Ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις	8.444	876	864%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	(10)	255	(104%)
Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	8.434	1.131	646%
Απόκλιση	(0%)	29%	

6. Απόδοση της Επένδυσης (ROI)

$$= \frac{\text{Κέρδη προ φόρων + τόκοι και συναφή έξοδα - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο υποχρεώσεων (μειωμένος κατά τα διαθέσιμα τρίτων) + μέσες τοκοφόρες υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια του έτους}} \times 100$$

€ χιλ €	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2018	Απόκλιση %
Απόδοση επένδυσης (ROI)	63%	35%	80%
Κέρδη προ φόρων	9.482	4.008	137%
Τόκοι & συναφή έξοδα	145	135	7%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	(10)	255	(104%)
Σύνολο (α)	9.617	4.398	119%
Σύνολο υποχρεώσεων-διαθέσιμα τρίτων (β)	15.372	11.976	28%
Προσαρμοσμένη απόδοση επένδυσεων (ROI) (α/β)	63%	37%	70%
Απόκλιση %	-1%	5%	

7. Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)

$$= \frac{\text{Καθαρά κέρδη περιόδου - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (μέσο)}} \times 100$$

σε χιλ €	01.01-31.12.2019	01.01-31.12.2018	Απόκλιση %
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	5,63%	2,70%	109%
Καθαρά κέρδη περιόδου	6.080	3.027	101%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	(10)	255	(104%)
Σύνολο	6.070	3.282	85%
Μέσο Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	108.078	112.209	(4%)
Προσαρμοσμένη απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	5,62%	2,92%	92%
Απόκλιση %	0%	8%	

**8. Βαθμός Οικονομικής
Αυτάρκειας**

$$= \frac{\text{Το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής θέσης- τα διαθέσιμα τρίτων}} \times 100$$

σε χιλ €	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	Απόκλιση %
Βαθμός οικονομικής αυτάρκειας	90%	90%	0%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	108.028	110.738	(2%)
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	(10)	255	(104%)
Αποτίμηση μετοχών	1.092	(832)	(231%)
Σύνολο (α)	109.110	110.161	-1%
Σύνολο Ισολογισμού-Διαθέσιμα τρίτων (β)	123.400	122.714	1%
Προσαρμοσμένος βαθμός οικονομικής αυτάρκειας (α/β)	88%	90%	-2%
Απόκλιση %	-2%	0%	

**9. Προσαρμοσμένο
EPS**

$$= \frac{\text{Καθαρό κέρδος που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Μέσος αριθμός μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου}} \times 100$$

σε χιλ €	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2018	Απόκλιση %
EPS	0,115	0,064	80%
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	6.946	3.865	80%
Στοιχεία προσαρμογής	1.082	(577)	(288%)
Αποτίμηση μετοχών	0	0	
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα προσαρμοσμένα	8.028	3.288	144%
Αριθμός μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου	60.348.000	60.348.000	0%
EPS προσαρμοσμένο	0,133	0,054	146%
Απόκλιση (EPS /EPS προσαρμοσμένο)	16%	(16%)	

ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

Τα εν ενεργεία Μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Εταιρειών του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών αναφέρονται στους πίνακες που ακολουθούν:

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας που εξελέγη από τη Γενική Συνέλευση της 30.5.2019 με τετραετή θητεία είναι η ακόλουθη:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	
Όνομα	Θέση
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξιος Πιλάβιος	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βασιλείου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Δουκίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Εμίρης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Πολυξένη Καζόλη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σοφία Κουνενάκη-Εφραϊμογλου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αδαμαντίνη Λάζαρη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σπυριδούλα Παπαγιαννίδου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Χρυσοχοΐδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος

Η σύνθεση των Διοικητικών συμβουλίων των θυγατρικών εταιρειών ATHEXCSD και ATHEXClear είναι η ακόλουθη:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Όνομα	Θέση
Αλέξιος Πιλάβιος	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γκίκας Μάναλης	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Ανδρέας Μηταφίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πιμπλής	Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Όνομα	Θέση
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αδαμαντίνη Λάζαρη	Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Θεανώ Καρποδίνη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Πολυξένη Καζόλη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σπυριδούλα Παπαγιαννίδου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πιμπλής	Εκτελεστικό Μέλος

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ 31/12/2019

Η ραγδαία εξάπλωση της νόσου του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Παράλληλα, η κρίσιμη περίοδος που διανύουμε και οι οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας, έχουν επιφέρει μεγάλες αλλαγές στην εργασιακή μας καθημερινότητα.

Οι εταιρείες καλούνται πλέον να λειτουργήσουν κάτω από σύνθετες και αντίξοες συνθήκες, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ένα ασφαλές και αποτελεσματικό περιβάλλον τόσο για το προσωπικό τους όσο και τους πελάτες και συνεργάτες τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Χρηματιστήριο Αθηνών έχει θέσει σε εφαρμογή σειρά προληπτικών μέτρων, στηρίζοντας από την πρώτη στιγμή την εθνική πρωτοβουλία και ακολουθώντας τις υποδείξεις των αρμοδίων για την λήψη συγκεκριμένων μέτρων περιορισμού εξάπλωσης του ιού.

Κατόπιν της επιβεβαίωσης κρούσματος σε μέλος της Διοίκησης του Ομίλου, προχωρήσαμε στην ταχύτατη ανάληψη μέτρων με στόχο την προστασία του προσωπικού, των συνεργατών και των πελατών μας. Συγκεκριμένα, προχωρήσαμε σε τακτικές απολυμάνσεις του κτιρίου που στεγάζει τις εταιρείες του Ομίλου και σε άμεση εφαρμογή εξ αποστάσεως εργασίας που φτάνει το 90% του προσωπικού.

Αξιοποιώντας την τεχνολογική μας υποδομή, έχουμε δημιουργήσει έναν ισχυρό μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων, ο οποίος εξασφαλίζει τόσο την απρόσκοπτη επιχειρηματική συνέχεια όσο και την ασφάλεια των συστημάτων (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ασφάλειας του κυβερνοχώρου και προστασίας δεδομένων σε απομακρυσμένο εργασιακό περιβάλλον).

Ο Όμιλος συνεχίζει απρόσκοπτα την δραστηριότητά του μέχρι και την ημερομηνία αυτής της έκθεσης, καθώς η Διοίκηση έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό της έκτασης των οικονομικών συνεπειών από την πανδημία Covid 19 σε βαθμό που να μην υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα αναφορικά με την συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα.

Επιπρόσθετοι σημαντικοί παράγοντες που συμβάλλουν σε αυτό το συμπέρασμα είναι το γεγονός ότι ο Όμιλος διαθέτει μια ισχυρή χρηματοοικονομική θέση χωρίς εξωτερικό δανεισμό, ενώ έχει επαρκή ρευστότητα ώστε να ανταπεξέλθει στην ληκτότητα των υποχρεώσεων. Η ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου συνάδει με το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου σε βαθμό που να επιτρέπει την αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Επίσης, ο Όμιλος δύναται να προσαρμόσει το επενδυτικό του πλάνο εξετάζοντας το ενδεχόμενο καθυστέρησης ή ακόμη και αναβολής επενδύσεων ανάλογα με τις τρέχουσες εξελίξεις.

Ωστόσο, υπάρχει υψηλός βαθμός αβεβαιότητας σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα όσον αφορά στη διάρκεια, στην ένταση και στο βαθμό εξάπλωσης της νόσου. Ως αποτέλεσμα, η εκτίμηση των μακροοικονομικών συνθηκών σε παγκόσμιο επίπεδο και κατ' επέκταση των οικονομικών συνεπειών σε επίπεδο Ομίλου σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα και εύλογα στο παρόν στάδιο.

Δεν υπάρχει άλλο γεγονός με σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας, που έλαβε χώρα ή ολοκληρώθηκε μετά την 31.12.2019, ημερομηνία των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του 2019 και μέχρι την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου και της Εταιρείας την 30.03.2020.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2020

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

3. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» (η «Εταιρεία») και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη ετήσια κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες καταστάσεις συνολικών εισοδημάτων, μεταβολής ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Ν.4548/2018.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

*ΠΡΑΙΣΓΟΥΛΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr*

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 5.21 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κύριο θέμα ελέγχου

Το κύριο θέμα ελέγχου είναι εκείνο το θέμα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Το θέμα αυτό αντιμετωπίστηκε στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέραμε ξεχωριστή γνώμη για το θέμα αυτό.

Κύριο Θέμα Ελέγχου	Ελεγκτικές Διαδικασίες αναφορικά με το Κύριο Θέμα Ελέγχου
<p>Ανακτησιμότητα απαιτήσεων από πελάτες (Σημείωση 5.33 των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων)</p> <p>Επικεντρωθήκαμε σε αυτή την περιοχή λόγω της σημαντικότητας των εκτιμήσεων και των παραδοχών στις οποίες βασίστηκε ο υπολογισμός της Διοίκησης αναφορικά με την πρόβλεψη για επισφάλειες απαιτήσεις από πελάτες.</p> <p>Στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ο Όμιλος και η Εταιρεία εμφάνιζαν απαιτήσεις από πελάτες ύψους € 8,1 εκατ. και € 4,4 εκατ., αντίστοιχα, μειωμένες με πρόβλεψη για επισφάλειες απαιτήσεις ύψους € 3,6 εκατ. για τον Όμιλο και € 1,6 εκατ. για την Εταιρεία.</p> <p>Η Διοίκηση με βάση το πρότυπο ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» υπολόγισε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων από πελάτες προκειμένου να σχηματίσει την απαιτούμενη πρόβλεψη. Για τον προσδιορισμό του ύψους της πρόβλεψης, απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ο οποίος βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία, στις τρέχουσες</p>	<p>Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες σε σχέση με την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων από πελάτες περιλάμβαναν:</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατανόηση των διαδικασιών πιστωτικού ελέγχου του Ομίλου και της Εταιρείας και της μεθοδολογίας για την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των απαιτήσεων από πελάτες. Εξέταση της μεθοδολογίας και των υπολογισμών της Διοίκησης αναφορικά με την πρόβλεψη επισφάλειας με βάση το ΔΠΧΑ 9. Έλεγχο της ακρίβειας και της πληρότητας των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της πρόβλεψης επισφάλειας με βάση το ΔΠΧΑ 9 σε δειγματοληπτική βάση. Αξιολόγηση των βασικών εκτιμήσεων της Διοίκησης και των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο του υπολογισμού της πρόβλεψης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες. <p>Με βάση τις διαδικασίες ελέγχου που διενεργήσαμε, διαπιστώσαμε ότι οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση της Εταιρείας και</p>

συνθήκες της αγοράς καθώς και σε μελλοντικές εκτιμήσεις στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς.

Σχετικές Σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων: Σημείωση 5.2 Βάση παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και Σημείωση 5.33 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις.

του Ομίλου κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των απαιτήσεων από πελάτες και κατά τον υπολογισμό της πρόβλεψης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υποστηρίζονται από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία και οι γνωστοποιήσεις στη Σημείωση 5.33 είναι επαρκείς.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από το Ν. 4548/2018, και ότι έχει συνταχθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 152 του Ν. 4548/2018 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019 αντιστοιχούν στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150, 151, 153 και 154 του Ν. 4548/2018,
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ και δ της παραγράφου 1 του άρθρου 152 του Ν. 4548/2018.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες Πληροφορίες τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Ν. 4548/2018, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.

- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 25 Μαΐου 2017 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 3 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2020

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

ΠράιςγουοτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λεωφ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

Δέσποινα Μαρίνου
ΑΜ ΣΟΕΛ 17681

Φώτης Σμυρνής
ΑΜ ΣΟΕΛ 52861

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

4. ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 2019

**Για την χρήση 1η Ιανουαρίου 2019 έως 31η Δεκεμβρίου
2019**

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

4.1. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01	01.01	01.01	01.01
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Έσοδα					
Διαπραγμάτευση Συναλλαγών (Trading)	5.8	5.272	4.299	5.272	4.299
Εκκαθάριση Συναλλαγών (Clearing)	5.9	9.251	7.914	0	0
Διακανονισμός Συναλλαγών (Settlement)	5.10	4.903	1.378	0	0
Υπηρεσίες Χρηματιστηρίου	5.11	3.051	2.975	3.051	2.975
Υπηρεσίες Αποθετηρίου	5.12	2.457	2.443	0	0
Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	5.13	130	126	0	0
Διάχυση Πληροφόρησης (Market Data)	5.14	2.556	2.891	2.780	3.115
Υπηρεσίες Πληροφορικής	5.15	495	468	459	427
Έσοδα επανατιμολογούμενων δαπανών	5.16	956	1.114	741	990
Παρεπόμενες Υπηρεσίες (XNET, Colocation, LEI)	5.17	2.623	2.336	1.473	1.123
Λοιπές Υπηρεσίες	5.18	1.674	642	1.373	708
Κύκλος κύριων εργασιών		33.368	26.586	15.149	13.637
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	5.19	(1.216)	(1.019)	(449)	(369)
Σύνολο εσόδων		32.152	25.567	14.700	13.268
Κόστος εργασιών και δαπανών					
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	5.20	10.433	9.860	5.545	5.328
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	5.21	881	633	617	382
Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	5.22	761	692	121	74
Συντηρήσεις/μηχανογραφική υποστήριξη	5.23	1.397	1.386	959	975
Λοιποί Φόροι	5.24	1.336	1.154	667	597
Διαχείριση κτηρίων/εξοπλισμού	5.25	627	491	128	110
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	5.26	1.740	1.885	1.530	1.499
Σύνολο λειτουργικών εργασιών και δαπανών προ παρεπόμενων υπηρεσιών και αποσβέσεων		17.175	16.101	9.567	8.965
Δαπάνες επανατιμολογούμενες	5.27	959	962	711	748
Δαπάνες παρεπόμενων υπηρεσιών (XNET, LEI, Πληρ.)	5.28	782	1.122	212	199
Σύνολο κόστους λειτουργικών εργασιών με παρεπόμενες υπηρεσίες προ αποσβέσεων		18.916	18.185	10.490	9.912
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)		13.236	7.382	4.210	3.356
Αποσβέσεις	5.29 & 5.31	(4.083)	(3.504)	(2.016)	(1.732)
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT)		9.153	3.878	2.194	1.624
Έσοδα κεφαλαίων	5.35	366	565	175	321
Έσοδα από μερίσματα	5.32	0	0	3.210	803
Έσοδα από συμμετοχές	5.48	108	0	108	0
Απομείωση αξίας ακινήτου	5.29	0	(300)	0	(300)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	5.35	(145)	(135)	(71)	(10)
Κέρδη προ φόρων (EBT)		9.482	4.008	5.616	2.438
Φόρος εισοδήματος	5.45	(3.402)	(981)	(1.193)	(669)
Κέρδη μετά από φόρους		6.080	3.027	4.423	1.769

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 106 μέχρι 173 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2019.

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01	01.01	01.01	01.01
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κέρδη μετά από φόρους (Α)		6.080	3.027	4.423	1.769
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Φόρος εισοδήματος που περιλαμβάνεται στα λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/ (ζημιές)					
Κέρδη/(ζημιές) επανεκτίμησης αξίας ακινήτων	5.29		2.599		
Φόρος εισοδήματος που περιλαμβάνεται στα λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/ (ζημιές)			(650)		
Κέρδη/(ζημιές) αποτίμησης κατά την χρήση	5.34	1.437	(1.490)	1.437	(1.490)
Φόρος εισοδήματος που περιλαμβάνεται στα λοιπά Συνολικά Εισοδήματα/ (ζημιές)		(345)	373	(345)	373
Αναλογιστικά Κέρδη/(ζημιές) από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	5.41	(297)	8	(174)	6
Επίδραση φόρου εισοδήματος		71	(2)	42	(2)
Λοιπά Συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) μετά από φόρους (Β)		866	838	960	(1.113)
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα (Α) + (Β)		6.946	3.865	5.383	656

Κατανέμονται σε:	2019	2018
Ιδιοκτήτες μητρικής	6.946	3.865
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή (βασικά & απομειωμένα) (σε €)	0,115	0,064
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών	60.348.000	60.348.000

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 106 μέχρι 173 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2019.

4.2. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	5.29	22.920	23.551	1.322	931
Δικαιώματα χρήσης παγίων	5.30	90	0	1.481	0
Επενδύσεις σε ακίνητα	5.31	2.082	2.287	2.082	2.287
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.29	6.449	6.549	3.752	4.174
Αναβαλλόμενη φορολογία	5.37	514	1.467	480	1.419
Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.32	1.228	1.118	59.278	59.168
Χρηματοοικονομικά στοιχεία εύλογης αξίας μέσω λοιπών εισοδημάτων	5.34	3.037	561	3.037	561
		36.320	35.533	71.432	68.540
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Πελάτες	5.33	4.506	3.118	2.810	1.818
Λοιπές απαιτήσεις	5.33	9.148	9.081	5.810	7.031
Φόρος Εισοδήματος απαιτητός	5.45	0	374	0	295
Διαθέσιμα τρίτων σε Τραπεζικούς Λογαριασμούς Ομίλου	5.36	186.394	153.358	1.428	1.398
Ταμειακά διαθέσιμα και Ισοδύναμα	5.35	73.426	74.608	17.283	22.746
		273.474	240.539	27.331	33.288
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		309.794	276.072	98.763	101.828
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο	5.39	35.002	41.640	35.002	41.640
Ίδιες Μετοχές	5.39	0	0	0	0
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	5.39	157	157	157	157
Αποθεματικά	5.39	51.396	50.201	46.014	44.922
Αποτελέσματα εις νέο	5.39	21.473	18.740	9.328	8.055
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		108.028	110.738	90.501	94.774
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Επιχορηγήσεις & λοιπές μακρ/μες υποχρεώσεις	5.40	50	50	50	50
Συμβατική υποχρέωση	5.38	672	0	397	0
Αναβαλλόμενη φορολογία	5.37	1.573	1.483	0	0
Υποχρέωση Μισθώσεων	5.30	55	0	1.379	0
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	5.41	2.069	1.794	1.303	1.118
Λοιπές προβλέψεις	5.41	60	1.360	0	1.300
		4.479	4.687	3.129	2.468
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.42	4.135	3.645	2.016	2.077
Συμβατική υποχρέωση	5.38	439	0	189	0
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	5.45	1.391	0	53	0
Φόροι πληρωτέοι	5.43	3.802	2.660	430	331
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	5.44	1.096	984	895	780
Υποχρέωση Μισθώσεων	5.30	30	0	123	0
Διαθέσιμα τρίτων σε Τραπεζικούς Λογαριασμούς Ομίλου	5.36	186.394	153.358	1.427	1.398
		197.287	160.647	5.133	4.586
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		201.766	165.334	8.262	7.054
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		309.794	276.072	98.763	101.828

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 106 μέχρι 173 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2019.

4.3. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

4.3.1. ΟΜΙΛΟΣ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά Κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01/01/2018	50.903	(1.162)	157	50.244	18.852	118.994
Κέρδη χρήσης	0	0	0	0	3.027	3.027
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών					4	4
Κέρδη/(ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων εύλογης αξίας μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων				(1.117)	0	(1.117)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	(1.117)	3.031	1.914
Διανομή κερδών σε αποθεματικά	0	0	0	114	(114)	0
Ακύρωση ιδίων μετοχών	(173)	1.162	0	(989)	0	0
Σχηματισμός αποθεματικών επανεκτίμησης ακινήτων				1.949		1.949
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	(9.090)		0	0	0	(9.090)
Μερίσματα πληρωθέντα				0	(3.029)	(3.029)
Υπόλοιπα 31/12/2018	41.640	0	157	50.201	18.740	110.738
Κέρδη χρήσης	0	0	0	0	6.080	6.080
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών				0	(226)	(226)
Κέρδη/(ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εύλογης αξίας μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων				1.092		1.092
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	1.092	5.854	6.946
Διανομή κερδών σε αποθεματικά	0	0	0	102	(102)	0
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου (σημ.5.39)	(6.638)	0	0	0	0	(6.638)
Μερίσματα πληρωθέντα (σημ.5.47)	0	0	0	0	(3.017)	(3.017)
Υπόλοιπα 31/12/2019	35.002	0	157	51.396	21.473	108.028

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 106 μέχρι 173 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2019.

4.3.2. ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά Κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01/01/2018	50.903	(1.162)	157	47.028	9.311	106.237
Κέρδη χρήσης	0	0	0	0	1.769	1.769
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	0	0	0	0	4	4
Κέρδη/(ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εύλογης αξίας μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	0	0	0	(1.117)	0	(1.117)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	(1.117)	1.773	656
Υπόλοιπα 31/12/2018	41.640	0	157	44.922	8.055	94.774
Κέρδη περιόδου	0	0	0	0	4.423	4.423
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών				0	(132)	(132)
Κέρδη/(ζημιές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων εύλογης αξίας μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων				1.092		1.092
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	1.092	4.291	5.383
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου (σημ.5.39)	(6.638)	0	0	0	0	(6.638)
Μερίσματα πληρωθέντα (σημ.5.47)					(3.017)	(3.017)
Υπόλοιπα 31/12/2019	35.002	0	157	46.014	9.328	90.501

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 106 μέχρι 173 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2019.

4.4. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1.1- 31.12.2019	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2019	1.1- 31.12.2018
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη προ φόρων		9.482	4.008	5.616	2.438
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις	5.31	4.083	3.504	2.016	1.732
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	5.41	38	(388)	12	(251)
Λοιπές προβλέψεις		195	290	71	(97)
Αναπροσαρμογή Αξίας Ακινήτων	5.29 & 5.31		300		300
Έσοδα τόκων	5.35	(366)	(565)	(175)	(321)
Μερίσματα εισπραχθέντα		0	0	(3.210)	(803)
Έσοδα από συμμετοχές		(108)	0	(108)	0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	5.35	145	135	71	10
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογ/σμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτ/κές δραστ/τες					
Μείωση/(Αύξηση) απαιτήσεων		(2.422)	592	(769)	174
(Μείωση)/Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		2.202	(1.350)	356	(205)
Σύνολο προσαρμογών για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης		13.249	6.526	3.880	2.977
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	5.35	(145)	(135)	(11)	(10)
Καταβεβλημένοι φόροι		(867)	(1.777)	(210)	(373)
Σύνολο εισροών/εκροών από λειτ/κές δραστ/τες (α)		12.237	4.614	3.659	2.594
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορά ενσώματων και άυλων στοιχείων	5.29	(3.127)	(3.253)	(1.644)	(1.773)
Καταβολή συμμετοχής σε ΕΧΕ	5.32	0	(1.050)	0	(1.050)
Καταβολή συμμετοχής σε χρηματιστήριο Κουβέιτ	5.34	(1.032)	0	(1.032)	0
Εισπραχθέντες τόκοι	5.35	366	565	175	321
Εισπραχθέντα μερίσματα			0	3.210	803
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδ/κές δραστ/τες (β)		(3.793)	(3.738)	709	(1.699)
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες					
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου	5.39	(6.638)	(9.090)	(6.638)	(9.090)
Πληρωμές μισθωμάτων	5.45	29	0	(176)	0
Πληρωμές μερισμάτων	5.39	(3.017)	(3.029)	(3.017)	(3.029)
Σύνολο εκροών από χρημ/κές δραστ/τες (γ)		(9.626)	(12.119)	(9.831)	(12.119)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης (α) + (β) + (γ)		(1.182)	(11.243)	(5.463)	(11.224)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	5.35	74.608	85.851	22.746	33.970
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	5.35	73.426	74.608	17.283	22.746

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 106 μέχρι 173 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2019.

5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ

2019

5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ

Η Εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ - ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» με διακριτικό τίτλο «ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ» ιδρύθηκε το 2000 (ΦΕΚ 2424/31-3-2000) και έχει αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. 3719101000 (πρώην Αρ. ΜΑΕ 45688/06/Β/00/30). Έδρα της Εταιρείας έχει ορισθεί ο Δήμος Αθηναίων και τα γραφεία της βρίσκονται στην Αθήνα, οδός Λ. Αθηνών 110, ΤΚ 10442. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στην κατηγορία Κύριας Αγοράς της αγοράς αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών

Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών, μολοντί είναι ο φορέας της αγοράς των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων και είναι ο κάτοχος των συστημάτων (ΟΑΣΗΣ, ΣΑΤ) μέσω των οποίων διενεργούνται οι συναλλαγές στα παράγωγα προϊόντα, δεν χρησιμοποιεί για ίδιο λογαριασμό τέτοια προϊόντα. Μετά την εγκριτική απόφαση της Νομαρχίας (20153/15.7.2010) για την απόσχιση της εκκαθάρισης των συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών από την ATHEX και την εισφορά του στην ATHEXClear, σύμφωνα με τον ν.2166/1993, από την 16/7/2010 η εκκαθάριση των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών διενεργείται από την ATHEXClear. Η ATHEXClear, θυγατρική της Εταιρείας, είναι κεντρικός αντισυμβαλλόμενος και διενεργεί την εκκαθάριση για κάθε συναλλαγή, ενώ δεν λογιστικοποιεί τις συναλλαγές αυτές. Το περιθώριο ασφάλισης που καταβάλλεται σε λογαριασμό που ανήκει στους επενδυτές, του οποίου η διαχείριση γίνεται από το Μέλος και δεσμεύεται υπέρ ATHEXClear, δεν καταχωρείται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι διαφόρων τύπων εγγυήσεις που λαμβάνουν η ATHEXClear και το Χρηματιστήριο Αθηνών από τα Μέλη τους, για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητάς τους στις αγορές Αξιών και Παραγώγων λογιστικοποιούνται.

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του 2019 του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν εγκριθεί στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 30.03.2020. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.athexgroup.gr. Οι εξαμηνιαίες και ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών του Ομίλου, ATHEXCSD και ATHEXClear, αν και δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, δημοσιεύονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.athexgroup.gr.

5.2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ 2019

Οι εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) καθώς και σύμφωνα με τις σχετικές Διερμηνείες τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών Προτύπων του ΣΔΛΠ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόζονται υποχρεωτικά για τις χρήσεις που ξεκινούν 1.1.2019. Δεν υπάρχουν πρότυπα και διερμηνείες προτύπων που να έχουν εφαρμοστεί πριν την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής τους.

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, (εκτός από τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια καθώς και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία μέσω λοιπών εισοδημάτων τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία) και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας «going concern».

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απαιτεί όπως η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε σημαντικές παραδοχές και λογιστικές εκτιμήσεις που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών Ενεργητικού και Υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς και τα παρουσιαζόμενα έσοδα και έξοδα κατά την υπό εξέταση χρήση. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις περιστάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες.

Δρώσα οικονομική μονάδα (going concern)

Η Διοίκηση εξετάζει τα βασικά χρηματοοικονομικά στοιχεία και, κατά περίπτωση, την τήρηση των μεσοπρόθεσμων προϋπολογισμών, μαζί με τους υφιστάμενους δανειακούς όρους αν υπάρχουν, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η υπόθεση της δρώσας οικονομικής μονάδας (going concern) είναι κατάλληλη να χρησιμοποιηθεί για την κατάρτιση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η θετική αξιολόγηση του προγράμματος της Ελληνικής Κυβέρνησης από τους θεσμούς και η πλήρης άρση των capital controls βοηθάει σταδιακά την επαναφορά του υγιούς οικονομικού κλίματος και περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Οι Εταιρείες του Ομίλου είναι πολύ καλά τοποθετημένες στην εγχώρια και διεθνή Χρηματιστηριακή αγορά και άρτια οργανωμένες ώστε να ξεπερνούν επιτυχώς τις όποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν.

Οι Εταιρείες του Ομίλου είναι σε ετοιμότητα να εφαρμόσουν τα σχέδια έκτακτης ανάγκης που διαθέτουν, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής μέτρων επιχειρηματικής συνέχειας ώστε να εξασφαλίσουν λειτουργική συνέχεια σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Με βάση τις υφιστάμενες συνθήκες θεωρείται αρκετά πιθανή μια σημαντική επιβράδυνση της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής οικονομίας. Η βίαιη πτώση των τιμών των μετοχών και η αβεβαιότητα που επικρατεί αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά για τη συνέχεια του έτους κυρίως τις νέες εισαγωγές και τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) καθώς επίσης – σε μικρότερο βαθμό - τον τζίρο στην αγορά, ο οποίος εν μέρει στηρίζεται από την έντονη μεταβλητότητα που φέρνει η αβεβαιότητα.

Ο Όμιλος έχει λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία από τον κορονοϊό (ακύρωση τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών εκδηλώσεων, αναστολή επαγγελματικών και προσωπικών ταξιδιών, εκτεταμένη απομακρυσμένη εργασία, διενέργεια ελέγχου για τα στελέχη, οδηγίες υγιεινής και περίθαλψης), σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ελληνικής Κυβέρνησης και του Παγκόσμιου οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ). Αξιοποιώντας την τεχνολογική μας υπεροχή και υποδομή, έχουμε δημιουργήσει έναν ισχυρό μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων, ο οποίος εξασφαλίζει τόσο την απρόσκοπτη επιχειρηματική συνέχεια όσο και την ασφάλεια των συστημάτων (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ασφάλειας του κυβερνοχώρου και προστασίας δεδομένων σε απομακρυσμένο εργασιακό περιβάλλον).

Η ασφάλεια και η ευημερία των στελεχών μας, των πελατών μας και γενικότερα της χρηματιστηριακής κοινότητας είναι πρωταρχικός στόχος του Ομίλου των Ελληνικών Χρηματιστηρίων και αποτελεί επίκεντρο της καθημερινής μας δραστηριότητας. Με βάση την εμπειρία μας στη διαχείριση κρίσεων και κινδύνων, έχουμε θέσει σε εφαρμογή διάφορα προληπτικά μέτρα τα οποία εξασφαλίζουν όχι μόνο τη μέγιστη δυνατή προστασία για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, αλλά και τη συνεχιζόμενη λειτουργία και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα.

5.3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά τη σύνταξη των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων έχουν ως εξής:

5.3.1. Βάση ενοποίησης

(α) Θυγατρικές Εταιρείες

Οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και των θυγατρικών του Εταιρειών. Θυγατρικές είναι όλες οι Εταιρείες (συμπεριλαμβανομένου και των εταιρειών ειδικού σκοπού) στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε, ή έχει δικαιώματα σε, διάφορες αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω του ελέγχου του στην εταιρεία αυτή.

Οι θυγατρικές Εταιρείες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της εξαγοράς για τη λογιστικοποίηση της συνένωσης επιχειρήσεων. Το τίμημα της εξαγοράς για την απόκτηση μιας θυγατρικής Εταιρείας υπολογίζεται ως το σύνολο των εύλογων αξιών των περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν και των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν από τον Όμιλο. Το αντίτιμο της συναλλαγής περιλαμβάνει επίσης την εύλογη αξία (fair value) των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από μια συμφωνία ενδεχόμενου ανταλλάγματος.

Σε μια συνένωση επιχειρήσεων οι συναφείς με την εξαγορά δαπάνες εξοδοποιούνται. Το αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Σε περίπτωση ύπαρξης μη ελέγχουσας συμμετοχής, ο Όμιλος την αναγνωρίζει είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της καθαρής θέσης της αποκτηθείσας εταιρείας.

Στη περίπτωση που μία απόκτηση πραγματοποιείται σε επιμέρους στάδια, η λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας που αποκτάται και κατείχε ο Όμιλος την ημερομηνία της εξαγοράς, επαναπροσδιορίζεται στην εύλογη αξία της. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από τον επαναπροσδιορισμό της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Κάθε ενδεχόμενο τίμημα, που δίνεται από τον Όμιλο, αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του την ημερομηνία της εξαγοράς. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος, που θεωρήθηκε στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρέωση, αναγνωρίζεται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στην κατάσταση των αποτελεσμάτων, είτε ως αλλαγή των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Το ενδεχόμενο τίμημα που χαρακτηρίστηκε ως κεφάλαιο δεν επαναυπολογίζεται και οι ακόλουθοι διακανονισμοί του γίνονται εντός των ιδίων κεφαλαίων.

Η υπεραξία που αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης, είναι το υπερβάλλον ποσό του συνόλου του τιμήματος που καταβλήθηκε και του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσα συμμετοχή, έναντι των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εφόσον η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερη του συνόλου του τιμήματος, το κέρδος από τη συναλλαγή αναγνωρίζεται στην κατάσταση του Συνολικού Εισοδήματος.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετράται στο κόστος μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία που δημιουργείται από την απόκτηση εταιρειών, κατανέμεται μετά την ημερομηνία εξαγοράς σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών του Ομίλου που αναμένεται να ωφεληθεί από την απόκτηση, ανεξαρτήτως αν τα στοιχεία του ενεργητικού ή οι υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας αποδίδονται στη μονάδα αυτή.

Στην περίπτωση που η υπεραξία κατανέμεται σε μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και μέρος της δραστηριότητας αυτής της μονάδας εκποιηθεί, η υπεραξία που σχετίζεται με το μέρος της δραστηριότητας που εκποιήθηκε συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία αυτής, όταν καθορίζεται το κέρδος ή η ζημία από την πώληση. Στην περίπτωση αυτή, η υπεραξία που εκποιήθηκε υπολογίζεται με βάση τις σχετικές αξίες της εκποιούμενης δραστηριότητας και του μέρους της μονάδας ταμειακών ροών που διατηρήθηκε.

Οι τυχόν ζημιές μερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και αν το υπόλοιπο καταστεί αρνητικό.

Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημιές απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Η αξία κτήσης προσαρμόζεται έτσι ώστε να ενσωματώνει τις αλλαγές στο τίμημα από τροποποιήσεις του ενδεχόμενου τιμήματος.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών Εταιρειών συντάσσονται την ίδια ημερομηνία και χρησιμοποιούν τις ίδιες λογιστικές αρχές με τη Μητρική Εταιρεία. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, τα υπόλοιπα και τα δεδουλευμένα κέρδη/ζημιές στις συναλλαγές μεταξύ των Εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται.

(β) Αλλαγές του ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές Εταιρείες χωρίς μεταβολή στο καθεστώς ελέγχου

Οι συναλλαγές με τις μη ελέγχουσες συμμετοχές που έχουν ως αποτέλεσμα την διατήρηση του ελέγχου μιας θυγατρικής από τον Όμιλο θεωρούνται συναλλαγές των ιδίων κεφαλαίων, δηλαδή συναλλαγές μεταξύ των ιδιοκτητών. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του καταβληθέντος τιμήματος και του μέρους της λογιστικής

αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής Εταιρείας που αποκτήθηκε αναγνωρίζεται επίσης, στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση θυγατρικών Εταιρειών

Όταν ο Όμιλος παύει να έχει τον έλεγχο, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές που προκύπτουν σε σχέση με την τρέχουσα αξία καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο αναγνωρίζεται ως συγγενής επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αυτή αξία.

Επιπροσθέτως, σχετικά ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο που θα ακολουθούσαν σε περίπτωση πώλησης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, δηλαδή μπορεί να μεταφερθούν στα αποτελέσματα.

(δ) Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς είναι οι εταιρείες, στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 28, αλλά δεν ασκεί έλεγχο. Γενικά, ουσιώδης επιρροή προκύπτει όταν ο Όμιλος κατέχει μεταξύ του 20% και του 50% επί των δικαιωμάτων ψήφου. Η ύπαρξη και η επιρροή δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου, που είναι άμεσα εξασκίσιμα ή μετατρέψιμα, λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση της άσκησης ουσιώδους επιρροής από τον Όμιλο.

Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η επένδυση σε συγγενείς εταιρείες αρχικά καταχωρείται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης στο κόστος, το οποίο αυξάνεται ή μειώνεται με την αναλογία του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας μετά την ημερομηνία εξαγοράς. Ο Όμιλος ελέγχει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχει ένδειξη, ότι μια επένδυση σε συγγενή εταιρεία έχει υποστεί απομείωση. Εάν υπάρχει τέτοια ένδειξη, διενεργείται έλεγχος απομείωσης (impairment test), συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης με την λογιστική αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που η λογιστική αξία της επένδυσης υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία, απομειώνεται η λογιστική αξία στην ανακτήσιμη.

Η ζημία απομείωσης, που έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενες χρήσεις, μπορεί να αντιστραφεί μόνο σε περίπτωση κατά την οποία υπάρχει μεταβολή στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης, από την τελευταία φορά που είχε αναγνωριστεί ζημία απομείωσης. Στην περίπτωση αυτή, η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται μέχρι το ανακτήσιμο ποσό και η εν λόγω αύξηση αποτελεί αντιστροφή της ζημίας απομείωσης.

Το μερίδιο του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας καταχωρείται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων και το μερίδιο στα αποθεματικά καταχωρείται στα αποθεματικά του Ομίλου. Οι σωρευτικές μεταβολές των αποθεματικών / αποτελεσμάτων προσαρμόζουν την λογιστική αξία της επένδυσης στη συγγενή εταιρεία. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημίες μιας συγγενούς εταιρείας ισούται ή υπερβαίνει το ποσό της συμμετοχής του σε αυτήν, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημίες, εκτός εάν έχει αναλάβει σχετικές υποχρεώσεις ή έχει κάνει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς εταιρείας.

Τα σημαντικά κέρδη και οι ζημίες από συναλλαγές μεταξύ της συγγενούς εταιρείας με τον Όμιλο απαλείφονται κατά το ποσοστό, που κατέχει ο Όμιλος σε αυτή.

Κέρδη ή ζημίες από πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής σε συγγενείς εταιρείες αναγνωρίζονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης. Στην περίπτωση απώλειας της ουσιώδους επιρροής σε συγγενή εταιρεία, ο Όμιλος επιμετρά στην εύλογη αξία όποια διακρατούμενη επένδυση από συγγενή εταιρεία. Η διαφορά μεταξύ λογιστικής αξίας της επένδυσης και της εύλογης αξίας της κατά την ημερομηνία απώλειας της ουσιώδους επιρροής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Ως εύλογη αξία της εταιρείας που παύει να είναι συγγενής, θεωρείται η εύλογη αξία η οποία προσδιορίστηκε κατά την αναγνώριση της επένδυσης ως χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού.

5.3.2. Μετατροπή ξένου νομίσματος

Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων των Εταιρειών του Ομίλου επιμετρούνται στο νόμισμα του οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο κάθε Εταιρεία λειτουργεί (λειτουργικό νόμισμα). Οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Μητρικής Εταιρείας.

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που υφίστανται κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα καθώς και από την αποτίμηση, στο τέλος της χρήσης, των νομισματικών στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων που είναι εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

5.3.3. Πάγια περιουσιακά στοιχεία

Επενδύσεις σε Ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται τα ακίνητα τα οποία κατέχονται είτε για απόδοση ενοικίων είτε για κεφαλαιουχικό κέρδος είτε και για τα δύο. Ως επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται μόνο οι εδαφικές εκτάσεις και τα κτίρια.

Επενδύσεις σε ακίνητα αρχικώς επιμετρούνται στο κόστος. Στο αρχικό κόστος περιλαμβάνονται και τα έξοδα συναλλαγών: επαγγελματικές και νομικές δαπάνες, φόροι μεταβίβασης και άλλα άμεσα κόστη.

Μετά την αρχική επιμέτρηση οι Επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις της αξίας τους.

Μεταφορές σε Επενδύσεις από ακίνητα γίνονται μόνο όταν μεταβληθεί ο σκοπός της χρήσης τους, που καταδεικνύεται με το πέρας της χρήσης τους, στην έναρξη μακροχρόνιας χρηματοδοτικής μίσθωσης σε τρίτους ή την ολοκλήρωση της κατασκευής ή ανάπτυξής τους. Μεταφορές από Επενδύσεις σε Ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρξει μεταβολή στο σκοπό της χρήσης τους, όπως καταδεικνύεται από την έναρξη της χρήσης τους από τον Όμιλο ή την έναρξη της ανάπτυξής τους με σκοπό την πώληση.

Για μεταφορά από Επενδύσεις σε ακίνητα που απεικονίζεται στην εύλογη αξία σε ιδιοχρησιμοποιούμενο από ιδιοκτήτη ακίνητο, το κόστος του ακινήτου για τη μετέπειτα λογιστική του αντιμετώπιση (σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16), είναι το κόστος κτήσεως μείον οι συσσωρευμένες αποσβέσεις.

Οι αποσβέσεις των Επενδύσεων σε Ακίνητα (πλην των εδαφικών εκτάσεων, τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία εκτιμάται σε 25 έτη.

Η ωφέλιμη ζωή των Επενδύσεων σε Ακίνητα και η υπολειμματική τους αξία αναθεωρούνται ετησίως. Όταν οι λογιστικές αξίες των Επενδύσεων σε Ακίνητα υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

Τα ακίνητα (οικόπεδα - κτίρια) που ανήκουν στα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις αναπροσαρμοσμένες αξίες τους με την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ και στη συνέχεια σε εύλογη αξία που βασίζεται σε αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται από ανεξάρτητους εκτιμητές, μείον τις μεταγενέστερες αποσβέσεις των κτιρίων. Οι αποτιμήσεις διεξάγονται τακτικά ούτως ώστε ή εύλογη αξία του αναπροσαρμοσμένου περιουσιακού στοιχείου να μη διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική του αξία.

Τα υπόλοιπα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία απεικονίζονται στο κόστος κτήσεως στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο αν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον όμιλο και εφόσον το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, όταν πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην των εδαφικών εκτάσεων, τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους.

Οι ωφέλιμες ζωές των παγίων εμφανίζονται κατωτέρω:

	Ωφέλιμη Ζωή μετά την 1/1/2014
Κτίρια και τεχνικά έργα	25 χρόνια ή 4%
Μηχανολογικός εξοπλισμός	5 χρόνια ή 20%
Μεταφορικά μέσα	6,25 χρόνια ή 16%
Λοιπός εξοπλισμός	5-10 χρόνια ή 20-10%

Η ωφέλιμη ζωή των ενσωμάτων παγίων και οι υπολειμματικές αξίες αναθεωρούνται ετησίως. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Κατά την απόσυρση ή πώληση κάποιου περιουσιακού στοιχείου, το σχετικό κόστος και οι σωρευμένες αποσβέσεις διαγράφονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη χρονική περίοδο της απόσυρσης ή της πώλησης και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

5.3.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται άδειες λογισμικού και δαπάνες ανάπτυξης πληροφοριακών συστημάτων, που αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, που προϋπολογίζεται σε 5 έτη.

Τονίζεται ότι οι συντελεστές απόσβεσης που εφαρμόζονται από τον Όμιλο για τις δαπάνες ανάπτυξης - αναβάθμισης των βασικών συστημάτων που κεφαλαιοποιούνται ανέρχονται σε 20% για όσες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται από 1.1.2018 (σημ. 5.30).

5.3.5. Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία χρηματοοικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Οι καταχωρημένες αξίες των περιουσιακών στοιχείων αναθεωρούνται για τυχόν απομείωση όποτε τα γεγονότα ή οι αλλαγές περιστάσεων υποδεικνύουν ότι η καταχωρημένη αξία ίσως να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η καταχωρημένη αξία ενός στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Το ανακτήσιμο ποσό υπολογίζεται ως το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας σε χρήση.

Η εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης είναι το ποσό που προκύπτει από την πώληση ενός στοιχείου σε ανεξάρτητη συναλλαγή μεταξύ ενήμερων και πρόθυμων μερών, μετά την αφαίρεση όλων των άμεσων επιπρόσθετων εξόδων πώλησης, ενώ η αξία σε χρήση είναι η τρέχουσα αξία της εκτιμώμενης μελλοντικής ταμειακής ροής που αναμένεται να προκύψει από τη συνεχιζόμενη χρήση του στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του. Για την αξιολόγηση της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο κατώτατο επίπεδο για το οποίο υπάρχουν ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές.

5.3.6. Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μια οικονομική οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο για μια άλλη οικονομική οντότητα.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται, κατά την αρχική αναγνώριση, και μεταγενέστερα επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (εξαιρουμένων των μετοχικών τίτλων) στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI (“solely payments of principal and interest”) κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- στο αποσβεσμένο κόστος
- στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία που να αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει αμετάκλητα τις συμμετοχικές επενδύσεις του ως συμμετοχικούς τίτλους που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων όταν πληρούν τον ορισμό της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση, και δεν κατέχονται προς εμπορία. Η ταξινόμηση καθορίζεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο.

Τα κέρδη και οι ζημιές από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα κέρδη ή τις ζημιές. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν έχει αποδειχθεί το δικαίωμα πληρωμής, εκτός εάν ο Όμιλος επωφελείται από τα έσοδα αυτά ως ανάκτηση μέρους του κόστους του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, οπότε τα κέρδη αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης.

Ο Όμιλος επέλεξε να ταξινομήσει τις εισηγμένες μετοχές που κατέχει στην κατηγορία αυτή. Επιπλέον στην κατηγορία αυτή έχει ταξινομηθεί η συμμετοχή στο χρηματιστήριο του Κουβέιτ.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής. Βλέπε Πιστωτικό Κίνδυνο στην σημείωση 5.4.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και

προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

5.3.7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις δύναται να περιλαμβάνουν εγγυήσεις μισθωμάτων, εγγυήσεις προς οργανισμούς κοινής ωφέλειας (ΟΤΕ, ΔΕΗ κλπ.) και λοιπά ποσά μακροπρόθεσμης διάρκειας. Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

5.3.8. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία χρηματοοικονομικών καταστάσεων όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος χρηματοοικονομικών καταστάσεων ώστε να αντανakλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους.

Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μη διαγράφεται σχεδόν καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές νομικές ενέργειες για την είσπραξή της. Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και χρεώστες συνήθως διακανονίζονται μέχρι 60 ημέρες για τον Όμιλο και την Εταιρεία, ενώ σε περιπτώσεις μη έγκαιρης είσπραξης δεν καταλογίζονται τόκοι υπερημερίας στους πελάτες.

5.3.9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις, υψηλής ρευστοποιησιμότητας και χαμηλού ρίσκου.

Για τη σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

5.3.10. Διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικούς λογαριασμούς ATHEXClear

Η Εταιρεία προκειμένου να εναρμονισθεί με το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που καθορίζεται από τον κανονισμό 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Κανονισμός EMIR) τηρεί όλες τις εξασφαλίσεις σε μετρητά που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης από την Εταιρεία και σχετίζονται με την αγορά αξιών και την αγορά παραγώγων, καθώς επίσης και τα ίδια ταμειακά διαθέσιμα σε λογαριασμό της που τηρεί ως άμεσος συμμετέχων μέσω διαδικτύου στο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίου και Διακανονισμού σε συνεχή χρόνο (TARGET2-GR), στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Συνεπώς τα ίδια διαθέσιμα και τα διαθέσιμα τρίτων (ασφάλειες) κατατίθενται στον ίδιο λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear, στην Τράπεζα της Ελλάδος, με αποτέλεσμα να είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός τους ώστε οι εξασφαλίσεις που εισπράττει η ATHEXClear να απεικονίζονται ξεχωριστά στο κυκλοφορούν ενεργητικό της 31.12.2019 και 31.12.2018. Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31.12.2019 και 31.12.2018 απεικονίζονται ισόποσα και στο κυκλοφορούν ενεργητικό και στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ως «διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικό λογαριασμό Εταιρείας» και αφορούν ασφάλειες στην αγορά αξιών και παραγώγων που ήταν κατατεθειμένα στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear στην ΤτΕ την 31.12.2019 και την 31.12.2018 αντίστοιχα.

5.3.11. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία.

Ίδιες μετοχές είναι οι μετοχές ΕΧΑΕ που αγοράζονται, μέσω Χρηματιστηρίου, από την Εταιρεία ή θυγατρική του Ομίλου μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Η αξία κτήσης καθώς και τα έξοδα απόκτησης των ιδίων μετοχών απεικονίζονται βάσει ΔΠΧΑ στην καθαρή θέση αφαιρετικά του μετοχικού κεφαλαίου.

Το κόστος κτήσης ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας, έως ότου οι ίδιες μετοχές πουληθούν ή ακυρωθούν.

5.3.12. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζονται βάσει των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τα κέρδη της κάθε Εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις, τους πρόσθετους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τους φορολογικούς ελέγχους των φορολογικών αρχών και από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος βάσει των θεσμοθετημένων φορολογικών συντελεστών.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης και προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται όταν προκύπτει κατά την αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας υποχρέωσης από συναλλαγή η οποία δεν συνιστά σε ενοποίηση επιχειρήσεων και κατά το χρόνο της συναλλαγής, αυτή δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογητέο αποτέλεσμα (κέρδος / ζημία).

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και αναμένεται να εφαρμοστούν όταν το σχετικό στοιχείο Ενεργητικού θα ανακτηθεί ή η υποχρέωση θα διακανονιστεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση κατά την οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμα εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή είτε στην ίδια επιχείρηση που είναι υπόχρεη φόρου είτε σε διαφορετικές επιχειρήσεις που είναι υπόχρεες φόρου, όταν υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιηθούν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

Ο φορολογικός συντελεστής 24% χρησιμοποιήθηκε στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2019, ενώ για τη χρήση 2018 χρησιμοποιήθηκε 29%.

5.3.13. Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές (συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, κτλ.).

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών του Ομίλου αφορά στη νομική υποχρέωσή του για καταβολή στο προσωπικό εφάπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση χρηματοοικονομικής Θέσης για το πρόγραμμα αυτό είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή, ανάλογα με το δεδουλευμένο δικαίωμα των εργαζομένων και σε σχέση με τη χρονική στιγμή που αναμένεται να καταβληθεί η παροχή αυτή.

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπρόθεσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα καταχωρούνται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα (σημ.5.20).

5.3.14. Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση ενσώματων παγίων στοιχείων αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη εξασφάλιση ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ότι η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί για την καταβολή τους. Όταν οι κρατικές επιχορηγήσεις σχετίζονται με ένα περιουσιακό στοιχείο, η εύλογη αξία πιστώνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με ετήσιες ισόποσες δόσεις με βάση την αναμενόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε. Όταν η επιχορήγηση σχετίζεται με τη δαπάνη, αναγνωρίζεται ως έσοδο στη διάρκεια της χρήσεως που απαιτείται για την αντιστοίχιση της επιχορήγησης σε συστηματική βάση στις δαπάνες τις οποίες προορίζεται να αποζημιώσει. Οι αποσβέσεις των επιχορηγήσεων εμφανίζονται στα «Λοιπά Έσοδα» στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

5.3.15. Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- η Εταιρεία έχει μια παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα γεγονότος του παρελθόντος,
- πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της δέσμευσης και είναι δυνατό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της δέσμευσης.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις.

Αν η επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση με την χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανakλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι

ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικού οφέλους είναι πιθανή (σημ. 5.41).

5.3.16. Αναγνώριση Εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των συναλλαγών, καθαρά από τους ανακτώμενους φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα ενδοομιλικά έσοδα μέσα στον Όμιλο διαγράφονται πλήρως. Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν έσοδα, εξαιρουμένων των εσόδων από τόκους, μερίσματα καθώς και από οποιαδήποτε άλλη πηγή που προέρχεται από χρηματοοικονομικά μέσα (τα οποία αναγνωρίζονται με βάση το ΔΠΧΑ 9), στο βαθμό που αντικατοπτρίζουν το τίμημα το οποίο η Εταιρεία δικαιούται από τη μεταβίβαση των αγαθών και των υπηρεσιών με βάση μια προσέγγιση πέντε βημάτων:

- Αναγνώριση των συμβάσεων με τους πελάτες
- Αναγνώριση των όρων εκτέλεσης των συμβάσεων
- Προσδιορισμός του τιμήματος της συναλλαγής
- Επιμερισμός του τιμήματος της συναλλαγής ανάλογα με τους όρους εκτέλεσης των συμβάσεων
- Αναγνώριση του εσόδου όταν η Εταιρεία εκπληρώνει τους όρους εκτέλεσης των συμβάσεων.

Οι πελάτες τιμολογούνται βάσει του συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος πληρωμής και το αντίτιμο καταβάλλεται όταν τιμολογούνται. Όταν η χρονική στιγμή της τιμολόγησης διαφέρει από τη χρονική στιγμή της εκπλήρωσης της υποχρέωσης εκτέλεσης, ο Όμιλος αναγνωρίζει συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και συμβατικές υποχρεώσεις. (Βλέπε σημ. 5.38).

Τα παρακάτω συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται κατά την αναγνώριση του εσόδου:

Έσοδα από μετοχικές αξίες, ομόλογα, ETF's (Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση & Διακανονισμός)

Αφορούν συνδρομές Μελών βάσει χρηματιστηριακών συναλλαγών στην αγορά αξιών.

Τα έσοδα από συναλλαγές μετοχών, ομολόγων κλπ. αναγνωρίζονται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της συναλλαγής και τη σχετική διενέργεια της εκκαθάρισης και του διακανονισμού της στο Χρηματιστήριο.

Η είσπραξη των συναλλαγών για την αγορά αξιών γίνεται την επόμενη ημέρα του διακανονισμού ή την τρίτη εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα, εφόσον το Μέλος υποβάλλει σχετικό αίτημα.

Έσοδα από παράγωγα προϊόντα

Αφορούν συνδρομές Μελών βάσει χρηματιστηριακών συναλλαγών στην αγορά παραγώγων.

Τα έσοδα από αγορά παραγώγων αναγνωρίζονται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης της συναλλαγής στο Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της ATHEXClear, που αποτελεί τον βραχίονα εκκαθάρισης συναλλαγών.

Η είσπραξη των συναλλαγών για την αγορά παραγώγων γίνεται την επόμενη ημέρα του διακανονισμού.

Έσοδα από Μέλη (δικαιώματα)

Αφορά λοιπές συνδρομές Μελών και υπηρεσίες πληροφορικής προς Μέλη.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται με την έκδοση των τιμολογίων στα Μέλη κάθε τέλος του μήνα ή του τριμήνου που αφορούν.

Έσοδα από εισηγμένες εταιρείες

Τα έσοδα αναφέρονται σε εφάπαξ δικαιώματα, εισαγωγές εταιρειών, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και υπηρεσίες συστήματος ΕΡΜΗΣ. Επιπλέον περιλαμβάνονται συνδρομές οι οποίες αναγνωρίζονται ως έσοδα στην αρχή κάθε τριμήνου.

Στο πλαίσιο του ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα νέων εισαγωγών στο ΧΑ καθώς και οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και λοιπές μεταβολές επ' αυτών αναγνωρίζονται και επιμερίζονται σε όλη τη διάρκεια της παραμονής της εισηγμένης εταιρείας στο ΧΑ, κατά την οποία εκτιμάται ότι θα παρέχεται η υπηρεσία. Ως εκ τούτου αναγνωρίζεται μια «Συμβατική Υποχρέωση» για τις επόμενες χρήσεις στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Έσοδα από παροχές πληροφόρησης (Vendors)

Τα έσοδα από την πηγή αυτή αναγνωρίζονται με την έκδοση τιμολογίων, ταυτόχρονα με την ολοκλήρωση της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Υπηρεσίες πληροφορικής

Τα έσοδα από υπηρεσίες πληροφορικής καταχωρούνται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας. Αφορούν δίκτυα χρηματιστηριακών συναλλαγών και άδειες χρήσης τερματικών ΣΑΤ.

Λοιπές υπηρεσίες

Τα έσοδα από λοιπές υπηρεσίες αφορούν εκπαίδευση, ενοίκια και παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών και ανάλογα με την φύση τους, αναγνωρίζονται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας ή την χρονική στιγμή παροχής της υπηρεσίας.

Έσοδα από Τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει ένδειξη για απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους, δηλαδή μετά την έγκρισή τους από τη Γενική Συνέλευση.

5.3.17. Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται στο κόστος που ταυτίζεται με την εύλογη αξία της μελλοντικής πληρωμής για τις αγορές των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν. Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόροι λογαριασμοί και συνήθως διακανονίζονται μέχρι 60 ημέρες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

5.3.18. Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος στα αποτελέσματα, σε δεδουλευμένη βάση.

Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στα Ίδια Κεφάλαια, καθαρή από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος (μέχρι την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων), ενώ

καταχωρείται ως υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

5.3.19. Κέρδη / (Ζημίες) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν στους μετόχους της Μητρικής Εταιρείας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας το μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο ως ίδιες μετοχές.

Τα απομειωμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της Μητρικής (αφού αυτό προσαρμοστεί με τις επιδράσεις όλων των δυνητικών τίτλων μετοχών που απομειώνουν τη συμμετοχή) με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση όλων των δυνητικών τίτλων μετοχών που απομειώνουν τη συμμετοχή), εξαιρώντας το μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο ως κοινές μετοχές).

5.3.20. Έρευνα και ανάπτυξη

Οι δαπάνες για ερευνητικές δραστηριότητες, που πραγματοποιούνται με την προοπτική να αποκτήσει η Εταιρεία νέες τεχνικές γνώσεις και αντιλήψεις, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Οι αναπτυξιακές δραστηριότητες προϋποθέτουν την εκπόνηση μελέτης ή προγράμματος για την παραγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων, υπηρεσιών και πληροφοριακών συστημάτων. Τα έξοδα ανάπτυξης κεφαλαιοποιούνται μόνο αν το κόστος ανάπτυξης μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, το προϊόν ή η διαδικασία είναι παραγωγικά, τεχνικά και εμπορικά υλοποιήσιμη, αναμένονται στο μέλλον οικονομικά οφέλη, και ο Όμιλος έχει την πρόθεση, έχοντας ταυτόχρονα στη διάθεση του επαρκείς πόρους, να ολοκληρώσει την ανάπτυξη και να χρησιμοποιήσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Η κεφαλαιοποίηση των δαπανών περιλαμβάνει το κόστος των άμεσων εξόδων συμβουλευτικών υπηρεσιών, την άμεση εργασία και κατάλληλη αναλογία των γενικών εξόδων. Λοιπές δαπάνες ανάπτυξης αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Οι δαπάνες ανάπτυξης που έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Την 31.12.2019 δεν υπάρχει ένδειξη απομείωσης.

Μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα αναμενόμενα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο στο οποίο αναφέρονται. Όλες οι άλλες δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για εσωτερικώς δημιουργούμενη υπεραξία και εμπορικά σήματα, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Η απόσβεση αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων από την ημερομηνία που είναι διαθέσιμα για χρήση. Η ωφέλιμη ζωή για την τρέχουσα και συγκριτική περίοδο στην κεφαλαιοποίηση κόστους Ανάπτυξης είναι 10 χρόνια για τις κεφαλαιοποιηθείσες δαπάνες μέχρι την 31.12.2017, ενώ για την κεφαλαιοποίηση του κόστους ανάπτυξης από 1.1.2018 και εφεξής χρησιμοποιείται η πενταετία (5 χρόνια).

Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από τη διαγραφή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης, αν υπάρχει, και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου. Αυτό το κέρδος ή η ζημιά αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος όταν το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται.

5.3.21. Μισθώσεις

Ο καθορισμός του κατά πόσο μία συναλλαγή εμπεριέχει μίσθωση ή όχι βασίζεται στην ουσία της συναλλαγής κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής σύμβασης, δηλαδή κατά πόσο η εκπλήρωση της συναλλαγής εξαρτάται από τη χρησιμοποίηση ενός ή περισσότερων περιουσιακών στοιχείων ή κατά πόσο η συναλλαγή εκχωρεί δικαιώματα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου. Από 1.1.2019 εφαρμόστηκε το νέο ΔΠΧΑ 16 «περί μισθώσεων»

Ο Όμιλος ως μισθωτής:

Λογιστική πολιτική έως την 31.12.2018:

Περιπτώσεις μισθώσεων περιουσιακών στοιχείων από τρίτους όπου ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του περιουσιακού στοιχείου αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές και τα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Λογιστική πολιτική από την 01.01.2019:

Οι μισθώσεις του Ομίλου σύμφωνα με το νέο ΔΠΧΑ 16, από 1.1.2019 αντιμετωπίζονται χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση (σημ. 5.3.24).

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής:

Περιπτώσεις εκμισθώσεων περιουσιακών στοιχείων σε τρίτους όπου ο Όμιλος δεν μεταβιβάζει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ενός περιουσιακού στοιχείου αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές και τα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έσοδο στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα αρχικά άμεσα κόστη που επιβαρύνουν τους εκμισθωτές κατά τη διαπραγμάτευση μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με το έσοδο της μίσθωσης.

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εκμισθώνουν χώρους γραφείων και αυτοκίνητα. Οι μισθώσεις αυτές αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

5.3.22. Προσδιορισμός εύλογων αξιών

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου είναι η τιμή που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή που θα κατέβαλε κάποιος για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2019 προσδιορίστηκε με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση από τη Διοίκηση. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα ή είναι αυτά περιορισμένα από ενεργές χρηματαγορές οι αποτιμήσεις των εύλογων αξιών έχουν προκύψει από την εκτίμηση της Διοίκησης σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες που υπάρχουν.

Ο Όμιλος παρέχει τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας μέσω μίας ιεράρχησης τριών επιπέδων:

Επίπεδο 1: Διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις,

Επίπεδο 2: Λοιπές τεχνικές για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες, είτε άμεσα είτε έμμεσα,

Επίπεδο 3: Τεχνικές που χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρούνται στην εύλογη αξία, κατηγοριοποιημένα στα διάφορα επίπεδα της ιεραρχίας εύλογων αξιών.

Τα στοιχεία ενεργητικού που επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 έχουν ως εξής:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Στοιχεία Ενεργητικού			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια (Οικόπεδα – κτήρια)			20.658
Χρηματοοικονομικά στοιχεία εύλογης αξίας μέσω λοιπών εισοδημάτων	1.998	1.039	

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 έχουν ως εξής:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Στοιχεία Ενεργητικού			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια (Οικόπεδα – κτήρια)			21.989
Χρηματοοικονομικά στοιχεία εύλογης αξίας μέσω λοιπών εισοδημάτων	561		

Όπως αναφέρεται στη σημείωση 5.29, ο Όμιλος προχώρησε την 31.12.2018 σε ανεξάρτητη εκτίμηση των ακινήτων από ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές. Για το 2019 δεν κρίθηκε αναγκαία η επανεκτίμηση της αξίας τους.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Επίσης, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου δεν υπήρξε μεταβολή στο σκοπό κάποιου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που θα οδηγούσε σε διαφορετική ταξινόμηση αυτού του στοιχείου.

Τα ποσά με τα οποία εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, τα διαθέσιμα, οι απαιτήσεις και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες τους αξίες λόγω της βραχυπρόθεσμης λήξης τους. Κατά συνέπεια δεν υφίστανται διαφορές μεταξύ των εύλογων αξιών και των αντίστοιχων λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων. Η Εταιρεία δεν χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα.

5.3.23. Σημαντικές εκτιμήσεις και κρίσεις Διοίκησης

Οι τομείς όπου απαιτούν υψηλότερου βαθμού κρίση και όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρατίθενται κατωτέρω:

Φόρος εισοδήματος

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις τόσο για την τρέχουσα όσο και για τις προηγούμενες χρήσεις υπολογίζονται με βάση τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές, χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης. Ο φόρος εισοδήματος στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιλαμβάνει τον φόρο του τρέχοντος έτους, όπως εκτιμάται ότι θα αναφέρεται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, καθώς και τους εκτιμώμενους πρόσθετους φόρους που ενδέχεται να επιβληθούν από τις φορολογικές αρχές κατά την εκκαθάριση των ανέλεγκτων χρήσεων. Οι παραδοχές αυτές λαμβάνουν υπόψη την εμπειρία του παρελθόντος και την ανάλυση των σημερινών γεγονότων και των περιστάσεων. Ως εκ τούτου, η τελική εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από το φόρο εισοδήματος που έχει καταχωρηθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τα αρχικά αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει το φόρο εισοδήματος στη χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών θα λάβει χώρα (σημ. 5.43).

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Η Διοίκηση εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach) του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς απομείωσης υπολογίζεται με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων από πελάτες (σημείωση 5.33).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις προκειμένου να καλύψουν επαρκώς τη ζημιά που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα και προέρχεται από αυτές τις απαιτήσεις.

Εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των πελατών, δεν είναι πρακτικό να εξετάζεται η εισπραξιμότητα του κάθε λογαριασμού ξεχωριστά, και ως εκ τούτου, σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

όλες οι απαιτήσεις εκτιμώνται με βάση ιστορικές τάσεις, καθώς και εκτιμήσεις αναφορικά με τις τρέχουσες και μελλοντικές συνθήκες της αγοράς (σημ. 5.33).

Ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχείων- Αποτίμηση

Η Διοίκηση προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις αναφορικά με την ωφέλιμη ζωή των αποσβεστέων παγίων. Αυτές οι υπολειπόμενες ωφέλιμες ζωές επανεκτιμώνται περιοδικά για να εκτιμηθεί κατά πόσο συνεχίζουν να είναι κατάλληλες. Επίσης η Διοίκηση αξιολογεί τις συνθήκες της αγοράς των ακίνητων και προβαίνει σε εκτιμήσεις αναφορικά με την αποτίμηση τους (σημ.5.29, 5.30 & 5.31).

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, το ρυθμό αύξησης των μισθών και τα ποσοστά θνησιμότητας. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα και επαναξιολογούνται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Η Διοίκηση προσπαθεί, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται, να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτές (σημ.5.20).

Έλεγχος απομείωσης συμμετοχών

Η Εταιρεία διενεργεί τον σχετικό έλεγχο απομείωσης των συμμετοχών της όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης. Προκειμένου να γίνει ο έλεγχος απομείωσης γίνεται προσδιορισμός της αξίας χρήσης («value in use») των θυγατρικών. Ο εν λόγω προσδιορισμός της αξίας χρήσης απαιτεί να γίνει μία εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών της κάθε θυγατρικής και να επιλεγεί το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης, με βάση το οποίο θα καθοριστεί η παρούσα αξία των ανωτέρω μελλοντικών ροών (σημείωση 5.32).

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπιπόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές στο βαθμό που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα στο μέλλον για να χρησιμοποιηθούν έναντι των εκπιπόμενων προσωρινών διαφορών και μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών. Σημαντικές εκτιμήσεις της Διοίκησης απαιτούνται για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί, με βάση τον πιθανό χρόνο και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το φορολογικό προγραμματισμό της οντότητας (σημ. 5.37).

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων απαιτεί από τη Διοίκηση τη συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μη συμβούν καθώς και της επίδρασης που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στη δραστηριότητα του Ομίλου (σημ. 5.40).

Με βάση τα ιστορικά δεδομένα, την ανάλυση της μέσης παραμονής μιας επιχείρησης στο χρηματιστήριο σε σχέση με το σύνολο των εισηγμένων εταιρειών καθώς και την εμπειρία της, η διοίκηση του Ομίλου καθορίζει την εκτιμώμενη μέση περίοδο παραμονής μια επιχείρησης στο χρηματιστήριο μέσα στο οποίο θα συνεχίζει να παρέχει τις υπηρεσίες της. Η εκτίμηση προφανώς εμπεριέχει το στοιχείο της αβεβαιότητας σε σχέση με τη διάρκεια παραμονής καθώς λαμβάνει υπόψη παράγοντες που δεν μπορεί να επηρεάσει ο Όμιλος. Η εκτίμηση της διάρκειας περιόδου της παροχής των υπηρεσιών από το Χρηματιστήριο Αθηνών επανυπολογίζεται τακτικά, ώστε να είναι όσο το δυνατό πιο κοντά στην πραγματικότητα.

Κεφαλαιοποίηση δαπανών ανάπτυξης

Τα έξοδα ανάπτυξης πληροφοριακών συστημάτων κεφαλαιοποιούνται μόνο αν το κόστος ανάπτυξης μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, το προϊόν ή η διαδικασία είναι παραγωγικά, τεχνικά και εμπορικά υλοποιήσιμη, αναμένονται στο μέλλον οικονομικά οφέλη, και ο Όμιλος έχει την πρόθεση, έχοντας ταυτόχρονα στη διάθεση του επαρκείς πόρους, να ολοκληρώσει την ανάπτυξη και να χρησιμοποιήσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Η κεφαλαιοποίηση των δαπανών περιλαμβάνει αυστηρά το κόστος των άμεσων εξόδων, την άμεση εργασία και κατάλληλη αναλογία των γενικών εξόδων. Οι δαπάνες ανάπτυξης που έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα αναμενόμενα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο στο οποίο αναφέρονται. Αποσβένονται σε 5 χρόνια (20%).

Έσοδα νέων εισαγωγών και μεταβολών μετοχικού κεφαλαίου

Στο πλαίσιο του ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα νέων εισαγωγών στο ΧΑ καθώς και λοιπών εταιρικών πράξεων, αναγνωρίζονται με βάση εκτιμήσεις που βασίζονται σε ανάλυση ιστορικών στοιχείων αναφορικά με την διάρκεια παραμονής των εταιρειών στο ΧΑ. Η εκτίμηση ενέχει ένα βαθμό αβεβαιότητας ως προς την ακρίβεια υπολογισμού παραμονής των εισηγμένων εταιρειών στο ΧΑ και εξαρτάται από παράγοντες οι οποίοι δεν υπόκεινται στον έλεγχο της Εταιρείας. Η Διοίκηση κάνει επανεκτίμηση της αναμενόμενης διάρκειας παραμονής εισηγμένων εταιρειών στο ΧΑ σε κάθε περίοδο αναφοράς, ώστε να αντικατοπτρίζει την βέλτιστη εκτίμηση.

5.3.24. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η επίδραση του προτύπου στον Όμιλο περιγράφεται στη σημείωση 5.30.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης»

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός»

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ.

- **ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων»**

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

- **ΔΠΧΑ 11 «Από κοινού συμφωνίες»**

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

- **ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»**

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

- **ΔΛΠ 23 «Κόστος δανεισμού»**

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποιήσεις) «Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αλλάζουν ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να παρέχουν διευκόλυνση σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις της αβεβαιότητας που θα προκαλέσει η αλλαγή των επιτοκίων αναφοράς. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές σχετικά με τις σχέσεις αντιστάθμισής τους, οι οποίες επηρεάζονται άμεσα από αυτές τις αβεβαιότητες.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

5.3.25. Στρογγυλοποιήσεις

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

5.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Γενικά – Περιβάλλον Διαχείρισης Κινδύνου

Βασική μέριμνα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών (Όμιλος) αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Ο Όμιλος, ως διοργανωτής της χρηματιστηριακής αγοράς, έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται, διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξή του και συμβάλλοντας στη σταθερότητα και ασφάλεια της χρηματιστηριακής αγοράς. Ειδικότερα μέρος του Ομίλου είναι η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί τις αυστηρές απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου EMIR (European Market Infrastructure Regulation) σχετικά με την διαχείριση κινδύνου, σύμφωνα με τον οποίο έχει αδειοδοτηθεί από το 2015.

Επίσης μέρος του Ομίλου είναι η Εταιρεία Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων (ATHEXCSD), η οποία βρίσκεται στο τελικό στάδιο της διαδικασίας ευθυγράμμισής της με το Ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο των Κεντρικών Αποθετηρίων CSDR. Στο πλαίσιο των εργασιών αυτών, ο Όμιλος προχώρησε σε αναδιοργάνωση των εποπτικών του λειτουργιών, εντάσσοντας τη διαχείριση κινδύνου σε κεντρική λειτουργία του Ομίλου με γραμμή αναφοράς στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Κατά το τρέχον έτος, το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου, αφορά σε αυτό στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Η στρατηγική κινδύνου του Ομίλου είναι ευθυγραμμισμένη με την επιχειρηματική στρατηγική του για την παροχή των κατάλληλων υποδομών για αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να συνάδει με την κεφαλαιακή επάρκεια των εταιρειών του Ομίλου, να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Οργανωτική δομή

Πέρα από συνολικά μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των συστημάτων του Ομίλου, κάθε οργανωτική μονάδα του Ομίλου είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται τους πιθανούς κινδύνους με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση εμφάνισης γεγονότων κινδύνου.

Συνεχίζοντας την προσπάθεια των τελευταίων χρόνων και κατά το 2019 έγιναν προσπάθειες ενδυνάμωσης της λειτουργίας της διαχείρισης κινδύνου για το σύνολο του Ομίλου, ώστε να παραμείνει εναρμονισμένη η ATHEXClear με τον κανονισμό EMIR ενώ παράλληλα να προετοιμαστεί η ATHEXCSD στα πρότυπα του CSDR και συγχρόνως να ακολουθεί η μητρική ATHEX τις διεθνείς καλές πρακτικές.

Ειδικότερα, για την κάθε εταιρία του Ομίλου διακριτά, η οργανωτική δομή που υποστηρίζει τη διαχείριση κινδύνου περιλαμβάνει τις παρακάτω μονάδες:

- Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο έχει την τελική ευθύνη και τη λογοδοσία αναφορικά με τη διαχείριση της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου της εταιρείας. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει, καθορίζει και τεκμηριώνει ενδεδειγμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου και ικανότητας ανάληψης κινδύνου της εταιρείας. Επίσης, το Συμβούλιο και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη μεριμνούν ώστε οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της εταιρείας να συνάδουν με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου της εταιρείας, και να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο η εταιρεία αναγνωρίζει, αναφέρει, παρακολουθεί και διαχειρίζεται κινδύνους.
- Επιτροπή Κινδύνου, η οποία συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα διαχείρισης κινδύνου.
- Επιτροπή Επενδύσεων της ATHEXClear, η οποία λαμβάνει αποφάσεις για τον καθορισμό των ορίων και παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας, καθορίζει πολιτικές και πρότυπα για την επενδυτική στρατηγική, τις αρχές χρηματοδότησης, τη διαχείριση της ρευστότητας, τον κίνδυνο επιτοκίων και τη διαχείρισή του.
- Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης της ATHEXClear, το οποίο είναι επαρκώς ανεξάρτητο από τις άλλες υπηρεσίες της εταιρείας και κύριο καθήκον του είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η ATHEXClear με στόχο την αναγνώριση τους, τον υπολογισμό τους και τέλος τη διαχείρισή τους. Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου διαθέτει την απαραίτητη δικαιοδοσία, τους απαραίτητους πόρους, εμπειρογνομosύνη και πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες.
- Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, της οποίας ο επικεφαλής είναι ο Chief Risk Officer της μητρικής εταιρείας ATHEX, έχει την ευθύνη της αποδοτικής και αποτελεσματικής λειτουργίας των εποπτικών λειτουργιών του Ομίλου (Oversight Functions). Τα στελέχη της μονάδας, καλύπτουν τους θεσμικούς ρόλους των υπευθύνων κινδύνου (CRO's) της ATHEX και της ATHEXCSD όπως επίσης των υπευθύνων κανονιστικής συμμόρφωσης (CCO's) όλων των εταιριών του Ομίλου και συνεπώς καλύπτει το σύνολο των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών τους ενώ είναι σε στενή συνεργασία με τις ελεγκτικές λειτουργίες του Ομίλου και συγκεκριμένα την Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.
- Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου. Η συντονιστική επιτροπή αποτελείται από τους προέδρους των επιτροπών κινδύνου των τριών εταιριών του Ομίλου, οι οποίοι είναι μέλη των αντίστοιχων Διοικητικών Συμβουλίων, και του Group Chief Risk Officer. Της επιτροπής προεδρεύει ο πρόεδρος της επιτροπής κινδύνου της μητρικής εταιρείας ATHEX. Στόχος της επιτροπής είναι ο συντονισμός των τριών εταιριών σε θέματα στρατηγικής της διαχείρισης κινδύνου, διάθεσης

ανάληψης κινδύνων και μεθόδων ελέγχου στην ανοχή των κινδύνων, έτσι ώστε να επιτυγχάνονται πολλαπλασιαστικά οφέλη για κάθε εταιρία ξεχωριστά, μέσω της ομικής λειτουργίας της διαχείρισης του κινδύνου.

- Υπεύθυνος Κινδύνου (Chief Risk Officer), ο οποίος για θέματα διαχείρισης κινδύνων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω του Προέδρου της Επιτροπής Κινδύνου και εφαρμόζει το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου μέσω των πολιτικών και των διαδικασιών που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Οργανωτικές Μονάδες, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την αναγνώριση και διαχείριση των κινδύνων οι οποίες εμπίπτουν στο αντικείμενό τους και συμμετέχουν στη διαχείριση κινδύνων συνολικά του Ομίλου. Ειδικότερα, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της ATHEXClear και η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης, παρακολουθούν τα επίπεδα κινδύνου του Ομίλου σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Ενιαία διαχείριση κινδύνου

Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος ενέχουν διάφορους τύπους και επίπεδα κινδύνων και αναγνωρίζεται ότι η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνίσταται από τα ακόλουθα:

- Αναγνώριση & Εκτίμηση Κινδύνων: Αναλύοντας τις παρούσες και μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου, αναγνωρίζονται περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Οι αναγνωριζόμενοι κίνδυνοι αξιολογούνται ως προς την πιθανή έκθεση σε ζημία. Αυτό περιλαμβάνει γενικά την εκτίμηση τόσο της πιθανότητας επέλευσης της ζημίας όσο και των δυνητικών επιπτώσεων.
- Έλεγχος Κινδύνων: Οι ρυθμίσεις διαχείρισης του εκάστοτε κινδύνου αποτελούν το κλειδί για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και είναι σημαντικό να κατανοούνται από όλο το προσωπικό. Επιπλέον, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής του ενιαίου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των επιμέρους πολιτικών/πλαισίων.
- Περιορισμός των Κινδύνων: Η Διοίκηση προσδιορίζει την καλύτερη μέθοδο για τον περιορισμό των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τα κόστη και τα οφέλη. Ως γενική αρχή, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει κινδύνους που ενέχουν πιθανότητα καταστροφικών ή σημαντικών ζημιών. Ομοίως, αποφεύγεται η ασφάλιση έναντι πιθανών ζημιών που είναι σχετικά προβλέψιμες και χωρίς ουσιαστικό αντίκτυπο. Οι εναλλακτικές περιορισμού των κινδύνων εξαρτώνται από το επίπεδο ανοχής του Ομίλου έναντι των διαφόρων μορφών κινδύνου.
- Παρακολούθηση & Αναφορά Κινδύνων: Ο Όμιλος διαθέτει σύστημα αναφοράς και παρακολούθησης των κινδύνων που διαφοροποιείται ανά είδος κινδύνου και εταιρία του Ομίλου. Οι Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου των εταιρειών του Ομίλου παρακολουθούν τα επίπεδα κινδύνου της κάθε εταιρείας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων, υπό τον συντονισμό της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνου & Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών, ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

- Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου (πιστωτικός κίνδυνος από την αθέτηση υποχρεώσεων εκκαθάρισης ενός ή περισσότερων αντισυμβαλλόμενων εκκαθαριστικών μελών).
- Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας), κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.
- Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).
- Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών) κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα, ή από εξωτερικά γεγονότα όπου περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων, όπως και για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, αναδεικνύεται πλέον ως πολύ σημαντικός και λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα περιορισμού του.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

Περιγραφή κατηγοριών και κυρίων παραγόντων κινδύνου

Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο βαθμό σε κίνδυνο αγοράς που απορρέει από τις δραστηριότητές του. Σε κάθε περίπτωση, ο Όμιλος παρακολουθεί την πιθανή έκθεση που μπορεί να επιφέρει κίνδυνο αγοράς και υπολογίζει τυχόν κεφάλαια που πρέπει να τηρεί έναντι του κινδύνου αγοράς σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων που εφαρμόζει. Πιθανή ζημία από κίνδυνο αγοράς ενδέχεται να εκδηλωθεί σε περίπτωση που εκδηλωθεί υπερημερία εκκαθαριστικού μέλους (κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου) καθώς η ATHEXClear είναι υποχρεωμένη να προβεί σε συναλλαγές κάλυψης των χαρτοφυλακίων του υπερήμερου μέλους.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως (βλέπε σημ. 5.52).

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο κίνδυνος αυτός δεν επηρεάζει ουσιαστικά τη λειτουργία του Ομίλου, δεδομένου ότι οι συναλλαγές με τους πελάτες & τους προμηθευτές σε ξένο νόμισμα είναι περιορισμένες.

Πιστωτικός Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου

Ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Η ATHEXClear έχει λάβει βάσει των αποφάσεων 5, 6 και 7/556/8.7.2010 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, άδειες διαχειριστή και λειτουργίας για τα συστήματα εκκαθάρισης συναλλαγών επί άυλων αξιών (Σύστημα Αξιών) και επί παραγώγων (Σύστημα Παραγώγων). Βάσει των ιδιοτήτων αυτών, η ATHEXClear φέρει τον κίνδυνο αθέτησης από τα Εκκαθαριστικά Μέλη των υποχρεώσεων εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών όπως αυτές περιγράφονται στους Κανονισμούς (πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου ή «credit counterparty risk»). Επιπλέον, η ATHEXClear από τις 22 Ιανουαρίου 2015 έχει αδειοδοτηθεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος υπό τον Κανονισμό EMIR και έχει ένα πολύ αυστηρό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου.

Η ATHEXCLEAR έχει θεσπίσει και εφαρμόζει σειρά μηχανισμών και χρηματοπιστωτικών πόρων για την κάλυψη των κινδύνων που αναλαμβάνει και την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος γενικότερα σε σχέση με το εύρος και την κλίμακα των συναλλαγών των οποίων έχει αναλάβει την εκκαθάριση. Οι μηχανισμοί που εφαρμόζει η ATHEXCLEAR περιγράφονται στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή», στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων», στο «Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου» καθώς και στις σχετικές Αποφάσεις του Δ.Σ. της ATHEXCLEAR.

Για την απόκτηση της ιδιότητας του Εκκαθαριστικού Μέλους, η Ε.Π.Ε.Υ. ή το Πιστωτικό Ίδρυμα πρέπει να πληροί συγκεκριμένες ελάχιστες προϋποθέσεις χρηματοοικονομικής και λειτουργικής επάρκειας που ορίζονται στους Κανονισμούς Εκκαθάρισης και οι οποίες πρέπει να πληρούνται σε συνεχή βάση καθ' όλη της διάρκειας λειτουργίας του.

Τόσο για την Αγορά Αξιών όσο και για την Αγορά Παραγώγων, η ATHEXCLEAR εκκαθαρίζει τις συναλλαγές αναλαμβάνοντας το ρόλο του Κεντρικού Αντισυμβαλλόμενου. Για την κάλυψη του κινδύνου έναντι των εκκαθαριστικών μελών της η ATHEXCLEAR παρακολουθεί και υπολογίζει σε ημερήσια βάση (τέλος ημέρας αλλά και ενδοημερησίως σε σχεδόν πραγματικό χρόνο) περιθώριο ασφάλισης για κάθε λογαριασμό εκκαθάρισης των Εκκαθαριστικών Μελών και δεσμεύει τις αντίστοιχες πρόσθετες εγγυήσεις με τη μορφή μετρητών ή/και κινητών αξιών.

Επίσης διαχειρίζεται τα Κεφάλαια Εκκαθάρισης των δύο αγορών τα οποία λειτουργούν ως κεφάλαια αλληλοασφαλιστικού χαρακτήρα («risk sharing fund») και στο οποίο εισφέρουν τα Εκκαθαριστικά Μέλη αποκλειστικά με μετρητά. Βάσει των περιθωρίων που έχουν δεσμευτεί, αναθεωρούνται σε συνεχή βάση τα πιστωτικά όρια που αποδίδονται στα μέλη, η τήρηση των οποίων ελέγχεται σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Το ελάχιστο ύψος των Κεφαλαίων Εκκαθάρισης επανυπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε μηνιαία βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού, έτσι ώστε το ύψος του να επαρκεί κατ' ελάχιστον για την κάλυψη κατά πάντα χρόνο των απαιτήσεων που θέτει ο EMIR, δηλαδή την απορρόφηση ζημιών πέραν των περιθωρίων ασφάλισης σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων τουλάχιστον από τις δύο (2) ομάδες εκκαθαριστικών μελών έναντι των οποίων η ATHEXCLEAR έχει τη μεγαλύτερη ζημιά από το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα) υπό ακραίες συνθήκες αγοράς.

Τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου και οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται εξετάζονται ως προς την αποτελεσματικότητά τους σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά πιθανά σενάρια (Margin/Haircut Back-Testing, Default Fund Coverage under Stress), ενώ επικυρώνονται σε ετήσια βάση από εξωτερικό ανεξάρτητο εξειδικευμένο σύμβουλο.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος αντιμετωπίζει πιστωτικό κίνδυνο που προέρχεται από την επένδυση των ιδίων κεφαλαίων. Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πολιτικής, ορίζονται συγκεκριμένες αρχές για τις ρυθμίσεις τοποθέτησης των ταμειακών διαθεσίμων. Οι τοποθετήσεις κεφαλαίων γίνονται κατά κανόνα στην Τράπεζα της Ελλάδος, γεγονός που περιορίζει στο ελάχιστο την έκθεσή του σε κίνδυνο.

Οι τοποθετήσεις των διαθεσίμων για βραχυχρόνιες περιόδους που δεν ξεπερνούν το τρίμηνο γίνονται στα Ελληνικά Συστημικά Χρηματοπιστωτικά Ίδρύματα σύμφωνα με την Επενδυτική Πολιτική που έχει χαράξει η Διοίκηση του Ομίλου ATHEX.

Η αξιολόγηση των Ελληνικών Συστημικών Τραπεζών από δύο έγκριτους Διεθνείς Οίκους Αξιολόγησης αναφέρεται παρακάτω:

BANK RATINGS

ALPHA BANK AE	GR
EUROBANK ERGASIAS SA	GR
NATIONAL BANK OF GREECE	GR
PIRAEUS BANK S.A	GR
BANK OF GREECE	GR
HSBC BANK PLC	GB

STANDARD & POOR' S				
Outlook	Long Term Local Issuer Credit	Short Term Local Issuer Credit	Long Term Foreign Issuer Credit	Short Term Foreign Issuer Credit
POS	B	B	B	B
POS	B	B	B	B
POS	B	B	B	B
POS	B-	B	B-	B
#N/A	NR	NR	NR	NR
NEG	A	A-1	A	A-1

ALPHA BANK AE	GR
EUROBANK ERGASIAS SA	GR
NATIONAL BANK OF GREECE	GR
PIRAEUS BANK S.A	GR
BANK OF GREECE	GR
HSBC BANK PLC	GB

MOODY' S				
Outlook	Local Long Term Bank Deposits	Foreign Long Term Bank Deposits	Subordinated Debt	Senior Unsecured Debt
POS	Caa1	Caa1	(P)Caa2	(P)Caa1
POS	Caa1	Caa1	Caa2	Caa2
POS	Caa1	Caa1	-	B1
POS	Caa2	Caa2	(P)Caa3	(P)Caa2
#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	WR
NEG	-	-	A3	A2

Από το συνολικό ποσό των ταμειακών διαθέσιμων του Ομίλου ύψους €73,4 εκ ποσό περίπου €43,4 εκ είναι κατατεθειμένο στα Ελληνικά συστημικά πιστωτικά ιδρύματα, ενώ το υπόλοιπο περίπου €30,0 εκ στην Τράπεζα Ελλάδος.

Επιπλέον, ο Όμιλος παρακολουθεί συστηματικά τις καθυστερήσεις και τα ανοικτά υπόλοιπα πελατών.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνολικά για τον Όμιλο διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα με τη διατήρηση επαρκών διαθεσίμων.

Ο κυριότερος κίνδυνος ρευστότητας του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Ειδικότερα για την ATHEXClear, στόχος είναι η διατήρηση επαρκούς επιπέδου ρευστότητας ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά σε πληρωμές και διακανονισμούς σε όλα τα σχετικά νομίσματα που καθίστανται πληρωτέα, στο τέλος κάθε ημέρας ή και, εφόσον απαιτείται, σε ενδοημερήσια βάση. Η εκτίμηση του ύψους των υποχρεώσεων της ATHEXClear γίνεται τόσο βάσει του επιχειρηματικού της σχεδίου, όσο και βάσει πιθανών, αλλά απρόβλεπτων, γεγονότων.

Η διαθέσιμη ρευστότητα της ATHEXClear εξετάζεται ως προς τα κριτήρια που θέτει ο EMIR. Σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά εύλογα σενάρια, ακραίων συνθηκών αγοράς εξετάζεται αν επαρκούν τα ρευστά διαθέσιμα που θα απαιτηθούν μετά την αθέτηση των υποχρεώσεων από δύο (2) ομάδες εκκαθαριστικών μελών στα οποία η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη απαίτηση ρευστότητας για το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα). Επίσης παρακολουθούνται οι ανάγκες ρευστότητας στο σύνολο της ATHEXClear με ανάλυση ληκτοτήτων ρευστότητας (liquidity gap analysis) σε καθημερινή βάση.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως (βλέπε σημ. 5.52).

Λειτουργικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν επιδιώκει να αναλάβει λειτουργικό κίνδυνο, αλλά αποδέχεται ότι ο λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα την αποτυχίας των συστημάτων, των εσωτερικών διαδικασιών ή ανθρώπινου λάθους. Πιο συγκεκριμένα, αναγνωρίζεται ότι λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει, μεταξύ άλλων, λόγω: εξωτερικής ανάθεσης υπηρεσιών (outsourcing), εποπτικής και κανονιστικής μη συμμόρφωσης, αποτυχίας της επιχειρησιακής συνέχειας, κινδύνων πληροφοριακών συστημάτων και ασφάλειας πληροφοριών και εκτέλεσης έργων.

Ο λειτουργικός κίνδυνος διατηρείται σε αποδεκτά επίπεδα, μέσω ενός συνδυασμού ορθής εταιρικής διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων, εύρωστων συστημάτων και ελέγχων.

Κατά το 2019 δεν υπήρξαν περιπτώσεις διακοπής των δραστηριοτήτων εκκαθάρισης, διακανονισμού και καταχώρισης του Ομίλου οφειλόμενης σε αστοχία ή μη διαθεσιμότητα των πληροφοριακών συστημάτων ή σε ανθρώπινο λάθος. Δύο περιορισμένες χρονικά περιπτώσεις μη διαθεσιμότητας του συστήματος διαπραγμάτευσης καταγράφηκαν λόγω τεχνικών προβλημάτων τα οποία στη συνέχεια αναγνωρίστηκαν και διορθώθηκαν. Δεν προέκυψαν μείζονες ζημιές και χρηματικές απαιτήσεις οφειλόμενες σε δικαστικές διαφορές (νομικά και δικαστικά έξοδα) ή σε μη συμμόρφωση προς το εποπτικό πλαίσιο και τις συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου. Επίσης δεν αντιμετωπίστηκαν ζημιές λόγω εξωτερικών γεγονότων.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως (βλέπε σημ. 5.52).

Μέτρα μείωσης λειτουργικού κινδύνου

Ο Όμιλος αναγνωρίζει την ανάγκη προσδιορισμού, εκτίμησης, παρακολούθησης και μείωσης του λειτουργικού κινδύνου που εμπεριέχεται στις λειτουργίες και τις δραστηριότητές του, καθώς επίσης και την ανάγκη διατήρησης επαρκών κεφαλαίων, προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο τύπο κινδύνου.

Ειδικότερα, για κάθε εταιρεία και συνολικά για τον Όμιλο υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για λειτουργικούς κινδύνους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του βασικού δείκτη (Basic Indicator Approach - BIA), ενώ έχει θεσπισθεί πλαίσιο συστηματικής παρακολούθησης του λειτουργικού κινδύνου.

Τα σημαντικότερα μέτρα μείωσης του λειτουργικού κινδύνου είναι η εφαρμογή σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας για το σύνολο των κρίσιμων υπηρεσιών του Ομίλου, η σύναψη ασφαλιστηρίων συμβολαίων καθώς και μέτρα διασφάλισης της συμμόρφωσης σε νέους κανονισμούς. Ο Όμιλος ακολουθεί συγκεκριμένη μεθοδολογία διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου σύμφωνα με το οποίο διενεργεί σε τακτική βάση RCSA³ για την αξιολόγηση και κατηγοριοποίηση των κινδύνων, διατηρεί βάση δεδομένων ζημιών (loss data base⁴), παράγει τακτικές αναφορές και προγραμματίζει δράσεις για την βελτίωση της διαχείρισης των κινδύνων.

Σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας (Business Continuity plan)

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως (βλέπε σημ. 5.52).

Ο Όμιλος έχει επεξεργασθεί και θέσει σε λειτουργία κατάλληλες υποδομές και σχέδιο έκτακτης ανάκαμψης των λειτουργιών του, που περιλαμβάνουν:

³ Risk Control Self-Assessment (RCSA): σε τακτικά διαστήματα διεξάγονται workshops για τη κατηγοριοποίηση των κινδύνων ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας σε επίπεδο διαδικασιών και των ορισμό Key Risk Indicators (KRIs).

⁴ Loss Database: σε καθημερινή βάση ενημερώνεται η βάση δεδομένων με γεγονότα λειτουργικού κινδύνου ανεξάρτητα από το ύψος ζημίας.

- **Λειτουργία εναλλακτικού Μηχανογραφικού Κέντρου (Disaster Recovery site):** Ο Όμιλος συντηρεί εναλλακτικό μηχανογραφικό κέντρο για τα πληροφοριακά του συστήματα. Επίσης ο Όμιλος έχει λάβει και διατηρεί πιστοποίηση κατά το διεθνές πρότυπο επιχειρησιακής συνέχειας ISO-22301.
- **Συγκρότηση ομάδων διαχείρισης κρίσεων και διαχείρισης εκτάκτων συμβάντων:** Οι ομάδες αυτές έχουν σκοπό τη διατήρηση της συνέχειας παροχής των υπηρεσιών διαπραγμάτευσης σε περίπτωση απρόβλεπτου γεγονότος. Έχουν καθορισθεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες και έχουν ανατεθεί σε ειδικώς εκπαιδευμένα στελέχη του Ομίλου.
- **Ύπαρξη εφεδρικών πληροφοριακών συστημάτων:** Τα πληροφοριακά συστήματα του Ομίλου είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν στο κέντρο δεδομένων της έδρας του Ομίλου. Το κέντρο δεδομένων αποτελείται από δύο, ανεξάρτητα ως προς τη χωροθέτηση, τις υποστηρικτικές εγκαταστάσεις και τις παρεχόμενες τεχνολογικές υπηρεσίες, κατοπτρικά –επιμέρους– κέντρα δεδομένων, ώστε να υπάρχει πλεονασμός (redundancy) και αυξημένη διαθεσιμότητα (high availability) διασφαλίζοντας την αδιάλειπτη λειτουργία των συστημάτων.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Δυναμικές ζημιές από λειτουργικούς κινδύνους τους οποίους ο Όμιλος δεν δύναται ή δεν επιθυμεί να αναλάβει, καλύπτονται από ασφαλιστήρια συμβόλαια. Συγκεκριμένα, οι καλύψεις αφορούν, μεταξύ άλλων, σε αστική ευθύνη έναντι τρίτων και επαγγελματική ευθύνη (DFL/PI) και σε αστική ευθύνη μελών ΔΣ και στελεχών (D&O). Επίσης, υπάρχουν ασφαλιστήρια συμβόλαια πυρός και λοιπών κινδύνων για τα κτίρια και τον εργασιακό και υπολογιστικό εξοπλισμό του Ομίλου.

Κανονιστική συμμόρφωση

Με βασικούς στόχους τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, τους κανονισμούς και τις πολιτικές, τη μέτρηση και ελαχιστοποίηση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη μη συμμόρφωση στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, έχει ορισθεί Chief Compliance Officer της ATHEX και του Ομίλου καθώς και Chief Compliance Officers των δύο εταιρειών ATHEXCSD και ATHEXCLEAR με γραμμές αναφοράς σαφείς και χωριστές από εκείνες των άλλων δραστηριοτήτων των εταιρειών.

Βασικές αρμοδιότητές τους είναι:

- Η παρακολούθηση αλλαγών θεσμικού και εποπτικού πλαισίου και ενημέρωση Δ.Σ., και προσωπικού.
- Η διενέργεια συγκριτικής ανάλυσης μεταξύ υφιστάμενης και μελλοντικής κατάστασης που επιφέρουν οι θεσμικές και εποπτικές αλλαγές.
- Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης των Εταιρειών στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο.
- Η διαχείριση αιτημάτων σχετικά με θέματα συμμόρφωσης.
- Η μέτρηση και παρακολούθηση του κινδύνου συμμόρφωσης.

Ενδεικτικά, είναι σε εφαρμογή οι πολιτικές σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων, την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων, την διαχείριση παραπόνων συνεργατών, τις αποδοχές του προσωπικού, των στελεχών και των μελών Δ.Σ. και τη διαχείριση των αρχείων της.

Επιχειρηματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η εμφάνιση επιχειρηματικού κινδύνου εξαρτάται από τις μακροοικονομικές εξελίξεις και ότι επηρεάζεται από εξωτερικά γεγονότα όπως μεταβολές στο ανταγωνιστικό περιβάλλον των αγορών κεφαλαίου, μεταβολές στη διεθνή και εγχώρια οικονομική κατάσταση, κανονιστικές και ρυθμιστικές εξελίξεις, μεταβολές στο φορολογικό καθεστώς και στη τεχνολογία κ.λπ. Τέτοια γεγονότα μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην ανάπτυξη και βιωσιμότητα του Ομίλου προκαλώντας μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας, μείωση των αναμενόμενων κερδών, αδυναμία ρευστοποίησης ή και απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων κ.λπ.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς και συστηματικά τις εξελίξεις και προσαρμόζεται στο διαμορφούμενο περιβάλλον και υπολογίζει σε ετήσια βάση την κεφαλαιακή απαίτηση για επιχειρηματικούς κινδύνους.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως (βλέπε σημ. 5.52).

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Πρωταρχικό μέλημα της Εταιρείας, αποτελεί η ανάπτυξη και η διαρκής βελτίωση και αναβάθμιση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο αποτελεί το σύνολο των καταγεγραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν όλο το φάσμα των καθημερινών λειτουργιών και διαδικασιών της Εταιρείας.

Ειδικότερα αναφορικά με τις οικονομικές λειτουργίες της Εταιρείας, εφαρμόζεται ένα σύστημα δικλείδων ασφαλείας που αποσκοπεί στην πρόληψη ή και έγκαιρη ανίχνευση ουσιαστών σφαλμάτων με σκοπό να διασφαλίσει την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών και τη συμμόρφωση με το κείμενο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο. Με βάση συγκεκριμένα κριτήρια σημαντικότητας (ποσοτικά και ποιοτικά) εντοπίζονται οι σημαντικοί λογαριασμοί, καταγράφονται οι διαδικασίες, ορίζονται οι αρμοδιότητες και οι πολιτικές και σχεδιάζονται σημεία ελέγχου που εφαρμόζονται σε συνεχή βάση από τη Διοίκηση και το προσωπικό.

Το ΔΣ είναι εκείνο που έχει την τελική ευθύνη για τον ορισμό του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας του.

Υπεύθυνοι για τον έλεγχο της τήρησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι: α) η Επιτροπή Ελέγχου και β) η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.

Η [Επιτροπή Ελέγχου](#) της Εταιρείας έχει συσταθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και λειτουργεί με βάση τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, το ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, τον κανονισμό (ΕΥ) 537/2014, τις διατάξεις του Ν. 4449/2017, καθώς και τις επισημάνσεις, διευκρινίσεις και συστάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς όπως διατυπώνονται στην επιστολή της με Α.Π. 1302/28.04.2017.

Βασικός σκοπός της Επιτροπής Ελέγχου είναι να συνεπικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στην επίβλεψη της ποιότητας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.

Η [Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου](#) λειτουργεί με τον τρόπο που ορίζεται από το διεθνές πλαίσιο για την επαγγελματική εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (ΙΡΡΡ), την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000 και από το ν.3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση. Υπάγεται διοικητικά στο Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας και λειτουργικά στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, από την οποία και εποπτεύεται. Το ανωτέρω ισχύει και για τις θυγατρικές Εταιρείες του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η βασική ευθύνη της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι η έκφραση γνώμης σχετικά με την τήρηση ή μη των εσωτερικών διαδικασιών της κάθε ελεγχόμενης περιοχής καθώς και την εφαρμογή των δικλείδων ασφάλειας που έχουν υιοθετηθεί από τη Διοίκηση, με σκοπό την πρόληψη και αποφυγή κινδύνων.

5.5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου είναι να εξασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής του διαβάθμισης καθώς και των υγιών δεικτών κεφαλαίου, ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και να μεγιστοποιείται η αξία των Μετόχων.

Δεν υπήρξαν αλλαγές στην προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2019.

5.6. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Σύμφωνα, με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 8, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στην «διοικητική προσέγγιση». Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, η πληροφόρηση που θα γνωστοποιείται για τους λειτουργικούς τομείς πρέπει να είναι αυτή που βασίζεται στις εσωτερικές οργανωτικές και διοικητικές δομές του Ομίλου και της Εταιρείας και στα κυριότερα κονδύλια των εσωτερικών οικονομικών αναφορών που δίνονται στους επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων». Ο επικεφαλής λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος (Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ)

Ως **λειτουργικός τομέας** ορίζεται μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών, αξιοποιούμενων στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Στον Όμιλο, το κύριο ενδιαφέρον χρηματοοικονομικής πληροφόρησης επικεντρώνεται στους λειτουργικούς τομείς, εφόσον τα ηλεκτρονικά συστήματα της Εταιρείας - διευθύνονται από την έδρα της- βρίσκονται στη διάθεση των επενδυτών, ανεξάρτητα από την απόσταση που είναι εγκατεστημένοι.

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2019, τα μεγέθη των κύριων δραστηριοτήτων του Ομίλου αναλύονταν στους παρακάτω λειτουργικούς τομείς:

ΟΜΙΛΟΣ	Ανάλυση ανά τομέα την 31.12.2019						
	Trading	Clearing- Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	Settlement- Υπηρεσίες Αποθετηρίου	Data feed	IT-Λοιπά	Υπηρεσίες Χρημ/ρίου	Σύνολο
Έσοδα	5.272	9.381	7.360	2.556	5.856	3.051	33.476
Έσοδα κεφαλαίων	58	103	80	28	64	33	366
Δαπάνες	(3.193)	(5.682)	(4.458)	(1.548)	(3.547)	(1.848)	(20.276)
Αποσβέσεις	(643)	(1.144)	(898)	(312)	(714)	(372)	(4.083)
Φόροι	(536)	(953)	(748)	(260)	(595)	(311)	(3.403)
Κέρδη μετά από φόρους	958	1.705	1.336	464	1.064	553	6.080
Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	4.967	8.839	6.935	2.408	5.518	2.874	31.541
Ταμιακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	11.564	20.576	16.143	5.606	12.845	6.692	73.426
Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	32.257	57.399	45.033	15.639	35.831	18.668	204.827
Σύνολο Ενεργητικού	48.788	86.814	68.111	23.653	54.194	28.234	309.794
Σύνολο Υποχρεώσεων	31.775	56.541	44.360	15.405	35.295	18.390	201.766

ΟΜΙΛΟΣ	Ανάλυση ανά τομέα την 31.12.2018						
	Trading	Clearing- Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	Settlement- Υπηρεσίες Αποθετηρίου	Data feed	IT-Λοιπά	Υπηρεσίες Χρημ/ρίου	Σύνολο
Έσοδα	4.299	8.040	3.821	2.891	4.560	2.975	26.586
Έσοδα κεφαλαίων	91	171	81	61	97	64	565
Δαπάνες	(3.176)	(5.939)	(2.823)	(2.136)	(3.368)	(2.197)	(19.639)
Αποσβέσεις	(567)	(1.060)	(504)	(381)	(601)	(391)	(3.504)
Φόροι	(159)	(297)	(141)	(107)	(168)	(109)	(981)
Κέρδη μετά από φόρους	488	915	434	328	520	342	3.027
Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	5.237	9.794	4.655	3.522	5.555	3.624	32.387
Ταμιακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	12.064	22.563	10.723	8.113	12.797	8.348	74.608
Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	27.340	51.131	24.300	18.386	29.000	18.919	169.076
Σύνολο Ενεργητικού	44.641	83.488	39.678	30.021	47.352	30.892	276.072
Σύνολο Υποχρεώσεων	26.735	49.999	23.762	17.979	28.358	18.501	165.334

Ο μερισμός των δαπανών έγινε με βάση πάγια ποσοστά μερισμού μεταξύ των τομέων δραστηριότητας.

* Στο σκέλος των εσόδων περιλαμβάνει έσοδα επανατιμολογούμενων δαπανών, έσοδα X-NET και λοιπές υπηρεσίες.

5.7. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έκλεισε την 31.12.2019 στις 916,67 μονάδες, αυξημένος κατά 49,47% από τις 613,30 μονάδες στο τέλος της αντίστοιχης περυσινής περιόδου. Η μέση κεφαλαιοποίηση της αγοράς διαμορφώθηκε στα €54,8 δις, αυξημένη κατά 4,9% σε σχέση με το 2018 (€52,2 δις).

Η συνολική αξία συναλλαγών το 2019 (€16.6 δις) παρουσιάζει αύξηση 20,0% σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (€13,9 δις), ενώ η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών ανήλθε σε €67,4 εκ. έναντι €55,7 εκ. το 2018, εμφανίζοντας αύξηση 21,0%. Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 13,7% και διαμορφώθηκε στα 32,2 εκ. μετοχές έναντι 37,3 εκ. μετοχές.

Στην αγορά παραγώγων, η συνολική συναλλακτική δραστηριότητα μειώθηκε κατά 25,1% (2019: 10,6 εκ. συμβόλαια, 2018: 14,1 εκ.), ενώ ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 24,5% (42,8 χιλ. συμβόλαια έναντι 56,7 χιλ. συμβόλαια).

5.8. ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('TRADING')

Τα έσοδα από διαπραγμάτευση συναλλαγών του έτους 2019 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μετοχών	4.626	3.690	4.626	3.690
Παραγώγων	619	590	619	590
ETFs	3	3	3	3
Ομολόγων	24	16	24	16
Σύνολο	5.272	4.299	5.272	4.299

Τα έσοδα από τη διαπραγμάτευση των μετοχών ανήλθαν στα €4,6 εκ., έναντι €3,7 εκ. της αντίστοιχης περυσινής χρήσης, εμφανίζοντας αύξηση 25,4%. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αύξηση της συναλλακτικής δραστηριότητας του έτους του 2019.

Τα έσοδα από τη διαπραγμάτευση στην αγορά παραγώγων εμφανίζουν αύξηση κατά 4,9% σε σχέση με το 2018. Ενώ η συνολική συναλλακτική δραστηριότητα μειώθηκε κατά 24,8% (2019: 10,6 εκ. συμβόλαια, 2018: 14,1 εκ.) και ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 24,5% (42,8 χιλ. συμβόλαια έναντι 56,7 χιλ. συμβόλαια), το μέσο έσοδο ανά συμβόλαιο αυξήθηκε κατά 40% (€0,199 το 2019 έναντι €0,142 το 2018).

5.9. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('CLEARING')

Τα έσοδα από εκκαθάριση συναλλαγών για το έτος του 2019 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μετοχών	6.479	5.443	0	0
Ομολόγων	25	16	0	0
Παραγώγων	1.476	1.405	0	0
ETFs	4	5	0	0
Μεταθέσεις - Διασπάσεις (Ειδικών οδηγίων Διακανονισμού)	402	327	0	0
Εντολών γνωστοποίησης συναλλαγών	865	718	0	0
Σύνολο	9.251	7.914	0	0

Τα έσοδα από εκκαθάριση μετοχών τα οποία αποτελούνται από αυτά της οργανωμένης αγοράς και της κοινής πλατφόρμας, ανήλθαν στα €6,5 εκ. εμφανίζοντας αύξηση 19% σε σχέση με το αντίστοιχο έτος του 2018, που οφείλεται στην αύξηση των συναλλαγών στη διάρκεια του 2019.

Τα έσοδα από μεταθέσεις – διασπάσεις ανέρχονται σε €403 χιλ. εμφανίζοντας αύξηση 23,2% σε σχέση με το αντίστοιχο έτος του 2018, ενώ οι εντολές γνωστοποίησης συναλλαγών ανήλθαν σε €865 χιλ. εμφανίζοντας αύξηση κατά 20,6%.

Τα έσοδα από την εκκαθάριση στην αγορά παραγώγων εμφανίζουν αύξηση κατά 5% σε σχέση με το 2018. Ενώ η συνολική συναλλακτική δραστηριότητα μειώθηκε κατά 25,1% (2019: 10,6 εκ. συμβόλαια, 2018: 14,1 εκ.) και ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 24,5% (42,8 χιλ. συμβόλαια έναντι 56,7 χιλ. συμβόλαια), το μέσο έσοδο ανά συμβόλαιο αυξήθηκε κατά 40% (€0,199 το 2019 έναντι €0,142 το 2018).

5.10. ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('SETTLEMENT')

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Εξωχρηματιστηριακών μεταβιβάσεων OTC (1)	1.334	1.166	0	0
Εξωχρηματιστηριακών μεταβιβάσεων (2)	3.564	207	0	0
Πακέτα αποκατάστασης	5	5	0	0
Σύνολο	4.903	1.378	0	0

(1) Συναλλαγές μέσω χειριστών.

(2) Μεταβιβάσεις, δημόσιες προτάσεις, δωρεές. Συμπεριλαμβάνεται η δημόσια πρόταση του TITAN που απέφερε έσοδα ύψους €2,6 εκ. και άλλες δημόσιες προτάσεις όπως SAZKA GROUP για ΟΠΑΠ και OCM Health Care για ΙΑΣΩ.

5.11. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνουν τα έσοδα από τριμηνιαίες συνδρομές και από εταιρικές πράξεις όπως αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των εισηγμένων εταιρειών στο Χρηματιστήριο καθώς επίσης και τις τριμηνιαίες συνδρομές των μελών του Χρηματιστηρίου στις αγορές αξιών και παραγώγων. Αναλύονται δε στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Εταιρικές πράξεις εισηγμένων εταιρειών (ΑΜΚ κλπ.) (1)	119	330	119	330
Τριμηνιαίες συνδρομές εισηγμένων εταιρειών (2)	2.015	2.007	2.015	2.007
Συνδρομές μελών (3)	547	519	547	519
Εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής στο ΧΑ (ΙΡΟ) (6)	98	5	98	5
Ομόλογα /τίτλους ελληνικού δημοσίου	4	6	4	6
Συνδρομές συμβούλων εταιρειών ΕΝ.Α	11	11	11	11
Έσοδα από Δείκτες (4)	57	(34)	57	(34)
Λοιπές υπηρεσίες εκδοτριών (5)	200	131	200	131
Σύνολο	3.051	2.975	3.051	2.975

- (1) Τα δικαιώματα που εισπράχθηκαν από εταιρικές πράξεις των εισηγμένων εταιρειών (συμπεριλαμβάνονται οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών και εισαγωγή εταιρικών ομολόγων) ανήλθαν σε €297 χιλ. (€175 χιλ. LAMDA DEVELOPMENT, €32 χιλ. TITAN, €25 χιλ. BRIQPROPERTIES), έναντι €330 χιλ. το 2018 (€208 χιλ. ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ, €35 χιλ. ΑΤΤΙΚΑ BANK, €21 χιλ. ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ). Μέρος των Αυξήσεων Μετοχικού Κεφαλαίου και των Νέων Εισαγωγών το έτος του 2019 έχει καταχωρηθεί στις επόμενες χρήσεις σύμφωνα με το IFRS 15. Βλέπε σημείωση 5.38 συμβατικές υποχρεώσεις καθώς και σημείωση 5.3.16.
- (2) Τα έσοδα από τις συνδρομές εισηγμένων εταιρειών, ανήλθαν στα €2.015 χιλ. για το 2019 έναντι €2.007 χιλ. της αντίστοιχης χρήσης του 2018, παραμένοντας σχεδόν αμετάβλητες.
- (3) Τα έσοδα από συνδρομές μελών στην αγορά αξιών, που σχετίζονται με το ύψος των ετήσιων συναλλαγών τους, ανήλθαν σε €487 χιλ. για το 2019 έναντι €456 χιλ. της αντίστοιχης χρήσης του 2018, αυξημένα κατά 6,8%. Τα έσοδα από συνδρομές των μελών στην αγορά παραγώγων ανήλθαν στα €60 χιλ. για το 2019 έναντι €63 χιλ. το 2018 μειωμένα κατά 4,8%.
- (4) Τα έσοδα από δείκτες εμφανίζουν αρνητικό αποτέλεσμα στο 2018 λόγω επανυπολογισμού χρεώσεων που αφορούσαν προηγούμενες χρήσεις, με αποτέλεσμα να εκδοθούν πιστωτικά σημειώματα το έτος 2018.
- (5) Τα έσοδα από λοιπές υπηρεσίες εκδοτριών είναι αυξημένα κατά 52,7%. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις υπηρεσίες κωδικοποίησης αξιών και Ηλεκτρονικού βιβλίου προσφορών που για το 2019 ανήλθαν σε €108 χιλ., ενώ το αντίστοιχο ποσό για το 2018 ανήλθε σε €80 χιλ.. Στα λοιπά έσοδα συμπεριλαμβάνονται οι υπηρεσίες ψηφιακής πιστοποίησης και οι υπηρεσίες "ΕΡΜΗΣ" προς τις εισηγμένες (€86 χιλ. το 2019 έναντι €40 χιλ. το 2018).
- (6) Εισπράξεις από εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής στο ΧΑ ανήλθαν σε €492 χιλ. και αφορούν την εισαγωγή της Titan Cement International SA στο ΧΑ. Για το έτος του 2018, το αντίστοιχο ποσό ήταν €5 χιλ. και αφορούσε την εισαγωγή της CNL CAPITAL. Βλέπε επίσης σημείωση 5.38 συμβατικές υποχρεώσεις καθώς και σημείωση 5.3.16.

5.12. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟΥ

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έσοδα από Α.Μ.Κ. εκδοτριών, τριμηνιαίες συνδρομές χειριστών καθώς και τα έσοδα από κληρονομίες κλπ. Αναλύονται δε στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Εταιρικές πράξεις Εκδοτριών (Α.Μ.Κ.-ΑΧΙΑ LINE, κλπ.) (1)	782	867	0	0
Ομόλογα - τίτλους ελληνικού δημοσίου	4	82	0	0
Επενδυτών	129	107	0	0
Εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής στο ΧΑ (IPO) (3)	41	19	0	0
Χειριστών (2)	1.501	1.368	0	0
Σύνολο	2.457	2.443	0	0

(1) Τα δικαιώματα που εισπράχθηκαν από εταιρικές πράξεις εκδοτριών (συμπεριλαμβάνονται οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών) στο έτος του 2019 ανήλθαν σε €670 χιλ. (€180 χιλ. LAMDA DEVELOPMENT, €180 χιλ. ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK, €70 χιλ. ΟΠΑΠ, €45 χιλ. BRIQ PROPERTIES), έναντι €419 χιλ. (73 χιλ. ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ, €65 χιλ. ΑΤΤΙΚΑ BANK, €41 χιλ. ΑΤΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, €40 χιλ. ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ κλπ.), ήτοι αυξημένα κατά 59,9% καθώς και εισαγωγή εταιρικών ομολόγων €30 χιλ. το 2019 (€10 χιλ. ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ, €10 χιλ. ΑΤΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, €10 χιλ. ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ), έναντι €26 χιλ. το 2018 (€10 χιλ. CORAL, €10 χιλ. ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, €6 χιλ. Β&F). Μέρος των Αυξήσεων Μετοχικού Κεφαλαίου και των Νέων Εισαγωγών το έτος του 2019 έχει καταχωρηθεί στις επόμενες χρήσεις σύμφωνα με το IFRS 15. Βλέπε σημείωση 5.38 συμβατικές υποχρεώσεις καθώς και σημείωση 5.3.16.

Τα έσοδα από ηλεκτρονική ενημέρωση εισηγμένων εταιρειών ανήλθαν σε €223 χιλ. το έτος του 2019 έναντι €204 χιλ. το περσινό διάστημα. Τα έσοδα από γνωστοποίηση δικαιούχων χρηματικής καταβολής ανήλθαν σε €97 χιλ. έναντι €98 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Επίσης στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται έσοδα από Ηλεκτρονικό βιβλίο προσφορών €144 χιλ. για το έτος του 2019, έναντι €72 χιλ. το 2018.

- (2) Στα έσοδα χειριστών περιλαμβάνονται έσοδα από μηνιαίες συνδρομές ποσού €1.156 χιλ. έναντι €1.028 χιλ. της αντίστοιχης χρήσης του 2018, που υπολογίζονται με βάση την αξία του Χαρτοφυλακίου των χειριστών, έσοδα από αριθμό εξουσιοδότησης χρήσης ποσού €146 χιλ. έναντι €135 χιλ., έσοδα από άνοιγμα μερίδας επενδυτή €72 χιλ. έναντι €66 χιλ. της αντίστοιχης χρήσης του 2018 και λοιπά έσοδα χειριστών.
- (3) Οι εισπράξεις από εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής στο ΧΑ ανήλθαν σε €122 χιλ. και αφορούν την εισαγωγή της Titan Cement International SA στο ΧΑ. Για το έτος του 2018, το αντίστοιχο ποσό ήταν €19 χιλ. και αφορούσε την εισαγωγή της CNL CAPITAL. Βλέπε επίσης σημείωση 5.38 συμβατικές υποχρεώσεις καθώς και σημείωση 5.3.16.

5.13. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής αναλύονται στο παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Συνδρομές εκκαθαριστικών μελών παραγωγών	130	126	0	0
Σύνολο	130	126	0	0

5.14. ΔΙΑΧΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (MARKET DATA)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα έσοδα αναμετάδοσης της χρηματιστηριακής πληροφορίας της αγοράς Χρηματιστηρίου Αθηνών, της αγοράς ΧΑΚ καθώς και έσοδα από την πώληση στατιστικών στοιχείων. Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Έσοδα από Market Data	2.516	2.849	2.739	3.072
Έσοδα από πωλήσεις εντύπων	40	42	41	43
Σύνολο	2.556	2.891	2.780	3.115

Βλέπε σημ.5.33 λοιπές απαιτήσεις για τη συμβατική απαίτηση που έχει αναγνωρίσει.

5.15. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Άδειες χρήσης τερματικών ΣΑΤ (1)	152	161	116	120
Υπηρεσίες σε μέλη (2)	343	307	343	307
Σύνολο	495	468	459	427

- (1) Τα έσοδα από άδειες χρήσης τερματικών ΣΑΤ ανήλθαν στα €152 χιλ. εμφανίζοντας μείωση 5,6% σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα.
- (2) Τα έσοδα από υπηρεσίες στα Μέλη εμφανίζουν αύξηση 11,7% και συμπεριλαμβάνουν έσοδα υπηρεσιών ARM-APA €232 χιλ. έναντι €223 χιλ. το 2018, έσοδα από χρήση FIX PROTOCOL €64 χιλ. έναντι €40 χιλ. το 2018, καθώς και έσοδα από χρήση πρόσθετων τερματικών ύψους €42 χιλ. (έναντι €41 χιλ. το 2018).

5.16. ΕΣΟΔΑ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Τα έσοδα των επανατιμολογούμενων δαπανών αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Δίκτυο Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Δ.Χ.Σ)	467	478	467	479
Υπηρεσίες γενικής συνέλευσης σε εισηγμένες (SODALI)	70	64	70	64
Έσοδα από χορηγίες-Roadshows N.Y.-London-WFE	202	366	202	366
Έσοδα ταξιδίων	2	4	2	4
Έσοδα από ηλεκτρικό ρεύμα colocation	215	202	0	77
Σύνολο	956	1.114	741	990

Τα έσοδα από ΔΧΣ ύψους €467 χιλ. αφορούν επανατιμολόγηση των δαπανών του Ομίλου για τη χρήση του Δικτύου Χρηματιστηριακών Συναλλαγών στα Μέλη. Οι αντίστοιχες δαπάνες εμφανίζονται στις επανατιμολογούμενες δαπάνες (βλ. σημ. 5.27).

Τα έσοδα από χορηγίες στο 2019 αφορούν τα Roadshows που έγιναν στη Νέα Υόρκη και στο Λονδίνο.

5.17. ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Colocation, ΧΝΕΤ, LEI)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα έσοδα υποστήριξης άλλων αγορών καθώς και υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος που δεν συνδέονται άμεσα με τις κύριες δραστηριότητές του (core business) όπως colocation, υπηρεσίες που αναφέρονται στην παραχώρηση της χρήσης των εγκαταστάσεων και συστημάτων του Ομίλου, καθώς και παροχή υπηρεσιών λογισμικού σε τρίτους. Τα έσοδα αυτά αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Έσοδα από X-NET/InBroker (βλέπε πίνακα παρακάτω)	666	570	67	40
Υποστήριξη άλλων αγορών (ΧΑΚ)	448	354	342	222
Υπηρεσίες Colocation (1)	876	750	876	722
Market Suite	125	138	17	21
Υπηρεσίες σε Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (3)	171	118	171	118
Υπηρεσίες πλατφόρμας δημοπρασιών - ΔΕΣΦΑ	60	50	0	0
UNAVISTA LEI - EMIR TR (2)	277	356	0	0
Σύνολο	2.623	2.336	1.473	1.123

1. Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες co-location σε άλλες εταιρείες οι οποίες το έτος του 2019 διαμορφώθηκαν σε €876 χιλ. έναντι €750 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.
2. Κατά την αναφορά των συναλλαγών τα υπόχρεα μέρη αναγνωρίζονται με βάση τον κωδικό Legal Entity Identifier (LEI), ένα μοναδικό κωδικό για κάθε νομική οντότητα που εκδίδεται σύμφωνα με το πρότυπο ISO17442 και εποπτεύονται από την εποπτική αρχή Regulatory Oversight Committee for the Global Entity Identifier System (LEIROC) που έχει οριστεί από το Financial Stability Board. Στο 2019 εμφανίζουν μείωση κατά 22,2% έναντι του περσινού αντίστοιχου διαστήματος.
3. Οι υπηρεσίες σε Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανήλθαν σε €171 χιλ. για το έτος του 2019 έναντι €118 χιλ. το 2018 και αφορούν υλοποίηση λογισμικού TRS και υλοποίηση λογισμικού υποστήριξης εποπτικού έργου.

Inbroker/InBrokerPlus

Στο ATHEX ανήκει το σύστημα InBrokerPlus®, το οποίο διατίθεται εμπορικά στα Μέλη του ATHEX ως μία ολοκληρωμένη υπηρεσία παρακολούθησης χρηματιστηριακών τιμών σε πραγματικό χρόνο και όδευσης/διαχείρισης εντολών τελικών χρηστών (OMS), για τις υποστηριζόμενες Χρηματιστηριακές Αγορές (ATHEX, ΧΑΚ και άλλες Ξένες Αγορές) στο πλαίσιο λειτουργίας του Δικτύου ΧΝΕΤ από τον Όμιλο.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Έσοδα από X-NET	214	112	64	37
Έσοδα από Inbroker	452	458	3	3
Σύνολο	666	570	67	40

Για τις αντίστοιχες δαπάνες βλέπε σημ. 5.28.

5.18. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η ανάλυση των εσόδων αυτής της κατηγορίας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Εκπαίδευση (1)	294	137	293	135
Ενοίκια (2)	355	324	197	197
Παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε εταιρείες (3)	748	144	638	344
Καταπτώσεις εγγυήσεων - Ποινικών ρητρών	5	0	5	0
Έσοδα από αποστολή εντολών Swift	8	8	0	0
Λοιπά (4)	264	29	240	32
Σύνολο	1.674	642	1.373	708

1. Έσοδα από σεμινάρια και πιστοποιήσεις καθώς και εκπαιδευτικά προγράμματα ROOTS.
2. Τα έσοδα ενοικίων του Ομίλου αφορούν τη μίσθωση του καταστήματος της Θεσσαλονίκης, του κτιρίου της Μάγιερ, του δ' ορόφου και μέρος του πρώτου ορόφου του κτιρίου της Λ. Αθηνών.
3. Το ποσό των €748 χιλ. αφορά υποστηρικτικές υπηρεσίες των Εταιρειών του Ομίλου σε ENEX και ENEXCLEAR.
4. Στα λοιπά έσοδα της κατηγορίας αυτής για το 2019 συμπεριλαμβάνεται επιχορήγηση ύψους €285 χιλ. για το eIB Project: 2018-EU-IA-0044 signed Agreement που αφορά έσοδο Υπηρεσίας Συμβούλου σε θέματα Ψηφιακών Υπογραφών στο πλαίσιο του κανονισμού eIDAS και INEA (LEPS) καταχώρηση πιστωτικού ποσού στην MORGAN STANLEY €75 χιλ., έσοδο από UNISYSTEMS €10 χιλ. κλπ..

5.19. ΠΟΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Στα λειτουργικά αποτελέσματα του 2019 περιλαμβάνεται ο πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο οποίος για το Όμιλο ανήλθε στα €1.216 χιλ. έναντι €1.019 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, αφού εισπράττεται για λογαριασμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στην οποία και αποδίδεται εντός δύο μηνών από τη λήξη κάθε εξαμήνου. Η μείωση προήλθε από την αντίστοιχη μείωση των εσόδων του Ομίλου από την διαπραγμάτευση, εκκαθάριση και διακανονισμό των συναλλαγών στις μετοχές και στα παράγωγα, επί των οποίων υπολογίζεται.

Για την Εταιρεία ο πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, για το έτος του 2019 ανήλθε στα €449 χιλ. έναντι €369 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

5.20. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η εξέλιξη του αριθμού των εργαζομένων στον Όμιλο και στην Εταιρεία, καθώς και η ανάλυση των δαπανών προσωπικού εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα: Σημειώνεται ότι έχει μετακινηθεί προσωπικό εντός των Εταιρειών του Ομίλου προκειμένου να ανταποκρίνονται οι Εταιρείες στην παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Ε.Ε. και τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μισθωτοί	218	227	112	113
Σύνολο Προσωπικού	218	227	112	113

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αποδοχές προσωπικού	6.896	6.613	3.801	3.647
Βonus προσωπικού	555	18	97	4
Εργοδοτικές εισφορές	1.713	1.647	935	891
Αποζημιώσεις λόγω αποχώρησης προσωπικού	182	544	30	199
Καθαρή μεταβολή στην πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού (αναλογιστική μελέτη)	(21)	(38)	12	(19)
Λοιπές παροχές (ασφάλιστρα κλπ.)	1.108	1.076	670	606
Σύνολο	10.433	9.860	5.545	5.328

5.21. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ

Στις αμοιβές και έξοδα τρίτων περιλαμβάνονται οι αμοιβές των μελών των Δ.Σ όλων των Εταιρειών του Ομίλου.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αμοιβές μελών Δ.Σ.	78	27	47	21
Αμοιβές και έξοδα δικηγόρων	72	72	72	72
Αμοιβές ελεγκτών (1)	82	75	32	30
Αμοιβές συμβούλων (2)	390	274	274	102
Αμοιβές FTSE (ΧΑ)	99	102	99	102
Αμοιβές επιτροπών-Λοιπές αμοιβές (3)	101	59	51	31
Αμοιβές συμβούλων εκπαίδευσης	59	24	42	24
Σύνολο	881	633	617	382

- (1) Αφορά τις αμοιβές του τακτικού ελέγχου των νόμιμων ελεγκτών του Ομίλου και της έκθεσης φορολογικής συμμόρφωσης.
- (2) Στις αμοιβές συμβούλων συμπεριλαμβάνονται αμοιβές για αναλογιστική μελέτη, φορολογικές και νομικές υπηρεσίες, ΕΤΕΚ €75 χιλ. Risk Dynamics €65 χιλ. Deloitte €120 χιλ. λογισμικά που εξοδοποιήθηκαν ανάπτυξης εφαρμογών, Risk Dynamics, αξιολόγησης μελών ΔΣ, εκτίμηση ακινήτων.
- (3) Αφορά αμοιβές δικηγόρων €72 χιλ. και αμοιβές χειριστών Σ.Α.Τ. €29 χιλ..

Σημειώνεται ότι οι νόμιμοι ελεγκτές του Ομίλου έλαβαν συνολικά €75 χιλ. το 2019 σε αμοιβές σχετιζόμενες με τον τακτικό έλεγχο και το φορολογικό πιστοποιητικό. Για την Εταιρεία, η συνολική αμοιβή των νόμιμων ελεγκτών ανήλθε σε €30 χιλ. σε αμοιβές σχετιζόμενες με τον τακτικό έλεγχο και το φορολογικό πιστοποιητικό.

Δεν υπάρχουν άλλες αμοιβές πέραν των ανωτέρω που καταβλήθηκαν στη χρήση του 2019 στους νόμιμους ελεγκτές του Ομίλου και της Εταιρείας.

5.22. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Σταθερή - Κινητή τηλεφωνία-Internet	174	134	83	32
Μισθωμένα κυκλώματα - ΔΧΣ	85	96	22	30
ΔΕΗ	497	457	16	12
ΕΥΔΑΠ	5	5	0	0
Σύνολο	761	692	121	74

5.23. ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Ο λογαριασμός συντηρήσεις/μηχανογραφική υποστήριξη περιλαμβάνει τη συντήρηση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού του Ομίλου, καθώς και τη μηχανογραφική υποστήριξη των συστημάτων πληροφορικής (τεχνική υποστήριξη συστήματος συναλλαγών, βάσεων δεδομένων, Σ.Α.Τ. κλπ.) και αποτελούν συμβατικές δεσμεύσεις.

5.24. ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ

Ο μη εκπιπτόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας και οι λοιποί φόροι (φόροι ακινήτων) που επιβαρύνουν το κόστος εργασιών ανήλθαν σε €1.336 χιλ. έναντι €1.154 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα λόγω κυρίως του ΦΠΑ της συντήρησης σημαντικής αξίας πάγιου εξοπλισμού (δικτυακός εξοπλισμός και storage) που αποκτήθηκε πρόσφατα. Για την Εταιρεία οι λοιποί φόροι ανήλθαν σε €667 χιλ. έναντι €597 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

5.25. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έξοδα όπως: φυλάξεις και καθαρισμός εγκαταστάσεων, επισκευές και συντηρήσεις κτηρίων και εξοπλισμού.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υπηρεσίες καθαρισμού και φύλαξης	408	353	113	100
Επισκευές & συντηρήσεις κτιρίων-λοιπού εξοπλισμού	195	102	15	10
Καύσιμα και λοιπά υλικά γεννήτριας	16	18	0	0
Κοινόχρηστα	8	18	0	0
Σύνολο	627	491	128	110

Οι υπηρεσίες καθαρισμού και φυλάξεων εμφανίζουν αύξηση λόγω της αύξησης του κατώτατου μισθού των εργαζομένων των συνεργείων κατά 11% καθώς και της αύξησης του αριθμού των έκτακτων φυλάξεων κατά τη διάρκεια του 2019 λόγω των αυξημένων εκδηλώσεων στους χώρους του κτηρίου της Λ. Αθηνών.

5.26. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα του Ομίλου το έτος του 2019 εμφανίζουν μείωση 7,7% έναντι του αντίστοιχου περσινού διαστήματος και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
ΤτΕ - χρηματικός διακανονισμός	54	50	0	0
Έντυπα και γραφική ύλη	10	10	9	8
Υλικά άμεσης ανάληψης	33	39	31	38
Έξοδα ταξιδίων	155	157	125	105
Ταχυδρομικά	7	15	4	10
Έξοδα μεταφορών	65	58	50	43
Έξοδα δημοσιεύσεων	6	9	0	0
Αποθήκευτρα	13	13	9	9
Υπηρεσίες υποστηρικτικής λειτουργίας	0	0	119	119
Μισθώματα αυτοκινήτων	4	20	4	20
Υπηρεσίες φιλοξενίας -DR	99	61	51	178
Λοιπά έξοδα	100	285	37	(102)
Ασφάλιστρα Η/Υ	17	16	17	16
Ασφάλιστρα μεταφορικών μέσων	3	4	3	4
Ασφάλιστρα πυρός κτηρίων	22	24	3	3
Ασφάλιστρα αστ ευθύνης μελών ΔΣ (D&O, DFL&PI)	351	348	351	348
Συνδρομές σε επαγγελματικές οργανώσεις και εισφορές	324	301	288	266
Συνδρομή Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	13	14	13	14
Έξοδα προβολής, υποδοχής και φιλοξενίας	227	213	188	198
Έξοδα εκδηλώσεων	237	248	228	222
Σύνολο	1.740	1.885	1.530	1.499

5.27. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ

Τα έξοδα της κατηγορίας αυτής για το έτος του 2019 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μισθωμένα κυκλώματα (ΔΧΣ)	309	357	295	349
Δαπάνες Sodali (Γενικές συνελεύσεις)	49	30	49	30
ΦΠΑ Επανατιμολογούμενων Δαπανών	74	70	60	60
Έξοδα προβολής, υποδοχής και φιλοξενίας-Roadshows N.Y.-London	259	303	254	298
Κατανάλωση Ηλεκτρικού Ρεύματος Colocation	216	191	0	0
Λοιπά	52	11	53	11
Σύνολο	959	962	711	748

Τα αντίστοιχα έσοδα εμφανίζονται στη σημ. 5.16.

5.28. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι δαπάνες της συγκεκριμένης κατηγορίας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Δαπάνες από νέες δραστηριότητες (3)	144	83	135	82
Δαπάνες X-NET (1)	246	542	23	60
Δαπάνες Υπηρεσιών Πληροφορικής προς τρίτους (2)	321	417	44	57
ΦΠΑ δαπανών παρεπόμενων υπηρεσιών	71	80	10	0
Σύνολο	782	1.122	212	199

1. Τα έξοδα του InBroker Plus για το Xnet, (τα αντίστοιχα έσοδα περιγράφονται στη σημ. 5.17) αφορούν market data που αγοράζονται από τα ξένα χρηματιστήρια προκειμένου να γίνει ελκυστικότερο το προϊόν σε ευρύτερο φάσμα πελατών και vendors. Συγκεκριμένα αγοράζονται data feed από τα χρηματιστήρια του Λονδίνου, Euronext, Deutsche Börse και άλλα, στοχεύοντας στη διεύρυνση του επενδυτικού ορίζοντα των επενδυτών. Στη διάρκεια του 2019 έχει επιτευχθεί σημαντική μείωση των αμοιβών που καταβάλλονται στα ξένα χρηματιστήρια.

Οι δαπάνες ΧΝΕΤ αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Έξοδα που αφορούν σε αλλοδαπές αξίες	101	92	13	54
Έξοδα data feed για Inbroker Plus	145	450	10	6
Σύνολο	246	542	23	60

2. Οι δαπάνες υπηρεσιών πληροφορικής ανήλθαν στα €321 χιλ. έναντι €417 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα και περιλαμβάνουν κυρίως τις δαπάνες της υπηρεσίας LEI-EMIR TR €278 χιλ., (έναντι €361 χιλ. το 2018), δαπάνες ORACLE €19 χιλ. (έναντι €46 χιλ. το 2018) και δαπάνες EK €4 χιλ. (έναντι €10 χιλ. το 2018) (τα αντίστοιχα έσοδα UNAVISTA LEI εμφανίζονται στο 5.17).
3. Συμπεριλαμβάνει τιμολόγια νομικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών για τη συμμετοχή στο Χρηματιστήριο του Κουβέιτ ύψους €80 χιλ. καθώς και μελέτη για τα ναυτιλιακά παράγωγα προϊόντα ύψους €39 χιλ. και €10 χιλ. για αμοιβή CERTIFICATE MANAGER SDK.

5.29. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πολιτική του Ομίλου είναι η επανεκτίμηση της εμπορικής αξίας των ακινήτων κάθε τρία χρόνια εκτός αν υπάρχουν ενδείξεις νωρίτερα από το διάστημα αυτό. Η προηγούμενη εκτίμηση των ακινήτων έγινε αρχές Μαρτίου 2016, με αξία αναφοράς την 31.12.2015. Έτσι συνεπής με την πολιτική του ο Όμιλος ανέθεσε τη μελέτη προσδιορισμού της εμπορικής αξίας των ακινήτων του, σύμφωνα με τα IFRS, σε ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές. Η μελέτη ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε τέλη Φεβρουαρίου 2019, ενώ ο Όμιλος προσάρμοσε την αξία των ακινήτων της 31.12.2018 σύμφωνα με το αποτέλεσμα της μελέτης, προκειμένου να εμφανίσει στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31.12.2018 την εύλογη αξία (fair value) των

ακινήτων. Για το 2019 δεν υπήρχαν ενδείξεις απομείωσης και για τον λόγο αυτό δε χρειάστηκε επανεκτίμηση της αξίας των ακινήτων.

Τα ενσώματα και τα ασώματα πάγια του Ομίλου κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018 αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ ATHEX	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ						Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λοιπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31.12.2017	4.500	26.879	127	168	7.922	10.502	50.098
Προσθήκες χρήσης 2018	0	49	0	0	1.026	2.177	3.252
Μειώσεις χρήσης 2018	0	0	0	0	0	0	0
Αξία κτήσεως και αποτίμησης κατά την 31.12.2018	4.500	26.928	127	168	8.948	12.679	53.350
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2017	0	10.959	127	161	6.884	4.418	22.549
Αποσβέσεις χρήσης 2018	0	1.079	0	0	509	1.712	3.300
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2018	0	0	0	0	0	0	0
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2018	0	12.038	127	161	7.393	6.130	25.849
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31.12.2017	4.500	14.841	0	7	1.038	6.084	27.549
κατά την 31.12.2018	4.500	14.890	0	7	1.555	6.549	27.501
Αναπροσαρμογή αξίας λόγω εκτίμησης ανεξάρτητου εκτιμητή		2.599					2.599
Αναπόσβεστη αξία μετά την αναπροσαρμογή αξίας κατά την 31.12.2018	4.500	17.489	0	7	1.555	6.549	30.100

ΟΜΙΛΟΣ ATHEX	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ						Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λοιπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31.12.2018	4.500	29.527	127	168	8.948	12.679	55.949
Προσθήκες χρήσης 2019	0	0	0		1.325	1.803	3.128
Μειώσεις χρήσης 2019	0	0	0	(2)	0	0	(2)
Αξία κτήσεως και αποτίμησης κατά την 31.12.2019	4.500	29.527	127	166	10.273	14.482	59.075
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2018	0	12.038	127	161	7.393	6.130	25.849
Αποσβέσεις χρήσης 2019	0	1.331	0	3	622	1.903	3.859
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2019	0	0	0	(2)	0	0	(2)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2019	0	13.369	127	162	8.015	8.033	29.706
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31.12.2018	4.500	17.489	0	7	1.555	6.549	30.100
κατά την 31.12.2019	4.500	16.158	0	4	2.258	6.449	29.369

Τα ενσώματα και τα ασώματα πάγια της Εταιρείας κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018 αναλύονται ως εξής:

ΑΤΗΕΧ	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ						Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λοιπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	
Αξία κτήσης και αποτίμησης κατά την 31.12.2017	0	15	103	159	5.918	7.616	13.811
Προσθήκες χρήσης 2018	0	0	0	0	499	1.275	1.774
Μειώσεις χρήσης 2018	0	0	0	0	0	0	0
Αξία κτήσης και αποτίμησης κατά την 31.12.2018	0	15	103	159	6.417	8.891	15.585
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2017	0	1	103	155	5.152	3.541	8.952
Αποσβέσεις χρήσης 2018	0	0	0	0	352	1.176	1.528
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2018	0	0	0	0	0	0	0
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2018	0	1	103	155	5.504	4.717	10.480
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31.12.2017	0	14	0	4	766	4.075	4.859
κατά την 31.12.2018	0	14	0	4	913	4.174	5.105

ΑΤΗΕΧ	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ						Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λοιπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	
Αξία κτήσεως και αποτίμησης κατά την 31.12.2018	0	15	103	159	6.415	8.892	15.584
Προσθήκες χρήσης 2019	0	0	0		775	871	1.646
Μειώσεις χρήσης 2019	0	0	0	(2)	0	0	(2)
Αξία κτήσης και αποτίμησης κατά την 31.12.2019	0	15	103	157	7.190	9.763	17.228
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2018	0	1	103	155	5.502	4.718	10.479
Αποσβέσεις χρήσης 2019	0	0	0	1	381	1.293	1.675
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2019	0	0	0	0	0	0	0
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2019	0	1	103	156	5.883	6.011	12.154
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31.12.2018	0	14	0	4	913	4.174	5.105
κατά την 31.12.2019	0	14	0	1	1.307	3.752	5.074

Στα ποσά των ασώματων παγίων συμπεριλαμβάνονται ποσά €351 χιλ. για τον Όμιλο και €120 χιλ. για την Εταιρεία που αφορούν κεφαλαιοποίηση δαπανών (δημιουργία CAPEX) για την ανάπτυξη συστημάτων του Ομίλου για το έτος του 2019. Από 1.1.2018 μεταβλήθηκαν οι συντελεστές απόσβεσης δαπανών για τις δαπάνες ανάπτυξης που κεφαλαιοποιήθηκαν μέσα στο 2017. Από εδώ και πέρα οι κεφαλαιοποιημένες δαπάνες ανάπτυξης θα αποσβένονται σε 5 χρόνια. Για τις δαπάνες προ 1.1.2017 παραμένει η απόσβεση σε 10ετή περίοδο.

Πέρα από την επίπτωση του IFRS 16 (σημ. 5.29), οι αποσβέσεις εμφανίζονται αυξημένες στο έτος του 2019 λόγω της έναρξης απόσβεσης του capex σε 5 χρόνια (αντί των 10 ετών προηγούμενης) καθώς και της απόκτησης σημαντικής αξίας πάγιου εξοπλισμού (δικτύου χρηματοοικονομικών συναλλαγών, storage κλπ).

Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια και για τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Κατά την 31.12.2019 δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των παγίων στοιχείων των Εταιρειών του Ομίλου.

5.30. ΠΡΟΤΥΠΟ IFRS 16-ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Επίδραση την 1.1.2019

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, ο Όμιλος εφάρμοσε ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις στις οποίες είναι μισθωτής. Οι μισθώσεις του Ομίλου αφορούν αυτοκίνητα ενώ της Εταιρείας αφορούν αυτοκίνητα και ενοικίαση κτιρίων από θυγατρική εταιρεία.

Ο Όμιλος αναγνώρισε δικαιώματα χρήσης παγίων και υποχρεώσεις για τις μισθώσεις αυτές που προηγουμένως ταξινομούσαν ως λειτουργικές εκτός από τις μισθώσεις χαμηλής αξίας.

Ο Όμιλος χρησιμοποίησε την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Βάσει αυτής της προσέγγισης, η υποχρέωση μίσθωσης αναγνωρίστηκε ως η παρούσα αξία υπολειπόμενων πληρωμών, προεξοφλημένης με το κόστος επιπρόσθετου δανεισμού κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίστηκε σε ποσό ίσο με την αντίστοιχη υποχρέωση.

Ο Όμιλος εφάρμοσε τις πρακτικές διευκόλυνσης όπως παρακάτω:

- Χρησιμοποίησε ένα ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο για τις μισθώσεις με παρόμοια χαρακτηριστικά
- Εξαιρέσε τις μισθώσεις με εναπομείνουσα διάρκεια 12 μήνες ή λιγότερο
- Εξαιρέσε τα αρχικά άμεσα κόστη των συμβάσεων

Το μέσο διαφορικό επιτόκιο δανεισμού που χρησιμοποιήθηκε ήταν 4%.

Η Εταιρεία χρειάστηκε να ασκήσει εκτίμηση σχετικά με τη διάρκεια της μίσθωσης του ακινήτου από θυγατρική της λαμβάνοντας υπόψιν όλα τα σημαντικά οικονομικά κίνητρα που έχει για να παραμείνει στη σύμβαση μετά την αρχική περίοδο. Παράγοντες που λήφθησαν υπόψιν ήταν η στρατηγική σημασία του ακινήτου και κυρίως το ύψος των επενδύσεων που θα χρειαζόταν να γίνουν για να βρεθεί ένα αντίστοιχο κτίριο που να πληροί τις προϋποθέσεις ασφαλείας που απαιτεί η λειτουργία του Ομίλου.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Το νέο πρότυπο διατήρησε στο μεγαλύτερο μέρος τους τις απαιτήσεις για τους εκμισθωτές όπως ίσχυαν με βάση το ΔΛΠ 17. Ως εκ τούτου το πρότυπο δεν είχε επίδραση στις συμβάσεις στις οποίες ο Όμιλος είναι εκμισθωτής.

Νέα λογιστική πολιτική για μισθωτές

Παρακάτω παρατίθενται οι νέες λογιστικές πολιτικές της Εταιρείας κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, που ισχύουν από την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής:

Δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία αναγνωρίζει δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων στην έναρξη της μίσθωσης (την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προ χρήση). Τα δικαιώματα χρήσης παγίων επιμετρούνται στο κόστος τους, μειωμένο κατά τη συσσωρευμένη απόσβεση και την απομείωση της αξίας τους προσαρμοσμένο κατά την επιμέτρηση των αντίστοιχων υποχρεώσεων μισθώσεων.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης περιουσιακού στοιχείου αποτελείται από το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης, τυχόν μισθώματα τα οποία καταβλήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου ή προγενέστερα, τυχόν αρχικές άμεσες δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνθηκε ο μισθωτής

και το κόστος με το οποίο θα επιβαρυνθεί ο μισθωτής προκειμένου να αποσυναρμολογήσει και να απομακρύνει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο στην λήξη της μίσθωσης, εφόσον υπάρχει τέτοια υποχρέωση.

Τα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο στο νωρίτερο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου και της διάρκειας μίσθωσης. Όταν στον υπολογισμό της παρούσας αξίας έχει θεωρηθεί ότι θα εξασκηθεί τυχόν δικαίωμα εξαγοράς του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου, τότε το δικαίωμα χρήσης αποσβένεται στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του στοιχείου αυτού.

Τα δικαιώματα χρήσης παγίων υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

Υποχρεώσεις μισθώσεων

Κατά την έναρξη της μίσθωσης η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις μισθώσεων ίσες με την παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά τη συνολική διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης. Τα μισθώματα περιλαμβάνουν:

- τα σταθερά μισθώματα (συμπεριλαμβανομένων των ουσιαστικά σταθερών πληρωμών)
- τα κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο
- τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν από τον όμιλο βάσει εγγυημένων υπολειμματικών αξιών
- η τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς, εάν είναι μάλλον βέβαιο ότι ο Όμιλος θα ασκήσει αυτό το δικαίωμα, και
- την καταβολή ποινής για καταγγελία της μίσθωσης, εάν η διάρκεια της μίσθωσης αποτυπώνει την άσκηση δικαιώματος του Ομίλου για καταγγελία της μίσθωσης.

Για να υπολογίσει την παρούσα αξία των πληρωμών, η Εταιρεία χρησιμοποιεί το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing rate) κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, εάν το πραγματικό επιτόκιο δεν προσδιορίζεται ευθέως από τη σύμβαση μίσθωσης. Μεταγενέστερα της έναρξης της μίσθωσης το ποσό των υποχρεώσεων μισθώσεων προσαυξάνεται με έξοδα τόκων και μειώνεται με τις πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιούνται.

Για τον Όμιλο το έτος του 2019 καταχωρήθηκαν ως χρηματοοικονομικά έξοδα μισθώσεων το ποσό των €0,5 χιλ. και ως αποσβέσεις το ποσό των €10 χιλ., ενώ για την Εταιρεία ως χρηματοοικονομικά έξοδα μισθώσεων το ποσό των €30,5 χιλ. και ως αποσβέσεις δικαιώματος χρήσης παγίων το ποσό των €67 χιλ..

Δικαιώματα χρήσης παγίων ΟΜΙΛΟΥ	31.12.2019	01.01.2019
Μεταφορικά μέσα	90.322,12	47.616,74
	90.322,12	47.616,74
Υποχρεώσεις Μισθώσεων		
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση Μισθώσεων	55.021,87	29.138,47
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση Μισθώσεων	30.011,09	9.331,36
	85.032,96	38.469,83

Ποσά που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Αποσβέσεις Δικαιωμάτων χρήσης	2019	2018
Μεταφορικά μέσα	21.337,15	0
	21.337,15	0
Τόκος έξοδο	21.337,15	

Δικαιώματα χρήσης παγίων ΕΧΑΕ	31.12.2019	01.01.2019
Ακίνητα	1.390.867	1.505.973
Μεταφορικά μέσα	90.322	47.617
	1.481.189	1.553.590
Υποχρεώσεις Μισθώσεων		
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση Μισθώσεων	1.378.519	1.445.695
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση Μισθώσεων	123.071	107.895
	1.501.589	1.553.590

Αποσβέσεις Δικαιωμάτων χρήσης	2019	2018
Ακίνητα	115.106	0
Μεταφορικά μέσα	21.337	0
	136.443	0
Τόκος έξοδο	60.044	

Να σημειώσουμε ότι τα έξοδα για μισθώματα περιουσιακών στοιχείων με διάρκεια μικρότερη του έτους που επιβάρυναν τα αποτελέσματα χρήσης ανήλθαν σε €4.180.

Οι συνολικές πληρωμές των μισθωμάτων κατά την διάρκεια της χρήσης για την Εταιρεία ανήλθαν σε €176.086.

5.31. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Κτίριο (Αχαρνών και Μάγερ)

Η τελευταία εκτίμηση ακινήτου είχε γίνει από ανεξάρτητο εκτιμητή για την χρήση που έληξε την 31.12.2018. Για το 2019 δεν κρίθηκε απαραίτητο να γίνει επανεκτίμηση της αξίας του ακινήτου δεδομένου ότι δεν υπήρχαν σημαντικές ενδείξεις απομείωσης.

Η αναπόσβεστη αξία των Επενδύσεων σε ακίνητα για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΜΙΛΟΣ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΑΚΙΝΗΤΟ			Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Επιπλα και λοιπος εξοπλισμός	
Αξία κτήσης κατά την 31.12.2017	1.000	5.110	88	6.198
Προσθήκες χρήσης 2018	0	0	0	0
Μειώσεις χρήσης 2018	0	0	0	0
Αξία κτήσης κατά την 31.12.2018	1.000	5.110	88	6.198
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2017	0	3.319	88	3.407
Αποσβέσεις χρήσης 2018	0	204	0	204
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2018	0	3.523	88	3.611
Αναπόσβεστη αξία				
κατά την 31.12.2017	1.000	2.200	0	2.791
κατά την 31.12.2018	1.000	1.587	0	2.587
Απομείωση αξίας ακινήτου	(300)			(300)
Αναπόσβεστη αξία μετά την αναπροσαρμογή αξίας κατά την 31.12.2018	700	1.587	0	2.287

ΟΜΙΛΟΣ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΑΚΙΝΗΤΟ			Σύνολο
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Επιπλα και λουπος εξοπλισμός	
Αξία κτήσης κατά την 31.12.2018	700	5.110	88	5.898
Προσθήκες χρήσης 2019	0	0	0	0
Μειώσεις χρήσης 2019	0	0	0	0
Αξία κτήσης κατά την 31.12.2019	700	5.110	88	5.898
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2018	0	3.523	88	3.611
Αποσβέσεις χρήσης 2019	0	205	0	205
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2019	0	0	0	0
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2019	0	3.728	88	3.816
Αναπόσβεστη αξία				
κατά την 31.12.2018	700	1.587	0	2.287
κατά την 31.12.2019	700	1.382	0	2.082

5.32. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Συμμετοχή σε Α.Ν.Ν.Α.	1	1	1	1
Συμμετοχή σε θυγατρικές	0	0	57.880	57.880
Συμμετοχή σε συγγενείς εταιρείες (1)	1.158	1.050	1.158	1.050
Αποθεματικό διαχειριστικής επιτροπής	11	11	0	0
Απαίτηση από θυγατρικές λόγω stock options	0	0	227	227
Εγγυήσεις μισθώσεων	58	56	12	10
Σύνολο	1.228	1.118	59.278	59.168

1. Το ποσό συμμετοχής της Εταιρείας στην ΕΧΕ στις 31.12.2019 διαμορφώθηκε σε €1.050.000 (σημ. 5.46) το οποίο προσαυξήθηκε κατά €108 χιλ. από τη συμμετοχή στα κέρδη της χρήσης.

Η ανάλυση των συμμετοχών της μητρικής Εταιρείας σε θυγατρικές Εταιρείες του Ομίλου την 31.12.2019 εμφανίζεται παρακάτω:

	% άμεσης συμμετοχής	Αριθμός μετοχών επί του συνόλου	Κόστος 31.12.2019	Κόστος 31.12.2018
ATHEXCSD (πρώην ΧΚΘ)	100	802.600 / 802.600	32.380	32.380
ATHEXClear	100	8.500.000 / 8.500.000	25.500	25.500
		ΣΥΝΟΛΟ	57.880	57.880

Η Εταιρεία εισέπραξε μέρισμα ύψους €4,00 ανά μετοχή από τη θυγατρική ATHEXCSD για τη χρήση 2018. Το μέρισμα αξίας €3.210.400 εισπράχθηκε εντός του Ιουνίου 2019.

5.33. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Όλες οι απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία της κατάστασης της χρηματοοικονομικής θέσης. Η ανάλυση των πελατών και των λοιπών απαιτήσεων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Πελάτες	8.145	6.767	4.357	3.387
Πελάτες Ομιλικοί	0	0	59	16
Μείον: προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(3.639)	(3.649)	(1.606)	(1.585)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	4.506	3.118	2.810	1.818
Λοιπές απαιτήσεις				
Παρακρατούμενος φόρος μερισμάτων προς συμψηφισμό (1)	4.721	4.721	4.421	4.421
Φόρος (0,2%) (2)	2.807	1.910	0	0
Απαίτηση Πόρου ΕΚ (3)	21	453	21	453
Παρακρατηθέντες φόροι καταθέσεων	192	136	100	74
Προπληρωμένα μη δεδουλευμένα έξοδα (4)	829	256	343	623
Συμβατικές απαιτήσεις data vendors (7)	433	480	475	0
Λοιποί παρακρ/ντες φόροι	68	49	47	31
Προκαταβολή Διαφορών Φορολογικού Ελέγχου (5)	6	983	6	983
Χρεώστες διάφοροι (6)	71	93	397	446
Σύνολο λοιπών απαιτήσεων	9.148	9.081	5.810	7.031

- (1) Αφορά τον παρακρατηθέντα φόρο μερίσματος που μεταφέρθηκε στην Εταιρεία από την πρώην θυγατρική του Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. Ο συμψηφισμός του φόρου σταμάτησε το 2014.
- (2) Ο φόρος πωλήσεων επί των συναλλαγών (0,20%) αποδίδεται από τα μέλη στο T+2, ενώ ορισμένα μέλη εκμεταλλεύονται το δικαίωμα να αποδίδουν το φόρο εφάπαξ στην ATHEXCSD την τρίτη εργάσιμη ημέρα από τη λήξη του μήνα που έγιναν οι συναλλαγές.
- (3) Από την απαίτηση του Πόρου ΕΚ εισπράχθηκε στις 16/5/2019 ποσό €432 χιλ.
- (4) Αφορά προπληρωμή ποσού που θα εξοδοποιηθεί στην επόμενη χρήση (UNISYSTEMS, MICROSOFT, PERFORMANCE TECHNOLOGY, ασφαλιστήρια συμβόλαια κλπ.)
- (5) Το εναπομείναν υπόλοιπο, μετά τον συμψηφισμό με φόρους πληρωτέους, από την προκαταβολική πληρωμή του φόρου που καταλογίστηκε για τον φορολογικό έλεγχο της ΕΧΑΕ 2008-2010 (σημ. 5.45).
- (6) Στους λοιπούς χρεώστες περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων απαιτήσεις από ΕΣΕΔ €35 χιλ. καθώς και €34 χιλ. από επιταγές εισπρακτέες. Για την Εταιρεία περιλαμβάνεται επιπλέον ποσό €338 χιλ. που αφορά απαίτηση χρηματικού διακανονισμού ΧΝΕΤ από την ATHEXCSD.
- (7) Αφορά πρόβλεψη εσόδου υπηρεσίας market data ποσού €421 χιλ. για τον Όμιλο και €470 χιλ. για την Εταιρεία (τα αντίστοιχα ποσά για το 2018: €472 χιλ. για τον Όμιλο και €517 χιλ. για την Εταιρεία) και €6 χιλ. από υποστηρικτικές υπηρεσίες σε ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ.

Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	Όμιλος	Εταιρεία
Υπόλοιπο 31.12.2017	3.571	1.894
Πρόσθετη πρόβλεψη στο 2018	78	-309
Υπόλοιπο 31.12.2018	3.649	1.585
Πρόσθετη πρόβλεψη στο 2019	(10)	21
Υπόλοιπο 31.12.2019	3.639	1.606

Οι λογιστικές αξίες των πελατών αντιπροσωπεύουν την εύλογη αξία τους.

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται το σύνολο των απαιτήσεων από πελάτες σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας:

ΟΜΙΛΟΣ	31.12.2019	31.12.2018
Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	4.170	2.852
Ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	3.974	3.915
Προ προβλέψεων	8.144	6.767
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	3.638	3.649
Μετά προβλέψεων	4.506	3.118

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31.12.2019	31.12.2018
Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	2.649	1.675
Ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	1.766	1.727
Προ προβλέψεων	4.415	3.403
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	1.605	1.585
Μετά προβλέψεων	2.810	1.818

Η ανάλυση παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων, που ήταν ληξιπρόθεσμες, είναι ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ	31.12.2019	31.12.2018
Έως 120 ημέρες	350	218
121 -240 ημέρες	30	75
241 – 360 ημέρες	0	40
Πάνω από 360 ημέρες	3.594	3.582
Προ προβλέψεων	3.974	3.915

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31.12.2019	31.12.2018
Έως 120 ημέρες	160	97
121 -240 ημέρες	42	55
241 – 360 ημέρες	0	38
Πάνω από 360 ημέρες	1.564	1.537
Προ προβλέψεων	1.766	1.727

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 και υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθόλη την διάρκεια ζωής των απαιτήσεών του.

Σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης των απαιτήσεων χρησιμοποιώντας πίνακα με βάση τον οποίο υπολογίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. Η

μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημέρα της Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι η λογιστική αξία κάθε κατηγορίας εισπρακτέων ως αναφέρεται παραπάνω.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η πληροφόρηση σχετικά με την έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο:

ΟΜΙΛΟΣ	Μη ληξιπρόθεσμες	Έως 120 ημέρες	121 – 240 ημέρες	241 – 360 ημέρες	Πάνω από 360 ημέρες
Αναμενόμενο ποσοστό ζημιάς	0,96%	1,49%	11,56%	36,98%	100,00%
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	4.170	350	30	0	3.594
Αναμενόμενη ζημιά	39	5	3	0	3.594

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Μη ληξιπρόθεσμες	Έως 120 ημέρες	121 – 240 ημέρες	241 – 360 ημέρες	Πάνω από 360 ημέρες
Αναμενόμενο ποσοστό ζημιάς	1,36%	2,46%	9,02%	46,61%	100,00%
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	2.649	160	42	0	1.564
Αναμενόμενη ζημιά	36	4	4	0	1.564

Στις παραπάνω απαιτήσεις από πελάτες ύψους €8,1 εκ. της 31.12.2019 συμπεριλαμβάνεται απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο ύψους €1.961.760 για την οποία έχει σχηματιστεί ισόποση πρόβλεψη απομείωσης.

Η λογιστική αξία των παραπάνω απαιτήσεων αντικατοπτρίζει την εύλογη αξία τους.

Το νέο ΔΠΧΑ 9, που αφορά στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προτρέπει τη χρήση ενός μοντέλου αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που αντικαθιστά το παλιό μοντέλο των πραγματοποιημένων λογιστικών ζημιών που εφαρμοζόταν προηγουμένως. Σύμφωνα με αυτό το μοντέλο και προκειμένου να εκτιμηθεί η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά στις εμπορικές απαιτήσεις στις 31.12.2019, ο Όμιλος κατένευσε τις απαιτήσεις από πελάτες σε χρονικές κλίμακες όπου εφάρμοσε συντελεστές απώλειας με βάση το ιστορικό σε κάθε χρονική κλίμακα. Η εργασία αυτή ανέδειξε ότι απαιτείται ο μερικός αντιλογισμός της πρόβλεψης επισφάλειας κατά - €10 χιλ. (ATHEXCSD -€21 χιλ. ATHEX €20 χιλ., ATHEXClear-€9 χιλ.) σε επίπεδο Ομίλου.

5.34. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΛΟΙΠΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ

Στην κατηγορία χρηματοοικονομικών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων ανήκουν οι μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς που αποκτήθηκαν σε αντικατάσταση των ομολόγων της ίδιας Τράπεζας που διατηρούσε στην κατοχή του ο Όμιλος. Συγκεκριμένα αποκτήθηκαν 13.365.316 μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς με ονομαστική τιμή €0,30 ανά μετοχή και συνολική αξία €4.009.594,80.

Την 31.7.2017 η Τράπεζα Πειραιώς έκανε reverse split της μετοχής της αυξάνοντας αντίστοιχα και την ονομαστική της αξία παράλληλα με τη μείωση του αριθμού μετοχών. Έτσι την 3.8.2017 η Εταιρεία διέθετε 668.265 μετοχές με νέο κόστος κτήσης τα €6,00 ανά μετοχή.

Την 31.12.2017 η τιμή της μετοχής έκλεισε στα €3,07 και ως εκ τούτου το σύνολο της αποτίμησης των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς διαμορφώθηκε στα €2.051.573,55.

Την 31.12.2018 η τιμή της μετοχής έκλεισε στα €0,84 και ως εκ τούτου το σύνολο της αποτίμησης των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς διαμορφώθηκε στα €561.343,60, εμφανίζοντας ζημιά €1.490.230,95 σε σχέση με την αποτίμηση της 31.12.2017 η οποία εμφανίζεται στον πίνακα λοιπών συνολικών εισοδημάτων (OCI), σύμφωνα με το IFRS 9 αυξάνοντας έτσι το σχετικό αποθεματικό που έχει σχηματιστεί.

Την 31.12.2019 η τιμή της μετοχής έκλεισε στα €2,99 και ως εκ τούτου το σύνολο της αποτίμησης των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς διαμορφώθηκε στα €1.998.112,35 εμφανίζοντας κέρδος €1.436.769,75 σε σχέση με την αποτίμηση της 31.12.2018 η οποία εμφανίζεται στον πίνακα λοιπών συνολικών εισοδημάτων (OCI), σύμφωνα με το IFRS 9 μειώνοντας έτσι το σχετικό αποθεματικό που έχει σχηματιστεί (βλ. σημ. 5.38).

Η κίνηση της αξίας των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς καθώς και της συμμετοχής 0,779% στο Χρηματιστήριο του Κουβέιτ αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	562	2.051	562	2.051
Κέρδη / (Ζημίες) από αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρισμένες στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	1.436	(1.490)	1.436	(1.490)
	1.998	561	1.998	561
Συμμετοχή στο Χρηματιστήριο του Κουβέιτ	1.039	0	1.039	0
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	3.037	561	3.037	561

Η μετοχή του Boursa Kuwait διαπραγματεύεται στην OTC πλατφόρμα από τις 15/1/2020 ενώ, η ισοτιμία της 31.12.2019 ήταν 2,942 EUR / KWD. Η συναλλαγματική ισοτιμία τις 31/12/2019 προσαύξησε συμμετοχή στο Κουβέιτ κατά €7,0 χιλ..

5.35. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

Τα διαθέσιμα του Ομίλου τοποθετούνται σε βραχυχρόνιες τοκοφόρες επενδύσεις με σκοπό να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη, σύμφωνα πάντα με την πολιτική που χαράσσεται από την Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων της Εταιρείας και του Ομίλου. Από τις τοποθετήσεις των διαθεσίμων σε βραχύχρονες τοκοφόρες επενδύσεις, ο Όμιλος είχε έσοδα €366 χιλ. για το έτος του 2019 (2018: €565 χιλ.), ενώ για την Εταιρεία τα αντίστοιχα έσοδα ήταν €175 χιλ. (2018: €321 χιλ.).

Σημαντικό μέρος (40,85%) των διαθεσίμων του Ομίλου την 31.12.2019 λόγω της προσαρμογής της ATHEXClear στον κανονισμό EMIR είναι τοποθετημένα στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Οι καταθέσεις του Ομίλου στην ΤτΕ έχουν αρνητικό επιτόκιο 0,5% από την 18/9/2019 και μετά.

Τα έξοδα και οι προμήθειες των τραπεζών για το ίδιο διάστημα ανήλθαν σε €145 χιλ. (2018: 135 χιλ.) για τον Όμιλο, ενώ για την Εταιρεία ήταν €71 χιλ. (2018: €10 χιλ.).

Στα έξοδα τραπεζών περιλαμβάνονται, σύμφωνα με το IFRS 16, τα χρηματοοικονομικά έξοδα μισθώσεων που για το 2019 για τον Όμιλο διαμορφώθηκαν σε €2 χιλ. ενώ για την Εταιρεία σε €60 χιλ.

Η ανάλυση των διαθεσίμων του Ομίλου έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος	29.996	29.605	0	0
Καταθέσεις όψεως σε εμπορικές Τράπεζες	1.322	1.942	488	1.039
Προθεσμιακές Καταθέσεις < 3Μηνών	42.100	43.052	16.794	21.704
Ταμείο	8	9	1	3
Σύνολο	73.426	74.608	17.283	22.746

5.36. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΟΜΙΛΟΥ

Ουσιαστικά αποτελεί έναν λογαριασμό πληροφόρησης των ασφαλειών που λαμβάνει από τα Μέλη της η ATHEXClear για την αγορά των παραγώγων και από την 16.2.2015 και μετά και της αγοράς αξιών. Η ATHEXClear διαχειρίζεται τις ασφάλειες των Μελών οι οποίες σύμφωνα με την επενδυτική πολιτική καταθέσεων τοποθετούνται στην ΤτΕ.

Η εφαρμογή της επενδυτικής πολιτικής της ATHEXClear ξεκίνησε ταυτόχρονα με την εκκίνηση του νέου μοντέλου εκκαθάρισης και διαχείρισης κινδύνου της αγοράς παραγώγων, την 1.12.2014. Το ποσό των €186.394 χιλ. που εμφανίζεται κατωτέρω για την 31.12.2019 και €153.358 χιλ. για την 31.12.2018 απεικονίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31.12.2019 και της 31.12.2018 αντίστοιχα και αφορούν αποκλειστικά σε ασφάλειες της αγοράς αξιών και παραγώγων καθώς και Χ-NET.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Μερίδες Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Αξιών	13.089	12.151	0	0
Πρόσθετες Ασφάλειες Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Αξιών	107.272	99.838	0	0
Μερίδες Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Παραγώγων	12.793	6.488	0	0
Πρόσθετες Ασφάλειες Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Παραγώγων	51.684	33.307	0	0
Εγγυοδοσία μελών σε μετρητά Χ-NET και λοιπά (1)	1.556	1.574	1.428	1.398
Διαθέσιμα Τρίτων	186.394	153.358	1.428	1.398

(1) Οι ληφθείσες ασφάλειες στην Εταιρεία για την αγορά του ΧNET στις 31.12.2019 ανήλθαν σε €1,43 εκ. και τηρούνταν σε λογαριασμούς εμπορικών τραπεζών, όπως και τα υπόλοιπα αδρανών πελατών του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης ύψους €35 χιλ. Επίσης σε εμπορικούς λογαριασμούς τηρείται και ποσό €94 χιλ. για επιστροφή τοκομεριδίων εξαιρούμενων πελατών και πελατών ειδικού λογαριασμού.

5.37. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Οι λογαριασμοί των αναβαλλόμενων φόρων αναλύονται ως εξής:

Αναβαλλόμενη Φορολογία	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	857	1.467	480	1.419
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(1.917)	(1.483)	0	0
Σύνολο	(1.060)	(16)	480	1.419

Οι αναβαλλόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις στον Όμιλο αναλύονται ως εξής:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ	ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	IFRS-16	ΖΗΜΙΕΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΧΡΕΩΓΡΑΦΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2018	51	66	540	887		136	1.680
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων	(6)	41	(92)	364		(136)	171
(Χρέωση) / πίστωση λοιπών συνολικών εσόδων	0	0	0	0		0	0
Υπόλοιπο 31/12/2018	45	107	448	1.251		0	1.851

(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων	(10)	(46)	(22)	(985)	(1)	0	(1.064)
(Χρέωση) / πίστωση λοιπών συνολικών εσόδων	0	0	70			0	70
							0
Υπόλοιπο 31/12/2019	35	61	496	266	(1)	0	857

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2018	(1.931)	(76)	(2.007)
Χρέωση / (πίστωση) αποτελεσμάτων	416	0	416
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εσόδων	(650)	373	(277)
Υπόλοιπο 31/12/2018	(2.165)	297	(1.868)
Χρέωση / (πίστωση) αποτελεσμάτων	298	0	298
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εσόδων	0	(347)	(347)
Υπόλοιπο 31/12/2019	(1.867)	(50)	(1.917)

Οι αναβαλλόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις στην Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ	ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	IFRS-16	ΖΗΜΙΕΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΧΡΕΩΓΡΑΦΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2018	12	66	330	704		136	1.248
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων	2	41	(51)	17		(136)	(127)
(Χρέωση) / πίστωση λοιπών συνολικών εσόδων	0	0	0	0		0	0
Υπόλοιπο 31/12/2018	14	107	279	721		0	1.121
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων	(1)	(46)	(8)	(580)	4	0	(631)
(Χρέωση) / πίστωση λοιπών συνολικών εσόδων	0	0	41	0		0	41
Υπόλοιπο 31/12/2019	13	61	312	141	4	0	531

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2018	(76)	(76)
Χρέωση / (πίστωση) αποτελεσμάτων	0	0
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εσόδων	373	373
Υπόλοιπο 31/12/2018	297	297
Χρέωση / (πίστωση) αποτελεσμάτων	0	0
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εσόδων	(347)	(347)
Υπόλοιπο 31/12/2019	(50)	(50)

Τα λοιπά στοιχεία αφορούν στον αναλογούντα φόρο που προκύπτει από την αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων.

5.38. ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Στο πλαίσιο του ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα νέων εισαγωγών στο ΧΑ καθώς και οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου που λαμβάνουν μέρος στη διάρκεια της διαχειριστικής χρήσης θεωρείται ότι δεν αφορούν μόνο τη χρήση στην οποία καταβάλλονται, αλλά πρέπει να αναγνωρίζονται και να επιμερίζονται σε όλη τη διάρκεια της παραμονής της εισηγμένης εταιρίας στο ΧΑ, κατά την οποία εκτιμάται ότι θα παρέχεται η υπηρεσία.

ΟΜΙΛΟΣ (ποσά σε €)	Βραχυπρόθεσμη συμβατική υποχρέωση	Μακροπρόθεσμη Συμβατική Υποχρέωση
Νέες εισαγωγές	116.793	350.380
Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου (ΑΜΚ)	321.802	321.802
	438.596	672.182

ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ποσά σε €)	Βραχυπρόθεσμη συμβατική υποχρέωση	Μακροπρόθεσμη Συμβατική Υποχρέωση
Νέες εισαγωγές	104.184	312.552
Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου (ΑΜΚ)	84.852	84.852
	189.036	397.404

5.39. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

α) Μετοχικό κεφάλαιο

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 30.05.2019 αποφάσισε την επιστροφή €0,11 στους μετόχους με ισόποση μείωση της ονομαστικής τιμής της μετοχής. Έτσι, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαμορφώθηκε στα €35.001.840 διαιρούμενο σε 60.348.000 μετοχές ονομαστικής τιμής €0,58 ανά μετοχή.

	Αριθμός Μετοχών	Ονομαστική τιμή (€)	Μετοχικό Κεφάλαιο (€)	Υπέρ το άρτιο (€)
Σύνολο 31.12.2016	65.368.563	1,08	70.598.048,04	157.084,15
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου (Μαΐος 17)		(0,24)	(15.688.455,12)	
Σύνολο	65.368.563	0,84	54.909.592,92	
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου μέσω ακύρωσης Ιδίων Μετοχών	(4.769.563)	0,84	(4.006.432,92)	
Σύνολο 31.12.2017	60.599.000	0,84	50.903.160,00	157.084,15
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου		(0,15)	(9.089.850,00)	
Σύνολο	60.599.000	0,69	41.813.310,00	
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου μέσω ακύρωσης Ιδίων Μετοχών	(251.000)	0,69	(173.190,00)	
Σύνολο 31.12.2018	60.348.000	0,69	41.640.120,00	157.084,15
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου		(0,11)	(6.638.280,00)	
Σύνολο 31.12.2019	60.348.000	0,58	35.001.840,00	157.084,15

Σε συνέχεια της από 20.5.2015 απόφασης Γ.Σ. των μετόχων της Εταιρείας, ξεκίνησε και ολοκληρώθηκε πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών της Εταιρείας (βλ. παρακάτω σημ. γ).

β) Αποθεματικά

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Τακτικό αποθεματικό (1)	29.609	29.506	28.116	28.116
Αφορολόγητα και ειδικά φορολογηθέντα αποθεματικά (2)	10.736	10.736	10.281	10.281
Αποθεματικό ιδίων μετοχών (3)	(12.669)	(12.669)	(12.669)	(12.669)
Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας ακινήτων	15.819	15.819	14.383	14.383
Αποθεματικό αναπροσαρμογής αξίας ακινήτων Ν.2065/1992	1.949	1.949	0	0
Λουπά (4)	5.983	5.983	5.983	5.983
Ειδικό αποθεματικό αποτίμησης χρεογράφων (5)	(1.416)	(2.508)	(1.416)	(2.508)
Αποθεματικό από δικ. προαίρεσης επί μηχ. στο προσωπικό	1.385	1.385	1.336	1.336
Σύνολο	51.396	50.201	46.014	44.922

- (1) Τακτικό αποθεματικό της ATHEXClear €254 χιλ. ενώ της ATHEXCSD €1.240 χιλ.
- (2) Στα αποθεματικά της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνονται αποθεματικά φορολογημένα ύψους €595 χιλ. (ATHEX €141 χιλ. και ATHEXCSD €454 χιλ.)
- (3) Απεικονίζει την αξία των αγορασθέντων ιδίων μετοχών αφαιρουμένων όσων ακυρώθηκαν.
- (4) Αφορά το ειδικό αποθεματικό μερίσματος του 2015 €5.696 χιλ., αποθεματικό μερίσματος του 2017 ύψους €247 χιλ. και αποθεματικά φορολογημένα με ειδικό τρόπο ύψους €40 χιλ.
- (5) Ο Όμιλος έχει επενδύσει μέρος των διαθεσίμων του σε μετοχές εισηγμένης Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αθηνών τις οποίες έχει κατατάξει σύμφωνα ΔΠΧΑ9 στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών εισοδημάτων (σημ. 5.33). Την 31.12.2018 οι μετοχές εμφάνισαν ζημία αποτίμησης €1.490.230,95 η οποία λογιστικοποιήθηκε στο ειδικό αποθεματικό αποτίμησης χρεογράφων από το οποίο αφαιρέθηκε αναβαλλόμενος φόρος ύψους €372.557,74 (25% x €1.490.230,95). Επιπλέον, η σχετική ζημία απομείωσης που είχε αναγνωριστεί στη χρήση 2016 και ανερχόταν σε €1.575.236,15, την 1 Ιανουαρίου 2018 μεταφέρθηκε από το λογαριασμό «αποτελέσματα εις νέον» στο «ειδικό αποθεματικό αποτίμησης χρεογράφων». Έτσι το χρεωστικό υπόλοιπο του ειδικού αποθεματικού διαμορφώνεται την 31.12.2018 σε €2.507.868. Την 31.12.2019 οι μετοχές εμφάνισαν κέρδος αποτίμησης €1.436.769,75 η οποία λογιστικοποιήθηκε στο ειδικό αποθεματικό αποτίμησης χρεογράφων από το οποίο αφαιρέθηκε αναβαλλόμενος φόρος ύψους €344.824,74 (24% x €1.436.769,75). Έτσι το χρεωστικό υπόλοιπο του ειδικού αποθεματικού διαμορφώνεται την 31.12.2019 σε €1.415.923.

γ) Πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών

Η Εταιρεία ολοκλήρωσε στις 20.4.2017 την υλοποίηση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών (share buyback). Το προτεινόμενο πρόγραμμα είχε εγκριθεί από τους μετόχους κατά την 14η Τακτική Γενική Συνέλευση στις 20 Μαΐου 2015, με τους εξής όρους:

- Αγορά μετοχών μέχρι του 10% του μετοχικού κεφαλαίου
- Εύρος τιμών αγοράς ιδίων μετοχών: από €1,50 έως €7,00
- Διάρκεια προγράμματος: 2 έτη (έως τέλος Μαΐου 2017)
- Σκοπός προγράμματος: ακύρωση τουλάχιστον του 95% των μετοχών που θα αποκτηθούν – το υπόλοιπο 5% δύναται να διανεμηθεί στους εργαζόμενους του Ομίλου

Το πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών ξεκίνησε από 9.2.2016 και μέχρι την 20.4.2017 αγοράστηκαν 5.020.563 μετοχές ή 7,68 % του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας με μέση τιμή κτήσης €4,63 και συνολικό κόστος €23.244.794.

Από τις παραπάνω ίδιες μετοχές το 95% ήτοι 4.769.563 μετοχές ακυρώθηκαν από την Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 9.6.2017. Μετά την ακύρωση των ανωτέρω μετοχών και την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά €4.006.432,92 στην κατοχή της Εταιρείας παρέμειναν 251.000 ίδιες μετοχές, συνολικής αξίας €1.161.717,49. Τέλος η επαναληπτική γενική συνέλευση της 13.6.2018 αποφάσισε την ακύρωση και των υπολοίπων 251.000 ιδίων μετοχών αξίας €173.190 με αποτέλεσμα το μετοχικό κεφάλαιο να διαμορφωθεί σε €41.640.120,00, ενώ ο αριθμός των μετοχών σε 60.348.000.

Δεν υπάρχει σε ισχύ άλλο πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών της Εταιρείας.

δ) Αποτελέσματα σε νέο

Τα αποτελέσματα εις νέον ύψους €18.740 χιλ. της 31.12.2018 αυξήθηκαν κατά €2.733 χιλ. (που είναι το άθροισμα των συνολικών εισοδημάτων μετά από φόρους της χρήσης 2019 ύψους 5.854 χιλ. αφαιρουμένης της διανομής μερίσματος € 3.017 χιλ. που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διανομή μερίσματος και των €102 χιλ. για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού) και διαμορφώθηκαν στα € 21.473 στο τέλος της χρήσης 2019.

ε) Κεφαλαιακές απαιτήσεις

Σύμφωνα με τον Κανονισμό EMIR (άρθρο 45 του κανονισμού ΕΕ ΑΡΙΘ. 648/2012) ένας οίκος εκκαθάρισης πρέπει να διατηρεί γραμμές άμυνας σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης μέλους (default waterfall).

Σύμφωνα με το άρθρο 35 των τεχνικών προτύπων για τους οίκους εκκαθάρισης υπολογίζεται το ποσό των ιδίων πόρων των κεντρικών αντισυμβαλλομένων που χρησιμοποιούνται στις γραμμές άμυνας σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης, συγκεκριμένα:

- Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος διατηρεί και επισημαίνει χωριστά στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης του, ποσό ειδικών ιδίων πόρων για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.
- Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος υπολογίζει το ελάχιστο ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πολλαπλασιάζοντας το ελάχιστο κεφάλαιο, περιλαμβανομένων των αδιανέμητων κερδών και αποθεματικών για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 και του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 152/2013 της Επιτροπής (1), με το 25%.

Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος αναθεωρεί το εν λόγω ελάχιστο ποσό σε ετήσια βάση.

Με βάση τα ανωτέρω η ATHEXClear ως αναγνωρισμένος οίκος εκκαθάρισης εκπόνησε έκθεση «Μεθοδολογία Υπολογισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων» σε συνεργασία με συμβούλους, όπου αναλύεται η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε προκειμένου να εκτιμηθούν οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, κίνδυνο αγοράς, κίνδυνο τερματισμού, λειτουργικό κίνδυνο και επιχειρηματικό κίνδυνο. Η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε βασίζεται στα εξής:

- Κανονισμός (ΕΕ) 648/2012 και (ΕΕ) 152/2013 και (ΕΕ) 153/2013
- Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013
- FSA: Prudential sourcebook for Banks, Building Societies and Investment Firms
 - BIRBU 13,4 CCR mark to market method
 - BIRBU 5,4 Financial collateral
 - BIRBU 3 Standardized credit risk

Η ATHEXClear με βάση τα ανωτέρω υπολογίζει τακτικά σε τριμηνιαία βάση και εμφανίζει στις χρηματοοικονομικές της καταστάσεις τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που είναι απαραίτητες προκειμένου να ανταποκρίνεται στις κανονιστικές υποχρεώσεις της.

Εάν το ποσόν των ιδίων κεφαλαίων της ATHEXClear είναι χαμηλότερο από το 110% των κεφαλαιακών απαιτήσεων, όπως προσδιορίζεται κατωτέρω, ή χαμηλότερο από το 110% των €7,5 εκ. «κατώφλι κοινοποίησης»

(threshold notification) η ATHEXClear θα αποστέλλει αμέσως κοινοποίηση στην αρμόδια αρχή (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς) και θα τηρεί ενήμερη τουλάχιστον σε εβδομαδιαία βάση, μέχρι ότου το ποσό του κεφαλαίου που κατέχει να υπερβεί πάλι το κατώφλι κοινοποίησης.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις της ATHEXClear με ημερομηνία 31.12.2019 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Κεφαλαιακές Απαιτήσεις	
Είδος Κινδύνου	Κεφαλαιακές Απαιτήσεις της 31.12.2019
Πιστωτικός κίνδυνος (σύνολο)	216
Αγορά Παραγώγων	0
Αγορά Αξιών	0
Τοποθέτηση Ιδίων Κεφαλαίων	216
Κίνδυνος Αγοράς	0
Κίνδυνος Συναλλάγματος	0
Λειτουργικός Κίνδυνος	171
Τερματισμού Λειτουργίας	3.803
Επιχειρηματικός Κίνδυνος	1.902
Σύνολο Κεφαλαιακών Απαιτήσεων	6.092
Notification Threshold (110% των ανωτέρω Κεφαλαιακών Απαιτήσεων)	6.701
Πρόσθετοι Ειδικοί Πόροι (25% των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων της 31.12.2019)	1.523

Τα ίδια κεφάλαια της ATHEXClear ύψους €31 εκ. που εμφανίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της ATHEXClear της 31.12.2019 υπερκαλύπτουν το ύψος των κεφαλαιακών απαιτήσεων όπως υπολογίζεται ανωτέρω.

Οι πρόσθετοι ειδικοί πόροι ύψους €1.523 χιλ. που υπολογίζονται ως 25% επί των κεφαλαιακών απαιτήσεων στις 31.12.2019 κατανέμονται σε €770 χιλ. στην αγορά αξιών και σε €753 χιλ. στην αγορά παραγώγων την 31.12.2019.

5.40. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο Όμιλος εμφανίζει ποσό €50 χιλ. στο έτος του 2019 που αφορά κράτηση για αποζημίωση εργαζομένων (Ν.103/75) που έχει καταχωρηθεί στην Εταιρεία.

5.41. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 5.20)	2.069	1.794	1.303	1.118
Σύνολο	2.069	1.794	1.303	1.118

Η κίνηση προβλέψεων της 31.12.2019 και 31.12.2018 του Ομίλου και της Εταιρείας αντίστοιχα αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Προβλέψεις Αποζημίωσης προσωπικού	Προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους
Υπόλοιπο την 31.12.2017	1.840	1.360
Πρόσθετη πρόβλεψη στη χρήση	0	0
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	(46)	0
Υπόλοιπο την 31.12.2018	1.794	1.360
Πρόσθετη πρόβλεψη στη χρήση	275	0
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	0	(1.300)
Υπόλοιπο την 31.12.2019	2.069	60

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Προβλέψεις Αποζημίωσης προσωπικού	Προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους
Υπόλοιπο την 31.12.2017	1.143	1.300
Πρόσθετη πρόβλεψη στη χρήση	0	0
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	(25)	0
Υπόλοιπο την 31.12.2018	1.118	1.300
Πρόσθετη πρόβλεψη στη χρήση	185	0
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	0	(1.300)
Υπόλοιπο την 31.12.2019	1.303	0

Ο Όμιλος και η Εταιρεία μέσω της διενέργειας των προβλέψεων προσπαθούν να διασφαλιστούν έναντι μελλοντικών κινδύνων.

Υποχρεώσεις προς εργαζομένους

Η κίνηση της υποχρέωσης καταβολής αποζημιώσεων για το 2019 και το 2018 απεικονίζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

<i>Λογιστικές Απεικονίσεις σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 (ποσά σε €)</i>	Όμιλος	
	31.12.2019	31.12.2018
Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	2.068.687	1.793.512
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	2.068.687	1.793.512
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	34.119	26.808
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	31.745	29.990
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	65.864	56.798
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	149.275	799.356
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	215.139	856.154
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της χρήσης	1.793.512	1.839.832
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	34.119	26.808
Κόστος τόκου	31.745	29.990
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(182.344)	(894.409)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	149.275	799.356
Άλλο έξοδο/(έσοδο)	(54.242)	0
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	199.007	(29.421)

Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - δημογραφικές υποθέσεις	64.210	0
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - εμπειρία περιόδου	33.405	21.356
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της χρήσης (Σημ. 5.40)	2.068.687	1.793.512
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(263.217)	29.421
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(33.405)	(21.357)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(296.622)	8.064
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	1.793.512	1.839.832
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(182.344)	(894.409)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων	160.897	856.153
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	296.622	(8.064)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος της χρήσης (Σημ. 5.40)	2.068.687	1.793.512

Λογιστικές Απεικονίσεις σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 (ποσά σε €)	Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2018
Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	1.302.796	1.117.744
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	1.302.796	1.117.744
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	14.945	12.885
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	19.784	18.634
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	34.729	31.519
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	16.094	381.478
Άλλο έξοδο/(έσοδο)	(9.316)	(1.007)
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	41.507	411.990
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της χρήσης	1.117.744	1.143.171
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	14.945	12.885
Κόστος τόκου	19.784	18.634
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(29.710)	(431.369)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	16.094	381.478
Άλλο έξοδο/(έσοδο)	(9.316)	(1.007)
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	110.426	(15.461)
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - δημογραφικές υποθέσεις	37.690	0
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - εμπειρία χρήσης	25.139	9.413
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της χρήσης	1.302.796	1.117.744
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(148.116)	15.461
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(25.139)	(9.413)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(173.255)	6.048
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	1.117.744	1.143.171
Εισφορά εργοδότη	(29.710)	(431.369)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	0	411.990
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων	41.507	0
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	173.255	(6.048)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος της χρήσης	1.302.796	1.117.744

Οι αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην αναλογιστική μελέτη σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 για τον Όμιλο είναι οι ακόλουθες:

Αναλογιστικές παραδοχές	Ημερομηνία αποτίμησης	
	31.12.2019	31.12.2018
Επιτόκιο προεξόφλησης	0,96%	1,77%
Αύξηση αποδοχών (μακροχρ.)	1,00%	1,00%
Πληθωρισμός	1,00%	1,00%
Θνησιμότητα	Ε V Κ 2000 (ελβετικός πίνακας)	Ε V Κ 2000 (ελβετικός πίνακας)
Ποσοστό αποχωρήσεων (Turnover)	0,50%	0,50%
Ηλικίες κανονικής αποχώρησης	Οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο κάθε εργαζόμενος	Οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο κάθε εργαζόμενος
Διάρκεια υποχρεώσεων	16,10	16,20

Οι λοιπές προβλέψεις έχουν διενεργηθεί για να καλύψουν την Εταιρεία και τον Όμιλο έναντι κυρίως της φορολογικής υπόθεσης της Εταιρείας για τον φορολογικό έλεγχο των χρήσεων 2008–2010 για τον οποίο έχει γίνει προσφυγή, έχει εκδικαστεί και αναμένεται το αποτέλεσμα.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Λοιπές προβλέψεις	60	1.360	0	1.300
Σύνολο	60	1.360	0	1.300

5.42. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Όλες οι υποχρεώσεις είναι βραχυπρόθεσμες και ως εκ τούτου δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η ανάλυση των προμηθευτών και των λοιπών υποχρεώσεων παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Προμηθευτές	1.942	2.425	972	1.503
Προμηθευτές Ομικοί	0	0	0	3
Επιταγές Πληρωτέες	73	77	2	5
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (1)	645	425	240	153
Μερίσματα πληρωτέα	32	30	32	30
Δεδουλευμένες παροχές τρίτων (2)	284	507	139	260
Καταβλητέες αμοιβές (3)	877	41	409	22
Απόδοση κεφαλαίου στους μετόχους (4)	110	101	110	101
Προεισπραχθέντα έσοδα (5)	156	0	156	0
Πιστωτές διάφοροι	16	39	(44)	0
Σύνολο	4.135	3.645	2.016	2.077

(1) Ο Πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ύψους €645 χιλ. (έναντι €425 χιλ. το 2018) υπολογίζεται επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών στην αγορά αξιών και παραγώγων και αποδίδεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εντός δύο μηνών από τη λήξη κάθε εξαμήνου. Το ποσό αφορά το δεύτερο εξάμηνο του 2019.

- (2) Στις Δεδουλευμένες παροχές τρίτων συμπεριλαμβάνονται ποσό €34 χιλ. που αφορούν προβλέψεις FTSE, αμοιβή Deloitte €65.χιλ., αμοιβές δικηγόρων €18.χιλ. πρόβλεψη συντήρησης €92 χιλ. πρόβλεψη Ε/Υ και έλεγχος συστημάτων €25 χιλ.
- (3) Αφορά πρόβλεψη BONUS για ATHEX €410 χιλ., ATHEXCSD €314 χιλ. και ATHEXClear €153 χιλ..
- (4) Περιλαμβάνει το υπόλοιπο της υποχρέωσης καταβολής της επιστροφής κεφαλαίου €0.11 ανά μετοχή που εγκρίθηκε από τη Γ.Σ. της 30.5.2019 ύψους €6,6 εκ. πλέον του εναπομείναντος υπολοίπου παλαιότερων επιστροφών κεφαλαίου στους μετόχους.
- (5) Αφορά πρόβλεψη έκπτωσης ΔΧΣ στα μέλη για το έτος 2019.

5.43. ΦΟΡΟΙ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Φόρος επί των πωλήσεων μετοχών 0,2% (1)	3.155	2.124	0	0
Φόρος μισθωτών υπηρεσιών	241	262	140	146
Φόρος ελεύθερων επαγγελματιών	2	1	0	0
ΦΠΑ-Λοιποί φόροι	404	273	290	185
Σύνολο	3.802	2.660	430	331

1. Η ATHEXCSD ως καθολικός διάδοχος το Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών με βάση την παρ.2 του άρθρου 9 του Ν2579/88 όπως τροποποιήθηκε από τον Ν2742/99 μεσολαβεί στην είσπραξη από τα Μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και την απόδοση στο Ελληνικό Δημόσιο του Φόρου (0,20%) επί των πωλήσεων μετοχών που πραγματοποιούνται στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Το ποσό των €3,2 εκ. αντιπροσωπεύει τον φόρο (0,20%) επί των πωλήσεων μετοχών για τον μήνα Δεκέμβριο του 2019 και αποδόθηκε στο Δημόσιο εντός του Ιανουαρίου 2020.

5.44. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για ασφαλιστικούς οργανισμούς περιλαμβάνουν και πρόβλεψη για το νεοδημιουργηθέν Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης. Για το έτος του 2019 το ποσό αυτό διαμορφώθηκε σε €1.096 χιλ. έναντι €984 χιλ. στις 31.12.2018. Για την Εταιρεία τα αντίστοιχα ποσά διαμορφώθηκαν σε €895 χιλ. στο έτος του 2019 έναντι €780 χιλ. στις 31.12.2018.

5.45. ΤΡΕΧΩΝ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ

Οι μη εκπιπόμενες δαπάνες περιλαμβάνουν, κυρίως προβλέψεις, διάφορα έξοδα, καθώς επίσης ποσά τα οποία θεωρούνται από την Εταιρεία ως μη δυνάμενα να δικαιολογηθούν ως παραγωγικές δαπάνες σε ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο και οι οποίες αναμορφώνονται από τη διοίκηση κατά τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος.

Υποχρεώσεις από φόρους	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Υποχρεώσεις 31.12.	(374)	(168)	(295)	(464)
Έξοδο φόρου εισοδήματος	2.632	1.572	558	543
Φόροι καταβληθέντες	(867)	(1.778)	(210)	(374)
Υποχρεώσεις / (απαιτήσεις) (σημ. 5.32)	1.391	(374)	53	(295)

Το ποσό €1.391 χιλ. που παρουσιάζεται στον Όμιλο ως υποχρέωση φόρου εισοδήματος την 31.12.2019 προέρχεται από υποχρέωση €60 χιλ. από την ATHEXClear, €53 χιλ από την μητρική Εταιρεία και €1.278 χιλ. από την ATHEXCSD.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Φόρος Εισοδήματος	2.632	1.572	558	543
Αναβαλλόμενος Φόρος	769	(591)	635	125
Έξοδο φόρου εισοδήματος	3.402	981	1.193	669

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4646/2019 ο φορολογικός συντελεστής των νομικών προσώπων για τη χρήση 2019 μειώνεται σε 24% από 29% το 2018.

Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος με τα κέρδη προ φόρων, με βάση τους ισχύοντες συντελεστές και του εξόδου της φορολογίας, έχει ως εξής:

Φόρος Εισοδήματος	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Κέρδη προ φόρων	9.482	4.008	5.616	2.438
Συντελεστής φόρου εισοδήματος	24%	29%	24%	29%
Αναμενόμενο έξοδο φόρου	2.276	1.162	1.348	707
Επίδραση από αλλαγή του φορολογικού συντελεστή	(659)		(737)	
Φορολογική επίδραση μη φορολογητέων εσόδων		(181)	0	(38)
Φορολογική επίδραση μη εκπιπτόμενων δαπανών	1.785		582	
Έξοδο φόρου εισοδήματος	3.402	981	1.193	669

Τα έσοδα που δεν φορολογούνται αναφέρονται κυρίως σε έσοδα από μερίσματα θυγατρικών που απαλείφονται σε ενοποιημένη βάση. Έτσι, ο συντελεστής φόρου - μετρούμενος επί των λογιστικών κερδών - γίνεται μεγαλύτερος, αφού τα αντίστοιχα φορολογητέα κέρδη είναι μεγαλύτερα. Επίσης, ο προκύπτων πραγματικός συντελεστής φόρου των ενοποιημένων κερδών είναι μεγαλύτερος του ονομαστικού συντελεστή που ισχύει, επειδή – στη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης – υπήρξαν ενδοεταιρικές τιμολογήσεις.

Η επίδραση από την αλλαγή στο φορολογικό συντελεστή ήταν στο ποσό €492 χιλ. στα αποτελέσματα και €549 χιλ. στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Οι ζημιές αποτίμησης των μετοχών αντιμετωπίζονται λογιστικά διαφορετικά στα ΔΠΧΑ από ότι στα φορολογικά βιβλία και αποτελούν το βασικό παράγοντα δημιουργίας αναβαλλόμενου φόρου.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011 έως 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες και οι Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ.5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην Εταιρία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στην συνέχεια την υποβάλλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Από τη χρήση 2016 και μετά η έκδοση του «Ετήσιου Πιστοποιητικού» είναι προαιρετική. Η φορολογική αρχή διατηρεί το δικαίωμα να προχωρήσει σε φορολογικό έλεγχο εντός του θεσπισθέντος πλαισίου όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 36 του Ν.4174/2013.

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Η κατάσταση των Εταιρειών του Ομίλου από πλευράς φορολογικού ελέγχου έχει, κατά χρήση, ως ακολούθως:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ΧΑ μέχρι 30.06.2014	x	x	x	x	x	x	x					
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ATHEX)		προσφυγή		x	x	x	x	x	x	x	x	+
ATHEXCSD (πρώην ΧΚΘ)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	+
ATHEXClear	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	+

(x) Φορολογικά περαιωθείσες χρήσεις

(+) φορολογικός έλεγχος σε εξέλιξη

ATHEX: (βλ. κατωτέρω σχετικά με τον διενεργηθέντα φορολογικό έλεγχο των χρήσεων 2008-2010).

Για την χρήση 2011, οι Εταιρείες του Ομίλου έχουν ελεγχθεί από την PricewaterhouseCoopers A.E. και για τις χρήσεις 2012 – 2016 από την Ernst and Young AE και έχουν λάβει «Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης» χωρίς επιφύλαξη σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 82 παραγρ.5 Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2011-2013 και άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις 2014-2015).

Για τη χρήση 2018 ο φορολογικός έλεγχος διενεργήθηκε από την PricewaterhouseCoopers A.E. σύμφωνα με το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό χορηγήθηκε εντός του Οκτωβρίου του 2019. Για τη χρήση 2019 ο φορολογικός έλεγχος είναι σε εξέλιξη και το φορολογικό πιστοποιητικό αναμένεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση της ετήσια χρηματοοικονομικής έκθεσης του 2019.

Φορολογικός έλεγχος της Εταιρείας για τις χρήσεις 2008, 2009 και 2010

Εντός των προθεσμιών του νόμου η Εταιρεία την 30.09.2016 κατέθεσε ενδικοφανή προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 63 Ν. 4174/2013 ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ) της ΓΓΔΕ έναντι του πορίσματος του φορολογικού ελέγχου, καταβάλλοντας ταυτόχρονα το 100% της οφειλής ήτοι συνολικό ποσό €1.562 χιλ., προκειμένου να αποφευχθεί η συσσώρευση, υπολογισμός και βεβαίωση τόκων για όσο διάστημα διαρκεί η αναστολή της οφειλής (άρθρο 53 παρ. 1 του ν.4174/2013).

Το πόρισμα της ΔΕΔ, το οποίο παρελήφθη την 15.2.2017, μειώνει τη συνολική οφειλή κατά €579 χιλ. στις €983 χιλ. Το ποσό της διαφοράς έχει ήδη συμψηφιστεί με ισόποσες υποχρεώσεις της Εταιρείας από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Η Εταιρεία έχει προσφύγει περαιτέρω (16.3.2017) στα Διοικητικά Δικαστήρια προκειμένου να περιορίσει το καταλογισθέν ποσό φόρου και προσαυξήσεων του φορολογικού ελέγχου. Η Εταιρεία έλαβε κλήση και παρέστη στο Διοικητικό Εφετείο για την εκδίκαση της υπόθεσης την 6.3.2018. Με την υπ' αριθμόν 3901/2018 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών η υπόθεση παραπέμπεται στο αρμόδιο Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών. Η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο Πρωτοδικείο όπου εκδικάστηκε την 24.9.2019 και η απόφαση αναμένεται εντός των επόμενων μηνών.

5.46. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Η αξία των συναλλαγών & τα υπόλοιπα του Ομίλου με συνδεδεμένα μέρη αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών & εκτελεστικών μελών της διοίκησης	1.370	1.490	954	1.015

Στη συνέχεια αναλύονται τα ενδοομιλικά υπόλοιπα κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018, καθώς και οι διεταιρικές συναλλαγές των Εταιρειών του Ομίλου, κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018.

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2019				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Απαιτήσεις	0	446.609	0
	Υποχρεώσεις	0	0	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	0	0	120.246
	Υποχρεώσεις	446.609	0	1.600
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.600	0
	Υποχρεώσεις	0	120.246	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2018				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Απαιτήσεις	0	404.920	0
	Υποχρεώσεις	0	3.069	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	3.069	0	20.047
	Υποχρεώσεις	404.920	0	1.611
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.611	0
	Υποχρεώσεις	0	20.047	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 2019				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	386.451	110.522
	Έξοδα	0	315.069	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	3.210.400	0
ATHEXCSD	Εσοδα	315.069	0	5.940.953
	Έξοδα	386.451	0	26.006
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	26.006	0
	Έξοδα	110.522	5.940.953	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 2018				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	402.376	109.822
	Έξοδα	0	308.833	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	802.600	0
ATHEXCSD	Εσοδα	308.833	0	5.085.351
	Έξοδα	402.376	0	16.258
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	16.258	0
	Έξοδα	109.822	5.085.351	0

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές αφορούν, πάγια χρέωση διακανονισμού εντολών, (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων), εντολές διακανονισμού (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων), υποστηρικτικές υπηρεσίες (λογιστήριο, ασφάλεια, διοικητικές υπηρεσίες, κλπ), μηχανογραφικές υπηρεσίες, καθώς και υπηρεσίες υποστήριξης χρηστών Η/Υ, που τιμολογούνται σε τιμές παρόμοιες με αυτές που διενεργούνται μεταξύ τρίτων.

Για την συγγενή εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ ακολουθεί πίνακας με τις απαιτήσεις και τα έσοδα για το 2019 και το 2018:

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (σε €)	31.12.2019	31.12.2018
ATHEX	224.323	112.223
ATHEXCSD	80.178	263.725
ATHEXClear	9.300	0

ΕΣΟΔΑ (σε €)	2019	2018
ATHEX	325.815	69.441
ATHEXCSD	274.300	110.142
ATHEXClear	30.000	0

5.47. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ

Το Δ.Σ του Χρηματιστηρίου Αθηνών πρότεινε προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων τη διανομή μερίσματος €0,05 ανά μετοχή ήτοι ποσό €3.017.400 από τα κέρδη της χρήσης 2018 καθώς και την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους €0,11 ανά μετοχή ήτοι ποσό €6.638.280. Οι προτάσεις του Δ.Σ. εγκρίθηκαν από τους μετόχους στην 18^η Τακτική Γενική Συνέλευση στις 30.05.2019.

Τα καθαρά κέρδη του Ομίλου μετά από φόρους για το 2019 ανήλθαν σε €6,08 εκ. ή €0,10 ανά μετοχή, ενώ συμπεριλαμβανομένων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων διαμορφώνονται σε €6,9 εκ. ή €0,113 ανά μετοχή. Ο αριθμός των μετοχών της Εταιρείας ανέρχεται σε 60.348.000.

5.48. ΕΣΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Τα έσοδα από συμμετοχές αναφέρονται στην κατά 21% συμμετοχή της Εταιρείας στο Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας (EXE) (σημ. 5.46 και 5.32). Συγκεκριμένα περιλαμβάνεται το ποσοστό συμμετοχής στα κέρδη της χρήσης 2018 ύψους €21 χιλ. που ενέκρινε η ΓΣ του EXE καθώς και εκτίμηση των κερδών της χρήσης για τη χρήση 2019 ύψους €86 χιλ. Η εσωτερική αξία της συμμετοχής της Εταιρείας στο EXE την 31.12.2019 αυξήθηκε αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της τελευταίας δηλ. συνολικά κατά €107 χιλ. την 31.12.2019.

5.49. ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

Τα εν ενεργεία Μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Εταιρειών του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών αναφέρονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου που εξελέγη από τη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας την 30.5.2019 με τετραετή θητεία είναι η ακόλουθη:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Όνομα	Θέση
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξιος Πιλάβιος	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος, εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βασιλείου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Δουκίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Εμίρης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Πολυξένη Καζόλη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αδαμαντίνη Λάζαρη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σπυριδούλα Παπαγιαννίδου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Χρυσοχοϊδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος

Η σύνθεση των Διοικητικών Συμβουλίων των θυγατρικών Εταιρειών ATHEXClear και ATHEXCSD είναι η ακόλουθη:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Όνομα	Θέση
Αλέξιος Πιλάβιος	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γκίκας Μάναλης	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Ανδρέας Μηταφίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πιμπλής	Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Όνομα	Θέση
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αδαμαντίνη Λάζαρη	Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Θεανώ Καρποδίνη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Πολυξένη Καζόλη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σπυριδούλα Παπαγιαννίδου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πιμπλής	Εκτελεστικό Μέλος

5.50. ΕΠΙΔΙΚΕΣ Ή ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει εμπλακεί σε δικαστικές υποθέσεις με εργαζόμενους, με μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών, με εισηγμένες εταιρείες, καθώς και με τρίτους. Η Διοίκηση του Ομίλου καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν ότι από την έκβαση των υποθέσεων αυτών ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην

οικονομική κατάσταση, τη χρηματοοικονομική θέση ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας του Ομίλου και της Εταιρείας.

Ο Όμιλος προκειμένου να μειώσει το ύψος των απαιτήσεων από τους πελάτες ασκεί όλες τις νόμιμες ενέργειες που του δίνει το δικαίωμα ο νόμος και οι Κανονισμοί. Στο πλαίσιο αυτό έχουν υποβληθεί εξώδικες διαμαρτυρίες και αγωγές οι οποίες θα κριθούν στα δικαστήρια. Ένα σημαντικό μέρος των απαιτήσεων εκτιμάται ότι θα ανακτηθεί από τις Εταιρείες του Ομίλου.

5.51. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Η ραγδαία εξάπλωση της νόσου του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Παράλληλα, η κρίσιμη περίοδος που διανύουμε και οι οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας, έχουν επιφέρει μεγάλες αλλαγές στην εργασιακή μας καθημερινότητα.

Οι εταιρείες καλούνται πλέον να λειτουργήσουν κάτω από σύνθετες και αντίξοες συνθήκες, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ένα ασφαλές και αποτελεσματικό περιβάλλον τόσο για το προσωπικό τους όσο και τους πελάτες και συνεργάτες τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Χρηματιστήριο Αθηνών έχει θέσει σε εφαρμογή σειρά προληπτικών μέτρων, στηρίζοντας από την πρώτη στιγμή την εθνική πρωτοβουλία και ακολουθώντας τις υποδείξεις των αρμοδίων για την λήψη συγκεκριμένων μέτρων περιορισμού εξάπλωσης του ιού.

Κατόπιν της επιβεβαίωσης κρούσματος σε μέλος της Διοίκησης του Ομίλου, προχωρήσαμε στην ταχύτερη ανάληψη μέτρων με στόχο την προστασία του προσωπικού, των συνεργατών και των πελατών μας. Συγκεκριμένα, προχωρήσαμε σε τακτικές απολυμάνσεις του κτιρίου που στεγάζει τις εταιρείες του Ομίλου και σε άμεση εφαρμογή εξ αποστάσεως εργασίας που φτάνει το 90% του προσωπικού.

Αξιοποιώντας την τεχνολογική μας υποδομή, έχουμε δημιουργήσει έναν ισχυρό μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων, ο οποίος εξασφαλίζει τόσο την απρόσκοπτη επιχειρηματική συνέχεια όσο και την ασφάλεια των συστημάτων (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ασφάλειας του κυβερνοχώρου και προστασίας δεδομένων σε απομακρυσμένο εργασιακό περιβάλλον). Ο Όμιλος συνεχίζει απρόσκοπτα την δραστηριότητά του μέχρι και την ημερομηνία αυτής της έκθεσης, καθώς η Διοίκηση έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό της έκτασης των οικονομικών συνεπειών από την πανδημία Covid 19 σε βαθμό που να μην υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα αναφορικά με την συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα.

Επιπρόσθετοι σημαντικοί παράγοντες που συμβάλλουν σε αυτό το συμπέρασμα είναι το γεγονός ότι ο Όμιλος διαθέτει μια ισχυρή χρηματοοικονομική θέση χωρίς εξωτερικό δανεισμό, ενώ έχει επαρκή ρευστότητα ώστε να ανταπεξέλθει στην ληκτότητα των υποχρεώσεων. Η ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου συνάδει με το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου σε βαθμό που να επιτρέπει την αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Επίσης, ο Όμιλος δύναται να προσαρμόσει το επενδυτικό του πλάνο εξετάζοντας το ενδεχόμενο καθυστέρησης ή ακόμη και αναβολής επενδύσεων ανάλογα με τις τρέχουσες εξελίξεις.

Ωστόσο, υπάρχει υψηλός βαθμός αβεβαιότητας σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα όσον αφορά στη διάρκεια, στην ένταση και στο βαθμό εξάπλωσης της νόσου. Ως αποτέλεσμα, η εκτίμηση των μακροοικονομικών συνθηκών σε παγκόσμιο επίπεδο και κατ' επέκταση των οικονομικών συνεπειών σε επίπεδο Ομίλου σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα και εύλογα στο παρόν στάδιο.

Δεν υπάρχει άλλο γεγονός με σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου, που έλαβε χώρα ή ολοκληρώθηκε μετά την 31.12.2019, ημερομηνία των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του 2019 και μέχρι την έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 30.03.2020.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΝΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Ο ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΚΟΛΕΤΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΓΙΟΓΛΟΥ

Ο ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ, ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ & ΣΧΕΣΕΩΝ
ΜΕ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΝΤΩΝΑΤΟΣ
